

Gentofte-Plan 2024

Skovshoved Havhave fik årets klimapris

INDHOLD

BUDGETAFTALE 2023-2024: GENTOFTE TÆNKER OG HANDLER LANGSIGTET	2
BUDGETAFTALE 2023-2024 – STATUS.....	36
VISION, POLITIKKER OG MÅL	57
ØKONOMISK POLITIK.....	60
GENERELLE FORUDSÆTNINGER OG RAMMER.....	64
KOMMUNENS ØKONOMI	65
BUDGETFORUDSÆTNINGER.....	76
BEFOLKNINGSPROGNOSE FOR 2023-2035	79
PLANLÆGNINGSFORUDSÆTNINGER	81
STYRING I GENTOFTE KOMMUNE	92
MÅL OG ØKONOMI.....	94
KLIMA, MILJØ OG TEKNIK	95
KULTUR, UNGE OG FRITID	106
BØRN OG SKOLE.....	122
BORGERE MED HANDICAP, PSYKISK SYGDOM OG SOCIALT UDSATTE	152
FOREBYGGELSE, REHABILITERING OG PLEJE.....	160
ARBEJDSMARKED OG OVERFØRSELSINDKOMSTER.....	169
POLITISK LEDELSE OG ADMINISTRATION SAMT BEREDSKAB.....	176
INVESTERINGSOVERSIGT	187

Budgetaftale 2023-2024: Gentofte tænker og handler langsigtet

En enig Kommunalbestyrelse vedtog den 10. oktober 2022 budgetaftalen for 2023-2024: Gentofte tænker og handler langsigtet. Den 12. oktober 2023 vedtog en enig Kommunalbestyrelse en status for budgetaftalen, som bekræfter aftalen.

På de følgende sider er først gengivet budgetaftalen for 2023-2024 inden ”Budgetaftale 2023-2024 – Status” er gengivet.

Budgetaftale 2023-2024: Gentofte tænker og handler langsigtet

(Vedtaget i Kommunalbestyrelsen den 10. oktober 2022.)

Gentofte Kommune har lige som sine borgere de seneste år været udfordret af både Coronas og Ukraine-krigens konsekvenser. Men aktuelle kriser må ikke fjerne opmærksomheden fra vigtige kommunale problemstillinger, som kræver langsigtede indsatser at løse. Det gælder klima-udfordringerne, fastholdelse og rekruttering af kommunale medarbejdere samt sundhed og trivsel for vores børn og unge.

Derfor er det vigtigt og glædeligt, at det for femte gang i træk er lykkedes at skabe et to-årigt budget, hvor Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Venstre og nu også Enhedslisten er med. Det betyder, at en enig kommunalbestyrelse er gået sammen om ’Budgetaftale 2023-2024: Gentofte tænker og handler langsigtet’. Dermed sætter Forligspartierne handling og økonomi bag det arbejde, som den nyvalgte kommunalbestyrelse har beskæftiget sig med i løbet af i år; at formulere flerårige politiske mål, der skal gøre Gentofte Kommune til et endnu bedre sted at leve, bo og arbejde – også i de kommende år.

Et tillidsfuldt lokalpolitisk miljø, et tæt samarbejde med borgerne om udvikling af kommunen, kompetente medarbejdere og en fortsat robust økonomi er afgørende elementer for at kunne planlægge langsigtet.

Vi skaber sammen – på nye måder

Forligspartierne ser borgernes kompetencer, perspektiver og erfaringer som centrale for at udvikle den kommunale service til gavn for alle. Siden 2015 har 400 borgere involveret sig i 43 opgaveudvalg, hvor borgere og politikere i fællesskab har udviklet nye løsninger. Det har vist sig at være en både effektiv og kreativ form for borgerinddragelse, som fortsat skal bruges. Men Forligspartierne ønsker også i de kommende år at afprøve langt flere former for samarbejder mellem borgere, foreninger, civilsamfund, politikere og medarbejdere.

Det er målet de kommende år at arbejde med flere digitale formater, at lave forsøg med ’lokale’ opgaveudvalg indenfor mindre geografiske områder i kommunen og høste erfaringer med de borgerinddragselsesformer, som i øjeblikket testes i forbindelse med støjproblemer og parkeringsudfordringer i kommunen.

Arbejdsformen med opgaveudvalg er over årene blevet justeret og videreudviklet på forskellig vis. En samlet evaluering er dog ikke blevet gennemført siden 2016. Derfor er Forligspartierne enige om, at Kommunalbestyrelsen i fællesskab evaluerer hele den politiske struktur.

En robust økonomi er en forudsætning

Det er Forligspartiernes holdning, at borgerne i kommunen ikke skal opleve ringere service, fordi et Folketingsflertal i 2020 vedtog en udligningsreform, som pålagde Gentofte at betale yderligere 500 mio. kr. om året i udligning ved fuld indfasning af reformen. Derfor følges planen om at hæve skatten med 0,17 procentpoint i 2023 til 24,17 pct., med yderligere 0,17 procentpoint i 2024 og endelig 0,22 procentpoint mere i 2025, selv om det er mod Forligspartiernes egne ønsker at være nødt til at hæve skatten for at undgå voldsomme serviceforringelser.

Gentofte Kommune er fortsat blandt de kommuner i landet med det allerlaveste samlede skattetryk. Det er et mål at fastholde det, og derfor er det også kommunens mål, at der arbejdes konstant på at nedbringe omkostninger, spare ressourcer gennem mere effektive arbejdsgange og udnytte den omfattende digitalisering til at skabe en både mere moderne og slankere kommune. Fra 2026 og frem vil det økonomiske råderum som følge af denne permanente bestræbelse være på mindst 1 pct. af de samlede service-udgifter. Råderummet vil gøre det muligt på sigt at beslutte nye politiske initiativer.

Der skal høje klima-ambitioner til

Gentofte har med vedtagelsen af kommunens Klimaplan sat ambitioner om at reducere CO₂-indholdet med 90 pct. inden 2030 - og har dermed lagt sig langt over de nationale mål på 70 pct. Det vil kræve en ekstraordinær indsats af både borgere, virksomheder, foreninger og kommunen.

For at understøtte det arbejde er Forligspartierne enige om en række principbeslutninger på området og derudover at afsætte midler til, at kommunen kan være initiativtager til projekter, kampagner og samarbejder med andre aktører i kommunen for at nå i mål med klimamålsætningen. Der skal bl.a. fortsat være fokus på FNs 17 verdensmål, bæredygtighed og klima. Derfor nedsættes et borgerinddragende initiativ fx et opgaveudvalg om, hvordan borgerne kan understøtte målene.

Et andet redskab i klimainsatsen vil være at kunne træffe politiske beslutninger, hvor både de økonomiske, resultater, social ansvarlighed og klimaaftryk er afvejet. De økonomiske aspekter har vi de traditionelle budgetter til at belyse, men inddragelsen af social ansvarlighed og klimabelastning kræver nye systemer, som Forligspartierne ønsker udviklet.

Men god klima-økonomi er også at passe på, energioptimere og vedligeholde eksisterende faciliteter. Derfor har Forligspartierne også øget midlerne til vedligehold og energirenovering markant i det kommende toårige budget.

Børn og unges vilkår kræver en ekstra indsats

Forligspartierne er særligt opmærksomme på at sikre gode vilkår for børn og unges udvikling. Det kræver om noget en langsigtet indsats at skabe de bedste mulige rammer for både det store flertal af børn og unge, som generelt klarer sig godt, men alligevel bokser med at håndtere bl.a.

perfekthedskulturen – og den gruppe børn og unge, som har brug for mere støtte til at komme videre gennem livet.

Gentofte Kommunes støtte til begge grupper skal i samarbejde med bl.a. forældrene forbedres. Flere initiativer er allerede sat i gang, men vi har et langt arbejde foran os for at gøre det endnu bedre. Derfor vil Forligspartierne med denne budgetaftale også sætte politisk retning og prioritere yderligere midler til nye, konkrete indsatser i regi af både skoler, ungdomsuddannelser, ungemiljøer, Familie og Sundhed, kultur, fritids- og foreningsliv.

Et godt arbejdsmiljø sikrer gode medarbejdere

Politiske ambitioner og en robust økonomi er gode rammer for at udvikle en kommune, men en afgørende forudsætning er også tilstrækkeligt med kompetente medarbejdere, som kan skabe kvalitet i det daglige møde med borgerne. Gentofte har som alle andre kommuner de seneste år oplevet, at fastholdelse og rekruttering er en voksende udfordring, der vil kræve stort fokus i fremtiden.

Det er Forligspartiernes overbevisning, at et godt og inspirerende arbejdsmiljø med gode kollegaer og kompetente ledere, fleksibilitet og medindflydelse er afgørende for at kunne fastholde dygtige medarbejdere. Vi har allerede mange velfungerende arbejdspladser, som vi skal være endnu bedre til at fortælle potentielle nye kollegaer om. Men vi kan også fortsat forbedre arbejdsmiljøet samt sikre gode vilkår for bl.a. nyansatte medarbejdere, elever, studerende m.fl. Derfor har Forligspartierne prioriteret midler til en række nye initiativer til fastholdelse og rekruttering. Den kommende Arbejdspladsvurdering (APV) for alle kommunens ansatte, som foretages i 2023, vil sammen med andre medarbejdertilfredshedsmålinger også kunne sikre ny viden om, hvor der skal sættes ind i forhold til arbejdsmiljøet. Forligspartierne er indstillede på i budgetperioden at afsætte midler til yderligere undersøgelser, hvis det skønnes nødvendigt. Vi vil også aktivt arbejde med den læring der ligger i exit-interviews.

Vedvarende forbedringer og væk med bøvlet

Gentofte Kommune har været aktiv medspiller i tidligere frikommuneforsøg, fordi vi tror på, at regler og arbejdsgange hele tiden kan forbedres med blik for borgernes behov. Forligspartierne er derfor klar til at udnytte muligheden for via regeringens initiativ at få en velfærdsaftale på enten skole-, dagtilbuds- eller ældreområdet. Det skal give frihed til igen at arbejde med, at den kommunale opgaveløsning bliver til størst mulig glæde for borgerne og samtidig forbedrer arbejdstilfredsheden hos medarbejderne.

Men vi har større ambitioner end alene at arbejde med forenkling og afbureaukratisering på det område, som vi får velfærdsaftale på. Vi vil give alle kommunens arbejdspladser mulighed for at gøre noget ved det, der bøvler; uanset om det er regler, der kommer fra arbejdspladsen selv, fra forvaltningen, fra Kommunalbestyrelsen eller fra ministerier og Folketing. Regler skal fjernes eller forbedres for at frigive tid til kerneopgaven og skabe mening om den nødvendige styring. Forligspartierne ser frem til at følge de første forsøg, hvor ledere og medarbejdere på en håndfuld arbejdspladser selv skal finde det, som bøvler i det daglige - og til at flere arbejdspladser derefter kommer med.

Forligspartierne ønsker derudover et øget fokus på borgernes møde med kommunen. Der skal arbejdes systematisk med at bringe sagsbehandlingstiderne og omgørelsesprocenten ned, og vi skal de næste år øge vores viden om borgertilfredsheden med kommunens service på en lang række områder.

Børn

Visionerne "Tryghed, leg og læring – børn forandrer verden" og "Læring uden grænser" har sat retning for dagtilbuds- og skoleområdet siden 2012. Det er vigtigt med kontinuitet i arbejdet med børn og unge, men efter 10 år med uændrede visioner, vurderer Forligspartierne, at der er brug for en opdatering. Derfor ønsker partierne i løbet af budgetperioden igangsat et serviceeftersyn af de to visioner med bred borger- og medarbejderinddragelse. Det kan ske gennem nedsættelse af et borgerinddragende initiativ fx et opgaveudvalg.

En anden vigtig ramme for arbejdet med børn og unge er strategien "Fællesskaber med forskellighed", som sætter fokus på, at flere skal opleve at være en del af de almene fællesskaber som fx de almindelige folkeskoler, dagtilbud og fritidsliv og samtidigt trives og udvikle sig i disse fællesskaber. En hjørnesten i Gentofte Kommunes arbejde er fortsat tidlig opsporing af børn og unge i sårbare positioner for at kunne give støtte, netop når behovet opstår. Derfor vil Forligspartierne fra 2023 gøre et eksisterende forsøg med fremskudte socialrådgivere og familiekonsulenter på skoler og i daginstitutioner permanent, så størstedelen af kommunens skoler og daginstitutioner kan blive tilknyttet ordningen. Formålet er at opspore børn og unge i mistrivsel og deres familier tidligt, så de får den rette hjælp hurtigt uden at skoler, daginstitutioner, og forvaltningen/Familie og Sundhed skal bruge meget tid på administrative processer på området. Der afsættes 3,45 mio. kr. årligt.

Dagtilbud for småbørn

Støtte til sårbare børn

Gentofte Kommune har siden 2020 modtaget midler fra Finansloven til at opfylde kravet om minimumsnormeringer på højst tre børn pr. voksen i vuggestuer og højst seks børn pr. voksen i børnehaver. Den seneste opgørelse fra Danmarks Statistik viser, at Gentofte Kommune i 2020 mere end opfylder minimumsnormeringerne på kommuneniveau med hhv. 2,9 og 5,9 børn pr. pædagogisk personale for vuggestuer og børnehaver.

De kommende år vil nye finanslovsmidler forbedre normeringer yderligere i kommunens institutioner.

Samtidig vokser udgifterne til støtte til sårbare børn markant i disse år. Derfor ønsker Forligspartierne at målrette 1,0 mio. kr. af de forventede finanslovsmidler fra 2024 og frem til arbejdet med at støtte de sårbare børn og deres forældre.

For yderligere at understøtte arbejdet på det specialiserede småbørnsområde afsættes i 2023 0,5 mio. kr. til etablering af et Kompetencecenter Plus. Det bliver en indsats rettet mod en mindre gruppe børn, som ikke profiterer af at være i de nuværende lokale kompetencecentre og derfor i dag visiteres til specialbørnehaver, men hvis udvikling vurderes at kunne understøttes ligeså godt eller bedre i en mellemform, som Kompetencecenter Plus skal være.

Overdækkede udearealer

De seneste to års Coronaperioder har i daginstitutionerne vist et behov for flere overdækkede områder, hvor aktiviteter kan foregå udendørs. Derfor afsættes der i 2023 3,0 mio. kr. til at øge antallet og forbedre overdækkede arealer i daginstitutionerne.

Den grønne tråd

De mindste børn er fremtidens borgere, forbrugere og beslutningstagere, og det er dem, der både skal forme og leve i verdenen som den ser ud i fremtiden. Derfor er det vores ambition, at børn gennem deres tid i daginstitution via alderssvarende aktiviteter og læreprocesser oplever en gennemgående grøn tråd, der klæder dem på til netop den fremtid. Derfor afsættes der 0,435 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til det arbejde, som bl.a. indeholder et forløb om naturfænomener i samarbejde med Experimentarium samt en videreførelse af indsatsen "Energibesparelser i børnehøjde" med Energiagent Snif.

Optimal fysisk kapacitet

På dagtilbudsområdet er der plads til langt flere børn end det nuværende og fremtidige behov tilsiger. På den baggrund har Børneudvalget fastsat et mål om at 'styrke det pædagogiske arbejde til glæde for børnene ved at tilpasse den fysiske kapacitet på dagtilbudsområdet'. Forligspartierne ser frem til resultaterne af den analyse, der gennemføres i 2023 med henblik på at kunne tilpasse den fysiske kapacitet på dagtilbudsområdet, så den passer til behovet.

Familie og Sundhed

Kvalitet og nærvær i sagsbehandlingen og samarbejdet med familier

Forligspartierne prioriterer højt at øge kvalitet og nærvær i sagsbehandlingen og samarbejdet med familier, som er i dialog med Familie og Sundhed i kommunen. Der er en fælles ambition om at blive bedre til at støtte de familier, som står i en presset situation med et eller flere udfordrede børn.

Et konstruktivt samarbejde med en gruppe forældre, der er eller har været tilknyttet Familie og Sundhed og Skolevisitationen har afdækket et behov for såvel nye samarbejdsformer og flere ressourcer til området.

Der afsættes derfor i alt 1,3 mio. kr. årligt fordelt på to indsatser:

- Opnormering i Specialteamet (0,55 mio. kr. årligt) for at opnå bedre kvalitet i sagsbehandlingen samt at nedbringe omgørelsesprocenten hos Ankestyrelsen.
- Kvalitetsudvikling og kapacitetsopbygning (0,75 mio. kr. årligt) ved en jurist, som dels rådgiver sagsbehandlere, dels kvalitetssikrer afgørelser fra både Familie og Sundhed og Skolevisitationen, hvilket også forventes at forbedre Gentofte Kommunes omgørelsesprocent ved Ankestyrelsen.

Boligsocial indsats

Forligspartierne ser med stor tilfredshed på resultater, som den boligsociale indsats under SSP har opnået, siden forsøget blev indført som et resultat af opgaveudvalget for boligsocialt arbejde. 60 pct. af de deltagende børn og unge har fået bedre karakterer og 60 pct. af dem er i fritidsjob. Ordningen ønskes gjort permanent og der afsættes derfor 1,5 mio. kr. om året i 2023 og frem.

Skole

Elever, forældre og medarbejdere er med god grund glade for og stolte af vores skoler, men det er også et område, hvor Forligspartierne er enige om, at ambitionerne skal sættes højt – både for det store velfungerende flertal af børn i folkeskolerne, og især også for dem, som indimellem har udfordringer i systemet. Derfor vil Forligspartierne de kommende år sætte en række initiativer i gang rettet mod forskellige målgrupper.

Coteaching- forløb i alle folkeskoler

Gentofte Kommune har de sidste år gennemført flere co-teaching-forløb, der er en videreudvikling af to-lærer-indsatsen og en samarbejdsmetode, hvor medarbejdere med forskellige pædagogiske kompetencer fungerer i konkrete elevgrupper. Forligspartierne ønsker fra skoleårets start i 2023/2024 at udbrede co-teaching til alle kommunens 11 folkeskoler som en ny og langsigtet måde at tænke folkeskole på. Derfor afsættes 15,6 mio. kr. årligt i 2024 og frem, hvoraf 5,5 mio.kr. årligt er finansieret af finanslovsmidler. I 2023 afsættes 6,5 mio. kr., hvoraf 2,3 mio.kr. allerede er afsat fra finanslovsmidler.

Eftersyn af 0-9 timers støtte

Folkeskolerne i Gentofte har i det daglige forskellige vilkår alt efter bl.a. fysiske forhold, geografisk placering, elevsammensætning og -antal. Derfor har kommunen på skoleområdet en budgettildelingsordning, som søger at tage hensyn til disse forskelle. Forligspartierne ønsker, at det i 2023 undersøges, om ordningen tager tilstrækkeligt hensyn til, at nogle skoler har mange elever, som får 0-9 timer støtte ugentligt, som finansieres af skoles eget budget. Et eftersyn af budgetmodellen skal også undersøge, om der er evt. andre skævheder i tildelingen af budgetter til skolerne.

Fremtidens udskoling

7.-10. klasses-eleverne har siden 2020 med afbrydelser pga. Corona haft stor glæde af Udskolingen i Byens Hus på Hellerupvej. Med støtte fra Villum Fonden er det lykket at skabe et miljø, som støtter ambitionen om at skabe motiverede elever til en digital fremtid. Forligspartierne støtter, at projektet

Fremtidens udskoling fortsætter. Der afsættes derfor 1,425 mio. kr. i 2023 og 2,075 mio. kr. i 2024 og frem til formålet.

Haver til maver

Forligspartierne ønsker også, at 7.-8. klasses-eleverne via en fortsættelse af projektet Haver til Maver opnår bæredygtig dannelse ved at deltage i haverne i faget madkundskab. Der afsættes 0,6 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til at videreføre projektet. Denne prioritering understøtter den politiske ambition om at sikre en gennemgående grøn tråd i børn og unges læring og udvikling.

Elever med særlige forudsætninger/høj begavelse og vejlederkorps

Der er som nævnt udover de brede og generelle indsatser på skoleområdet også brug for målrettede projekter, som Forligspartierne har valgt at prioritere. Det drejer sig om udvikling af arbejdet med elever med særlige forudsætninger/høj begavelse og et vejlederkorps. Der afsættes 1,0 mio. kr. i 2023 og 1,2 mio. kr. i 2024 og frem til dels at udvikle kommunens Videnscenter for elever med særlige forudsætninger, dels at opnormere Vejlederteamet, som understøtter fællesskabsindsatsen lokalt på skolerne. Indsatserne består bl.a. i dels at opkvalificere lærerne i at spotte og teste, dels til oplysning af forældre. Vejlederteamets målsætning er at skabe læringsmiljøer med plads til alle børn ved tidlig involvering og brug af flere og anderledes pædagogiske greb blandt andet gennem co-teaching.

Indsats mod skolefravær

Det gælder også en indsats mod skolefravær, som det er en vigtigt politisk prioritering at afhjælpe. En investering på i alt 2,5 mio. kr. årligt skal bruges til ansættelse af en skolefraværskonsulent, opnormering af speciallærere og specialpædagogiske kompetencer på skolerne, en styrket konsultativ PPR-indsats - som har til formål at styrke pædagogisk psykologisk rådgivning til skoler og forældre samt udvide tilbud om elevsamtaler, når elever har bekymrende fravær og et uddannelsesforløb om håndtering af bekymrende skolefravær for lærere, pædagoger m.fl. på skolerne, så de får redskaber til at opspore fravær tidligt og igangsætte handlinger hurtigt.

Udvikling af tilbud (melleformer)

Forligspartierne ønsker at fortsætte udviklingen i tilbud inden for det specialiserede område, som ligger mellem inklusion i klassen og før overflytning til specialskoler og lignede. Der skal afsættes 2,0 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til at udvikle de fysiske omgivelser og nødvendige kompetencer til disse melleformer med skærmede fællesskaber/læringsmiljøer på relevante skoler.

Forbedret sagsbehandling i Skolevisitationen

Der har i løbet af 2022 i samarbejde med en forældregruppe været arbejdet med og fundet forbedringer til en forbedret sagsbehandling i Skolevisitationen. Der afsættes 0,65 mio. kr. årligt fra 2023 og frem til at udvide Skolevisitationen med en medarbejder for i højere grad at kunne

imødekomme behovet for mere og bedre vejledning til skoler og forældre på både et før-sagsniveau, og når et barn indstilles til Skolevisitationen.

Ekstra tid til supervision

Det prioriteres at afsætte tid og ressourcer til supervision af medarbejdere, som arbejder med udsatte børn og deres familier, for at modvirke stress og forråelse. Der afsættes 0,1 mio. kr. årligt fra 2023 og frem.

Forsøg med senere mødetid i udskolingen

Forligspartierne er opmærksomme på den forskning, der pågår om de mulige fordele ved at lade især udskolingselever møde senere i skole om morgenen. Derfor ønsker partierne, at der gennemføres en test i udskolingen på 3-5 skoler, og at der på baggrund af en evaluering af de lokale forsøg besluttet en evt. videre udrulning.

Unge trivsel - en del af skolen

Forligspartierne har med stor interesse fulgt arbejdet i opgaveudvalget 'Unge trivsel – sammen og hver for sig' om, hvordan vi kan støtte de unge i at håndtere præstations- og perfektionskultur i Gentofte Kommune. Det er vores politiske prioritering, at vi fra skolestart 2023/2024 via skolerne kan yde en proaktiv indsats for alle unge - som et supplement til eksisterende indsatser for unge, som allerede er udfordret på deres trivsel.

Det overordnede mål er at styrke unges individuelle robusthed og deres fællesskaber bl.a. i forhold til at håndtere perfektionskultur. Unge, forældre og fagprofessionelle skal have de nødvendige værktøjer til at kunne arbejde med at styrke unges trivsel sammen og hver for sig.

Unge trivsel er et fælles ansvar, og der skal en lang række midler og forskellige aktører i spil for at opnå målet. Det skal kortlægges hvordan indsatsen kan organiseres som et egentlig 'trivselsfag' på skoleskemaet, eller som en integreret del af skolernes eksisterende trivselsarbejde og om de lokale erfaringer med fx konceptet 'Bliv ven med din hjerne' kan anvendes i denne udvikling på alle skoler.

Det er en politisk ambition, at folkeskolen bliver en væsentlig arena for udviklingen af unges individuelle robusthed. Derfor ønsker Forligspartierne i 2023 at afsætte 0,4 mio. kr. til udarbejdelse af et politisk beslutningsgrundlag i en proces med inddragelse af eksisterende viden og relevante aktører, herunder de unge selv. Derudover reserveres 1,0 mio. kr. i 2023 og 1,4 mio. kr. årligt i 2024- 2026 til at indføre de nye initiativer.

Unge

Langt de fleste unge i Gentofte oplever at have et godt ungeliv, men på nogle områder er der risiko for, at trivslen kommer under pres. Gentofte Kommune skal styrke og forstørre det, der fremmer unges generelle trivsel, og sikre støtte og opbakning til den enkelte, hvis ungelivet bliver svært. Unge trivsel er et fælles ansvar og en fælles opgave. Når vi fremadrettet skal skabe de bedste rammer for

gode ungeliv for alle unge i Gentofte Kommune, så kalder det på indsatser på alle niveauer, og alle aktører i og omkring unges liv. Derfor er en involverende, samskabende og netværksbaseret tilgang til ungeindsatsen afgørende.

Vedtagelsen af EN UNG POLITIK i 2016 og flere opgaveudvalg har betydet mange initiativer. Området er så vigtigt, at der er brug at gøre en stor del af indsatsen permanent. Derfor afsættes 8,12 mio. kr. i 2023 og 8,62 mio. kr. i 2024 og frem til fortsat udrulning af Fælles om Ungelivet, Partnerskab med Ungdomsuddannelserne, Søvn – genvej til trivsel og læring, Ung i bevægelse, headspace, rusmiddelkonsulent, gratis psykologhjælp, frivilligkoordinator samt et intensiveret arbejdet med at involvere og tilbyde forældre viden og værktøjer til at styrke unges sundhed og trivsel samt fortsat faglig understøttelse af ungeområdet.

Nye tiltag

Gennem udviklingspuljen initieres og udvikles nye indsatser løbende sammen med aktørerne på ungeområdet og i tråd med EN UNG POLITIK, anbefalinger fra opgaveudvalg og altid med afsæt i den bedst foreliggende viden fra forskningen og eksisterende evidensbaserede indsatser. I de kommende år skal der være et særligt fokus på, hvordan unge kan støttes, styrkes og udfordres i at balancere præstations- og perfektionskultur. Der afsættes 1,98 mio. kr. til udviklingen i 2023 og 0,98 mio. kr. fra 2024 og frem.

- **Unge fællesskaber**

Unge i Gentofte har generelt mange venner, og de fleste føler sig som en del af et fællesskab. Men ikke desto mindre findes der unge i Gentofte, som af forskellige årsager føler sig uden for fællesskabet. Ensomhed har stor negativ indvirkning på den enkeltes liv. Efter et omfattende afdækningsarbejde og ungeinvolvering blev ungdomsklubberne omlagt i 2019, men Gentofte Kommune har som andre kommuner endnu ikke brudt koden til, hvordan vi kan hjælpe alle unge med at finde og udvikle aktiviteter og steder, som appellerer til dem i fritiden. Der er behov for en bredere tilgang til unges fællesskaber i samarbejde med alle aktører i unges frie tid (juniorklubber, ungemiljøer, foreninger, spejderne, biblioteker, Musikskolen og Kulturskolerne ect.), en mere systematisk tilgang til brobygning fra skole og ungdomsuddannelse til aktiviteter i unges frie tid og tilbuddene imellem, samt kontinuerlig involvering og inddragelse af unge i den fortsatte udvikling af området. Desuden giver mange unge, forældre og fagprofessionelle udtryk for at mangle viden om tilbud for, med og af unge i deres frie tid, derfor skal synlighed og kendskab til mulighederne styrkes markant. Det er fortsat nødvendigt løbende at facilitere, understøtte og udvikle rammer for unges fællesskaber og støtte unge i at blive en del af disse. Derfor er der behov for et stykke udviklingsarbejde indenfor den ramme, der allerede afsat til at drive ungemiljøerne i Vangede og Byens Hus.

- **Sårbare unge**

Selvom langt de fleste unge trives, er der en mindre gruppe af unge med diagnoser og psykiatriske udfordringer, der har brug for en særlig indsats. Forligspartierne ønsker en borgerinddragende proces – eksempelvis i form af et opgaveudvalg - med fokus på indsatser, der fremmer sundhed og trivsel for netop denne gruppe af unge. Processen skal både afdække de behov, som allerede tilgodeses, og om der er behov, der ikke imødekommes og/eller skal imødekommes på nye måder

Vi tænker langsigtet

Det tager tid at skabe forandringer, som slår igennem i ungelivet, derfor er der brug for et langt sejt træk med målrettede og strukturerede indsatser, der forankres lokalt som en naturlig, vedkommende og integreret del af unges liv. I den sammenhæng er data vigtig som et solidt empirisk grundlag for at beskrive og forstå ungdomslivet i Gentofte Kommune og sikre en målrettet udvikling af indsatserne. Derfor skal systematisk indsamling af data fortsat kendetegne evalueringen og udviklingen af de enkelte indsatser. Ligesom strategien med at følge effekten af det forebyggende og trivselsfremmende arbejde gennem ungeprofilundersøgelsen fastholdes.

Med afsæt i data ønsker vi at blive endnu dygtigere til at stille skarpt på, hvordan det er at være ung i Gentofte Kommune og formidle denne viden, så den er operationel for ungeindsatsen, uanset hvor og hvordan denne udfolder sig. Der afsættes årligt 0,8 mio. kr. i 2023 og frem til at indsamle og bearbejde data samt udvikling af brugervenlige formidlingsformater.

For at sikre sammenhæng og fremdrift i den samlede ungeindsats på tværs af Børn, Skole, Kultur, Unge og Fritid samt Social og Sundhed ønsker Forligspartierne, at der formuleres en samlet strategi for området.

Fritid

Gentofte Kommune står foran meget store investeringer i Kildeskovshallen de kommende år. Udover den allerede vedtagne udbygning med nye bassiner står svømmeanlægget også foran en meget omfattende reovering. Det drejer sig om bl.a. 50 meter bassinet, varmtvandsbassinet, promenadedæk, bruserum og ventilation.

Der er tale om en samlet udgift på i alt 48 mio. kr. i årene 2024-2026. Der afsættes 13,8 mio. kr. i 2024, 20,7 mio. i 2025 og 13,5 mio. kr. i 2026.

Derudover vil der også være nødvendigt reovere en del af mange kunstgræsbaner, som de udendørs boldsportsgrene har haft glæde af i mange år. Derfor afsættes der i 2023 3,2 mio. kr. og i 2024 1,8 mio. kr. til at lægge ny overflade på Kunstgræsbane 2 i Gentofte Sportspark, hvor der spilles både amerikansk og europæisk fodbold på, i 2023 og at reovere SIFs 8-mands-bane i 2024. Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 specifikt til miljøforbedrende foranstaltninger på kunstgræsbaner.

Samtidig står en lang række sportsgrene, klubber og selvorganiserede brugere i hele kommunen med en lang række ønsker om nye idrætsfaciliteter. Til brug for den svære prioritering, som ligger forud i de kommende år, ønsker Forligspartierne at trække på de store kompetencer, der findes blandt borgere og foreninger i kommunen. De gode erfaringer med det opgaveudvalg, som prioriterede investeringerne i Gentofte Sportspark, kan der bygges videre på. Det skal ske ved, at et nyt borgerinddragende initiativ fx et opgaveudvalg eller en anden form for borgerinddragende proces kommer med anbefalinger for en kommende udbygning af Gentofte Sportspark og andre idrætsanlæg rundt om i kommunen. Det gælder både prioriteringer af rækkefølge, valg af idrætsgrene og kommende placeringer.

Gentoftes unge klarer sig generelt godt, men ikke desto mindre trives en større gruppe af unge mindre godt. Selv i idrætslivet, som ofte er en ventil for de unge, er der observeret et præstationspres. Københavns Universitet har undersøgt forholdene i en række idrætsforeninger og fundet hvilke parametre der hhv. forværrer eller forbedrer de unges trivsel. Forligspartierne ønsker at der etableres

en uddannelse af trænere og ledere i Gentofte Kommune med henblik på at skabe trivsel i fællesskaber, fastholde unge i foreningerne og hjælpe de unge med at få et liv med mindre pres og mistrivsel og til dette afsættes årligt 0,1 mio. kr. i 2023-2026.

Gentoftes Internationale Dag

12 pct af Gentofte Kommunes borgere er udlændinge. Det gør Gentofte til en af landets mest internationale kommuner, og giver en adgang til en helt særlig ressource, nemlig mange landes ambassader, samt 9.000 internationale borgere (fx expats, au pairs og flygtninge). Arbejdet med at inddrage disse udlændinge har foreløbig resulteret i konklusionerne fra opgaveudvalget Det Internationale Gentofte. Det er Forligsparternes ønske, at Gentofte fortsætter arbejdet med at inkludere og engagere vores internationale fællesskab.

En arbejdsgruppe blev - som opfølgning på opgaveudvalgets arbejde - nedsat for at organisere et "Mini-OL", hvor ideen er at samle kommunens tusindvis af internationale borgere - og de øvrige Gentofte-borgere - i forskellige sportsgrene over nogle dage eller et par uger, kulminerende med én dag med finaler, præmieoverrækkelser og fest/spisning på Gentofte Stadion.

Arbejdsgruppen bestod af repræsentanter for kommunen, expats-klubber og Sammenslutningen af Idrætsforeninger i Gentofte (SIG) og nåede at afholde flere møder, men arbejdet blev afbrudt af Covid-19. Arbejdet vil blive genoptaget nu, og målet er et Mini-OL til afholdelse i eftersommeren 2023 eller forsommeren 2024.

Målet er, at denne finaledag bliver "Gentoftes Internationale Dag" – en dag, hvor der ud over finaler, præmieoverrækkelser og fest/spisning på Gentofte Stadion, vil blive arrangeret åbent hus hos ambassaderne i kommunen, evt. madboder fra forskellige lande og et kom-hinanden-ved-møde på rådhuset for internationale og danske borgere. En sådan dag vil berige alle Gentofte-borgere, gamle som unge, danske som internationale, og det vil gøre os klogere på hinanden, på de ting vi har til fælles, og potentielt inspirere os og give os nye fællesskaber på tværs af kommunen og verden.

Forligspartierne afsætter 0,3 mio. kr årligt i 2023 og 2024 til at afholde Mini-OL og Gentoftes Internationale Dag.

Kultur

Kultur gør noget ved os som mennesker. Kultur bevæger, inspirerer, udfordrer og anfægter. Kultur giver anledning til debat, indsigt og læring. Kultur rummer vores fælles historie og indrammer den lokale egenart. Kultur binder os sammen og er en del af hverdagen. Gentoftes kulturliv udvikler fællesskaber og er præget af virkelyst, dannelse og mangfoldighed. Selvom Gentofte Kommune generelt er kendetegnet ved et rigt kulturliv, som henvender sig til borgere i alle aldre, ønsker Forligspartierne at fastholde, styrke og udvikle en række kulturelle tilbud:

Børnekultur styrker fællesskaber

Muligheden for at deltage i kunst- og kulturlivet er en vigtig del af børns opvækst. Når børn er i nærkontakt med kunst og kultur får de nye muligheder for at udvikle sig som individer og som deltagere i fællesskaber. Gennem kunst og kultur kan børn mødes, opleve og skabe noget sammen. Flere børn skal have mulighed for at indgå i fællesskaber med kunst og kultur som omdrejningspunkt. Ikke alle familier har de økonomiske og sociale forudsætninger for at møde kunst og kultur. Derfor er det nødvendigt at række ud og målrette aktiviteter, så alle børn får adgang til kunst og kultur gennem dagtilbud og skoler og i deres fritid. Der afsættes 0,7 mio. kr. i 2023 og 2024; til udvidelse af Kulturpakkerne (0,3 mio. kr.) og Musikskolens Kompagnonordning til alle 0. klasse (0,3 mio.kr.), åbne tilbud om kor og fællessang (0,1 mio. kr.). Dertil kommer i samme periode en kulturel pendant til fritidspasset til dækning af kontingent til holdbaserede fritidsaktiviteter indenfor de klassiske kunstarter samt soloundervisning i Gentofte Musikskole (0,25 mio. kr.).

Unge på bibliotekerne

Udviklingsretningen for Gentofte Bibliotekerne er udarbejdet af et opgaveudvalg med visionen om, at Gentofte Bibliotekerne er kulturhuse, som er en synlig del af hverdagen og skaber lokal værdi. Gentofte Bibliotekerne udvikler fællesskaber og skaber mulighed for virkelyst, dannelse og mangfoldighed ved at fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet. Et vigtigt element i realiseringen af visionen er unge. Gentofte Bibliotekerne skal have et særligt fokus på, at unge i deres frie tid føler sig velkomne og oplever, at der er plads til deres fællesskaber og kulturelle aktiviteter. Der afsættes 0,45 mio. kr. i 2023 og 2024 til at udvikle og facilitere ungedrevne aktiviteter på bibliotekerne.

Anerkendelse af frivillige

Forligspartierne ønsker at fejre de frivillige, der hver eneste dag gør en forskel for deres sag, deres medmennesker og vores fællesskab. Fejringen skal sætte fokus på de frivillige initiativer og skabe nye anledninger til at invitere flere med i de frivillige fællesskaber. Fejringen markeres i regi af den nationale festdag for frivillighed - Frivillig Fredag, der i Gentofte arrangeres og afvikles af Frivilligcenter og Selvhjælp Gentofte. Der afsættes årligt 0,05 mio. kr. i 2023-2026.

Byens Hus

Byens Hus på Hellerupvej har i dag udviklet et velfungerende brugerdemokrati, der har dokumenteret sit potentiale og vist, at huset kan fungere som dynamisk omdrejningspunkt for en bred vifte af kulturelle og sociale aktiviteter og aktører. Det er sket i samarbejde mellem foreningen Byens Hus, kommunen og husets faste brugere.

For at understøtte den positive udvikling er Forligspartierne enige om at bevilge yderligere drifts- og anlægsmidler til Byens Hus. Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2023 til at øge husets funktionalitet og 3,0 mio. kr. i 2024 til renovering og forbedring af udearealerne.

Driftsbudgettet øges med 0,65 mio. kr. om året fra 2023 til flere medarbejdertimer og løbende drift. Der afsættes derudover 0,45 mio. kr. i 2023 og 0,35 mio. kr. årligt i 2024 og frem til ekstra service fra Gentofte Ejendomme til det store bygningskompleks.

Muligheden for at åbne en café i Byens Hus skal undersøges.

Biografernes driftstilskud

Gentofte Kommune yder et årligt driftstilskud til Gentofte Kino. I december 2018 åbnede endnu en biograf i Gentofte, MovieHouse Hellerup. Forligspartierne værdsætter, at borgerne har mulighed for at gå i to forskellige biografer i Gentofte og hæver derfor den samlede driftsstøtte fra 0,5 mio.kr. årligt til 0,8 mio.kr. årligt.

Garderhøjfortet

Garderhøjfortet er et historisk fort og levende formidlingscenter, der henvender sig til alle aldersgrupper med både analoge og digitale formater. For at sikre en bæredygtig drift tilføres 0,1 mio. kr. årligt i 2023 og 2024.

Ældre

I de kommende år stiger antallet af ældre i Gentofte Kommune markant samtidig med, at vi vil komme til at mangle arbejdskraft på området.

Den nye situation kræver nye løsninger. Derfor ser Forligspartierne med stor interesse på den helhedsorienterede analyse af ældreområdet og borgertilfredshedsundersøgelse af Pleje og Sundhedsområdet, som i dette efterår er blevet offentliggjort. På baggrund af undersøgelserne vil Forligspartierne i den kommende periode vurdere, hvilke indsatser der kan iværksættes for at understøtte den fortsatte kvalitetsudvikling af området ved omprioritering inden for Pleje og Sundheds samlede ramme. Der vil være fokus på at imødekomme såvel den demografiske udvikling, sikre det gode samarbejde med borgere og pårørende samt klæde os på til udviklingen i det nære sundhedsvæsen, hvor vi overtager flere komplekse sundhedsopgaver fra hospitalerne. Samtidig håber vi, at vi fra det igangværende arbejde i opgaveudvalget "Fremtidens velfærdsløsninger for ældre" vil få gode bud på, hvordan fremtidens ældrepleje skal se ud, så den kan understøtte, at borgerne kan leve så langt og selvstændigt et liv i egen bolig som muligt.

Forligspartierne vil i de kommende år arbejde på at skabe mere tid og nærvær til de borgere, som er tilknyttet ældreplejen. Der skal sættes ind på mange fronter for at få frigjort den nødvendige tid til at sikre tryghed og nærvær for det stigende antal borgere, som har behov for hjælp. Der skal arbejdes målrettet på at sikre, at de lokale arbejdsgange og dokumentationspraksisser er lette og effektive og at de understøtter arbejdet med borgerne i stedet for at spænde ben for det. Tryghed og nærvær betyder også, at arbejdet skal organiseres sådan at den enkelte borger møder så få forskellige medarbejdere som muligt. Hertil kommer at brugen af digitale og velfærdsteknologiske løsninger i ældreplejen skal øges og samarbejdet med de pårørende styrkes.

Det er en særlig prioritering i de kommende år, at medarbejderne i plejeboligerne har adgang til supervision og faglig rådgivning, som bl.a. kan støtte dem i at skabe et godt samarbejde med pårørende og håndtere de svære situationer, og som også kan modvirke udbrændthed og forråelse.

Gentofte Kommune vil i de kommende år også opleve en markant vækst i antallet af ældre med kroniske sygdomme. Forligspartierne vil derfor videreudvikle og styrke kvaliteten i det nære sundhedsvæsen. Det indebærer en opkvalificering af medarbejdernes kompetencer og i særdeleshed en styrkelse af medarbejdernes sundhedsfaglige kompetencer, så de er opmærksom på den ældre borgers fysiske og kognitive tilstand og dermed er i stand til at varetage det stadigt stigende antal sundhedsopgaver på forsvarlig vis.

Mange medarbejdere giver udtryk for et psykisk belastet arbejdsmiljø med højt følelsesmæssigt pres, som på den lange bane kan være en medvirkende faktor til at forlade faget. Derfor prioriterer Forligspartierne at afsætte 1,1 mio. kr. om året fra 2023 og frem til en løbende opgradering af medarbejdernes kompetencer inden for de ovennævnte områder.

Samtidig afsættes der på 0,5 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til etablering af fleksible arbejdspladser indenfor hjemmeplejen samt til at forbedre det fysiske arbejdsmiljø for hjemme- og sygeplejegrupperne. Endelig afsættes på 0,8 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til bedre fysiske rammer til den borgernære opgave i plejeboligerne Sønderøhave, Nymosehave og Jægersborghave.

Med den stigende levealder øges risikoen for at den enkelte borger oplever massive funktionstab. Derfor prioriteres der fortsat en øgning af plejeboligkapaciteten. Konkret ombygges og konverteres Kastanjelundens plejeboliger med hjemmehjælp på Rygårdcentret til plejeboliger med fast personale. Forligspartierne er enige om at afsætte 19,2 mio. kr. i 2024 og 28,8 mio. kr. i 2025 til den nødvendige ombygning af servicearealerne i Kastanjelunden.

Ved færdiggørelsen af byggeriet vil plejeboligkapaciteten øges med 62 boliger, så kommunen samlet vil råde over 709 plejeboliger med fast personale og 148 plejeboliger med hjemmehjælp. I den netop gennemførte helheds analyse af Pleje og Sundhedsområdet er antallet af plejeboliger i Gentofte Kommune sammenlignet med Gladsaxe, Lyngby-Taarbæk og Rudersdal Kommuner. Sammenligningen viser, at Gentofte Kommune har flere plejeboliger end de øvrige kommuner ift. antal borgere over 80 år, hvis både plejeboliger med hjemmehjælp og plejeboliger med fast personale tages med og en middel kapacitet, hvis der udelukkende kikker på plejeboliger med fast personale. Der vurderes derfor at være tilstrækkelig kapacitet frem til 2030.

Forligspartierne er opmærksomme på, at ensomhed kan forekomme både blandt ældre, som kommunen er i løbende kontakt med, og blandt ældre medborgere, der klarer sig selv. Der afsættes 0,325 mio. kr. i 2023 til at afdække omfanget af og årsagerne til ensomhed blandt ældre i Gentofte Kommune med henblik på at igangsætte initiativer som kan nedbringe ensomheden.

Borgere med handicap og psykisk sygdom

De seneste år er der sket en væsentlig stigning i antallet af voksne danskere, som pga. handicap eller psykisk sygdom har brug for hjælp til at klare hverdagen enten i eget hjem eller i et botilbud, hvilket har medført et udgiftspres på det specialiserede voksenområde.

En større analyse af området med ekstern bistand fra PWC har givet en række anbefalinger til den fremtidige organisering og styring. Der er arbejdet med anbefalingerne, som bl.a. drejer sig om at styrke den faglige kvalitet i sagsbehandlingen, tilpasse tilbudsviften og styrke grundlaget for økonomisk styring. Det er lykkedes at bremse udgiftsudviklingen, men det kræver et kontinuerligt fokus at sikre størst mulig økonomisk effektivitet – uden at gå på kompromis med kvaliteten.

Der igangsættes fra efteråret 2022 et omfattende efteruddannelsesforløb for over 200, primært pædagogisk uddannede, medarbejdere, som bliver klædt på til at kunne imødegå udviklingen i borgernes sundhedsfaglige behov. Medarbejdernes kompetencer i forhold til tidligt at kunne spore og herefter kunne løfte den tværfaglige indsats for mennesker med udviklingshæmning og demens udvikles i projektet "Mennesker med udviklingshæmning og demens", som finansieres af Fremfærd, et samarbejde mellem parterne på det kommunale arbejdsmarked.

Unge med psykiske og/eller fysiske funktionsnedsættelser og deres pårørende skal opleve en sammenhængende overgang til voksenområdet. Der vil blive gennemført audit af sager, som overgår fra ung til voksen, og hvor samarbejdet om overgangen ikke har fungeret optimalt. Borgere og pårørende vil efterfølgende blive spurgt om deres oplevelse af sagsbehandlingen i forbindelse med overgangen.

En analyse af rusmiddelområdet peger på, at Gentofte Kommune med fordel kan hjemtage al behandling af borgere med et problematisk forbrug af stoffer, herunder også substitutionsbehandling. Det vil både være en økonomisk fordel og en øget kvalitet for borgerne. Derfor prioriterer Forligspartierne, at der afsættes midler til de nødvendige lokalerokeringer i kommunen, som kan sikre en god fysisk placering af det kommende kommunale misbrugscenter. Der afsættes i 2023 6,63 mio.kr. til formålet. De forventede driftsbesparelser forventes at være en merudgift på 0,2 mio. kr. i etableringsåret 2023 og herefter mindreudgifter på 0,3 mio. kr. i årene frem. Fra år 6 vil besparelsen forventeligt være 1,0 mio. kr. årligt. Lokalerokeringerne betyder, at vi samtidigt kan fremtids sikre JAC's aktivitets- og samværstilbud Birkegården ved at flytte det til andre lokaler, som dels kan tilgodese det stigende behov for pladser til kørestolsbrugere og dels tilgodese behovet for udvidelse af pladsantallet til deres målgruppe.

Fra 2023 træder ny lovgivning i kraft, som betyder, at borgere højst skal være på herberg i 120 dage. Herefter skal de - ud fra tankerne i Housing First-teorien - hjælpes ud i egen bolig med de nødvendige efterforsorgsforanstaltninger. Lovgivningen øger kommunernes økonomiske incitament til at sikre høj kvalitet i arbejdet med at flytte herbergsbrugere i egen bolig og samtidig have kvalitet i efterværnsindsatsen. Derfor afsættes 0,5 mio. kr. om året i 2023 og fremefter til en opnormering med en rådgiver på området.

Beskæftigelse

Det er i skrivende stund godt gang i den danske økonomi, og det påvirker ledigheden, der har været faldende i stort set hele 2021 og 2022. Det er afgørende for virksomhedernes drift og muligheder for vækst, at de kan rekruttere den efterspurgte arbejdskraft. Gentofte Kommune vil tage initiativet til at samarbejde med virksomhederne om deres behov for nye medarbejdere og have fokus på at opkvalificere med afsæt i virksomhedernes behov for kompetencer.

Det er samtidig vigtigt, at Jobcentret er opmærksom på Gentofte Kommunes eget voksende behov for arbejdskraft og opkvalificere de ledige til de efterspurgte kompetencer inden for både virksomheder og offentlige arbejdspladser og at understøtte de jobsøgende til at skifte til brancher med bedre jobmuligheder. Prognoser frem til 2030 viser blandt andet, at der vil blive udfordringer med at kunne rekruttere den nødvendige arbejdskraft ikke mindst på SOSU-området.

Uanset konjunkturerne på arbejdsmarkedet vil der være borgere, der har behov for, at der i indsatsen tages højde for borgerens samlede situation. Gentofte Kommune vil understøtte borgere med længerevarende ledighed i at opnå varig tilknytning på arbejdsmarkedet eller til at starte uddannelse ved at give den rette støtte og gøre brug af opkvalificering.

Forligspartierne har derfor prioriteret midler til at udvikle og implementere en model, hvor ledige borgere opkvalificeres gennem et uddannelsesforløb til i første omgang SOSU-området. Der afsættes 1,81 mio. kr. i 2023, 2,15 mio. kr. i 2024, 2,03 mio. kr. i 2025 og 1,18 mio. kr. i 2026 til indsatsen. Der forventes mindreudgifter til blandt andet forsørgelsesydelse på 1,8 mio. kr. i 2023 og 2,48 mio. kr. i 2024, hvilket medfører samlede nettoudgifter på 0 kr. i 2023, -0,33 mio.kr. i 2024, 2,03 mio.kr. i 2025 og 1,18 mio.kr. i 2026.

Forligspartierne har endvidere afsat midler til et forløb forud for uddannelse til SOSU-hjælper for integrationsborgere. Målet er, at borgerne opnår de krævede kompetencer herunder danskundskaber, der skal til for at kunne starte på en SOSU-hjælperuddannelse. Modellen er en "IKEA-model" på plejehjem, hvor borgerne ansættes og oplæres i forskellige funktioner og modtager intensiv danskundervisning. Der afsættes 2,38 mio. kr. i 2023. De forventede mindreudgifter til forsørgelsesudgiften er 0,96 mio. kr., hvilket medfører samlede nettoudgifter på 1,42 mio.kr. i 2023.

I indsatsen har Gentofte Kommune ligeledes fokus på opkvalificeringsforløb på virksomhederne, hvor lønnede timer indgår som motivationsfaktor og med fokus på, at borgeren får opbygget de nødvendige kvalifikationer. Gentofte Kommune prioriterer også at støtte gruppen af ledige med psykiske eller fysiske handicap og stiller den hjælp og støtte til rådighed, der er nødvendig for, at borgere med handicap så vidt muligt kan bestride et ordinært arbejde.

Gentofte Kommune har fokus på at integrere flygtninge og deres familiesammenførte herunder de mange ukrainske borgere, der igennem 2022 er kommet til kommunen. Kommunen hjælper blandt andet med, at flygtningene får fodfæste på arbejdsmarkedet og lærer det danske sprog, ikke mindst det faglige sprog, der er på arbejdspladserne. Der holdes samtaler med den enkelte for at afdække borgerens uddannelsesmæssige, faglige og sproglige kompetencer.

Gentofte vil, at borgere og virksomheder bliver mødt med værdighed. Der er borgere, der er parate til at kunne tage et job i morgen, og der er borgere, der er udfordret af andre problematikker end ledighed. Vi skal sikre, at borgere uanset situation oplever at blive værdigt behandlet i deres forløb. Gentofte vil derfor undersøge, om borgere tilknyttet jobcentret oplever en værdig sagsbehandling.

Regeringen indgik med en række partier før sommerferien en politisk aftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen, som betyder, at kommunerne samlet skal spare 760 mio. kr. fra 2024 og frem. Et særskilt lovforslag forventes fremsat i februar 2023 og træde i kraft 1. januar 2024.

Forligspartierne vil løbende vurdere konsekvenserne af den kommende lov og dens betydning for de lokale beskæftigelsesrettede indsatser, der i øjeblikket gives.

Erhverv

Erhvervslivet er et væsentligt aktiv i kommunens byliv og bidrager med både arbejdspladser og økonomi. Gentofte Kommune skal være et godt sted at drive virksomhed med gode rammebetingelser. Vi skal bygge på kommunens lokale styrker og DNA. Vi er kendetegnet af mange vidensbaserede virksomheder, iværksættere og et attraktivt butiks- og spisemiljø. Vi vil fastholde og tiltrække virksomheder fra et bredt spektrum af erhvervslivet. Vi er og vil fortsat være i dialog med erhvervet om deres perspektiver for at drive virksomhed i kommune.

Opgaveudvalget Erhvervspolitisk strategi afleverer primo 2023 deres forslag til de strategiske spor og erhvervspolitiske målsætninger, der skal sætte retningen for de kommende års arbejde for at gøre Gentofte til en endnu bedre kommune at drive virksomhed i.

Forligspartierne er enige om at reservere 1,2 mio. kr. i 2023 og 1,0 mio. i 2024 og frem til at øge kommunens erhvervspolitiske indsats. Hvordan indsatsen konkret skal udmøntes, vil blive besluttet efter opgaveudvalgets fremlæggelse.

Borgernes sundhed

I Gentofte er den generelle borgerrettede forebyggelse styret af sundhedspolitikken: "Sundhed i Gentofte - Borgerrettet forebyggelse 2017-2024". Ifølge den står Kommunalbestyrelsen foran at skulle vælge fire nye strategiske målsætninger for årene 2023-24 for den borgerrettede forebyggelse, som afspejler de aktuelle sundhedsudfordringer i kommunen.

Forligspartierne er opmærksom på de nyeste tal fra Sundhedsprofilen og Ungeprofilen, som peger på en række områder, hvor der er sundhedsudfordringer i Gentofte kommune. Udover rygning og alkohol vækker det især bekymring, at forekomsten af ensomhed blandt unge er voksende, og at der er en stigning i andel af de unge, som har ubeskyttet sex og forskellige seksualpartnere.

Som et forsøg afsættes 0,3 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til seksualrådgivning til unge. Der afsættes 0,2 mio.kr. til indretning af lokale i Byens Hus, der i forvejen huser andre tilbud til de unge, blandt andet Ungemiljøerne og headspace.

I valget af nye strategiske målsætninger vil Forligspartierne have fokus på især unges trivsel og samtidig lægge vægt på, at der i den fremtidige indsats sker samskabelse med civilsamfundet og samarbejder på tværs i kommunen for at skabe mest mulig værdi og forankringspotentiale for det videre forebyggelsesarbejde.

Forligspartierne ønsker, at der afsættes midler fra Sundhedspuljen i 2023 og 2024 til et toårigt forsøg med at udbyde gratis førstehjælpskurser til borgere i Gentofte Kommune via en eller flere eksterne udbydere.

Der er i dag hjertestartere på en lang række kommunale ejendomme, hvor der dagligt færdes mange mennesker, herunder havne, genbrugsstationen, et antal skoler og daginstitutioner, rådhuset, Bank Mikkelsen Vej og idrætsanlæg (Kildeskovshallen, Ved Stadion, B1903, Ordruphallen, Maglegårdshallen, HIK m.v.). Forligspartierne ønsker flere og mere tilgængelige hjertestartere i kommunen. Derfor prioriteres det fremover at etablere hjertestartere ved opførelse af nye kommunale bygninger, ligesom det vil blive prioriteret indenfor det nuværende driftsbudget i den løbende vedligeholdelse på kommunale ejendomme.

Desuden er kommunen løbende i dialog med private ejendomssejere, herunder større virksomheder og større butikker, om at fremme yderligere opsætning af hjertestartere alle relevante steder i kommunen.

Klima, Miljø og Teknik

Klimaplan 2050

For at nå de ambitiøse mål inden for klima og bæredygtighed videreføres den eksisterende pulje på 3,5 mio. kr. samtidig med, at den øges med 1,5 mio. kr. til i alt 5,0 mio. kr. årligt i 2023-26 i forbindelse med vedtagelse af ny klimaplan for Gentofte Kommune. Til realiseringen af kommunens kommende klimaplan er der behov for at afsætte midler til en række af indsatserne i planen samt ressourcer til implementeringen for at opnå målet om 90 pct CO₂-reduktion i 2030.

Klimaplanen indeholder temaerne; grøn energi, bæredygtig mobilitet, cirkulær økonomi, bæredygtig dannelse samt klimatilpasning og natur.

Forligspartierne noterer sig med tilfredshed, at der pågår et udviklingsarbejde i kommunen for at udvikle en metode og et system, så fremtidige politiske beslutningers klimaaftryk kan budgetteres og opgøres indenfor få år – at kommunen kan aflægge samlede klimabudgetter – og -regnskaber. Arbejdet bygger bl.a. på de erfaringer, der allerede er opnået i udenlandske og andre danske kommuner.

Grøn energi

Stort set alle kommuner i Danmark har i øjeblikket fokus at sikre fjernvarme til deres borgere. Der er derfor stor efterspørgsel efter både specialiserede kompetencer og materialer, som der desværre er for få af i øjeblikket.

Gentofte Kommune er pt sammen med Horsens den kommune, hvor fjernvarmeudbygningen går hurtigst. Vi har været godt forberedt, og vi har gode aftaler og god dialog med vores entreprenører. Men set i situationens alvor med stigende energi- og gaspriser, der har store konsekvenser for borgerne, er det Forligspartiernes ønske at undersøge, hvorvidt flere tiltag kan sikre fremdrift i fjernvarmeudbygningen. Der er forskellige muligheder, der kan bringes i spil, som vi aktivt vil arbejde for, fordi det vil sikre hurtigere adgang til billigere fjernvarme, øget uafhængighed af russisk gas og et forbedret CO₂ regnskab.

- Lukke de mindre villaveje i dagtimerne fra 8.00-15.30, mens der nedlægges fjernvarme. Det vil kunne øge udbygningstaksten på de pågældende veje med op til 10 pct., selvom det vil medføre gene for de berørte borgere.
- Iværksætte dialog mellem Jobcenter og kommunens entreprenører på fjernvarmeudbygningen for at sikre et muligt match mellem entreprenørerne og de kompetencer der er til rådighed via kommunens jobcenter, herunder også i forhold til løsning af administrative opgaver.
- Lette de administrative byrder for entreprenøren ved så vidt muligt at overtage administrative opgaver vedr. etablering af stikledninger til kunder således, at det fx er kommunen, der har den administrative opgave med at aftale besøg hos borgerne.

- Afholde og facilitere en innovationsworkshop med entreprenører, bygherre og myndighed, hvor målsætningen er sammen at finde nye løsninger, der kan optimere fjernvarmeudbygningen i Gentofte.

Forligspartierne har et stærkt ønske om, at der arbejdes videre med ovenstående tiltag.

Bæredygtig mobilitet

26 pct. af den samlede CO₂-udledning i Gentofte Kommune kommer fra transportsektoren, særligt fra personbiler, og det er forventningen, at der er 15 pct. mere trafik på vejene i 2030 end i dag. Vores transportvaner skal derfor ændres, hvis vi skal nå de ambitiøse klimamål.

Forligspartierne er enige om, at de fossile brændstoffer skal omstilles til el og andre CO₂-neutrale drivmidler, og at vi i højere grad skal vænne os til at tage cyklen på de korte og mellemlange ture samt bruge offentligt transport - til gavn for klimaet, trængslen på vejene og ikke mindst sundheden.

Fremme af elbilismen

Omstillingen fra fossilbiler til elbiler er afgørende for at reducere klimaaftrykket fra transport i Gentofte Kommune. 6 pct. af de private biler i Gentofte er eldrevne, så vi er allerede langt, men vi kan komme endnu længere. For at understøtte omstillingen til elbiler, er der bl.a. behov for en udbredt offentligt tilgængelig ellade-infrastruktur, der sikrer, at det også på længere sigt er attraktivt at køre elbil i Gentofte.

Forligspartierne ønsker derfor at gøre det let for private operatører at opstille ladestander på offentlige arealer. Desuden vil vi iværksætte tiltag, som skal gøre det lettere for elbilister at finde parkering med dedikerede parkeringspladser med lademuligheder, og arbejde for flere lynladere på eksempelvis tankstationer. Kommunen udbyder løbende lokaliteter til elladestander og forventer, at markedet vil dække efterspørgslen. Hvis der mod forventning vil være steder, som viser sig ikke at være kommercielt interessante, vil kommunen finde andre løsninger. Der arbejdes i øjeblikket på en ladestrategi i Gentofte Kommune. Heri indgår også muligheden for, at borgerne - i områder, hvor det kun er muligt at oplade el-bilen ved kantstenen - kan få mulighed for at nedfræse kabelskinner i fortovet, så de ligger i niveau.

Ambitionen er også, at kommunens egen bilflåde bliver fossilfri. Dette kræver dog, at der sker en nødvendig opgradering af elnettet på udvalgte lokaliteter, hvilket er baggrunden for, at Forligspartierne afsætter i alt 1,4 mio. kr. i 2023 til opgradering af elnettet samt opstilling af ladestander på udvalgte kommunale lokaliteter.

Fremme af cyklismen

Et væsentligt element i den grønne omstilling er, at der skabes gode rammer for cyklismen. Dette kan ske ved at udbygge cykelstinet i kommunen.

Der er udpeget en række strækninger, hvor etablering af cykelsti vil skabe mere sikre forhold for cyklister samt bedre sammenhæng i cykelstinet og dermed hjælpe den grønne omstilling på vej. Forligspartierne afsætter derfor 5,0 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til etablering af nye cykelstier.

Som led i fremme af cyklismen skal der også arbejdes for at etablere supercykelstien Kystbaneruten, der binder København sammen med Nordsjælland. Forligspartierne afsætter 13,0 mio. kr. i 2023 til Kystbaneruten, og kommunen går i dialog med de øvrige kommuner på strækningen og med supercykelstisekretariatet om de konkrete løsninger for de 6,2 km gennem Gentofte Kommune.

Fremme af kollektiv trafik

Også den kollektive trafik spiller en rolle i forhold til den grønne omstilling. En løbende tilpasning af busnettet er derfor væsentlig for at gøre det bæredygtige transportvalg nemmere. En konkret vurdering af behovet for omlægninger og/eller hyppigere frekvens på busruterne afventer evaluering af Nyt Busnet. Det har ikke været muligt at få et ordentligt grundlag for en evaluering af den seneste omlægning af busnettet, da passagertallet har været lavt grundet Corona-pandemien. Det er besluttet at foretage en ny evaluering ultimo 2022 for på den baggrund at vurdere, om der er behov for at foretage ændringer i busdækningen i kommunen. Endvidere bliver det ligeledes afklaret i løbet af 2023, hvilken betydning den kommende letbane langs Ring 3 har for omlægning i busruter i vores område. Ændringer i busnettet vil derfor ske med henblik på Trafikbestilling 2024.

Støjreduktion i Gentofte Kommune

Alt for mange borgere i Gentofte Kommune er generet af trafikstøj. Kommunens støjkortlægning viser, at 11.646 boliger, svarende til godt 23.000 personer (beregnet pba trafiktal fra 2017), er belastet med et støjniveau, der ligger over Miljøstyrelsens vejledende støjgrænse på 58 dB. Det er i mange analyser påvist, at trafikstøj kan være årsag til forringet helbred og livskvalitet.

Der er som opfølgning på kommunens Støjhandlingsplan 2021-2026 afsat en årlig pulje på 0,5 mio. kr. til udvikling af tiltag, der kan medvirke til reduktion af trafikstøj.

Gentofte Kommune afholdt i 2022 en workshop, hvor interesserede borgere sammen med flere medlemmer af Kommunalbestyrelsen arbejdede med ideer til begrænsning af støjbelastningen. Workshopen viste, at der er flere muligheder for at begrænse trafikstøjen. Ideerne omhandler reduktion af støj fra motorvejene (fx ved nedsættelse af hastighed, overdækning eller støjskærme), nedsættelse af hastighed på kommunale veje (evt. kombineret med klimatiltag), forslag til løsninger på de støjbelastede ejendomme samt etablering af et videnscenter om trafikstøj.

Forligspartierne ønsker at støtte initiativer, der kan medvirke til, at trafikstøjen i Gentofte Kommune reduceres mest muligt. Initiativerne kan være hastighedsnedsættelser, konkrete løsninger til støjreducerende anlæg eller analyser, der belyser støjproblematikker og -løsninger.

Klimatilpasning og natur

Mobile kystsikringsløsninger ved stormflodsvarsel

Forligspartierne ønsker at kunne sikre kommunens kyst yderligere og supplere de mest udsatte strækninger med mobile kystsikringsanlæg, når der varsles om stormflod. Som udgangspunkt skal de mobile løsninger bruges, hvor den eksisterende eller planlagte sikring ikke vurderes at være tilstrækkelig eller har en brist. Mobile løsninger udgør fx watertubes, særlige stormsække og dæmninger, som kan opdæmme vand og beskytte mod vandindtrængning. Forligspartierne afsætter 0,5 mio. kr. i 2023 til at tilvejebringe mobile kystsikringsanlæg.

Forhøjelse af kystsikring på kommunens egne mure

Det nuværende risikobillede viser, at det i takt med havvandsstigningerne er nødvendigt løbende at forhøje eller tilpasse kystsikringen langs kysten. Frem mod 2040 vurderes der på nuværende tidspunkt at være behov for forhøjelse af den eksisterende kystsikring på ca. 13 ejendomme, herunder både kommunale og private.

Frem mod 2025 er der behov for forhøjelse af kommunens egen kystmur ved Sigridsvej samt nyetablering af kystsikringsmur mellem Charlottenlund Fort og Strandlund. Forligspartierne prioriterer derfor at afsætte 1,0 mio. kr. i 2023 til forhøjelse af eksisterende kystmur og etablering af kystsikring.

Separering

I Gentofte Kommune løber spildevand og regnvand – som i mange andre kommuner – i det samme afløbssystem. Men når det regner kraftigt, er der ikke plads til både regnvand og spildevand i ledningerne, og så løber det over. Det betyder, at regnvand blandet med spildevand løber ud i Øresund og i kommunens naturområder, hvor det påvirker vandmiljøet og - ved helt særlige vind- og strømforhold - badevandet i Øresund. Samtidig er der risiko for oversvømmelser af kældre og veje.

Gentofte Kommune og Vandforsyningsgesellschaft Novafos har igennem mange år været i gang med at reovere og klimatilpasse afløbssystemet. Men hvis vi helt skal fjerne overløb til Øresund m.m. og oversvømmelser af kældre med regnvand blandet med spildevand og forbedre vandmiljøet, så er der behov for, at regnvand og spildevand adskilles i forskellige ledninger. Regnvand for sig – og spildevand for sig.

Kommunalbestyrelsen har vedtaget en spildevandsplan, der forpligter grundejerne til at adskille regnvand og spildevand på egen grund. Dette skal ske i takt med, at der bliver etableret regnvandsledninger i de enkelte veje. Hvad der kan lade sig gøre for den enkelte grundejer beror på en konkret vurdering af grundforholdene. Det er et meget omfattende projekt, som kommer til at køre i forskellige etaper rundt i kommunen med start om et par år og helt frem til 2050.

Det er i dag ikke lovligt for hverken kommunen eller Novafos at betale for etablering af tilkobling til regnvandsledning på borgernes private grund. Derfor skal grundejerne med den nuværende lovgivning selv afholde udgiften til den valgte løsning på egen grund. Politisk arbejder Forligspartierne på at påvirke Christiansborg til at ændre lovgivningen på området. Synspunktet er, at Novafos bør kunne afholde den samlede udgift til etablering af rørledninger – også den del, der ligger på de private

matrikler – på samme måde som det sker ifm. etablering af fjernvarme, således at der er en mere overkommelig byrde for borgerne. Forligspartierne er opmærksomme på, hvilken betydning det har for borgerne og vil sikre et højt niveau af information og vejledning.

Vedligehold af veje, fortove og cykelstier

Forligspartierne lægger vægt på, at kommunen har en god infrastruktur, så borgerne oplever god fremkommelighed og høj trafiksikkerhed, når de færdes rundt i kommunen.

Der er med udgangspunkt i den nuværende belægningsstrategi årligt allerede afsat 23 mio. kr. til den løbende vedligeholdelse af kommunens veje, fortove, cykelstier og stier.

Der er lavet beregninger på, hvilke investeringer det forventes at kræve at opretholde den nuværende vejkapital. Her viser det sig nødvendigt at afsætte yderligere 10,7 mio. kr. årligt til kommunens belægningsstrategi. Forligspartierne ønsker derfor at afsætte 10,7 mio. kr. ekstra årligt i 2023 og igen i 2025-2026 for at sikre vejkapitalen og god komfort. De 10,7 mio. kr. vil primært gå til opgradering af kommunens fortove, da en gennemgang af kommunens belægningsstrategi viser et stort efterslæb på fortovene. De afsatte ekstra midler prioriteres derfor således: 7,7 mio. kr. til renovering af fortove, 0,66 mio. kr. til renovering af cykelstier og 2,34 mio. kr. til renovering af veje.

Der er i en årrække gjort et målrettet arbejde for, at alle reetableringer efter gravearbejder lever op til kommunens krav om, at belægningsstrategierne skal være jævne, som før gravearbejdernes påbegyndelse. Der er opnået gode resultater hermed men det må noteres, at den oplevede vej kvalitet af nogle borgere ikke opfattes som forbedret, men tværtimod som forværret. Forligspartierne vil derfor have et fortsat skarpt fokus på koordineringen mellem kommunen og de forskellige graveaktører, således at arbejderne sker planlagt i en rækkefølge, som tilgodeser arbejdets fremdrift og borgernes forventning til vej kvaliteten. For at styrke indsatsen på området, ønsker Forligspartierne, at der arbejdes videre med følgende tiltag:

- At der gennemføres en særlig komfortanalyse af et delområde i kommunen. Analysen skal afdække, hvad der skal til for at øge komforten og oplevelsen af at køre på vejene i området. Der skabes herefter et forsøg på udvalgte veje med efterfølgende evaluering, som kan danne grundlag for politiske beslutninger i en fremtidig belægningsstrategi.
- At der i området vil blive testet nye måder at samarbejde med asfaltentreprenører på, således at vejene efterlades med minimale komfortgener efter gravearbejder. Dette vil ske ved at invitere asfaltentreprenører til en innovationsworkshop om reetablering af kommunens veje efter gravearbejder.
- At der - for fortsat at optimere koordinering af gravearbejder i kommunens veje, så vejene belastes mindst muligt - tages initiativ til at indkalde de forskellige ledningsejere og deres entreprenører til en innovationsworkshop, så alle muligheder for at undgå genopgravning i nyere anlagt slidlag bliver vendt.

Udskiftning af autoværn

Autoværnet på Lyngby Omfartsvej er i en meget dårlig forfatning. Det er hullet, armeringsjern er synligt, og der vokser beplantning igennem. Det er væsentligt for trafiksikkerheden, at autoværnet

bliver udskiftet. Der afsættes derfor 5,4 mio. kr. i 2023 til udskiftning af midterautoværnet på Lyngby Omfartsvej.

Bygningsvedligehold

Gentofte Kommune har en stor og varieret ejendomsportefølje på mere end 600.000 m² fordelt på ca. 350 ejendomme. Forligspartierne har kontinuerligt fokus på, at værdien af kommunens bygningsmasse opretholdes, og at de fysiske rammer er tidssvarende og understøtter kommunens aktiviteter, ligesom den igangværende energihandlingsplan 2018-2025 videreføres i årene frem

Forligspartierne ønsker i lyset af såvel klimakrisen som krisen i Ukraine, at der fortsat arbejdes på at optimere såvel driftsøkonomi som forsyningssikkerhed (uafhængighed af gas) i kommunens ejendomme. Her spiller klimaplanen og energihandlingsplanen samt vedligeholdte bygninger og optimerede tekniske anlæg alle væsentlige roller.

Forligspartierne afsætter derfor i alt årligt 26,05 mio. kr. i 2023 og 2025-2026 til yderligere vedligeholdelse – fordelt på:

- 1,9 mio. kr. årligt til indeksregulering af bevillingen til Større Planlagt Vedligeholdelse af kommunens ejendomme (SPV). Puljen er ikke indekseret siden 2016.
- 2,0 mio. kr. årligt til Større Planlagt Vedligeholdelse af kommunens ca. 880 udlejningsboliger. Der er ved gennemgang af bygningerne konstateret et vedligeholdelsesbehov på både klimaskærme og tekniske installationer, som ikke kan håndteres inden for de nuværende vedligeholdelsesbudgetter.
- 8,0 mio. kr. årligt til yderligere vedligeholdelse af de fredede og særligt bevaringsværdige bygninger, ekskl. Kildeskovshallen, fx Munkegårdsskolen, Øregaard museum, Hovedbiblioteket. Ejendommenes tilstand monitoreres løbende, og der er nu konstateret et stigende behov for investeringer end tidligere vurderet. Generelt for fredede og bevaringsværdige ejendomme gælder, at der følger særlige forpligtelser og krav med, når bygningens arkitektur og historie skal bevares for eftertiden og fungere i dagligdagen.
- 4,6 mio. kr. årligt til Kildeskovshallens løbende vedligeholdelse.
- 9,55 mio. kr. årligt til større tekniske anlæg (kloakker, CTS, elevatorer mm). Gentofte Kommunes ejendomsmasse har en tyngde af ældre ejendomme, og en række større bygningsdele, fx rørsystemer, står foran en løbende udskiftning. Dertil kommer reinvesteringer i de tekniske anlæg med kortere levetid, fx. elektronik.

Forligspartierne er opmærksomme på, at vedligeholdelsesplanen for kommunens fredede og bevaringsværdige ejendomme samt større tekniske anlæg revurderes og opdateres i løbet af 2025.

Investering og rådgivning i energirenovering

Gentofte Kommune investerer allerede årligt op mod 10 mio. kr. i rene energirenoveringer i de kommunale bygninger som beskrevet i den nugældende Energihandlingsplan. Set i lyset af den ændrede energisituation i Europa tilslutter Forligspartierne sig, at Gentofte Kommune overholder statens nye anbefalinger om bl.a. nedsættelse af temperaturen i de kommunale bygninger hvor

muligt. Derudover ønsker partierne snarest muligt fremlagt et idékatalog over yderligere muligheder for, at kommunen kan begrænse sit energiforbrug i den kommende vinter.

Forligspartierne er samtidig enige om at øge tempoet i kommunens energirenovering ved at tilføje Energihandlingsplanen ekstra 3,0 mio.kr. årligt fra 2023 til 2026. Viser revideringen af handlingsplanen, at der i kommunen findes samfundsøkonomiske rentable energirenoveringer udover de 3,0 mio. kr., vil partierne overveje yderligere investeringer.

Samtidig afsættes 1,0 mio. kr. i 2023 og 2024 til at rådgive borgerne i energirenovering.

Byens forskønnelse - begrønning

Der er generelt et ønske om, at Gentofte Kommune bevarer og udvikler det grønne udtryk, da begrønning bl.a. er godt for livskvalitet, biodiversiteten og klimaet.

Begrønning af Gentofte Kommune

Som besluttet i Kommunalbestyrelsen i august 2021 har kommunen i samarbejde med rådgivningsfirmaet NIRAS kortlagt og analyseret mulighederne for at gøre kommunes veje og pladser grønnere. Resultatet er fremstillet i den digitale rapport [Grønnere veje og pladser](#).

Analysen har kortlagt potentialet for yderligere begrønning af offentlige arealer i kommunen med henblik på at planlægge og prioritere mulige indsatser til begrønning, i form af vejtræer og plantebede, så der skabes mest værdi i forhold til indsatsen. Værdi omfatter både livskvalitet, biodiversitet og klimafordel.

Borgere og virksomheder kan bidrage til dette. En mulighed vil være, at borgergrupper, boligforeninger, institutioner, forretningsdrivende og andre virksomheder inddrages i valg af løsninger, eventuelle finansieringsprocesser med fondsansøgninger samt på udvalgte steder påtager sig opgaven med at passe og pleje beplantningen (fx et vejtræ, et plantebed). I valget af løsninger tages udgangspunkt i Niras' analyse, og der sikres samtænkning med separeringsprojekter.

Med afsæt heri afsætter Forligspartierne 10,0 mio. kr. i 2023 til anlæg af de første af projekterne. I 2025 og i 2026 afsættes yderligere hvert år 5,0 mio. kr. til flere projekter. Forligspartierne ønsker mulighederne for borgerinddragelse i valg af projekter samt deltagelse i løbende vedligehold og medfinansiering undersøgt.

Udpegning af bevaringsværdige træer

Det er vigtigt, at der langs vejene i Gentofte er træer, som i kraft af størrelse og placering indgår i det grønne vejbillede og bidrager til at give kommunens forskellige kvarterer en grøn karakter.

Omkring 1.300 træer i Gentofte Kommune er i lokalplaner udpeget som bevaringsværdige. Der er stadig områder i kommunen, der ikke er omfattet af lokalplaner, herunder også villaområder. Der er også områder, der er lokalplanlagte, men hvor udpegning af bevaringsværdige træer ikke er foretaget

med samme fokus, som er ønskeligt, jf. de vedtagne anbefalinger fra opgaveudvalget Det grønne Gentofte.

Forligspartierne afsætter derfor 0,3 mio. kr. i 2023 til at få et konsulentfirma med kompetence inden for træer, kortlægning og planlægning til at tilvejebringe en ligeværdig vurdering og udpegning af bevaringsværdige træer i hele kommunen, således at de bevaringsværdige træer kan sikres ved lokalplanlægning.

Forskønnelse af og udvikling af bydelscentre

Kommunens seks bydelscentre skal fortsat udgøre kernen i Gentoftes detailhandelsstruktur, jf. kommunens [strategi om detailhandel](#) fra 2018. Et indbydende og koncentreret butiks-, kultur- og byliv, hvor servicefunktioner og foreningslivet også kan være, er forudsætningen for levende bydelscentre og vigtig for både borgere og virksomheder. Samtidig er det vigtigt hele tiden at vurdere måden, vi tænker detailhandel og bydels-liv på, hvis de enkelte centre skal blomstre og udvikle sig.

Forligspartierne ønsker at der gennemføres lokale borgerdrøftelser om mulighederne for udvikling af enkelte bydelscentre, og at der efterfølgende udvælges nogle af de fremkomne forslag til forskønnelse m.m. Der afsættes 2,7 mio. kr. i årene 2023 og 2024 til anlæg af disse.

Fredede og bevaringsværdige bygninger i Gentofte Kommune

Gentofte Kommune har mange smukke bygninger, både fredede og bevaringsværdige, der er med til at forskønne kommunen som helhed.

I Gentofte er alle bygninger opført før 1970 registreret, og ca. 4.400 af dem er vurderet til at være bevaringsværdige. Der er mellem 1970 og 2000 opført ca. 1.200 bygninger, hvoraf nogle er bevaringsværdige på linje med de andre. Der udestår imidlertid fortsat et arbejde med at få kortlagt bygningers arkitektoniske, kulturhistoriske og landskabelige værdier i Gentofte Kommune ved hjælp af SAVE-metoden.

Med afsæt heri afsætter Forligspartierne 0,4 mio. kr. i 2024 til at udvide SAVE-registreringen, så den kommer til at omfatte bygninger opført op til år 2000.

Byggesagsbehandling

For borgere og virksomheder har det stor betydning, at kommunen leverer en hurtig, smidig og kvalificeret byggesagsbehandling. Det er afgørende både for ejeren af en ejendom og for naboer til et nyt byggeri, at det inden for en rimelig tid afklares, hvorvidt et givent byggeønske kan imødekommes. Den aktuelle normering i bygningsmyndigheden er ikke tilstrækkelig til at holde trit med de modtagne byggeansøgninger og øvrige sager.

Forligspartierne lægger afgørende vægt på, at kommunens servicemål for byggesagsbehandlingen fremadrettet kan overholdes. Bygningsmyndigheden tilføres derfor 1,5 mio. kr. årligt fra 2023 og frem.

Udvikling sammen med borgerne

Klimaborgerting

Forligspartierne ønsker at styrke borgerinddragelsen i arbejdet med implementeringen af den ambitiøse klimaplan.

Gentofte Kommune deltager derfor i projektansøgningen Det Levende Klimademokrati, som har til formål at afprøve forskellige modeller for og gennemføre tre lokale og et regionalt klimaborgerting. Hvis projektet bliver godkendt af Velux Fonden, begynder projektet i 2023. Et klimaborgerting med deltagelse af 30-40 borgere forventes påbegyndt i Gentofte i slutningen af 2023 eller i begyndelsen af 2024 og vil forløbe over en periode på cirka seks måneder. Øvrige projektdeltagere er Københavns Universitet, den grønne tænketank Concito, Randers Kommune, Hjørring Kommune og Region Hovedstaden foruden en referencegruppe, der skal give ekspertinput til projektet.

Gennem klimaborgertinget skal kommunens borgere og virksomheder inddrages og engageres og være med til at vise vejen hen mod en indfrielse af de krav og forventninger, der er i forbindelse med den grønne omstilling, herunder et ansvarligt forbrug og en bæredygtig livsstil, men også hvordan bæredygtige byrum kan styrke borgernes livskvalitet. Arbejdet i klimaborgertinget skal føre til nye målrettede og lokale anbefalinger på tværs af generationer i Gentofte.

I tilfælde af at klimaborgertinget ikke bliver en realitet, ønsker Forligspartierne et borger-inddragende initiativ fx et opgaveudvalg herom.

Fremtidens Bauhaus

New European Bauhaus er en fælles europæisk vision for grøn omstilling, der blev lanceret af formanden for Europa-Kommissionen, Ursula von der Leyen, i efteråret 2020. Målet er en bæredygtig, inkluderende og mere æstetisk fremtid for Europas grønne omstilling, og ambitionen er, at det skal føre til fremtidens CO₂-fri byer.

Et opgaveudvalg med udgangspunkt i New European Bauhaus skal udforske, hvordan Gentofte Kommunes borgere, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og foreninger - sammen med ledende arkitekter, ingeniører, kunstnere og designere - kan gøre Bauhaus-visionen konkret i Gentofte Kommune.

Udvalget skal dykke ned i baggrunden for Europa-Kommissionens ide - at forstå arkitektur, byggeri og design som en del af en samlet samfunds-struktur og helheds-tænkning - og derpå finde løsninger, som kan forbedre kvaliteten af menneskers liv ved æstetiske, inkluderende og bæredygtige projekter. Det handler bl.a. om at skabe kreative offentlige rum, energieffektive renoveringer og bæredygtig mobilitet, hvor dataudveksling, forskning og innovation spiller en grundlæggende rolle. I den forstand bliver det også opgaveudvalgets rolle at udvikle Bauhaus til et nyt politisk instrument, der kan bruges på alle fremtidens politikområder.

Fastholdelse og rekruttering

En attraktiv arbejdsplads

Gentofte Kommune står som andre kommuner overfor, at det fremover bliver endnu sværere at fastholde og rekruttere medarbejdere. Det er derfor afgørende, at Gentofte kommune også i fremtiden er en attraktiv arbejdsplads, der kan fastholde, tiltrække og opkvalificere kompetente ledere og medarbejdere.

Derfor er Forligspartierne enige om et styrket fokus på udviklingen af kommunen som attraktiv arbejdsplads og behovet for at arbejde med mange og forskelligartede indsatser for herved at skabe de bedste forudsætninger for fastholdelse og rekruttering. Det kræver bl.a. et kompetenceløft for medarbejdere og ledere, og finansieringen af indsatserne vil delvist ske af allerede afsatte kompetencemidler på 4,0 mio.kr. i 2023 samt 4,0 mio. kr. i tidligere afsatte, men opsavede kompetencemidler, der overføres til 2023 og 2024.

Indsatser der styrker en attraktiv arbejdsplads og forbedrede arbejdsvilkår

Det gode arbejdsmiljø skabes i et samspil mellem ledere og medarbejdere, og det er afgørende for kvaliteten i opgaveløsningen og medarbejdernes trivsel, at der opretholdes og udvikles stærke arbejdsfællesskaber. Forligspartierne prioriterer derfor 1,5 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere, der bidrager til en styrkelse af arbejdsmiljø, ledelse og arbejdsvilkår.

Fleksibilitet har stor betydning for medarbejdernes vurdering af, om arbejdspladsen er attraktiv – det gælder både i forhold til tilrettelæggelse af opgaver og en god balance mellem arbejdsliv og privatliv.

For at styrke arbejdsrammer og vilkår, der fordrer fleksibilitet og tid til planlægning og udvikling af opgaveløsningen, har kommunen bl.a. afprøvet 4-dages arbejdsuge og forsøg med hjemmearbejde blandt pædagoger. Igangværende forsøg skal udvikles og skaleres og nye forsøg skal igangsættes, og derfor er Forligspartierne enige om at følge og støtte arbejdet med at styrke fleksible arbejdsrammer og forbedre arbejdsvilkår, så der fortsat kan sikres høj kvalitet i opgaveløsningen. Derfor prioriteres der 2,0 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til nye forsøg med fleksible arbejdsrammer.

Det er for Forligspartierne samtidig vigtigt, at de nye indsatser på beskæftigelsesområdet, som både kan skaffe borgere i arbejde og sikre kommunal arbejdskraft (Se under 'Beskæftigelse', s. 14) via kommunens jobcenter koordineres med det øvrige arbejde med Fastholdelse og rekruttering.

Initiativer til at fastholde elever og nyuddannede

Der er behov for et øget fokus på, hvordan vi kan styrke kommunen som uddannelsesinstitution, så vi medvirker til at skabe god kvalitet i uddannelsesforløbet og fastholde vores elever og studerende. Det gælder både i forhold til at sikre kompetent vejledning og et stærkt fagligt og socialt læringsmiljø for elever og studerende.

Der skal ligeledes arbejdes målrettet med at styrke indsatser, der hjælper nye medarbejdere til en god start på deres job i kommunen – herunder hurtig introduktion til opgaver og arbejdsfællesskaber, så vi styrker fastholdelsen af nye medarbejdere.

Forligspartierne ønsker derfor at afsætte 1,5 mio. årligt i 2023 og 2024 til indsatser, der styrker Gentofte kommune som uddannelsesinstitution samt 1,0 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til en styrket onboardingindsats.

Medarbejderhjælp til rekruttering

Gentofte har en fortælling, der både er stærk og troværdig, og som handler om en organisation med høj faglighed, fleksible arbejdsrammer og en fælles strategi om at være sammen om Gentofte. En stærk fortælling styrker fastholdelsen af medarbejderne og bidrager til at tiltrække nye.

Medarbejdere, der levende og troværdigt skriver og fortæller om kvalitetene på deres arbejdsplads vil være et stærkt kort i fremtidig rekruttering.

Forligspartierne ønsker at prioritere 0,8 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til indsatser, der styrker fortællingen om Gentofte Kommune som en attraktiv arbejdsplads, herunder at klæde arbejdspladserne på til at bruge sociale medier.

Der skal bl.a. etableres et medarbejderambasadørkorps, der skal hjælpe med at udbrede budskabet om kommunen som en attraktiv arbejdsplads. Vi skal samtidig blive bedre til at bruge de sociale medier. Mange medarbejdere søger ikke længere job på traditionelle medier. De følger opslag på diverse sociale medier, hvor vi skal være mere synlige med stillingsopslag eller gode historier om vores arbejdspladser.

Derudover er det Forligspartiernes intention, at der sammen med medarbejdere, inddrages viden, erfaringer og ekspertise fra kommunens borgere på området ved at oprette et borgerinddragende initiativ f.eks. et opgaveudvalg.

Faglig opkvalificering og opgaveflytning

Med den faldende søgning til velfærdsuddannelserne og det samtidigt voksende behov for medarbejdere på velfærdsområderne, er der brug for at tiltrække andre medarbejdergrupper, der kan hjælpe med udvalgte opgaver. Det kan ske gennem forsøg med opgaveflytning til andre medarbejdergrupper, der opkvalificeres til opgaverne. Det skal sikres, at de rette kompetencer til at løse opgaven fortsat er til stede, så der skabes samme eller mere værdi for borgeren.

Forligspartierne ønsker opkvalificering på de udfordrede områder af ufaglærte medarbejdere/medarbejdere, der fra start ikke har de nødvendige kvalifikationer og til forsøg med at flytte opgaver mellem forskellige grupper af medarbejdere. Indsatsen skal understøtte, at vi har kvalificeret arbejdskraft til alle opgaver og frigive tid blandt faguddannede til kerneopgaverne.

Der ønskes desuden at styrke den faglige opkvalificering i kommunens dagtilbud ved at understøtte de institutioner, der uddanner pædagogmedhjælpere til pædagogiske assistenter og pædagogiske assistenter til pædagoger. Der afsættes derfor i alt i til de beskrevne forsøg om opgaveflytning og til pædagogmerituddannelser i 2023 2,0 mio. kr. og i 2024 2,5 mio. kr.

Det digitale Gentofte

Forligspartierne ønsker at udnytte de teknologiske muligheder til kontinuerligt at udvikle kommunens kerneopgaver og løbende afprøve både nye og modne teknologier som eksempelvis sensorer, Internet of Things og funktionaliteter i skyen.

Samtidig ønsker Forligspartierne fokus på at udnytte læring omkring den digitale arbejdsplads fra Corona-tiden.

Denne udvikling kræver et digitalt fundament i form af en tidssvarende IT-infrastruktur, IT-sikkerhed, som gør os i stand til at passe godt på data og værne mod cybertrusler, en IT-arkitektur som ramme for både agil og stabil it-drift, samt digitale kompetencer hos ledere og medarbejdere.

Digitalisering og brug af teknologier sker med udgangspunkt i kommunens digitaliseringsplan samt de pejlemærker og principper, som er formuleret af opgaveudvalget for 'Digitalisering og Teknologi' og vedtaget af Kommunalbestyrelsen.

Den samlede prioritering af midler til det digitale fundament sker delvist med allerede afsatte anlægsmidler i 2023 og 2024, samt en forskydning af 41,4 mio. kr. i afsatte anlægsmidler i budget 2022, som bl.a. på grund af leveranceproblemer ikke kan afholdes i indeværende år. Der afsættes samlet nye anlægsmidler på 11,8 mio.kr. i 2026. I det følgende redegøres for prioriteringen af de allerede afsatte midler i 2023-2025 samt de nye midler i 2026.

Det digitale fundament

Anvendelsen af de digitale muligheder forudsætter et løbende opdateret IT-fundament, der giver borgere og medarbejdere adgang til at benytte de forskellige IT-platforme og betjene sig selv i digitale løsninger.

Der er gennem flere år afsat midler til at understøtte den digitale læring blandt skoleelever og herunder sikre, at alle elever har adgang til computere, og at det pædagogiske personale råder over både computere og digitale undervisningsmidler i tilrettelæggelsen af undervisningen. I undervisningen arbejdes der med at fremme læring og motivation for teknologiforståelse i folkeskolen. Der afvikles teknologiprojekter for skoleelever som First Lego League. First Lego League har igennem årene været en stor succes og Forligspartierne vil derfor udvide løsningen, så den også omfatter dagtilbudsområdet. På dagtilbudsområdet er der samtidig løbende sikret den nødvendige teknologiske understøttelse af arbejdsgange og kommunikationen med forældrene. Også foreningslivet er en vigtig del af Gentofte Kommune og behovet for at kunne understøtte foreningernes samspil med kommunen kræver en bedre teknologisk understøttelse i form af en portal, der gør det nemmere for foreningerne at kommunikere med kommunen. Forligspartierne lægger vægt på, at alle disse tiltag kan fortsætte og at nye initiativer kan igangsættes og prioriterer derfor også fremadrettet anlægsmidler hertil fordelt med 6,3 mio. kr. i 2023, 10,6 mio. kr. i 2024, 4,9 mio.kr. i 2025 og 6,1 mio. kr. i 2026.

På pleje- og sundhedsområdet er der et stort fokus på at styrke borgernes funktionsevne, så de i videst muligt omfang kan mestre eget hverdagsliv på trods af sygdom eller andre udfordringer. Digitale løsninger spiller en vigtig rolle i det arbejde, og pleje- og sundhedsområdet er derfor allerede i vidt omfang digitaliseret. Området anvender elektroniske omsorgsjournaler, kommunikerer med sygehuse og læger med MedCom kommunikation og anvender Fælles Medicinkort. Desuden anvender området i stigende grad mobile devices, som kræver et anden IT-infrastruktur, så medarbejdere fortsat kan tilgå eksempelvis vagtplaner samt dokumentation og sundhedsfaglige instrukser via disse devices. I 2021 har pleje- og sundhedsområdet påbegyndt implementeringen af et elektronisk nøglesystem til hjemmeplejen samt moderne tryghedsalarmer i Plejeboligerne. Og med en række nye nationale digitale initiativer såsom telemedicin og Et samlet patientoverblik bindes de forskellige dele af sundhedssektoren stadigt tættere sammen via digitale løsninger. Alle disse digitale løsninger stiller krav til it-fundamentet. Forligspartierne er opmærksomme på den nødvendige digitale understøttelse af denne udvikling, som er med til at sikre den bedst mulige pleje og sundhed for vores ældre. Forligspartierne prioriterer derfor anlægsmidler til dette formål med 3,7 mio. kr. i 2023 og 3,4 mio. kr. i hvert af årene 2024, 2025 og 2026.

På det tekniske område ønsker Forligspartierne at understøtte effektive sagsbehandlingstider på byggesagsbehandling i form af opgradering af teknologien hertil samt fortsætte udbygningen af sensorer i kommunale bygninger til måling af fx støj og varmekonsum mv. Endvidere iværksættes en digitalisering af det fysiske planarkiv for at gøre adgangen hertil nemmer. Forligspartierne prioriterer derfor anlægsmidler til dette formål med 1,7 mio. kr. i 2023 og 0,4 mio. kr. i hvert af årene 2024, 2025 og 2026.

Et solidt og tidssvarende digitalt fundament er en nødvendig forudsætning for både sikker og stabil drift samt udvikling af services, arbejdsgange og processer. Med en god IT-infrastruktur understøttes både en effektiv drift, og ibrugtagning og forsøg med nye teknologier som eksempelvis Internet of Things, kunstig intelligens og funktionaliteter og applikationer i skyen, hvor det giver merværdi i kerneopgaverne til gavn for borgerne. Det er desuden afgørende, at IT-fundamentet hele tiden understøtter høj datasikkerhed med respekt for borgernes privatliv samt udgør et effektivt værn mod cybertrusler. IT-infrastruktur og IT-arkitekturen skal løbende tilpasses og udvikles, så der også tages højde for relevante standarder og lovkrav. Det seneste eksempel på nye krav der tilkommer i kraft af den høje digitaliseringsgrad og dermed krav om sikkerhed er National Standard for Identiteters Sikringsniveauer (NSIS), hvis formål er at skabe rammer for tillid til digitale Identiteter samt digitale ID-tjenester. Den grundlæggende infrastruktur består af tekniske styresystemer, servere og lagringskapacitet (storage) som løbende skal tilpasses med reinvesteringer, opgradering og konsolidering af hardware på ny generation af servere. Ligesom væsentlige tværgående løsninger som ESDH-løsning til opbevaring af sager, ny systemunderstøttelse til refusion for særligt dyre enkeltsager og mellemkommunal refusion og godkendte og sikre licenspakker til afvikling af grundlæggende IT er en forudsætning for god drift. Forligspartierne anerkender behovene for fælles sikkerhed og understøttelse og prioriterer derfor, at der løbende er afsat de fornødne midler til re-investeringer og investeringer i nye afledte behov. Derfor fortsættes den nuværende investeringsplan for IT-området med en prioritering af anlægsmidler på 31,4 mio.kr. i 2023, 32,2 mio. kr. i 2024, 26,1 mio. i 2025 og 23,6 mio. kr. i 2026.

Investeringerne vil medføre afledt drift på samlet 1,25 mio.kr. i 2023, 1,9 mio. kr. i 2024, 2,5 mio. i hvert af årene 2025 og 2026. Forligspartierne prioriterer at disse midler afsættes i driftsrammen.

Let adgang til service, selvbetjening og god kommunikation

Gentofte Kommune skal betjene borgerne med sammenhængende digitale løsninger, og Forligspartierne ser frem til lanceringen af hjemmesider til institutionerne i 2023. Med fortsat implementering af 'Borgerblikket', skal borgerne i løbet af de kommende år kunne få et samlet overblik over egne data og sager i kommunen på de fleste fagområder.

Kommunens kommunikation skal fortsat udvikles, så den sker på borgernes præmisser og på en letforståelig og direkte facon. Ved personlig betjening i Borgerservice skal borgerne kunne bestille tid, så unødigt ventetid undgås. Det skal undersøges, hvor og i hvilken takt det kan være effektivt for kommunen at indføre nye teknologier som fx apps, videoløsninger og robotteknologi som supplement til og erstatning af omkostningstunge kanaler som telefoner og mails. Nye løsninger skal afprøves grundigt af de relevante målgrupper, før de implementeres for alle.

Data og dataetik

Forligspartierne ønsker, at Gentofte Kommune i endnu højere grad end i dag anvender data og teknologi til at skabe værdi for borgere og virksomheder. Der er formuleret en langsigtet og ambitiøs datastrategi, der sætter retning og ramme for en øget anvendelse af data til at optimere opgaveløsningen, udmønte kommunens politikker via datadreven indsats og videreudvikle kerneopgaven. Ved implementering af datastrategien vil der være et særligt fokus på dataetik. Forligspartierne lægger vægt på, at der arbejdes med data og at brugen af data indgår i et styrket arbejde med levering af kerneopgaverne samt at dataprojekter, styrker det tværgående samarbejde og motivere lederne til at efterspørge og anvende data i udvikling af kommunen.

Forsøg med teknologier

Gentofte Kommune skal i endnu højere grad have fokus på at benytte nye og effektive teknologier til optimering og effektivisering af arbejdsgange, så medarbejdernes ressourcer kan anvendes til de fagligt mest komplekse opgaver. For eksempel ved at bygge videre på de erfaringer, der er opnået med softwareroboter til automatisering af fx bogføring af regningsopgaver og andre gentagne, manuelle processer og arbejdsgange, brug af vaskehandsker, dosisdispenseret medicin, virtuel bostøtte og brug af droner og sensortechnologi - fx til genoptræning. Ligeledes skal aflastning af tungt manuelt arbejde på ældreområdet samt de grønne områder ved brug af fysiske robotter fortsat videreudvikles og undersøges.

Udvikling af digital infrastruktur

Hurtigt bredbånd og god mobildækning er afgørende for borgernes brug af digitale services og netbaserede ydelser generelt. Det er Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur, der har myndighedsansvaret og private selskaber/tele- og bredbåndsudbydere, det står for at udbygge og vedligeholde den digitale infrastruktur og for at sikre, at hastighed, kapacitet og stabilitet er tilfredsstillende. Forligspartierne ønsker - inden for de muligheder, kommunen har - at Gentofte Kommune medvirker til at fremme udrulningen af højhastighedsforbindelser i de områder i kommunen, hvor der ikke er en tilfredsstillende dækning.

Boliger

Ungdomsboliger

Forligspartierne søger at nedbringe den lange venteliste til ungdomsboliger ved at opføre ca. 175 almene ungdomsboliger.

De kommunale ungdomsboliger, der bliver ledige, anvendes indtil videre til midlertidige boliger til fordrevne fra Ukraine. Gentofte Kommune arbejder på at etablere andre muligheder for boligplacering af flygtninge med henblik på så hurtigt, det er muligt igen at udleje de kommunale ungdomsboliger til unge Gentofte-borgere. Gentofte Kommune har indtil videre modtaget 398 flygtninge, heraf 382 ukrainere i 2022.

Ventelisten til en ungdomsbolig er senest opgjort til 620 aktivt søgende og 2.126 unge, som ikke er aktivt søgende i øjeblikket, men står på en venteliste til en ungdomsbolig for at optjene anciennitet.

Arbejdet pågår med i de næste år at opføre i alt ca. 175 almene ungdomsboliger fordelt således:

- 50 almene ungdomsboliger på Ørnegårdsvej 6, som forventes at stå færdige i foråret 2024.
- 52 almene ungdomsboliger på Niels Steensensvej, som forventes at stå færdige ultimo 2022.
- 51 almene ungdomsboliger på Ved Ungdomsboligerne, der planlægges at kunne stå færdige primo 2025.
- 20-30 ungdomsboliger i Bilharziosebygningen ved det tidligere Danmarks Akvarium, der forventes at kunne stå færdige ultimo 2025.

Med de i alt ca. 175 nye ungdomsboliger frem mod 2025 vil Gentofte Kommune i alt have mere end 500 ungdomsboliger. I takt med at de nye ungdomsboliger tages i brug, vil vi følge efterspørgslen efter ungdomsboliger beliggende i Gentofte fra unge Gentofte-borgere.

Opgaveudvalget 'Indretning af ungdomsboliger' er kommet med ti anbefalinger til, hvordan indretningen af de nye ungdomsboliger kan understøtte, "at unge, der flytter ind i en ungdomsbolig i Gentofte Kommune, får den bedst mulige oplevelse og har den størst mulige medbestemmelse, medejerskab og bedste mulighed for at deltage i fællesskabet."

Såfremt behovet for ungdomsboliger aftager, vil der kunne ske omdannelse til familieboliger af de ungdomsboliger i Gentofte Kommune, som på grund af f.eks. størrelse og beliggenhed er mest egnede til at omdanne til familieboliger. Sådanne familieboliger vil kunne udlejes efter fleksible kriterier, således som det er aftalt vedrørende halvdelen af familieboligerne på Palle Simonsens Vej.

Almene familieboliger og ældreboliger

I eftersommeren 2022 er 50 almene familieboliger på Palle Simonsens Vej taget i brug.

Yderligere 50 almene familieboliger opføres i sammenhæng med 50 ungdomsboliger på Ørnegårdsvej 6. Boligerne forventes at stå færdige i april 2024.

Gentofte Kommune stiller overfor private bygherrer krav om almene boliger, når det er muligt. Det er i lokalplanen for det tidligere Vilvorde Kursuscenter stillet krav om etablering af 18 almene familieboliger på ca. 85 m², som vil blive udlejet med fortrinsret for personer bosiddende i Gentofte Kommune med fast tilknytning til arbejdsmarkedet samt til personer, som har behov for en hurtig boliganvisning f.eks. i forbindelse med skilsmisse. Boligerne forventes at stå færdige ultimo 2024. Det er også meddelt de nye ejere af det tidligere Schæffergården, at der – i overensstemmelse med de lovmæssige muligheder – vil blive stillet krav om, at en del af boligerne skal være almene boliger.

Der undersøges fortsat nye muligheder for opførelse af såvel almene ungdoms- og familieboliger samt ældreboliger i kommunen.

Tryghed for borgerne

Gentofte skal være et godt og trygt sted at bo, leve og arbejde. Det lykkedes at nedbringe indbrudsraten, som har ligget blandt de højeste i Europa, under coronakrisen, hvor vi var mere hjemme, men den er desværre begyndt at stige igen. Der er fortsat brug for at styrke borgernes tryghed. Et opgaveudvalg har arbejdet med temaet, og udvalgets anbefalinger ("Gentofte – fri for tyveri") har resulteret i en række initiativer, bl.a.:

- Der er etableret et 'Rullende Kontor', oprettet en hjemmeside og formidlet viden om forebyggelse af tyveri via borgermøde, oplæg, opslag på Facebook og artikler og løbende kampagner. Alt sammen under initiativet 'Gentofte fri for tyveri', hvor man også kan få gode råd om forebyggelse af tyveri og meget mere.
- Vi understøtter Nabohjælp, så meget vi kan. Antallet af Nabohjælp App brugere er nu ca. 5.000 og der er pt. ca. 50 borgere, der fungerer som "borgertryghedsambassadør" og koordinerer tryghedsarbejdet i deres lokalområde. Kommunens egne medarbejdere, driftspersonale fra Park og Vej og hjemmehjælper fungerer som "kommunale tryghedsambassadører" og har opmærksomhed på mistænkelige forhold i lokalområdet.
- Flerårsaftalen for politiet og anklagemyndigheden for 2021 - 2023 giver mulighed for en forsøgsordning med kommunale vagtværn og eventuelt ny teknologi, der kan supplere politiets arbejde med at opretholde ro og orden. Vi vil løbende følge de politiske forhandlinger i forligskredsen bag politiforliget om en model for den nærmere udformning af forsøgsordningen med kommunale tryghedsvagter, som er udskudt til næste folketingsår.

Borgernes møde med kommunen

Forligspartierne ønsker de kommende år at intensivere arbejdet for at øge kvaliteten i mødet mellem borger og kommune. Vi har allerede oplevet, at der i godt samarbejde mellem forældre og Børn og Familie og Skolevisitationen er udviklet nye og bedre sagsforløb og dialoger. Det vil vi bygge videre på med en række initiativer.

Blandt de flerårige mål for Gentofte Kommune er, at 'vi vil sikre, at borgerne oplever nem adgang til service og kommunikation ved henvendelser personligt, telefonisk og når de betjener sig selv digitalt – samt at de får en hurtig og god sagsbehandling.'

Det kræver et løbende forbedringsarbejde fra forvaltningens side. For at understøtte det afsættes 1,2 mio. kr. om året i 2023 og 2024 til at foretage borgertilfredsmålinger og modtage borgerfeedback på de væsentligste områder, hvor borgerne er afhængige af kommunens rolle som myndighed og/eller samarbejdspartner.

Der afsættes derudover 1,5 mio. kr. om året i 2023 og 2024 til som et forsøg at etablere en borgerrådgiver-funktion. Borgerrådgiveren skal fungere som en støtte og en formidler for borgere og forvaltning, hvis der er opstået en fastlåst situation mellem de to parter. Samtidig skal rådgiveren i sit arbejde have fokus på at sikre, at der sker en læring blandt kommunens medarbejdere ud fra de konkrete borgersager.

Forligspartierne ser med stor tilfredshed på de igangsatte kompetenceudviklingsindsatser, der understøtter organisationens arbejde med at opnå en mere effektiv sagsbehandling, øge tilfredsheden hos borgerne og skabe større arbejdsglæde hos medarbejderne. Klima, Miljø og Teknik er frontløbere på at implementere "Styrket borgerkontakt" som tilgang og metode, og de første erfaringer peger på, at det kan lykkes på én gang at begrænse sagsbehandlingstiden på klagesager og samtidig øge både borgernes og de ansattes tilfredshed. Metoden planlægges udbredt i den øvrige del af organisationen.

På hjælpemiddelområdet på ældreområdet arbejdes med et kompetenceudviklingsprojekt, der understøtter nedbringelsen af sagsbehandlingstider gennem eksempelvis LEAN-metodik og borgerrejser, hvor borgernes oplevelse af sagsforløb danner grundlag for optimering og forbedring. Som en del af projektet, og for at øge innovationskraften, uddannes et korps af interne konsulenter til at afprøve og udbrede forbedringsmetoderne i andre dele af organisationen.

Budgetaftale 2023-2024 – Status

(Vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 12. oktober 2023)

Gentofte tænker og handler langsigtet

Budgetaftale 2023-2024 - Status

En enig kommunalbestyrelse indgik den 19. september 2022 en toårig Budgetaftale for 2023-2024: 'Gentofte tænker og handler langsigtet'. Aftalen sætter fokus på vigtige kommunale problemstillinger, som kræver langsigtede indsatser at løse. Det gælder klima-udfordringerne, sundhed og trivsel for vores børn og unge samt fastholdelse og rekruttering af kommunale medarbejdere.

Næsten halvvejs gennem Budgetaftalens levetid gøres status på arbejdet med at realisere Budgetaftalens mål.

En robust økonomi er en forudsætning

Kommuner i hele landet har udfordringer med deres økonomi med pres på de specialiserede områder for børn og voksne og på sundhedsområdet, omkostninger til ukrainske flygtninge, et udgiftspres fra flere ældre medborgere samt generelt stigende forventninger til den kommunale service.

Også i Gentofte Kommune mærkes udfordringerne. I 2020 vedtog Folketingets flertal en udligningsreform, som giver Gentofte Kommune en yderligere regning til udligning på 500 mio. kr. om året ved fuld indfasning af udligningsreformen i 2025. Derfor hæves skatten med 0,17 procentpoint i 2024 og 0,22 procentpoint mere i 2025 for at undgå voldsomme serviceforringelser.

Forligspartierne konstaterer med tilfredshed, at Gentofte Kommunes budget for 2024 overholder økonomiaftalen mellem regeringen og Kommunernes Landsforening, og at kommunen stadig har en robust økonomi. Det gør det muligt at fastholde initiativerne aftalt sidste år i Budgetaftalen og endda gennemføre få, men nødvendige nye aktiviteter i budgetperioden.

Det forudsætter, at der fortsat konstant arbejdes på at spare ressourcer gennem mere effektive arbejdsgange, bl.a. ved at udnytte den omfattende digitalisering til at skabe en moderne og slank kommune. I budgetperioden sker det f.eks. via en mere effektiv kørsel med borgere, der skal i dagtilbud eller til behandling, og ved lavere administrative omkostninger som følge af en mere effektiv regningsbetaling.

Forligspartierne ønsker, at der i arbejdet med budgettet for 2025-2026 skal udarbejdes finansieringsforslag, som sammen med en permanent bestræbelse på effektiviseringer fra 2026 skal skabe et årligt økonomisk råderum på mindst 1 pct. af de samlede årlige serviceudgifter.

Der er i år gennemført en analyse af Gentofte Kommunes ressourceforbrug til administration i sammenligning med fem andre kommuner. Analysen skal danne grundlag for undersøgelser af muligheder for yderligere at forbedre de nuværende arbejdsgange.

Forligspartierne ser frem til i 2024 at få forelagt et dispositionsforslag til en mulig modernisering af Gentofte Rådhus, som både vil kunne forbedre arbejdsmiljøet og samle medarbejdere på færre adresser – og på den måde mindske udgiften til ejendomsdrift.

Gentofte Kommune har også gennemført en prøvehandling med titlen 'Fjern Bøvlet', hvor seks lokale arbejdspladser – to dagtilbud, to skoler, et botilbud for voksne samt Administrationen i hjemmeplejen har arbejdet på at fjerne, forandre eller forankre den styring, der for medarbejderne opfattes som enten meningsløs eller bøvlet i opgaveløsningen. Forligspartierne noterer sig med tilfredshed, at tilgangen har styrket en forbedringskultur samt trivsel og arbejdsmiljø på de deltagende arbejdspladser og ser frem til at alle kommunale arbejdspladser de næste år kommer med i projektet.

Forligspartierne vil støtte indsatsen ved fortsat at arbejde for, at statslige og kommunale regler, der bøvler, bliver fjernet eller forbedret for at frigive tid til kerneopgaven.

Vi skaber sammen – på nye måder

Forligspartierne fastholder, at politikudvikling sker sammen med borgerne - i opgaveudvalg eller på andre måder afhængig af de enkelte problemstillingerens karakter. I 2023 har Kommunalbestyrelsen vedtaget anbefalinger fra tre opgaveudvalg om Fremtidens velfærdsløsninger for ældre, Erhvervspolitisk strategi og Uddannelsesvejledning.

Desuden har Kommunalbestyrelsen igangsat seks opgaveudvalg om New European Bauhaus, Fremtidens Idrætsfaciliteter, Tiltrækning, rekruttering og fastholdelse, Ny sundhedspolitik, Ny skolevision og Ny dagtilbudsvision. Samtidig har borgerinvolvering med andre metoder skabt gode beslutningsgrundlag for Kommunalbestyrelsen i forbindelse med bl.a. ny parkeringsordning og reduktion af trafikstøj.

I år afprøves konceptet Klimaborgersamling, hvor repræsentativt udvalgte borgere skal bidrage til klimaarbejdet. Desuden gennemføres en ny type §17, stk. 4-udvalg for politikere, som skal sikre et tværgående fokus på implementering af ungestrategien.

I 2024 vil tre opgaveudvalg blive igangsat om Udvikling af bydelscenter i Vangede, Udvikling af bydelscenter i Jægersborg samt Bæredygtigt forbrug.

Forligspartierne ser samtidig med tilfredshed på, hvordan kommunens faste samarbejde med aktive borgere i foreninger, råd og brugerbestyrelser skaber aktiviteter for deres medborgere, som gør Gentofte Kommune til et endnu bedre sted at leve, bo og arbejde.

Børn og unges vilkår kræver en ekstra indsats

I Gentofte Kommune er det visionen, at ethvert Gentofte-barn og enhver Gentofte ung lever et godt børne- og ungeliv, der skaber grundlag for et godt voksenliv.

Forligspartierne har derfor også stort fokus på at sikre gode vilkår for børn og unges udvikling gennem en langsigtet indsats, der skaber bedst mulige rammer for både det store flertal af børn og unge, som generelt klarer sig godt og den gruppe børn og unge, som har brug for mere støtte til at komme gennem livet. Der er i 2023-24 prioriteret midler til nye indsatser i regi af dagtilbud, skoler, ungdomsuddannelser, ungemiljøer, Familie og Sundhed, kultur og fritidslivet, som skal bidrage til at forbedre støtten til begge grupper i samarbejde med bl.a. forældre.

Børn

Et forsøg med fremskudte socialrådgivere og familiekonsulenter på skoler og i daginstitutioner er med Budgetaftale 2023-2024 gjort permanent, og alle Gentofte Kommunes folkeskoler samt kommunale og selvejende daginstitutioner er nu tilknyttet indsatsen. Formålet med indsatsen er en tidlig opsporing og indsats i forhold til at yde den støtte, der kan understøtte børns og familiernes trivsel og udvikling.

For at støtte sårbare børn på dagtilbudsområdet er et nyt kompetencecenter etableret under daginstitutionen Kløvedalen.

Antallet af børn i dagtilbudsalderen er fra 2012 til 2022 faldet med knap 850, og befolkningsprognosen fra 2023 viser, at børnetallet fortsat vil falde de kommende ti år. Dette gælder både for de 0-2-årige og for de 3-6-årige. Antallet af pladser er således højere, end udviklingen i børnetallet tilskriver.

Forvaltningen har gennemført en analyse af den fysiske kapacitet og opstillet strukturscenarier for at skabe grundlag for en politisk beslutning om, hvordan en passende bygningskapacitet skal se ud fremadrettet. Børneudvalget er præsenteret for analyse- og strukturscenarier, som nu er sendt i høring.

På baggrund af gode erfaringer fra Corona-epidemien med udeaktiviteter er der sat gang i etablering af overdækkede udearealer på en række daginstitutioner. Det forventes, at de første overdækkede udearealer står klar i slutningen af 2023.

For at sikre velkvalificeret personale i alle vores daginstitutioner arbejder vi løbende på at styrke institutionerne som attraktive arbejdspladser, hvor medarbejdere har lyst til at søge til og blive. Med gode erfaringer fra skoleområdet søsættes en trainee-ordning for pædagoger, som giver daginstitutionerne mulighed for at ansætte trainees (pædagogstuderende på sidste studieår) for at give dem et godt indblik i den faglige hverdag, en pædagog har. Forligspartierne ønsker at afsætte 0,6 mio. kr. årligt i 2024 og frem, hvilket vil give mulighed for at ansætte op til 16 trainees pr. år.

Det er samtidig et ønske at styrke dagtilbuds lokale mentorordninger for nyansatte og nyuddannede pædagoger og pædagogisk personale for at støtte dem i deres første tid på en arbejdsplads og sikre, at de lander godt i deres arbejdsfællesskab. Med inspiration fra arbejdet med den fælles mentorordning på skoleområdet etableres blandt andet muligheder for, at de nyuddannede kan udveksle erfaringer og få svar på de spørgsmål, der kan opstå i forbindelse med den styrkede læreplan, sprog og motorikvurderinger eller forældresamarbejdet. Forligspartierne ønsker, at mentorordningen styrkes med 0,6 mio. kr. årligt i 2024 og frem.

Familie og Sundhed

Det er Forligspartierne magtpåliggende, at Gentofte Kommune arbejder med indsatser, der har fokus på kvalitet og nærvær i både sagsbehandlingen og i samarbejdet med familier til sårbare børn. Derfor noteres det med tilfredshed, at der er ansat en jurist til at arbejde med kvalitetsudvikling i Familie og Sundhed, og at der er opnormeret i Specialteamet, som er det team der arbejder med myndighedsafgørelser på børnehandicapområdet. Specialteamet har været på undervisningsforløb vedrørende den gode målgruppevurdering. Alle rådgivere i Familie og Sundhed har været på kursus i de grundlæggende forvaltningsregler om afgørelser på det sociale område.

Det er for Forligspartierne en ambition yderligere at øge kvaliteten i sagsbehandlingen. Det kræver mere tid og ændret praksis hos den enkelte rådgiver, hvilket muliggøres ved, gennem ansættelse af flere rådgivere, at reducere antallet af sager pr. rådgiver i Specialteamet fra de nuværende 30 sager til 20-25 sager. Forligspartierne ønsker at afsætte 1,2 mio. kr. årligt til formålet fra 2024 og frem.

Familier med børn med psykiatriske udfordringer har brug for en særlig opmærksomhed og støtte i forbindelse med et udredningsforløb. Familierne oplever ofte usikkerhed, en markant forandret og presset hverdag op til en udredning og manglende redskaber til at håndtere barnets/den unges udfordringer – og efter en udredning er der ofte brug for støtte til at lande godt i en ny hverdag. Støtten – i form af hurtig hjælp med familiebehandling og vejledning – skal sikre mulighed for en intensiv og hurtig indsats. Der

vurderes at være ca. 20 - 25 børn, unge og deres familier i målgruppen for sådanne tilbud. Forligspartierne ønsker at afsætte 1,4 mio. kr. årligt i 2024 og frem til indførelse af tilbuddet.

Gentofte Kommune oplever i lighed med landets øvrige kommuner en stigning i antallet af børn og unge med angst og/eller depression, især som komorbiditet (flere diagnoser på samme tid) til autisme og ADHD. Gruppen har ofte et tværfagligt behandlingsbehov, som hverken psykiatrien eller kommunens egne eksisterende tilbud kan dække. Derfor etableres et nyt tilbud med fokus på at indgå i et tæt samarbejde med den intensive indsats før og efter udredningsforløb for de 25-30 børn og unge i målgruppen. Der afsættes 0,7 mio. kr. årligt fra 2024 og frem til en intensiv behandling af angst/depression, som ligger udenfor psykiatriens regi.

I Gentofte Kommune ønsker vi at skabe en ramme for, at forældre med et eller flere udfordrede børn kan mødes i en tryk ramme, hvor de kan dele erfaringer med andre og få viden om relevante emner gennem faglige oplæg. 'Advisory Board, Børn med særlige behov' med deltagelse af forældrerepræsentanter inddrages i forbindelse med planlægning af temaer. Forligspartierne ønsker at afsætte 50.000 kr. årligt fra 2024 og frem til afholdelse af arrangementerne.

Skole

Det blev i Budgetaftalen også besluttet at prioritere udviklingen af arbejdet med elever med særlige forudsætninger. Der er i år igangsat en række tiltag, som understøtter dette arbejde. Bl.a. tilbyder Videnscenter for elever med særlige forudsætninger kompetenceudvikling til medarbejdere fra folkeskoler, privatskoler, PPR-psykologer og MUF'ere (Medarbejdere med udgående funktioner) fra dagtilbud.

I skoleåret 2023/24 udbyder folkeskolerne målrettede undervisningsforløb til elever med særlige forudsætninger, og Videnscenteret har samtidig fået opnormeret timeantallet.

Gentofte Kommune har som et led i indsatsen mod skolefravær i 2023 etableret et tværfagligt skolefraværsteam, der har til formål at forebygge og nedbringe bekymrende fravær for elever i folkeskolen. Der er dannet et team, som i samarbejde med skolerne nu arbejder med konkrete sager.

Der er de seneste år på kommunens folkeskoler gennemført flere co-teachingforløb, der er en videreudvikling af to-lærer-indsatser. Der er i budget 2023-2024 afsat midler til co-teaching på alle skoler. De udmønter co-teaching midlerne efter en konkret vurdering af, hvilke klasser der har det største behov. Som understøttelse af skolernes arbejde med co-teaching har kommunen etableret et vejlederteam, der er forankret på Ordrup Skole. Alle folkeskoler arbejder i dag med co-teaching på forskellige årgange.

Det er samtidig Forligspartiernes ønske på andre måder at arbejde med trivsel for børn og unge i skolerne. Derfor er der afsat midler i Budgetaftalen til en fokuseret, trivselsstabiliserende indsats på alle 6. og 7. årgange på folkeskolerne. Indsatsen kører frem til juni 2026.

Forligspartierne har noteret, at antallet af børn, som har behov for at modtage specialundervisning, stiger mere end hidtil forudset. Derfor er der i 2024 afsat ekstra midler til området. Det er forventningen, at de ovenstående initiativer sammen med en øget brug af mellemformer - hvor eleverne modtager støtte i særlige tilbud på folkeskolerne – på længere sigt vil kunne stoppe væksten.

Udskolingshuset har siden 2020 stået for udvikling af relevante forløb og er vært for forskellige projekter, der understøtter 6. – 9. klasse arbejdet med visionen om Fremtidens Udskoling – herunder arbejdet med teknologiforståelse, trivsel og bæredygtighed. Med Budgetaftalen er der afsat midler til at drive Udskolingshuset videre de kommende år.

Tilstrækkelig søvn af god kvalitet er vigtig for unges trivsel. Flere kommuner eksperimenterer med forskellige tiltag for at understøtte unges søvn. I lyset af de erfaringer, der gøres andre steder i landet, skal det undersøges, hvordan senere mødetid for udskolings elever - samt øget viden om søvnens og gode søvnvaners betydning - kan øge andelen af unge i udskolingsalderen, der sover de anbefalede 8-10 timer pr. nat. I 2023 er ungdomsskolen gået med i forsøget med senere mødetid og adfærdsændring. Herudover er Tranegårdsskolen med i forsøget omkring adfærdsændring, som indeholder vidensoplæg for lærere og forældre samt søvnforløb for eleverne.

Brugen af digitale platforme og devices er i dag en naturlig og vigtig del af undervisningen. Men samtidig udfordrer de mange digitale tilbud elevernes koncentration, indlæring og nærvær. Derfor er Forligspartierne enige om en overordnet strukturel ramme for brugen af digitale platforme. Der er samtidig brug for at etablere gode tekniske IT-løsninger, som gør det muligt målrettet at begrænse elevernes tilgang til irrelevante sider på nettet og samtidig sikre, at nettet kan anvendes relevant i undervisningen. Forligspartierne ønsker at afsætte 0,46 mio. kr. årligt fra 2024 og frem til etablering og løbende individuel opsætning af skolernes internetsider.

En analyse af den nuværende ressourceallokeringsmodel på skoleområdet peger på en række u hensigtsmæssigheder ved modellen i en tid med faldende elevtal. Derfor støtter Forligspartierne indførelse af en ny ressourceallokeringsmodel, som kombinerer elevtal og klasseantal. Med modellen tilføres skolerne 0,3 mio.kr. i 2024, 1,5 mio. kr. i 2025, 2,1 mio. kr. i 2026 og 2,8 mio.kr. i 2027.

Unge

Med Budgetaftalen blev flere midlertidige indsatser, der er iværksat som en del af implementering af EN UNG POLITIK og anbefalinger fra flere opgaveudvalg, gjort permanente. Det er indsatser som Partnerskab med ungdomsuddannelserne om unges sundhed og trivsel, Fælles om Ungelivet, søvnindsats, rusmiddelkonsulent, gratis psykologhjælp, frivilligkoordinator og headspace. Gentofte har med den fortsatte udrulning af disse indsatser et stadigt fokus på unges sundhed, trivsel og fællesskaber.

Der er derudover i år iværksat et udviklingsarbejde med fokus på at facilitere, understøtte og udvikle rammer for unges fællesskaber i deres frie tid og at støtte unge i at blive en del af disse.

Der er samtidig igangsat en analyse af eksisterende tilbud til børn og unge med psykiatriske udfordringer og diagnoser. Analysen er baseret på interviews med unge i målgruppen, og munder ud i en anbefaling til, hvordan der i en borgerinddragende proces kan arbejdes med at styrke tilbud til denne gruppe, så det sikres, at sårbare børn har deltagelsesmuligheder i gode fællesskaber.

Forældres holdning og handling er en vigtig beskyttende faktor i unges liv. Derfor arbejdes der i 2023 intensivt med at involvere og tilbyde forældre viden og værktøjer til at styrke unges sundhed og trivsel. Indsatsen består bl.a. af nyhedsbrevet "Ungeliv i balance" til forældre, temarækken "Takl din teenager" med vidensoplæg og dialog mellem forældre, oplæg til nuværende og kommende forældre til unge på ungdomsuddannelser med fokus på forældrenes fortsatte store rolle i deres unges liv. Der gennemføres også et samarbejde med kirkerne i Gentofte om unges trivsel i forbindelse med konfirmationsforberedelsen 2023/24, hvor forældrene også bliver involveret.

Gentofte Kommune har en vision om, at alle unge lever gode ungeliv, der skaber grundlag for gode voksenliv. For at sikre sammenhæng og fremdrift i den samlede ungeindsats vedtog Kommunalbestyrelsen i juni 2023 en strategi for unge trivsel. I strategien anlægges en bred forståelse af trivsel, der spænder over

mental, fysisk, sundhedsmæssig, faglig og social trivsel. Strategien har fokus på at fremme trivsel og forebygge mistrivsel i ungelivet. Det betyder, at hovedvægten ligger på brede indsatser målrettet alle unge, som enten bor eller tilbringer dele af deres hverdag i Gentofte Kommune.

Den politiske ramme er EN UNG POLITIK, anbefalinger fra relevante opgaveudvalg og udvalgte politiske mål. Den politiske ramme er altså overvejende skabt sammen med borgerne, og dermed er unges deltagelse og bidrag et gennemgående og bærende element i strategien for unges trivsel.

For at skabe et fælles grundlag for en målrettet, systematisk og handlekraftig trivselsfremmende ungeindsats skal tilgangen til arbejdet med unges trivsel baseres på tre dimensioner, der tilsammen bidrager til at sikre udvikling, prioritering og forankring af arbejdet med unges trivsel: indsigt i stabiliserende og destabiliserende faktorer, data og viden samt involvering, mobilisering og samskabelse.

Unge er forskellige. De har forskellige og varierende behov, vilkår og forudsætninger for at trives og leve gode ungeliv, der samtidig er en god start på voksenlivet. For at målrette indsatserne og samtidigt bevare overblikket har vi opdelt målgruppen i tre – unge, unge i mistrivsel og unge i kompleks mistrivsel – som har hver sin delstrategi.

Gentofte Kommune ligger i top på en lang række positive parametre. Desværre ligger vi ifølge Sundhedsprofilen fra 2021 også i top, når det gælder alkoholforbrug. At vokse op i et hjem med misbrug påvirker barnets/den unges trivsel, og der er brug for et tilbud om samtaler til denne gruppe. TUBA (Terapi og rådgivning for Unge) arbejder evidensbaseret og har stor erfaring og gode resultater med netop denne målgruppe. Forligspartierne ønsker at afsætte 0,55 mio. kr. årligt fra 2024 og frem til køb af aftale med TUBA, hvor op til 40 unge i 14-35 årsalderen vil kunne få hjælp.

Gentofte Kommune arbejder målrettet med at give viden og værktøjer til forældre, så de føler sig godt klædt på til at understøtte unges udvikling og trivsel. Forligskredsen har et ønske om, at der arbejdes systematisk med at inddrage og involvere forældre i arbejdet omkring unges trivsel. Dette kan både ske ved at få input fra forældrene i forbindelse med eksisterende indsatser, ved at understøtte forældregrupper eksempelvis i regi af skoler og ungdomsuddannelserne samt ved etablering af et egentlig forældrenetværk for forældre, der ønsker at indgå aktivt i arbejdet med at styrke unges trivsel. Der afsættes 70.000 kr. årligt fra 2024 og frem.

Fritid

Unge trivsel i foreningslivet er også et vigtigt fokus for Forligspartierne. Der er etableret samarbejde om et trivselsforløb for idrætsforeninger. Forløbet skal give unge medlemmer, trænere og bestyrelser en række værktøjer, så de kan fremme trivslen i idrætsmiljøet. Forløbet foregår i efteråret 2023, hvorefter det besluttes, om det skal gentages i andre foreninger i 2024. Derudover er etableret Netværket for ungdomstrivsel i idræts- og fritidslivet. I netværket afholdes temamøder tre-fire gange årligt, og her er alle med interesse for unges trivsel velkomne.

Der blev med Budgetaftale 2023-2024 afsat midler til tre projekter vedrørende kunstgræs. Alle tre projekter er pt. sat på pause, mens konsekvenserne af ny EU-lovgivning undersøges. Lovgivningen vil gøre salg af gummigranulat forbudt med virkning fra 2031. Der er således en markant opmærksomhed på, at der sker udvaskning af en række kemikalier fra granulatet, og disses påvirkning af grundvandet i områder med kunstgræsbaner med granulat. Samtidig er der rejst spørgsmål om risikoen for, at der udvaskes PFAS fra banerne, der kan resultere i grundvandsforurening. Forligspartierne håber på en hurtig afklaring, som kan sikre både udskiftning af nedslidt kunstgræs og etablering af nye baner på et miljømæssigt forsvarligt grundlag.

Der er i fire af kommunens idrætshaller en form for gummigulve (PU-gulve), som i forhold til de øvrige haller trægulve meget hurtigt bliver mindre skridsikre, hvis de er støvede eller beskidte. Når de fire haller har været brugt af f.eks. skoler og GFO gennem dagen, har gulvet været glat, når fritidsbrugerne kom om eftermiddagen. Der har senest i 2023 været eksempler på kampe, som blev aflyst, da dommeren ikke har kunnet godkende gulvet, ligesom klubberne har rapporteret om flere skader.

Kommunalbestyrelsen har derfor bevilget 517.000 kr. årligt til ekstra rengøring af gulvene i idrætshaller med PU-gulve. Forligspartierne er enige om at undersøge, om det vil være mere økonomisk rentabelt at udskifte de fire halleres underlag til træ for dermed at spare rengøringsudgifter og ser frem til resultatet af undersøgelsen i løbet af 4. kvartal 2023.

I Gentofte har vi en ambition om, at alle borgere skal have adgang til meningsfulde fællesskaber og gode udfoldelsesmuligheder i fritidslivet. Derfor har vi et fritidspas, der giver mulighed for at økonomisk udsatte familier kan få tilskud til deres børn og unges fritidsaktiviteter. Den ordning ønsker vi at styrke og gøre det endnu lettere for familierne at give deres børn adgang til de mange oplevelser og fællesskaber, som fritidsaktiviteter er en dør til - dels ved at indføre 100 procents støtte, dog med et samlet årligt loft på 3.000 kr. pr. barn, dels sikre at familierne ikke skal lægge ud først, som de skal på nuværende tidspunkt. Forligspartierne ønsker derfor at afsætte yderligere 0,3 mio. kr. årligt til ordningen fra 2024 og frem.

Kultur

Det er kommunens mål, at Børnekulturen styrker fællesskaberne. Derfor er Kulturskolernes Kulturpakkeforløb, der tilbydes til alle daginstitutioner og skoler, udvidet og Musikskolens Kompagnonordning, hvor musikskolens og den enkelte klasses lærere og evt. pædagoger sammen underviser i musik og bevægelse, udbredt til alle 0. klasser. Hertil er der etableret tilbud om kor og fællessang. Der er skabt en Kulturpasordning, som et forsøg i 2023-24, der administreres fra Gentofte Musikskole. Ordningen er blevet vel modtaget, og pr. 18. august 2023 er der udstedt 79 Kulturpas. Prioriteringen af de fællesskabsorienterede aktiviteter kommer også til udtryk i f.eks. Kulturpuljens og Børnekulturpuljens uddelingspraksis.

Der er indgået driftsaftaler for samlet 0,8 mio.kr. årligt med de to biografer i Gentofte Kommune, og der foregår en god dialog med dem begge.

Gentofte borgere er blandt Danmarks mest kulturglade, og vi har en ambition om at kunne stille en mangfoldighed af kulturelle tilbud til rådighed for kommunens borgere. De digitale medier har vundet indpas – og Filmstriben er i høj grad en del af de medier, som borgerne ønsker at have adgang til. Med en udvidet ramme for Gentofte Bibliotekernes digitale materialer glæder forligskredsen sig over, at det nu er muligt at genåbne borgernes adgang til Filmstriben i Gentofte Kommune. Forligskredsen er blevet enige om at øge budgettet til bibliotekernes digitale materialer med 0,87 mio. kr. årligt fra 2024 og frem til at genåbne Filmstriben på et niveau, der giver borgerne mulighed for at bruge 8 point om måneden.

Ældre

I de kommende år stiger antallet af ældre i Gentofte Kommune markant samtidig med, at vi vil komme til at mangle arbejdskraft på området. Forligspartierne er opmærksomme på, at den nye situation kræver nye løsninger. Gentofte Kommune har derfor i 2022 gennemført en 360 graders analyse af det samlede pleje- og sundhedsområde samt en borgertilfredshedsundersøgelse. På baggrund af undersøgelseerne er der i 2023 igangsat en række initiativer, som skal øge kvaliteten af de indsatser, som leveres til borgerne på pleje- og sundhedsområdet. Eksempelvis er kvalitetsstandarderne for pleje- og sundhedsområdet blevet moderniseret, så kvalitetsstandarderne nu er skrevet direkte til borgeren og i et sprog som er let at læse og forstå for borgeren. Herudover bliver der på pleje- og sundhedsområdet arbejdet på at øge antallet af

rehabiliteringsforløb. De organisatoriske rammer er på plads og under implementering, og i løbet af 2023 vil nye arbejdsgange blive beskrevet og implementeret.

Opgaveudvalget "Fremtidens velfærdsløsninger for ældre" har i 2023 undersøgt, hvordan vi sammen kan arbejde for at sikre en værdig, tryk og god alderdom for borgere i Gentofte Kommune ved at kaste lys over følgende temaer: Borgerperspektiv, Hjemmet som udgangspunkt samt Inddragelse af civilsamfund og tværgående opgaveløsning. Opgaveudvalget peger på, at fremtidens velfærdsløsninger bygges op om det hele menneske, at fællesskabet skal understøtte opgaveløsningen som spændes ud i fire dimensioner: Forebyggelse, Differentiering, Teknologi og Samfundsløsninger. Anbefalingerne fra opgaveudvalget danner grundlag for politiske drøftelser og prioriteringer i de kommende år.

Med den demografiske udvikling på ældreområdet, hvor den største stigning sker blandt ældre (+85-årige) er det væsentligt, at plejeboligkapaciteten afspejler behovet. Der er derfor iværksat en analyse af plejeboligkapaciteten som kan understøtte beslutninger om eventuelle tilpasningsbehov.

Forligspartierne arbejder for, at der bliver skabt mere tid og nærvær til de borgere, som er tilknyttet ældreplejen. Der er derfor på pleje- og sundhedsområdet i 2023 igangsat et tværgående udviklingsprojekt om systematisk og ensartet dokumentationspraksis, hvor ledere og medarbejdere samarbejder om at identificere og dernæst fjerne eller forandre det, der bøvler i hverdagen og som spænder ben for en tværgående og enkel opgaveløsning. Herudover arbejder området på at øge anvendelsen af digitale løsninger og velfærdsteknologi. I 2023 har Pleje og Sundhed eksempelvis påbegyndt implementeringen af telemedicin til borgere med svær grad af sygdommen Kronisk Obstruktiv Lungesyndrom (KOL), som skal sikre, at borgerne kan modtage relevant behandling i eget hjem.

At Gentofte Kommune har et godt samarbejde med pårørende er også en særlig vigtig prioritering for Forligspartierne. I 2023 er der derfor blevet etableret supervision og faglig rådgivning til medarbejderne i plejeboligerne.

Udviklingen af nye samarbejdsformer med frivillige og strategiske partnerskaber med organisationer som f.eks. Ældresagen har i 2023 udmøntet sig i en helt ny måde at arbejde med borgernes ønsker for indhold i hverdagen. I plejeboligen Rygårdscenteret er der således udviklet et særligt koncept med overskriften "Drømmekommune", hvor frivillige "Drømmeløbere" melder sig til at indfri en drøm, som beboerne har udtrykt ønske om. Det kan f.eks. være en tur til vandet, oplæsning fra en særlig bog eller gåtur i nærområdet.

Gentofte Kommune og Epinion gennemfører i efteråret 2023 en undersøgelse af omfanget af og årsagerne til ensomhed blandt ældre (+60-årige). Forventningen er at resultaterne af undersøgelsen foreligger i december 2023.

Forligskredsen har aftalt, at det løbende skal vurderes, hvilke indsatser, der kan iværksættes for at understøtte den fortsatte kvalitetsudvikling af sundheds- og ældreområdet ved omprioritering inden for Pleje og Sundheds samlede ramme. Med baggrund i, at Sankt Lukas Stiftelsen i 2022 har opsagt driftsaftalen på 9 midlertidige pladser på plejehjemmet Lindely, ønsker Forligspartierne at omprioritere den årlige udgift i driftsaftalen på 6 mio. kr. til at afbøde effekten af stigende vikarforbrug, ansættelse af unge under 18 år i plejeboligerne, flere pladser på Gentofte Kommunens daghjem samt give borgere med demens mulighed for transport.

Forligspartierne ønsker at styrke trivselsfremmende aktiviteter på plejehjem. Der afsættes derfor i alt 1,1 mio. kr. årligt fra 2024 og frem, som fordeles til hver institution til trivselsfremmende foranstaltninger for

beboerne. Institutionerne beslutter selv, hvilke trivselsfremmende aktiviteter man vil igangsætte og Forligspartierne ønsker, at erfaringer fra de enkelte institutioner opsamles og deles, så institutionerne kan inspirere hinanden.

Gentofte Kommune skal fortsat blive bedre til at rekruttere og fastholde medarbejdere på ældreområdet og som en del af den indsats skal vi som arbejdsplads kunne tiltrække elever. Udviklingen i antallet af ansøgere til uddannelserne indenfor ældreområdet er faldende i hele landet. Alle kommuner skal tilbyde elevløb på SOSU-grundforløb til elever bosat i egen kommune. Pleje og Sundhed oplever, at eleverne søger til andre kommuner, hvor der også gives elevløb til elever, som ikke er bosat i kommunen. Forligspartierne vil sikre, at der på ældreområdet kan gives elevløb under grundforløb til elever uanset bopælskommune og ønsker derfor at afsætte 1,0 mio. kr. fra 2024 og frem til formålet.

God praktikvejledning under uddannelsen giver bedre kvalitet i selve uddannelsen og styrker elevernes lyst til at søge tilbage til arbejdspladsen efter endt uddannelse. En større andel af de elever, kommunen modtager, har behov for særlig støtte til at overkomme sproglige, kulturelle eller sociale barrierer, hvilket den nuværende praktikvejlederordning ikke giver tilstrækkeligt plads til. Forligskredsen er derfor enige om at afsætte 1,5 mio. kr. i 2024 og frem til en styrkelse af praktikvejledningen på arbejdspladserne indenfor Pleje og Sundheds område.

Med den stigende levealder forventes antallet af borgere med demenssygdom at stige. I lyset af de nuværende rekrutteringsudfordringer på ældreområdet forventes det samtidigt, at der vil være flere medarbejdere i de enkelte vagtlag, som ikke har den fornødne viden om arbejdet med borgere med demenssygdomme. For at højne kvaliteten i plejen ønsker Forligspartierne at afsætte 0,1 mio. kr. i 2024 og frem til en særlig kompetenceindsats indenfor demensområdet målrettet medarbejdere uden sundhedsfaglig uddannelse.

Forligspartierne ønsker at understøtte etablering af flere mødesteder for ældre i Gentofte Kommune, så der findes gode mødesteder for ældre i alle bydele i kommunen. Det kan være med forbillede i de eksisterende tilbud. Forligspartierne ønsker i første omgang en kortlægning af de eksisterende tilbud og hvad det vil koste at etablere tilbud i bydele, hvor der i dag ikke er mødesteder for ældre.

Forligspartierne ønsker i forlængelse af den gennemførte kørselsanalyse i kommunen en undersøgelse af de faktiske kørsels- og ventetider for borgere, der køres til dagcenter/daghjem og genoptræning på Tranehaven og en afdækning af muligheder og omkostninger ved at forkorte kørsels- og ventetiderne. Undersøgelsens resultat vil indgå i budgetforhandlingerne for 2025.

Borgere med handicap og psykisk sygdom

Et stigende antal borgere har, på grund af handicap eller psykisk sygdom, brug for hjælp til at klare hverdagen i eget hjem eller i et botilbud. Denne udvikling ses både i Gentofte og i de fleste andre af landets kommuner. På baggrund af gennemførelse af en række anbefalinger fra en ekstern analyse af området er det lykkedes at mindske udgiftsvæksten i Gentofte Kommune.

Forligspartierne har med budget 2023–2024 besluttet, at der skal etableres et kommunalt rusmiddelcenter. Etableringen af rusmiddelcentret indebærer en rokade blandt brugere af tre kommunale tilbud, herunder brugere af JAC's (Job-, Aktivitets- og Kompetencecentrets) afdeling Birkegården, som flyttes til nyindrettede lokaler, der samtidig er mere egnede til målgruppen.

Forligspartierne har desuden fokus på den forebyggende rusmiddelindsats og har besluttet, at rusmiddelkonsulentens forebyggende arbejde, særligt blandt unge og deres forældre, skal fortsætte.

Forligspartierne er optaget af, at overgangen fra ung til voksen på det specialiserede område foregår så optimalt som muligt. Fra 2023 og frem vil der derfor blive gennemført audit på udvalgte sager samt tilfredshedsundersøgelser blandt borgerne og deres pårørende.

At mindske ulighed i sundhed er en vigtig politisk dagsorden. For at øge viden om hvad der reelt har effekt i forhold til borgere med psykisk sygdom, vil der i 2023 – 2024 blive gennemført en analyse med midler fra Sundhedspuljen med fokus på borgernes egen oplevelse af, hvad der øger deres robusthed. Resultaterne kan få betydning for fremtidens tilbud til målgruppen.

Den stigende levealder, også for borgere med handicap eller psykisk sygdom, betyder desuden, at behovet for sundhedsfaglige kompetencer på området øges. I 2022 blev et efteruddannelsesforløb for ca. 200, primært pædagogisk uddannet personale, gennemført, for at klæde medarbejderne endnu bedre på til at sikre borgernes sundhedsfaglige behov. Efteruddannelsesforløbet relanceres i efteråret 2023. Der arbejdes endvidere med at udbrede metoder og erfaringer fra Gentofte Kommunes deltagelse i det tværkommunale projekt "Mennesker med udviklingshæmning og demens", som var finansieret af Fremfærd - et samarbejde mellem parterne på det kommunale arbejdsmarked.

Med ansættelsen af en frivilligheds- og civilsamfundsadministrator i starten af 2023 satses der på at styrke inddragelsen af civilsamfund og frivillighed i en lang række tiltag lige fra kunstprojekter over folkekøkken til brugen af peerstøtte – til glæde for både borgere, pårørende og lokalsamfund.

Beskæftigelse

I Gentofte skal borgere og virksomheder mødes med værdighed ud fra en række principper, et opgaveudvalg har formuleret. I efteråret 2023 gennemføres en brugerundersøgelse for at afklare i hvilken grad, at borgere med en beskæftigelsesindsats synes, at vi lever op til principperne for En værdig sagsbehandling i beskæftigelsesindsatsen.

I starten af 2023 blev virksomheder med kontakt til erhvervs- og virksomhedsservice spurgt, om de ser kommunen som kompetent samarbejdspartner. 82 pct. af virksomhederne har svaret, at de samlet set er meget tilfredse eller tilfredse med samarbejdet. Undersøgelsen gennemføres igen primo 2024.

Det er en af kommunens kerneopgaver at hjælpe ledige borgere i beskæftigelse eller i uddannelse. Samtidig er det en opgave at bistå virksomheder med at fastholde og rekruttere den nødvendige arbejdskraft, der er en forudsætning for at drive og udvikle virksomhed.

Der er fortsat godt gang i den danske økonomi, og beskæftigelsen er høj. Der tages kontakt og samarbejdes med virksomhederne om deres behov for nye medarbejdere. Udgangspunktet er de brancher, virksomheder og jobfunktioner, der er i vækst eller oplever mangler på arbejdskraft. Der holdes blandt andet jobmatch-arrangementer, hvor ledige borgere kan høre om jobåbninger og jobfunktioner samt få en første snak med virksomheden. I opgaven med at matche virksomhedernes behov for arbejdskraft med de ledige borgere er der fokus på behovet for opkvalificering.

En række lokale virksomheder samarbejder med jobcentret og gør en særlig indsats for at hjælpe ledige i arbejde. Med ordningen "Vi ta'r ansvar" anerkender kommunen virksomhederne. Virksomhederne får blandt andet en logopakke til deres markedsføring. I august 2023 er 39 virksomheder en del af ordningen.

I Gentofte Kommune ønsker vi at øge rekrutteringen til velfærdsområderne ved at give arbejdsløse borgere mulighed for et ansættelsesforløb på kommunens plejecentre som et led i at snuse til faget og derfra opnå erfaring og glæde ved faget. Gentofte Kommune som arbejdsplads har ligeledes fagområder, hvor der er udfordringer med at rekruttere, blandt andet på SOSU-området. Forligspartierne afsatte med budget 2023

derfor midler til to indsatser. "Fra ledig til faglært" er for jobparate ledige på dagpenge eller kontanthjælp, der kan indgå i et uddannelsesforløb på SOSU-området til voksenelevløsn. "For-forløb forud for uddannelse" er for integrationsborgere, der primært modtager kontanthjælp. For-forløbet giver borgerne mulighed for at blive ansat som ufaglært på et kommunalt plejetilbud mens de modtager forskellige støtteordninger med det formål, at borgerne bliver i stand til at kunne tage en uddannelse til SOSU-hjælper. Begge indsatser er i gang. Ikke alle borgere i målgruppen er overgået til en SOSU-uddannelse endnu og det forventes, at indsatsen vil skulle fortsætte ind i 2024 for at fastholde og sikre overgangen til uddannelse. Forligspartierne ønsker derfor, at der afsættes 0,76 mio. kr. i 2024 til lønmidler til ufaglærte stillinger af op til otte medarbejdere som er en del af et for-forløb forud for optagelse på en SOSU-uddannelse. I samme ombæring ønsker forligspartierne, at målgruppen for "For-forløb forud for uddannelse" udvides til også at omfatte andre kommuners integrationsborgere for at bidrage til at imødekomme områdets rekrutteringsudfordringer.

Uanset konjunkturer er der borgere, der har andre udfordringer end ledighed, og som dermed har sværere ved at komme i arbejde. Vi arbejder rehabiliterende og individuelt med borgere med længerevarende ledighed, og at borgeren er aktiv i eget forløb. Det er ambitionen, at borgere kommer tættere på arbejdsmarkedet blandt andet gennem en styrket indsats på brug af virksomhedspraktikker kombineret med lønnede timer. Der er ligeledes fokus på, at ledige med psykiske eller fysiske handicap får stillet den hjælp til rådighed, der er nødvendig blandt andet ved at bruge mulighederne i de handicapkompenserende ordninger.

Integrationsopgaven for en række flygtninge herunder de fordrevne fra Ukraine fortsætter. En opgave, der løses i et tæt samarbejde med sprogskole og virksomhederne. 71 pct. af de jobparate fordrevne fra Ukraine er kommet i arbejde.

Regeringen har vedtaget to love, der skal nytænke beskæftigelsesindsatsen med det formål, at kommunerne samlet set skal spare 760 mio. kr. fra 2024 og frem. I løbet af 2023 og 2024 skal de ændringer, der følger af de to love implementeres med afsæt i de beslutninger, der er truffet af Erhvervs-, Beskæftigelses- og Integrationsudvalget. Det handler bl.a. om et endnu større fokus på brug af virksomhedspraktikker og en øget brug af digitale samtaler. Derudover vil beskæftigelsesindsatsen for dagpengemodtagere fra den 1. januar 2024 blive påvirket af, at a-kasserne overtager samtalerne for de forsikrede ledige i de 3 første måneder af ledigheden.

Der vil i løbet af efteråret 2023 derfor skulle ske en reduktion af antallet af medarbejdere på området.

På landsplan og i Gentofte Kommune er der for mange unge mellem 16 og 24 år der ikke er i uddannelse eller job. I Gentofte Kommune har vi ikke mange unge på offentlig forsørgelse. I stedet er der tale om unge, som ikke har gennemført en ungdomsuddannelse, er ude at rejse eller har andet forsørgelsesgrundlag. Der er i den gruppe en del unge, vi ikke er i berøring med. Derfor ved vi heller ikke, om der blandt dem befinder sig borgere, som er i mistrivsel eller kan være på vej i mistrivsel. I Gentofte Kommune ønsker vi, at alle unge skal være en del af positive fællesskaber og vi ønsker at arbejde mere forebyggende omkring unges trivsel.

Forligspartierne ønsker derfor udarbejdet en analyse af udfordringer og perspektiver for de ca. 600 unge, der i kommunen ikke er i job eller uddannelse. Analysen skal lede frem mod muligheder for styrkede indsatser for at nedbringe antallet af unge uden job og uddannelse til brug for budgetdrøftelserne ved budget 2025.

Erhverv

Der har været dialog med erhvervet om deres perspektiver på at drive virksomhed i kommunen gennem opgaveudvalget Erhvervspolitisk strategi, der afsluttede sit arbejde i foråret 2023.

Opgaveudvalget har udarbejdet en opdateret erhvervspolitik for Gentofte – en politik med nye strategiske målsætninger for hvert af de 5 strategiske spor i politikken. Den opdaterede erhvervspolitik har endvidere fået et strategisk spor om grøn erhvervsudvikling. Der er sat tre pejlemærker for de nye strategiske målsætninger og den fremtidige erhvervspolitiske indsats: Motiver til samspil, Gør det enkelt og Synliggør de muligheder, der er. Kommunalbestyrelsen vedtog den opdaterede erhvervspolitik 30. maj 2023.

Erhvervs-, Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har peget på de fremtidige erhvervsindsatser, der skal arbejdes med for at nå målsætningerne. Erhvervs-, Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har med afsæt i forslag fra opgaveudvalget erhvervspolitisk strategi besluttet prioriteringen af den fremtidige erhvervsindsats. En indsats bliver blandt andre at være tovholder på opgaven med at facilitere og få skabt et bredt samarbejde mellem relevante aktører for at sikre et fremtidigt byliv med handel og kulturtilbud. En anden indsats er at afdække interessen for og initiere samarbejdet om at etablere en erhvervsforening. Øvrige indsatser er bistå med at afholde faglige arrangementer, byde nye virksomheder velkommen og få skabt et videns- og kompetencenetværk internt i kommunen blandt medarbejdere med kontakt til erhvervslivet.

Borgernes sundhed

I 2023-2024 er der valgt fire strategiske målsætninger, der sætter retningen for den borgerrettede forebyggelse på baggrund af de aktuelle sundhedsudfordringer i Gentofte Kommune. Det er: Sund livsstil, Bedre trivsel, Borgere med særlige udfordringer og Nye veje til borgerrettet forebyggelse. Der bliver arbejdet med disse målsætninger via toårige handleplaner, som bl.a. er målrettet sygemeldte borgere, unge, børnefamilier og ældre. Indsatserne spænder vidt og har f.eks. fokus på mere fysisk aktivitet, bedre mental sundhed og trivsel, forebyggelse af brug af snus og andre nikotinprodukter samt en sundere alkoholkultur.

For at mindske antallet af unge, der smittes med seksuelt overførte sygdomme og med ønske om at fremme unges seksuelle sundhed, er der afsat midler til en seksualvejledningsindsats i 2023 og 2024. I august 2023 er UngMod Gentofte blevet etableret i Byens hus. UngMod er et tilbud, hvor unge mellem 12 og 25 anonymt har mulighed for at blive testet for seksuelt overførte infektioner, få fagprofessionel rådgivning og samtaler om køn, liv og trivsel samt gratis prævention.

Gentofte kommune har i samarbejde med aftenskolen FOF-København afholdt 18 førstehjælpskurser i løbet af foråret 2023 med deltagelse af mere end 200 borgere. I resten af budgetperioden bliver der holdt yderligere 18 kurser.

Der er i foråret 2023 flyttet 53 kommunale hjertestartere, så de er gjort døgntilgængelige. Desuden er der sat 29 nye hjertestartere op på kommunale matrikler. På Gentofte.dk informeres privatpersoner, virksomheder og foreninger om muligheder for at opsætte og registrere hjertestartere samt for at blive Hjertesikker Zone. Derudover er flere kommunale matrikler i gang med at ansøge om at blive hjertesikre zoner.

Stadigt flere borgere rammes af kronisk sygdom. Ud over den konkrete somatiske lidelse, oplever mange borgere med kronisk sygdom en markant nedsat mental trivsel. På nuværende tidspunkt har indsatsen for borgere med kroniske somatiske lidelser særligt fokus på de fysiske udfordringer, lidelsen medfører. Forligspartierne ønsker at styrke tilbuddet om mestring af de fysiske og psykiske sider af livet med en

kronisk sygdom, hvorfor der afsættes 0,65 mio. kr. årligt fra 2024 og frem til målrettet psykologisk hjælp til borgere, som lever med kronisk sygdom.

Klimaplan 2050

Som et led i at realisere og følge op på Gentofte Kommunes Klimaplan 2050 er der etableret en Klimaenhed, der skal følge og måle klimaindsatsen samt gennemføre og fremme CO₂-reducerende og bæredygtige initiativer for og med kommunens borgere, foreninger og virksomheder. For at styrke lokal klimahandling er 15 borgere blevet uddannet som klimaambassadører, der er etableret et klimasamarbejde med boligforeninger og et virksomhedsnetværk i Tuborg Havn samt Bæredygtighedsnetværket med flere end 100 medlemmer er blevet revitaliseret.

Der er i 2023 desuden etableret et internt klimanetværk på tværs af administrationens opgaveområder. Klimanetværket har i 2023 bl.a. haft særligt fokus på bæredygtig mobilitet med et tilbud til medarbejderne om at afprøve elcykler; at udfase engangsservice, hvor det giver mening; og at opkvalificere ledere i organisationen til at kunne arbejde med klimaledelse og bæredygtig dannelse.

Kommunalbestyrelsen har fået forelagt en første samlet status på kommunens klimaindsats. Klimastatus 2023 (se [Klimaplan - Gentofte Kommune](#)) viser status på Energi- og CO₂-regnskabet for kommunens egen virksomhed og for kommunen som et geografisk område, og følger op på mål og tiltag i Klimaplan 2050.

Grøn energi

En af de afgørende indsatser i klimaplanen er udbygningen af fjernvarmenettet i kommunen. 99,9 pct. af kommunens ejendomme kan tilbydes fjernvarme inden udgangen af 2027 som planlagt. Der er enkelte ejendomme, der primært af tekniske årsager ikke kan tilbydes fjernvarme.

Det forventes på nuværende tidspunkt, at tidsplanen for udbygningen af fjernvarmenettet overholdes. Der er nu tre entreprenører på opgaven med at tilslutte ejendomme på det eksisterende fjernvarmenet – her er pt. ca. 650 kunder på venteliste, heraf udgør ejendomme, der har betalt tilslutningsbidrag 292, og ejendomme i igangværende kampagneområder udgør 358. Der ses løbende på muligheder for at fremme udbygningen af fjernvarmen. Det seneste års udfordringer med mangel på specialmandskab og lange leveringstider på materialer har gjort det svært, og nye tiltag har derfor alene været med at opretholde den oprindelige udbygningsplan.

Bæredygtig mobilitet

Omstillingen fra fossile biler til elbiler er afgørende for at reducere klimaaftrykket fra transport i Gentofte Kommune. 9,3 pct. af de private biler i Gentofte er eldrevne per 31. juli 2023, så vi er næsten ¼ af vejen til kommunens mål, men det er muligt at komme endnu længere og gøre det endnu mere attraktivt at køre i elbil i Gentofte.

I forbindelse med etableringen af ladestandere efter udbuddet i efteråret 2022, er forvaltningen blevet opmærksom på, at det kan være forbundet med gener for boligejere, når der etableres ladestandere på klasse 3 og 4 veje, da disse primært er villaveje. Derfor blev 'Strategi for ladeinfrastruktur' opdateret i august 2023, således at der fremover primært blot placeres ladestandere på større offentlige veje, og kun undtagelsesvis på klasse 3 og 4 veje. Ifølge strategien er der nu mulighed for, at boligejere, der ikke kan lade deres elbil - eller skabe mulighed herfor - på egen grund, kan søge tilladelse til at etablere kantstensopladning via eget ladekabel i nedfældet kabelskinne i fortov.

For at understøtte omstillingen til elbiler arbejdes der for en udbredt offentligt tilgængelig elladeinfrastruktur. Tre ladeoperatører vandt i 2022 udbud om opstilling af ladestandere.

Medio 2023 er der som følge af udbuddet etableret ladestandere på 3 lokationer, i alt 6 normale ladere. Der udestår stadig opsætning af standere på 29 lokationer, i alt 61 normale ladere og 6 hurtigludere. Derudover udestår opsætning af 17 standere fra tilladelser givet før udbuddet. Det er typisk mangel på elektrikere, der forsinker ladeoperatørernes opsætning.

Et væsentligt element i den grønne omstilling er gode rammer for cyklismen. Dette sker bl.a. ved at udbygge cykelstinet i kommunen. Der er udpeget en række strækninger, hvor etablering af cykelsti vil skabe mere sikre forhold for cyklister samt bedre sammenhæng i cykelstinet.

- Cykelsti på Baunegårdsvej, fra Eriksensvej til Gentoftegade, er færdigprojekteret. Udførelse afventer. En cykelsti på Gyldenlundsvej fra Jægersborg Allé til Norasvej forventes at være færdig inden årets udgang. Den er projekteret, og der er indledt dialog med Skov- og Naturstyrelsen i forhold til arealerhvervelse og med fredningsmyndighederne.
- Supercykelstien Kystbaneruten er projekteret og strækningen mellem Callisensvej og Tranegårdsvej forventes udført inden udgangen af 2023.

Også den kollektive trafik spiller en rolle i forhold til den grønne omstilling. En løbende tilpasning af busnettet er derfor væsentlig for at gøre det bæredygtige transportvalg nemmere. Den seneste evaluering af Nyt Busnet danner grundlag for en konkret vurdering af behovet for omlægning og/eller hyppigere frekvens på nogle af busruterne. Evalueringen viser generelt, at de buslinjer, der blev øget i frekvens, har haft en tilgang af passagerer, hvorimod de buslinjer der blev reduceret i frekvens, har oplevet et mindre fald i antal passagerer. Evalueringen viser desuden, at antallet af skift, den samlede rejsetid og rejselængde generelt er reduceret.

Omlægninger som følge af den kommende letbane for buslinjerne i Gentofte, er endnu ikke afklaret, men der forventes minimale ændringer. Forligspartierne har med bekymring noteret sig, at Movia pga. faldende passagertal og stigende brændstofudgifter har øget kommunernes betaling i 2024, men er tilfredse med, at det er lykkedes at finansiere ekstraregningen og på den måde undgå forringelser i den nuværende busdækning.

Med baggrund i en spørgeskemaundersøgelse, en offentlig høring og borgermøde ønsker Forligspartierne at vedtage et forsøg med en ny parkeringsordning, som vil kunne blive igangsat i 1. kvartal 2024. Der er enighed blandt Forligspartierne om, at driften af parkeringsordningen skal være udgiftsneutral for kommunen og at der ikke via p-afgifter må akkumuleres overskud til andre formål.

Forligspartierne ønsker at fastholde opmærksomheden på de mange borgere i kommunen, som er generet af trafikstøj. I regi af Silent City-samarbejdet er der udarbejdet en rapport, der beskriver de positive støjmæssige konsekvenser ved nedsættelse af hastigheden på motorvejsnettet til 80 km/t i en stor del af Hovedstadsområdet.

Der er på baggrund af rapporten rettet henvendelse til de ansvarlige ministre, her i blandt transportministeren, med henblik på at præge deres indstilling til forslaget.

Gentofte Kommune arbejder fortsat på, at hastigheden på Helsingørmotorvejen nedsættes til 60 km/t.

Gentofte Kommune deltager i Vejdirektoratets Forsøg med lokale hastighedsgrænser. Status på forsøget er:

- Der er etableret 40 km/t-zone på Skovgårdsvej og Ordruphøjvej, samtidig er sendt ansøgning til Nordsjællands Politi om udvidelse af denne zone med Ordrupdalsvej og dele af Berlingsbakke.

- Nordsjællands Politi har givet tilladelse til at etablere en 40 km/t-zone på Skovporten og dele af Dyrehavevej.
- Der er indsendt ansøgning til Nordsjællands Politi om etablering af 40 km/t hastighedsbegrænsning på Ved Bommen.

Trafikstøjen fra vejene i Gentofte Kommune er blevet kortlagt. I henhold til beregningerne viser støjkortlægningen, at antallet af boliger, der er støjramte, er højere end ved den seneste støjkortlægning (baseret på trafiktal fra 2017). Gentofte Kommune skal på baggrund af den nye støjkortlægning udarbejde en støjhandlingsplan, som efter høring og endelig vedtagelse senest juli 2024 skal indsendes til Miljøstyrelsen. Forligspartierne vil fortsætte kampen for at forbedre støjforholdene for kommunens borgere.

Klimatilpasning og natur

For at sikre kommunens kyst yderligere er der behov for at supplere de mest udsatte strækninger med mobile kystsikringsanlæg, når der varsles om stormflod. I 'Indsatsplan for stormflod' er der kortlagt, hvor der er behov for at opsætte mobile kystsikringsløsninger, og der er i foråret 2023 indkøbt en watertube og 500 stk. sandsække til formålet.

Det nuværende risikobillede viser, at det i takt med havvandsstigningerne bliver nødvendigt løbende at forhøje eller tilpasse kystsikringen langs kysten. Frem mod 2040 vurderes der at være behov for forhøjelse af den eksisterende kystsikring på 13 ejendomme, både kommunale og private.

Kommunen er i dialog med de private ejendomme om kystsikring, og frem mod 2025 er der behov for forhøjelse af kommunens egen kystmur ved Sigridsvej samt nyetablering af kystsikringsmur mellem Charlottenlund Fort og Strandlund. Kystmuren ved Sigridsvej forventes udført i foråret 2024

I forhold til den mere langsigtede planlægning af kystsikringstiltag er det væsentligt at koordinere med de tiltag, der planlægges i nabokommunerne. Kommunen er i dialog med Københavns og Lyngby-Taarbæk Kommuner og følger den planlægning der foregår her. Københavns Kommune peger i et forprojekt på, at det overordnede hovedgreb for sikring af København mod stormfloder fra nord vil være Lynetteholmen kombineret med en sluse ved Kronløbet. Gentofte Kommune har igangsat en undersøgelse hos ekstern rådgiver af, om sådanne tiltag vil have betydning for stormflodsriskoen i Gentofte.

Kommunalbestyrelsen har vedtaget Spildevandsplan 2022-2032, der forpligter grundejerne til at adskille regnvand og spildevand på egen grund. Det skal ske i takt med, at der bliver etableret regnvandsledninger i de enkelte veje. Det kommer til at foregå område for område fra 2026 og frem til 2050 – planlægningen er i fuld gang.

Grundejerne skal med den nuværende lovgivning selv foretage og betale separeringen af regn- og spildevand på egen grund. Der er således behov for højt niveau af information og vejledning ifm. arbejdet med separeringen. Derfor udvikles der i samarbejde med Novafos, Niras og flere omkringliggende kommuner en digital platform 'Min kloak'. Den digitale platform 'Min kloak' udvikles for at gøre det nemmere for borgerne at indhente oplysninger om, hvad der gælder på deres grund og hente de relevante dokumenter til kloakmesteren ifm. separering på grunden.

Forligspartierne ser frem til, at den kommende separering ved fremtidige skybrud markant vil reducere antallet af oversvømmede bygninger og samtidig give bedre badevand i kraft af færre overløb til bl.a. Øresund.

Gentofte Kommune er på baggrund af henvendelser i foråret 2023 blevet opmærksom på mulige forhøjede forekomster af tungmetaller i badevandet langs kommunens kyst. Derfor har Kommunalbestyrelsen besluttet at iværksætte et overvågningsprogram af vandkvaliteten.

Over sommeren 2023 er der foretaget ugentlige analyser af badevandet og der er ikke konstateret forhøjede indhold af tungmetaller – heller ikke når der samtidigt er overløb med spildevand. Overvågningen vil fortsætte i et reduceret omfang hen over efteråret, hvor der sker gravninger ved Lynetteholmen. Derudover har By og Havn fremsendt relevante overvågningsrapporter og vil fremadrettet sørge for at orientere os bedre om resultater af deres overvågning.

Forligspartierne iværksætter i efteråret 2023 en analyse af eventuelle konsekvenser for vandmiljøet ud for Gentofte Kommunes kyst af de store byggerier i Københavns Kommune – Lynetteholmen og Nordhavnstunnelen og udvidelse af Nordhavn. Desuden vurderes kvaliteten af havmiljøet ud for Gentoftes kyst. Endelig undersøges mulighederne for at genetablere havets natur og understøtte marine biodiversitet, og der ses på om initiativerne samtidig kan bidrage til at sikre kysten mod vandstandsstigninger og stormfloder, så der skabes synergier mellem biodiversitetsinitiativer som fx rev og ålegræs med bølgebrydning.

Vedligehold af veje og bygninger

Forligspartierne lægger vægt på, at kommunen har en god infrastruktur, så borgerne oplever god fremkommelighed og høj trafikssikkerhed, når de færdes rundt i kommunen. Der er med udgangspunkt i den nuværende belægningsstrategi årligt afsat 23 mio. kr. til den løbende vedligeholdelse af kommunens veje, fortove, cykelstier og stier. Fortovsrenoveringer er fortsat i gang og slidlagsarbejder på kørebanerne og cykelstier jf. belægningsplanen er ved at være færdige for i år.

Gentofte Kommune fortsætter sit fokus på at sikre, at alle gravearbejder i kommunen afsluttes med en tilfredsstillende og jævn asfalt. Gentofte Kommune opnår dette ved at stille krav i gravetilladelserne, følge op med intensiv dialog med de udførende entreprenører samt føre et skærpet tilsyn med alle gravearbejder på kommunens veje.

I 2023 er der igangsat et forsøg, hvor der udføres komfortmålinger på kørebanerne i et udvalgt område. Området dækker alle veje mellem Bernstorffsvej mod vest, jernbanen mod øst, Ordrupvej mod nord og L. E. Bruuns Vej mod syd. Målingerne er udført og resultatet analyseres i løbet af efteråret. Park og Vej er i dialog med rådgiver om, hvordan resultatet af komfortmålingerne kan indgå i belægningsstrategien, og på den måde bidrage til effektiv prioritering af de strækninger, hvor der udlægges nyt asfalt.

Forligspartierne har fokus på, at værdien af kommunens bygningsmasse opretholdes, og at de fysiske rammer er tidssvarende og understøtter kommunens aktiviteter. Forligspartierne er samtidig enige om at øge tempoet i kommunens energirenovering ved at tilføre Energihandlingsplanen ekstra midler. Viser det sig, at der i kommunen kan findes samfundsøkonomiske rentable energirenoveringer udover de bevilgede midler, vil partierne overveje yderligere investeringer.

Gentofte Kommune har i 2023 i forhold til særligt bevaringsværdige bygninger prioriteret restaurering af vinduer på Munkegårdsskolen og Børnehuset Nordlyset samt facaderenovering på vandtårnet på Ørnegårdsvej. Prioriteringen er foretaget ud fra en transgsbestemt vurdering på baggrund af Gentofte Ejendomes bygningsyn. Prioritering for 2024 pågår.

I 2023 er der også iværksat en indsats på 18 ejendomes større tekniske anlæg. Det drejer sig bl.a. om renovering af elevatorer, ventilationsanlæg, brugsvand- og afløbsinstallationer.

I 2023 investeres en væsentlig del af Energipuljen igen i projekter, der sigter på optimering af belysning og lysstyring i kommunens ejendomme, idet der her er oplagte gevinster. Derudover arbejdes der med energiledelse, kompetenceudvikling og energirigtig drift af tekniske anlæg. Disse indsatsområder vil fortsætte i 2024.

Endelig er der af de afsatte midler til at rådgive borgerne i energirenovering udviklet 10 forskellige energitiltag, der gennemføres de kommende år. Borgerne vil blive mødt med et tilbud om energivejledning, når de henvender sig til kommunen i forbindelse med ønske om at bygge til eller bygge nyt på egen ejendom.

På rengøringsområdet er der stor fokus på måling og opfølgning på leverandørernes rengøringskvalitet. Derudover bliver der løbende prioriteret udførelse af ekstraopgaver, især gulvopgaver og rengøring efter arrangementer.

Forligspartierne tager til efterretning, at leverandørens opsigelse af rengøringskontrakten på området for dagtilbud, kultur, administration mv. efter et nyt udbud kan medføre øgede udgifter.

Rengøringen på skolerne har været udfordret i flere år. Med henblik på at opnå en passende rengøringskvalitet på skolerne for børn, ansatte, forældre og andre brugere har Kommunalbestyrelsen besluttet, at den nuværende fælles rengøringskontrakt opsiges, og at skolerne tilbydes at vælge mellem at:

- Hjemtage rengøringsopgaven (udføre den ved egne ansatte), eller
- Indgå en rengøringsaftale med en leverandør for egen skole eller med andre skoler efter udbud.

Byens forskønnelse - begrønning

I projektet med udpegning af bevaringsværdige træer forventes registreringen færdig i efteråret 2023, hvorefter der skal udarbejdes en temalokalplan, som fastlægger de udpegede træer som bevaringsværdige. Den udvidede registrering af bevaringsværdige bygninger gennemføres i 2024.

I projektet med begrønning af veje og pladser er projektering i gang, og der forventes etableret nye vejbede på 25 lokaliteter inden årets udgang.

I forskønnelsesprojektet på Bernstorffsvej, der skal omfatte både begrønning, hastighedsnedsættelse og klimatilpasning, opstartes en idéfase og borgerinddragelsesproces i efteråret 2023 med henblik på projektering i 2024.

Byggesagsbehandling

Indsatsen med at få byggesagsbehandlingen i Gentofte til at overholde kommunens servicemål har vist sig at være vanskeligere end forventet. Der arbejdes kontinuerligt på procesoptimering med identificering og hurtig implementering af tiltag, der kan optimere byggesagsbehandlingen yderligere. Der foretages f.eks. screening af indkomne ansøgninger med henblik på, at flere ansøgere kan få førstegangsbehandlet ansøgningerne umiddelbart ved modtagelsen. Endvidere foretages specifikt målrettet afvikling af de opståede sagspukler gennem ekstraordinære tiltag. Forligspartierne ønsker fortsat fuld opmærksomhed på at opfylde servicemålene.

Fastholdelse og rekruttering

Gentofte Kommune har i efteråret 2023 lanceret et Jobløfte for alle nuværende og kommende medarbejdere. Jobløftet skal styrke kommunen som en attraktiv arbejdsplads med fleksible arbejdsrammer

og faglige udviklingsmuligheder for alle generationer og dermed bidrage til at fastholde og rekruttere medarbejdere. Der er bl.a. et jobløfte, der skal gøre det mere attraktivt at være seniormedarbejder, samt et jobløfte, der beskriver vigtigheden af, at alle medarbejdere kan være med til at bestemme egen arbejdstid. For at understøtte senior-jobløftet samarbejder kommunen med PFA om et senkarriereforløb for, hvordan seniormedarbejdere kan blive længere i jobbet.

Synlighed og fortællinger om Gentofte Kommune som en attraktiv arbejdsplads styrkes ved at hjælpe arbejdspladserne med at formidle lokale fortællinger gennem bl.a. film, stillingsopslag netværk og på de sociale platforme. Det sker gennem kompetenceudvikling af både ledere og medarbejdere på arbejdspladserne

I starten af 2024 igangsættes et etårigt uddannelsesforløb for ledere og TRIO'er for at understøtte arbejdspladsernes vedvarende opgave med at fastholde, tiltrække og rekruttere medarbejdere. Uddannelsen sætter bl.a. fokus på god ledelse, sygefravær og effektive arbejdsgange.

Onboarding af nye medarbejdere styrkes også med introduktionsmøder til det område, hvor man er ansat, så man også er bedre klædt på til at skifte mellem områdets arbejdspladser. Det er målet at fastholde nogle medarbejdere i Gentofte, der søger nye udfordringer. Der arbejdes også i dele af organisationen med at etablere buddy- og mentorordninger, og arbejdspladserne guides i at arbejde systematisk med onboarding.

Gentofte er en vigtig uddannelsesinstitution for elever, studerende og praktikanter, bl.a. i Pleje og Sundhed, Dagtilbud, de sociale tilbud og administrationen. Uddannelsesopgaven styrkes med kompetenceudviklingsforløb til vejlederne og med sociale og faglige netværk for elever og studerende, så der sker en tværgående videns- og erfaringsudveksling.

For at få mere tid til kerneopgaven flyttes nogle opgaver fra nogle medarbejdergrupper til andre. Pleje og Sundhed har bl.a. en prøvehandling med ansættelse af farmakonomer, der kan overtage opgaver inden for medicinering, der aktuelt varetages af sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter. Samtidigt justeres på udvalgte faggruppers opgaver for at sprede dem på flere fagligheder eller på ikke faglært personale.

Gentofte Kommune giver kompetenceløft til medarbejdere, der ikke har en relevant faglig uddannelse. Dagtilbud uddanner pædagogmedhjælpere og pædagogiske assistenter med merituddannelser og sociale institutioner afprøver medicinkursus som e-learning. Pleje og Sundhed har arbejdet systematisk med at understøtte ufaglærte medarbejdere i at tage en uddannelse som hjælper eller assistent, samt give erfarne hjælpere mulighed for at videreudanne sig til assistent. Derudover arbejdes der løbende med kompetenceudvikling af det ufaglærte personale i forhold til borgernes behov.

I medarbejdermålinger fås løbende viden om, hvad der har størst betydning for fastholdelse af medarbejdere. Det betyder, at målrettede indsatser kan styrke ledelse, fleksible arbejdsrammer, udviklingsmuligheder og det psykiske arbejdsmiljø, som har størst betydning for medarbejdernes trivsel og arbejdsglæde.

Det digitale Gentofte

Forligspartierne ønsker at benytte teknologi til udvikling af kommunens kerneopgaver til gavn for borgeren, som det også er udtrykt i Økonomiudvalgets flerårige mål. Forligspartierne ser med tilfredshed på, at der i forlængelse af datastrategien og Gentoftes dataetiske pejlemærker gøres forsøg med AI mhp. øget indsigt, hjælp i hverdagen og bedre beslutningsgrundlag.

Partierne er derfor tilfredse med, at kommunen for 2023-24 prioriterer indhentning af teknologisk gæld, løbende vedligehold og udvikling af et digitalt fundament, der bedst muligt kan understøtte den fortsatte udvikling af kerneopgaven på de store fagområder.

Der er i 2023 arbejdet med IT-sikkerhed og stabilitet – bl.a. ved anskaffelse af ny central firewall og backopløsning, udvidelse af Office licenser med nye sikkerhedsfunktioner, flytning af mail i skyen samt kontrollerede hackerangreb, E-kurser til GDPR og vedtagelse af ny IT-sikkerhedspolitik. Gentofte Kommune følger derudover naturligvis de fællesoffentlige og nationale indsatser og standarder, som f.eks. borgerblikket og borger.dk, og har indført NSIS (National Standard for Identiteters Sikringsniveauer).

Forligspartierne hæfter sig også ved, at IT-infrastrukturen udvides – f.eks. ved kraftige internetadgange på alle kommunens plejecentre for at understøtte plejeområdets anvendelse af mobile devices til udførelse af arbejdet, infrastruktur til elektroniske nøgleløsninger i Pleje & Sundhed, indkøb af digitale læremidler og computere til skoleelever, så det kan benyttes af alle elever i undervisningen.

Lønadministration og vagtplanlægningen vil i 2024 blive forbedret med nye systemer og funktionaliteter på tværs af kommunen. Andre eksempler på teknologi, der understøtter arbejdet med at skabe velfærd for borgerne, er digitalisering af skemalægning i dagtilbud, forbedret digital skoleindskrivning, forbedret bookning af idrætsfaciliteter, nye processer for telemedicinsk hjemmemonitorering til KOL-patienter og digital kommunikation med jobcenter.

Administrative opgaver skal gerne fylde mindre – bl.a. gennem investeringer til ny forbedret ESDH-platform, automatisering af regningsbetaling og videreudvikling af økonomi- og indkøbssystemerne, samt systemunderstøttelse til særligt dyre enkeltsager og mellemkommunal refusion, der også sikrer merindtægter i refusion.

I 2024 vil investeringerne fortsætte og der vil være fokus på at få nytte af de nye fagsystemer i form af ændrede arbejdsgange vedrørende løn og vagtplan, beskæftigelses- og social- og sundhedsområdet, så der kan frigives tid og udfordringerne med rekruttering og fastholdelse reduceres.

Forligspartierne ser også frem til at forbedre borgerbetjeningen med ny telefoniplatform og mere aktiv brug af data samt ved nye muligheder i øvrigt - f.eks. ved formularværktøjer, der bl.a. er afprøvet og implementeret på Plan og Byg området i forbindelse med at borgerne kan stille spørgsmål om byggeri og ansøgningsprocessen.

Boliger

Forligspartierne søger at nedbringe den lange venteliste på ungdomsboliger ved at opføre i alt 124-132 almene ungdomsboliger. Det drejer sig om:

- Grunden på Ørnegårdsvej 6, hvor der opføres 50 ungdomsboliger, som forventes at være klar til indflytning efter sommerferien 2025
- Opførelse af 52 ungdomsboliger på "Ved Ungdomsboligerne", som på det foreliggende grundlag vurderes at stå klar i 2026
- Opførelse af 22-30 ungdomsboliger i Bilharziosebygningen ved det tidligere Danmarks Akvarium, som på det foreliggende grundlag antages at stå klar i 2026.

De næste 2-3 år opføres i alt 69 almene familieboliger. Det drejer sig om grunden på Ørnegårdsvej 6, hvor der opføres 51 familieboliger, som forventes at være klar til indflytning efter sommerferien 2025, og

det tidligere Vilvorde Kursuscenter, hvor der opføres 18 familieboliger, som forventes klar til indflytning i efteråret 2025.

Tryghed for borgerne

I 1. kvartal 2023 blev der anmeldt det laveste antal indbrud i Gentofte Kommune siden registrering af indbrud startede i 2007. Der er dog fortsat brug for at styrke borgernes tryghed. Et opgaveudvalg har arbejdet med temaet, og udvalgets anbefalinger ("Gentofte – fri for tyveri") har resulteret i en række initiativer: Der er bl.a. i 2023 etableret et kontor på Charlottenlund S-Togstation med henblik på at være tilgængelig og tryghedsskabende for borgerne og erhvervsdrivende i hverdagen. Derudover afholdes der møder med borgere/samarbejdspartnere og mindre arrangementer, hvor der formidles rådgivning om forebyggelse af indbrud og tyveri.

Kommunen understøtter Nabohjælp. Antallet af Nabohjælp App brugere er nu ca. 5.200 og der er pt. omkring 125 borgere, der fungerer som "borgertryghedsambassadør" og koordinerer tryghedsarbejdet i deres lokalområde. Kommunens egne medarbejdere, driftspersonale fra Park og Vej og hjemmehjælpere fungerer som "kommunale tryghedsambassadører" og har opmærksomhed på mistænkelige forhold i lokalområdet.

Folketinget har juni 2023 vedtaget lov om kommunale tryghedsvagter. Loven giver ikke kommunerne mulighed for at lade tryghedsvagter bruge droner eller udrykning i arbejdet med at forebygge og bekæmpe indbrud, som Gentofte Kommune ellers har ønsket. Dermed er muligheden for at oprette et "Vægterkorps – Gentofte", der kan rykke hurtigt ud og være synligt til stede, og dermed forstyrre indbrudstyven, ikke til stede.

Borgernes møde med kommunen

For at sikre viden om hvor der kan være behov for forbedringer, gennemføres igennem budgetperioden brugertilfredsmål på kommunens forskellige områder.

Forligspartierne finder det afgørende, at borgerne har nem adgang til service og kommunikation ved henvendelser personligt, telefonisk og når de betjener sig selv digitalt – samt at de får en hurtig og god sagsbehandling. Derfor arbejdes der på at optimere borgerservice, og omkring årsskiftet vil der for første gang blive målt på borgernes tilfredshed med mødet med kommunen. Erfaringerne herfra skal munde ud i en strategi for borgerbetjening i løbet af sommeren 2024.

Desuden arbejder Gentofte Kommune på at kunne måle sagsbehandlingstider på de for borgerne væsentlige sagstyper for at kunne igangsætte forbedringer. I første halvår af 2023 blev yderligere ni sagsforløb udvalgt til forbedring og etablering af systematiske målinger i løbet af budgetperioden. Et korps af interne konsulenter blev i 2023 færdig med et uddannelsesforløb, som har udviklet deres kompetencer i at arbejde med nedbringelsen af sagsbehandlingstider. Ligeledes er der i 2023 gennemført kompetenceudvikling i 'Styrket borgerkontakt' i flere dele af organisationen. Det viser allerede nu indikationer på forbedringer i form af effektiv sagsbehandling, øget tilfredshed hos borgerne og større arbejdsglæde hos medarbejderne. Dette fortsætter i 2024.

En god sagsbehandling er også fokus for den borgerrådgiver, som Kommunalbestyrelsen ansatte i 2023. Borgerrådgiveren har i perioden 1. maj til 1. september modtaget 76 henvendelser fra Gentofteborgere med henvendelser og klager, der i indhold afspejler stor variation. Forligspartierne ser frem til, at Kommunalbestyrelsen får borgerrådgiverens første årsrapport for 2023 i begyndelsen af 2024.

Forligspartierne ser på baggrund af den ovenstående status for den nuværende Budgetaftale 2023-2024 'Gentofte tænker og handler langsigtet' frem til det fortsatte arbejde med at gøre Gentofte til et endnu bedre sted at leve, bo og arbejde.

Et tillidsfuldt, lokalpolitisk miljø, et tæt samarbejde med borgerne om udvikling af kommunen, kompetente medarbejdere og en fortsat robust økonomi er afgørende elementer for at kunne planlægge langsigtet. De vil også være til stede for Gentofte Kommune i 2024.

Vision, politikker og mål

Rammerne for udarbejdelsen af visionerne og målsætningerne i Mål- og Økonomiafsnittene og den økonomiske ramme i kommunens budget, udgøres bl.a. af Gentofte Kommunes politikker og strategier, de flerårige mål for de stående udvalg samt arbejdet i udvalg og opgaveudvalg.

Du kan læse Gentofte Kommunes politikker og strategier [her](#). De mål som de stående udvalg har valgt at arbejde med, kan du læse mere om [her](#).

Gentofte – et godt sted at bo, leve og arbejde

Gentofte Kommunes overordnede vision er afsæt for udvikling af politikker og strategier på tværs af kommunens mange opgaveområder.

VISION FOR GENTOFTE KOMMUNE

Gentofte – et godt sted at bo, leve og arbejde

Vi skaber sammen

I Gentofte skaber vi fremtidens ambitiøse løsninger sammen. Vi tager fælles ansvar for vores kommune og for i fællesskab at skabe den bedste kvalitet i velfærd.

Vi er nyskabende, effektive – og har lavest mulig skat

Vi arbejder helhedsorienteret og nytænkende med afsæt i en effektiv, veldrevet kommune, der har lavest mulig beskatning og en sund og robust økonomi.

Vi giver hverdagen de bedste rammer

I Gentofte har både børn, unge, voksne og ældre de bedste rammer for en tryk og aktiv hverdag, hvor et højt fagligt niveau er omdrejningspunktet for kommunens service og opgaveløsning – og med plads til udfoldelse og udvikling. Vores erhvervsliv og forenings- og kulturliv er aktivt og mangfoldigt. Vi har rummelige fællesskaber og respekt for den enkelte og skaber et tryk og inspirerende fundament for livskvalitet, initiativ, kreativitet og virkelyst.

Vi tager ansvar for en grøn og bæredygtig udvikling

Gentofte er en smuk og grøn kommune med mangfoldige muligheder for et aktivt udeliv – og vi har en værdifuld kulturarv, som vi værner om. Vi arbejder for grøn og bæredygtig udvikling, lokalt og konkret og går sammen om at forbruge ansvarligt, så vi minimerer vores forbrug af naturressourcer.

Vi skaber sammen

Udviklingen af Gentofte Kommune sker sammen med borgerne. Både i opgaveudvalg, hvor borgere og politikere skaber nye politikker og løsninger, på borgermøder, i råd og brugerbestyrelser og i samarbejde med de frivillige foreninger og virksomheder mv. Vi udvikler løbende nye måder at skabe sammen på. Det sker f.eks. i forhold til vores Festival for demokrati og samtale Gentofte Mødes, Klimaborgersamling og ny parkeringsorden.

Når vi skaber sammen sker det med afsæt i seks principper:

- Lytter først – muligheder opstår i dialogen med hinanden
- Bygger bro – vi kobler os til hinanden og bruger hinandens ressourcer
- Skaber fremdrift – vi informerer hinanden løbende og prøver ting af i det små
- Gør det nemt - vi gør det nemt at engagere sig
- Fastholder virkelyst – vi bygger videre på initiativtagernes engagement, så ejerskab bevares
- Tydelig ramme – vi er tydelige om, hvordan vi kan bruge hinanden og invitere hinanden ind tidligt i processen.

Siden 2015 har 464 borgere været medlem af et opgaveudvalg og flere end 1.400 andre borgere har engageret sig i konferencer, arbejdsgrupper og workshops i forbindelse med opgaveudvalgenes arbejde.

Der kommer løbende nye opgaveudvalg til. På www.gentofte.dk kan man få et aktuelt indblik i, hvilke opgaveudvalg der er i gang, og hvilke der er afsluttet.

I 2024 vil der være fokus på fortsat at arbejde med anbefalingerne fra de opgaveudvalg, der har været i gang i 2022-2023:

- Fremtidens boligformer for seniorer
- Unges trivsel – sammen og hver for sig
- Fremtidens velfærdsløsninger for ældre
- Erhvervspolitisk strategi
- Uddannelsesvejledning – unges frie uddannelsesvalg

Desuden vil borgere og politikere sammen i 2024 udvikle anbefalinger til:

- New European Bauhaus
- Fremtidens Idrætsfaciliteter
- Tiltrækning, rekruttering og fastholdelse
- Ny sundhedspolitik

Opgaveudvalg

En stor del af arbejdet i de faste udvalg er flyttet over i en række midlertidige opgaveudvalg, hvor politikere, borgere og andre interessenter arbejder sammen om politikudvikling.

Opgaveudvalgenes arbejde defineres af Kommunalbestyrelsen i kommissorier, hvor det også fremgår, hvilke kompetencer der skal inddrages i arbejdet.

Borgere, der opfylder disse kompetencer, kan melde sig som interesserede i at deltage i opgaveudvalgene via gentofte.dk, hvorefter Kommunalbestyrelsen vælger, hvem der skal deltage i opgaveudvalgene.

Derudover inddrager opgaveudvalgene yderligere borgere, interessenter og eksperter undervejs i processen i f.eks. arbejdsgrupper, konferencer og workshops.

Økonomisk politik

Kommunalbestyrelsen ønsker med den økonomiske politik at fokusere på kommunens økonomi og kommunens økonomiske styring. Formålet med politikken er at sikre en langsigtet robust økonomi gennem god økonomistyring med fokus på økonomisk ansvarlighed, effektivitet og tæt opfølgning på kommunens økonomi. Robustheden skal muliggøre nye politiske indsatser og nødvendige prioriteringer.

Den økonomiske politik bygger på de målsætninger og ønsker, som Økonomiudvalget vedtog i 2010 i forbindelse med processen for Gentofte-Plan og efterfølgende har justeret. Endvidere har Økonomiudvalget vedtaget et flerårigt mål i maj 2022:

- Vi vil have en langsigtet økonomisk robusthed med rum til politisk prioriterede investeringer og indsatser.

Målet er bl.a. fastsat med baggrund i Gentofte Kommunes vision om at være nyskabende, effektive og have lavest mulig skat i en veldreven kommune med en sund og robust økonomi. Samtidig må det forventes, at rammerne for kommunernes økonomi fortsat vil være stramme med en stram statslig styring. Den økonomiske politik skal skabe det politiske og økonomiske råderum, der giver mulighed for at udvikle kommunen.

Kommunalbestyrelsen ønsker derfor, at kommunens langsigtede økonomiske balance sikres med følgende rammer (de tre øverste pinde er målepunkter til Økonomiudvalgets mål om økonomisk robusthed):

- I det årligt vedtagne budget skal gennemsnitslikviditeten i det 3. budgetoverslagsår minimum være på 300 mio. kr.
- Der skal årligt skabes et større råderum til nye politiske indsatser og nødvendige prioriteringer fra minimum 0,5 pct. af serviceudgifterne i budgetforslag 2024 til yderligere minimum 1,0 pct. i budgetforslag 2026
- Der skal årligt politisk udvælges et større område, som analyseres nærmere for at opnå ny viden om forbedringsmuligheder eller effektiviseringsforslag
- Kommunens likviditetsbeholdning ultimo året skal være minimum 100 mio. kr.
- Det tekniske forslag til driftsbudget, der udarbejdes af administrationen, korrigeres med ændringer som følge af ny lovgivning, beslutninger i Kommunalbestyrelsen, demografi- samt mængdeændringer. Øvrige vurderede behov forelægges til politisk beslutningstagen sammen med forslag til, hvordan behovet skal finansieres gennem omprioriteringer
- Som udgangspunkt gives der ikke tillægsbevillinger, som finansieres af kommunekassen. Behov for tillægsbevillinger, som ikke umiddelbart finansieres ved mindreforbrug på andre områder, forelægges sammen med forslag til omprioritering
- Kommunen optager kun lån, som tilbagebetales af brugerne. Der optages som udgangspunkt fastforrentede lån frem for lån med variabel rente
- Kommunens strukturelle driftsresultat er på et niveau, så det på sigt skal kunne finansiere det ønskede skattefinansierede anlægsniveau
- Kommunens budgetlægning understøtter overholdelse af rammerne i økonomiaftalen/ budgetloven.

Likviditet - Kommunekassen

I styringen af kommunens økonomi indgår to likviditetsbegreber. Dels den faktiske likviditet ultimo året (likvide beholdning), dels gennemsnitslikviditeten, som er gennemsnittet af kommunens daglige likvide beholdninger over de sidste 12 måneder.

Målet om, at der i det 3. budgetoverslagsår skal være en likviditet på minimum 300 mio. i det årligt vedtagne budget gælder for gennemsnitslikviditeten, mens målet om likviditetsbeholdningen ultimo året skal være 100 mio. kr. gælder for den faktiske likviditet ultimo året. Begge mål skal sikre kommunen robusthed overfor påvirkninger udefra på kommunens økonomi samt tidsmæssige forskydninger i forbruget, herunder til at finansiere udskudte anlægsprojekter, som er overført mellem årene og som Kommunalbestyrelsen vurderer, der er behov for at gennemføre.

Lånepolitik

Kommunen optager kun lån, som tilbagebetales af brugerne via takster eller husleje. Det er lån til ældre- og handicapboliger, byfornyelse, fjernvarmeudbygningen samt brugerfinansierede klimainvesteringer.

Derudover lånefinansierer kommunen likviditetstabet ved indfrysning af stigninger i grundskyld i årene 2021-2023.

Kommunens øvrige lånemuligheder (primært fra udgift til lån til pensionister til betaling af ejendomsskatter mv. samt udgifter til energiplan) anvendes til frigivelser fra kommunens eventuelle deponeringsforpligtelser fra tidligere indgåede lejekontrakter af lokaler mv.

Kommunen optager som udgangspunkt fastforrentede lån frem for lån med variabel rente.

Kommunen kan anvende byggekreditter til midlertidig finansiering af låneberettigede udgifter af hensyn til en smidig og effektiv styring af kommunens likviditet.

Økonomisk balance

Kommunalbestyrelsen ønsker, at det løbende overskud i form af det strukturelle driftsresultat over en årrække skal være i balance i forhold til det ønskede skattefinansierede anlægsniveau. Det strukturelle driftsresultat er kommunens løbende indtægter fra skatter, renter, brugerbetaling mv. fratrukket de løbende udgifter til drift, udligning og afdrag på lån (ekskl. afdrag på fjernvarme- og klimalån).

Det strukturelle driftsresultat skal således som udgangspunkt kunne finansiere de ønsker og behov til anlægsinvesteringer, der er på det skattefinansierede område over en årrække. De skattefinansierede anlægsudgifter er anlægsudgifterne i alt fratrukket anlægsudgifter til forsyningsvirksomheder og ældreboliger, som mellefinansieres via lån.

Gentofte Kommune har foretaget store anlægsinvesteringer de seneste år. Det har givet kommunen et solidt udgangspunkt i forhold til resten af landet i form af moderne og fremtidssikrede faciliteter til borgerne, og herunder en forbedret infrastruktur og bygningsmasse. Der vil fremover stadig være behov for investeringer i nye faciliteter og til vedligeholdelse af kommunens bygninger og infrastruktur mv., herunder de mange fredede og bevaringsværdige bygninger.

Kommunalbestyrelsen beslutter i forbindelse med den årlige budgetproces et anlægsbudget, som skal kunne rummes inden for den økonomiske balance og en evt. anlægsramme i økonomiaftalen.

Skal der gennemføres nye anlægsinvesteringer vil det som udgangspunkt kræve en forbedring af det strukturelle driftsresultat gennem lavere driftsudgifter eller større indtægter (skatter, brugerbetaling) eller ved brug af opsparingen.

Økonomisk styring

Kommunalbestyrelsen ønsker en stram styring af kommunens driftsudgifter og herunder serviceudgifterne. Det er en væsentlig del af den økonomiske politik for at nå målet om balance i kommunens økonomi og samtidig overholde rammerne i økonomiaftalen. Nødvendigheden af en stram styring forstærkes af budgetlovens udgiftslofter og sanktioner, såfremt kommunen ikke overholder de aftalte service- og anlægslofter i økonomiaftalen. Kommunalbestyrelsen ønsker derfor, at der er fokus på stram økonomisk styring og budgetdisciplin i dagligdagen.

Den økonomiske politik er Kommunalbestyrelsens langsigtede plan for kommunens økonomi. Den drøftes og vedtages i forbindelse med den årlige budgetproces.

Der er derudover fokus på, at kommunen løbende skal arbejde med at skabe råderum f.eks. via effektiviseringer og analyser, som giver mulighed for forbedringer eller effektiviseringsforslag.

Generelle forudsætninger og rammer

Dette afsnit beskriver de forudsætninger og rammer, der danner udgangspunktet for mål, strategier og økonomiske rammer (budget) for 2024 - 2027.

Afsnittet indledes med et samlet overblik over kommunens økonomi og finansielle forudsætninger.

De efterfølgende afsnit indeholder en række overordnede budget- og planlægningsforudsætninger for Gentoft-Plan 2024. Det er bl.a. befolkningsprognosen for Gentoft Kommune og de forventede pris- og lønforudsætninger i budgettet.

Til sidst er principperne for den overordnede styring af Gentoft Kommune beskrevet.

Kommunens økonomi

I dette afsnit beskrives kommunens økonomi med udgangspunkt i resultatbudgettet, som indeholder en summarisk oversigt over budgettet.

Resultatbudget

I budgetopgørelsen nedenfor vises i hovedtræk resultatet for kommunens økonomi i budgettet for 2024-2027. Med baggrund i udligningsreformens væsentlige merudgifter fra 2021 er budgettet forudsat finansieret af successive skatteforhøjelser i takt med udligningsreformens stigende udgifter i perioden 2021 – 2025 for at skabe balance i økonomien.

Resultatbudget 2024-2027						
	Regnskab	Forventet	Budget	----- Budgetoverslag -----		
Netto-mio. kr.	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Det skattefinansierede område						
Skatter	-8.083	-8.124	-8.761	-8.958	-9.368	-9.679
Tilskud og udligning	3.127	3.064	3.504	3.505	3.632	3.737
Renter (netto)	-11	-21	-13	-12	-12	-15
Finansiering i alt	-4.966	-5.080	-5.270	-5.465	-5.748	-5.958
Serviceudgifter	3.734	3.907	4.104	4.087	4.090	4.077
Drift (øvrige udgifter)	801	835	895	895	901	908
Pris og lønstigninger drift				225	462	708
Afdrag på lån ekskl. lån til fjernvarme og klimainvesteringer	50	44	45	45	44	44
Driftsudgifter og afdrag på lån i alt	4.585	4.786	5.044	5.252	5.498	5.737
Strukturelt driftsresultat	-381	-294	-226	-212	-250	-221
Bruttoanlægsudgifter ekskl. ældreboliger	195	314	276	263	190	91
Anlægsudg. til ældreboliger samt indtægter	-13	-19	3	1	0	0
Pris- og lønstigninger anlæg				8	13	10
Resultat skattefinansieret område	-199	1	53	60	-47	-120
Det takstfinansierede område						
Forsyningsvirksomheder - drift	-17	-33	-78	-78	-78	-78
Forsyningsvirksomheder - anlæg	198	306	342	330	227	255
Forsyningsvirksomheder - låneoptagelse	-3	-485	-327	-324	-227	-255
Forsyningsvirksomheder - afdrag på lån	44	51	58	67	76	84
Resultat forsyningsvirksomheder	222	-161	-4	-4	-2	6
Øvrige finansposter						
Balanceforskydninger	95	70	-9	1	1	1
Låneoptagelse	-133	-227	-3	-1	0	0
Øvrige finansposter i alt	-38	-157	-12	0	1	1
Budgetbalance	-15	-318	36	56	-48	-113
Forbrug af kassebeholdningen			36	56		
Forøgelse af kassebeholdningen	15	318			48	113
Likvid beholdning ultimo året	378	695	659	604	652	765
Gennemsnitslikviditet ultimo året	720	670	900	856	893	962

+ = udgifter og - = indtægter

Forventet regnskab 2023 er lig med skønnet foretaget i Økonomisk rapportering 30.6.2023.

2023-kolonnen viser det forventede regnskab for 2023 som forudsat i Økonomisk Rapportering pr. 30. juni 2023. For budgetåret 2024 og overslagsårene 2025-2027 er de finansielle poster opgjort i løbende priser. Drift og anlæg er opgjort i 2024-prisniveau. Det er således muligt at vurdere den aktuelle aktivitetsudvikling på disse poster i budgetperioden. Udgifter til dækning af den forventede løn- og prisudvikling i overslagsperioden er opgjort særskilt under henholdsvis drift og anlæg.

Bemærkninger til resultatbudgettet

Nedenfor kommenteres og vurderes hovedpunkterne i kommunens økonomi. Indledningsvis kommenteres det strukturelle driftsresultat og likviditeten/kassebeholdningen inden de enkelte poster (linjer) i resultatbudgettet gennemgås.

Strukturelt driftsresultat

Det strukturelle driftsresultat er:

- Indtægter fra skatter og renter fratrukket
- Nettoudgifterne til drift
- Udgifter til udligning til andre kommuner
- Udgifter til renter på lån og afdrag ekskl. afdrag på lån til fjernvarmen og klimainvesteringer.

Det strukturelle driftsresultat viser Gentofte Kommunes løbende overskud.

Efter kommunens økonomiske politik skal det strukturelle driftsresultat være på et niveau, så det på sigt kan finansiere det ønskede skattefinansierede anlægsniveau (bruttoanlægsudgifter). Det strukturelle driftsresultat udviser et overskud i alle årene. I 2024 og 2025 er overskuddet mindre end bruttoanlægsudgifterne, mens det i 2026 og 2027 er større end anlægsudgifterne.

Kassebeholdningen og gennemsnitslikviditet

Kommunens likviditet er vist nederst i resultatbudgettet opgjort på to forskellige måder. Dels den likvide beholdning ultimo året, også kaldet kassebeholdningen, som er et skøn over den faktiske kassebeholdning opgjort den 31. december hvert år. Dels gennemsnitslikviditeten, som er gennemsnittet af kommunens daglige likvide beholdninger over de sidste 12 måneder, opgjort den 31. december.

Begge likviditetsopgørelser er et udtryk for kommunens finansielle beredskab. Likviditeten er med til at sikre en stabil økonomi og skal have et rimeligt niveau i forhold til omsætning og i forhold til eventuelle usikkerheder i budgettet. En solid kassebeholdning giver økonomisk handlefrihed og bedre mulighed for økonomisk planlægning.

Den likvide beholdning i budgettet for 2024 er 659 mio. kr., mens gennemsnitslikviditeten ultimo 2024 skønnes at blive 900 mio. kr., hvilket er meget solidt. Ultimo det 3. budgetoverslagsår i 2027 skønnes gennemsnitslikviditeten at blive 962 mio. kr., hvor målet er 300 mio. kr.

Skatter

Indkomstskat

Reformen af det kommunale udligningssystem fra 2021 medfører store ekstra udgifter til udligningen. Ifølge det daværende Social- og Indenrigsministeriums opgørelser får Gentofte Kommune, når reformen er fuldt indfaset i 2025 et årligt tab på 164 mio. kr., som indfases med 32,8 mio. kr. om året. Derudover mister Gentofte Kommune yderligere 212 mio. kr. om året blandt andet som følge af bortfald af kompensationsstilskud som følge af ændringer i uddannelsesstatistikken. Samlet får Gentofte Kommune således et fuldt indfaset tab på 376 mio. kr. fra 2025. Hertil kommer en afledt udgift til udligningen som følge af skattestigningerne.

Ovenstående tab vil uden en skattestigning medføre, at budgettet vil være i kraftig ubalance. Derfor vedtog Kommunalbestyrelsen ved 2. behandlingen af budgettet for 2021 en skatteforhøjelse i 2021 og successivt i årene 2022-2025 til dækning af tabene, fratrukket effektiviseringer på 40 mio. kr. om året. Skatteprocenten i 2021-2023 og den forudsatte i 2024-2025 er vist i tabellen:

	2021	2022	2023	2024	2025
Ændring i skatteprocent iff. 2020 (22,8 pct.)	0,83	1,20	1,37	1,54	1,76
Ny skatteprocent	23,63	24,00	24,17	24,34	24,56

Skattestigningen i 2024 fra 24,17 pct. til 24,34 pct. er inden for den ramme til skattestigning fra udligningsreformen, som Gentofte Kommune har til at sætte skatten op uden at det udløser en statslig skattesanktion. Skattestigningen til 2022 lå udover den sanktionsfrie skatteramme, hvorfor Gentofte Kommune i 2023-2025 fortsat skal betale en sanktion til staten, som er på 12,6 mio. kr. i 2023 og 2024.

I resultatbudgettet indgår skatteprovenuet under skatter, mens sanktionen indgår under Tilskud og udligning.

Kommunen har valgt et selvbudgetteret udskrivningsgrundlag for 2024 fremfor statsgaranti, da der vurderes at være en fordel herved.

Prognosen for Gentofte Kommunes indkomstskattegrundlag for årene 2024-2027 er beregnet på grundlag af de faktiske indkomster i 2022. Til fremskrivningen er der taget udgangspunkt i KL's skøn over væksten i udskrivningsgrundlaget fra 2023-2027.

Befolkningsudviklingen indgår til fremskrivning af antallet af skatteydere i kommunens skøn over indkomstskattegrundlaget i overslagsårene 2024-2027 med udgangspunkt i kommunens egen befolkningsprognose, der er godkendt af Økonomiudvalget på mødet den 17. april 2023.

Ejendomsskatter (grundskyld og dækningsafgift)

Folketinget vedtog i maj 2023 lovforslag, der er en udmøntning af størstedelen af boligskatteforliget fra maj 2017 og efterfølgende aftaler fra maj 2018 og maj 2020.

De kommunale grundskyldspromiller og dækningsafgiftssatser er fastsat ved lov og kan ikke sættes op til og med 2028 (men satsen kan nedsættes).

Skatteministeriet har i august 2023 udarbejdet foreløbige skøn for indtægter for grundskyld og dækningsafgift for erhvervsjendomme i 2024-2027 på kommuneniveau, som der er taget udgangspunkt i budgetlægningen 2024-2027.

Ved Skatteministeriets fastsættelse af de foreløbige vurderinger var der udsendt nye vurderinger for 150.000 ejerboliger dvs. der tilbagestår fortsat mere end 2 millioner ejendomme. Generelt er tidsplanen for udsendelse af de nye vurderinger meget usikker.

Opkrævning og beregning af ejendomsskatter overgår fra 2024 til staten. Herudover vil staten overtage opgaver forbundet med administration af indefrysningsslån og lån til betaling af grundskyld for pensionister mv.

Grundskyld

I 2024 omlægges beskatningen for boligejerne fra afgiftspligtige grundværdier til beskatning direkte på grundværdien baseret på de nye/foreløbige vurderinger. De kommunale grundskyldspromiller er fastsat ved lov, så provenuet fra grundskylden i hver enkelt kommune i 2024 svarer til, hvad grundskylden i 2024 ville være efter det hidtidige regelsæt med en stigningsbegrænsning på 2,8 pct. fra 2023 til 2024. Med andre ord videreføres de enkelte kommuners provenu inklusiv udligningskonsekvenser, hvilket er en grundlæggende forudsætning for boligskatteaftalen (Den såkaldte "neutraliseringsordning" gældende fra 2024 til 2028). Men det skal tilføjes, at loftet over grundskyldspromillen for de enkelte kommuner er lovfastsat ud fra et foreløbigt skøn over de nye vurderinger.

Skatteministeriet har foreløbigt skønnet over de enkelte kommuners grundværdier for årene 2024-2027 på baggrund af de nye og foreløbige vurderinger, hvilket medfører en budgetlagt indtægt fra grundskyld på 686 mio. kr. i budgetåret 2024 for Gentofte Kommune. Dette er med udgangspunkt i en lovbestemt promille på 5,1. Der sker en foreløbig afregning i budgetåret på baggrund af det budgetlagte og med efterregulering tre år efter.

Den hidtidige indefrysningsordning fra år 2020, hvor stigninger i grundskyld fra år til år kan indefrysnes som gæld i ejendommen og de såkaldte pensionistlån til betaling af grundskyld (budgetlagt som en kommunal udgift under balanceforskydninger), overgår ved udgangen af 2023 til staten. Staten vil på et tidspunkt overtage kommunernes indestående indefrysningsslån og pensionistlån pba. en endelig opgørelse af skatteårene til og med 2023. Afregningen af det kommunale tilgodehavende er forudsat at ske, når de sidste vurderinger vedrørende skatteårene 2021-2023 er efterreguleret, hvilket forventes at ske ultimo 2026 eller først i 2027. Gentofte Kommune har ikke budgetlagt med indtægter fra den statslige overtagelse af lånene eller fra de løbende indfrielse i mellemtiden. En eventuel forøgelse af kommunernes likviditet fra 2026 kan indgå som et emne i forhandlingerne om kommende økonomaftaler

Dækningsafgift

Dækningsafgift af erhvervsejendomme:

Folketinget vedtog i 2021 en række lovændringer, som bl.a. fastsatte dækningsafgiftspromille for Gentofte Kommune til 12,9 fra år 2022 (mod tidligere 10 promille), som ikke kan fastsættes højere frem til 2028.

Opkrævningen af dækningsafgift i 2022 og 2023 er baseret på en foreløbig opkrævning på baggrund af gamle vurderinger, som efterreguleres når nye vurderinger foreligger. Den foreløbige opkrævning af dækningsafgift af erhvervsejendomme for årene 2023 forventes at blive tæt på 74 mio. kr., hvilket svarer til kommunens opkrævning i 2021 og 2022. Med lovændringen forventes en stigning på ca. 37 pct. i forhold til 2021 i provenuet på kommuneniveau, hvilket svarer til ca. 27 mio. kr. for Gentofte Kommune.

Merprovenuet på ca. 27 mio. kr. pr. år realiseres imidlertid først i forbindelse med kommende udsendelser af de nye vurderinger for erhvervsejendomme. Generelt er de nye vurderinger meget forsinket og vurderingerne for erhvervsejendomme er dem der bliver udsendt senest. Skatteministeriet seneste

forventning er, at disse vurderinger først bliver udsendt i løbet af 2025 og 2026. Konkret er antaget i budgettet, at efterregulering af årene 2022 og 2023 på ca. 27 mio. kr. pr. år først tilgår kommunekassen i 2026.

Håndteringen af dækningsafgift for erhvervsjendomme er ændret med Økonomiaftalen for 2024. For 2024 er der taget udgangspunkt i Skatteministeriets skønnede indtægter (kommunespecifikke) for dækningsafgift for erhvervsjendomme pba. foreløbige skøn - fra august 2023 - for de kommende vurderinger. Kommunerne kan for 2024 budgettere med de fulde indtægter og få udbetalt en foreløbig afregning svarende til det budgetterede. På denne baggrund er der budgetlagt med et 2024-provenu på 94,2 mio. kr.

Dækningsafgift af offentlige ejendomme:

I henhold til lovændringen skal offentlige ejendomme for årene 2024-2028 opkræves med et beløb svarende til det, der blev opkrævet for skatteåret 2023 (svarende til provenu i 2022), hvilket er på 7,7 mio. kr. for Gentofte Kommune.

Skattesatser og skattegrundlag

Budget 2024-2027 tager udgangspunkt i de forudsatte indkomstskatteprocenter ved vedtagelsen af budget 2023. Således er forudsat en stigning i indkomstskatteprocenter i budgetårene 2024 og 2025 og herefter uændret (jf. oversigten nedenfor).

Grundskyldspromillen på 5,1 er fastsat ved lov og kan ikke forhøjes i perioden fra 2024 til 2028.

Satsen for dækningsafgift på erhvervsjendomme er fastsat ved lov til 12,9 promille og kan ikke forhøjes frem til 2028.

Kirkeskatteprocenten på 0,40 pct. er landets laveste.

Nedenfor er opstillet nøgletal, der viser nogle af de væsentligste forudsætninger for finansieringsposterne i budgetforslag 2024-2027 sammenlignet med Budget 2022 og 2023 (opgjort i løbende priser):

	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Udskrivningsgrundlag for indkomstskat - mio. kr.	26.809	27.098	30.323	31.799	33.302	34.776
Indkomstskat - procent	24	24,17	24,34	24,56	24,56	25,56
Udskrivningsgrundlag for grundskyld - mio. kr.	42.038	43.207	134.525	129.534	128.087	129.575
Grundskyld - promille	16,0	16,0	5,1	5,1	5,1	5,1
Dækningsafgift på erhvervsjendomme - promille	12,9	12,9	12,9	12,9	12,9	12,9
Kirkeskat - procent	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40

Selskabsskatter

Gentofte Kommune får afregnet i alt 483 mio. kr. i 2024 i selskabsskatter. I budgetåret 2024 er der budgetsikkerhed dvs. provenuet påvirkes ikke af efterreguleringer.

Der har i perioden 2017-2023 været tale om en betydelig stigning i afregning til Gentofte Kommune fra Ørsted A/S. Afregningen var i 2017 således "kun" på 2 mio. kr., medens afregningen i 2023 var på 372 mio. kr. (hvoraf 342 mio. kr. vedrører efterreguleringer for tidligere indkomstår). I 2024 modtager kommunen

ikke selskabsskatter fra Ørsted A/S, men har en negativ afregning på 42 mio., kr. som følge af ændrede skatteansættelser for tidligere indkomstår.

Overslagsår:

Der er stor usikkerhed omkring størrelsen af selskabsskatter i de kommende år, da der kan komme ændrede skatteansættelser for tidligere år vedrørende Ørsted og andre, der kan påvirke Gentofte Kommunes provenu fremover. Potentielle efterreguleringer kan gå i begge retninger og kan være væsentlige.

Generelt kender kommunen først de enkelte selskabers skattebetaling halvandet år efter indkomståret, dvs. det endelige provenu for 2025 kendes først i juni 2024.

Skønnet i overslagsårene 2025-2027 er ca. 200 mio. kr. lavere pr. år end for 2024. Skønnet er fastsat dels ud fra Skatteministeriets landsskøn over udviklingen i provenu fra selskabsskatter, dels ud fra "lokale forhold", hvor skatterne fra enkelte store selskaber har stor lokal effekt. I Gentofte Kommune er det som nævnt bl.a. Ørsted A/S og Novo A/S. I budgetlægningen af 2025-2027 er der taget udgangspunkt i et skøn over kommunens indtægter fra Ørsted A/S og fra NOVO A/S, som set over en årrække har været de største bidragydere for Gentofte Kommune.

Derudover er anvendt landsprognosen fra Skatteministeriet med et skønnet fald i provenuet på landsplan på 9 pct. fra 2024 til 2025 efterfulgt af et marginalt fald i de to sidste overslagsår 2026 og 2027.

Udligning af selskabsskat

Det kommunale provenu af selskabsskat udlignes i en særskilt udligning af selskabsskat, hvor 50 pct. af forskellen mellem en kommunes provenu af selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet udlignes. Det betyder at Gentofte Kommune - der har et provenu fra selskabsskat pr. indbygger som er højere end landsgennemsnittet - betaler et bidrag pr. indbygger svarende til 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet.

Gentofte Kommune skal i 2024 betale 150 mio. kr. i udligning af selskabsskat.

Tilskud og udligning

Kommunens udgift til udligning til andre kommuner er på ca. 4,6 mia. kr. i 2024 jf. oversigten i afsnittet "Udgifter og indtægter".

Kommunen modtager et samlet bloktilskud mv. på ca. 1,0 mia. kr. i 2024.

Det skal bemærkes, at ca. 38 mio. kr. af kommunens bloktilskud i 2024 er betinget, svarende til kommunens andel af den betingede bloktilskudspulje på 3 mia. kr. vedrørende serviceudgifterne. Den betingede bloktilskudspulje udbetales kun til kommunerne, hvis kommunerne under ét overholder økonomiaftalens serviceramme i budgetterne for 2024.

Tilsvarende er 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte anlægsramme under hensyntagen til det samlede budgetterede niveau for service- og anlægsudgifter. Gentofte Kommunes andel af den betingede bloktilskud er på 12,5 mio. kr. Bruttoanlægsrammen for 2024 er i Økonomiaftalen fastsat til 19,3 mia. kr.

Der henvises i øvrigt til afsnittet om Økonomiaftalen.

Renter (netto)

Denne budgetpost indeholder bl.a. renteindtægter fra kommunens likvide beholdning og forrentning af kommunens mellemværende med forsyningsvirksomhederne samt renteudgifter på kommunens lån.

Serviceudgifter og Driftsudgifter (øvrige udgifter)

Serviceudgifter er kommunens udgifter til serviceområderne skole, dagtilbud, ældre, borgere med særlige behov, miljø mm. Øvrige udgifter er primært de sociale forsørgelses- og beskæftigelsesudgifter samt udgifter til den aktivitetsbestemte medfinansiering af de regionale udgifter til sygehuse mv.

Økonomiaftalen mellem regeringen og KL indeholder en øvre ramme for kommunernes udgifter til service. Gentofte Kommunes serviceudgifter i budgettet for 2024 på 4.104 mio. kr. er lig med en beregnet serviceramme for kommunen. I servicerammen er indregnet, at regeringen som en del af finanslovsforhandlingerne har løftet rammen for hele landet med yderligere 650 mio. kr. En beregnet andel heraf for Gentofte Kommune er 8,7 mio. kr.

Kommunens samlede driftsudgifter (service og overførsler) er dels fremkommet ved, at der er korrigeret med pris og lønstigninger, Kommunalbestyrelsens beslutninger, lov- og mængdeændringer samt demografi siden vedtagelsen af budget 2023.

Driftsudgifterne for de enkelte målområder og bevillinger fremgår af afsnittene "Økonomisk ramme" i afsnittene om Mål og Økonomi.

Tilskuds- og udligningssystemet

Formålet med udligningssystemet er at udjævne forskellen i kommunernes rammevilkår. Systemet består af:

- Udligning af kommunernes skattegrundlag
- Udligning af de beregnede udgiftsbehov
- Visse andre særskilte udligningsordninger, f.eks. udligning af selskabsskatter
- Et statsligt bloktilskud til kommunerne
- En række separate tilskudsordninger

Pris- og lønstigninger (drift og anlæg)

Drifts- og anlægsposterne er for 2024-2027 vist i pris- og lønniveauet for 2024. Posten "Pris- og lønstigninger" (for drift henholdsvis anlæg) viser de forventede udgifter i 2025-2027 til dækning af pris- og lønstigninger efter 2024 til henholdsvis drift og anlæg. De anvendte pris- og lønskøn kan ses i afsnittet med budgetforudsætninger.

Afdrag på lån ekskl. fjernvarmelån og klimainvesteringer

Afdrag på kommunens lån vedrører primært lån optaget i forbindelse med kommunens ud- og ombygning af ældre- og plejeboliger mv. og til byfornyelse.

Strukturelt driftsresultat

Se tidligere forklaring.

Anlæg

"Bruttoanlægsudgifter ekskl. ældreboliger" viser kommunens samlede bruttoudgifter til anlæg fratrukket anlægsudgifter til forsyningsvirksomheder og udgifter til ældreboliger samt anlægsindtægter. Det svarer til den måde, det aftalte anlægsniveau (=anlægsrammen) i Økonomiaftalen opgøres på. Det samlede aftalte anlægsniveau i Økonomiaftalen for kommunerne under ét udgør 19,3 mia. kr., som det forudsættes, at kommunernes budgetter holder sig inden for. Gentofte Kommunes bruttoanlægsudgifter inden for "anlægsrammen" udgør 276 mio. kr. i budgettet for 2024 svarende til Gentofte Kommunes beregnede andel af anlægsrammen.

"Anlægsudgifter til ældreboliger samt indtægter" viser de budgetlagte udgifter til ældre- og handicapboliger fratrukket alle kommunens anlægsindtægter, som primært kan bestå af salgsindtægter og statstilskud, herunder til servicearealer. Der er i 2024-2027 ikke budgetlagt med indtægter.

De enkelte anlægsprojekter kan ses i investeringsoversigten.

Resultat forsyningsvirksomheder

Denne post indeholder dels den årlige forskydning i mellemværende med kommunens forsyningsvirksomheder (renovation, fjernvarme og takstfinansierede klimainvesteringer) svarende til forsyningsvirksomhedernes nettodrifts- og anlægsudgifter, dels kommunens afdrag på lån optaget til udbygningen af fjernvarmenettet og klimainvesteringer.

Anlægsudgifterne vedrører udbygningen af fjernvarmenettet, ligesom lånoptagelsen medgår til finansiering af udgifterne.

Balanceforskydninger

Denne post indeholder en række balanceforskydninger, herunder bl.a. kommunens udgift til pensionistlån til betaling af ejendomsskatter, udgifter til indefrysning af stigninger i grundskylden og forskydninger i mellemværendet med kirken.

Staten overtager fra 2024 ordningen med indefrysning af stigninger i grundskylden og pensionistlån til betaling af ejendomsskatter. Det må forventes at kommunen i 2024 og frem løbende vil modtage indtægter i form af indfrielse af lånene. Der er i 2024-2027 ikke budgetlagt med indtægter herfra.

Forskydninger i kommunens deponeringsforpligtelser indgår under balanceforskydninger. Konkret har kommunen deponeret provenu fra afviklingen af HMN, som i 2023-2024 bliver frigivet bl.a. som følge af, at ledig låneramme udnyttes til frigivelser, jf. næste afsnit.

Lånoptagelse

For 2024-2025 er der kun budgetlagt med enkelte lån på det skattefinansierede område til udgifter i plejeboliger.

I forbindelse med udlodningerne fra afviklingen af HMN har kommunen valgt at deponere provenuet ekskl. statsafgiften. Ifølge kommunens økonomiske politik skal kommunens øvrige lånemuligheder primært fra udgifter til energihandlingsplanen anvendes til frigivelse fra deponeringer. Lånemuligheden er derfor i 2023 og delvis i 2024 anvendt til frigivelse fra deponeringen, så hele provenuet fra HMN ved udgangen af 2024 er frigivet. Selve frigivelsen fra deponeringen er budgetlagt under balanceforskydninger, jf. ovenfor.

Udgifter og indtægter

Den overordnede fordeling af kommunens nettoudgifter til drift, anlæg og udligning og finansieringen heraf i 2024 er vist i lagkagediagrammerne.

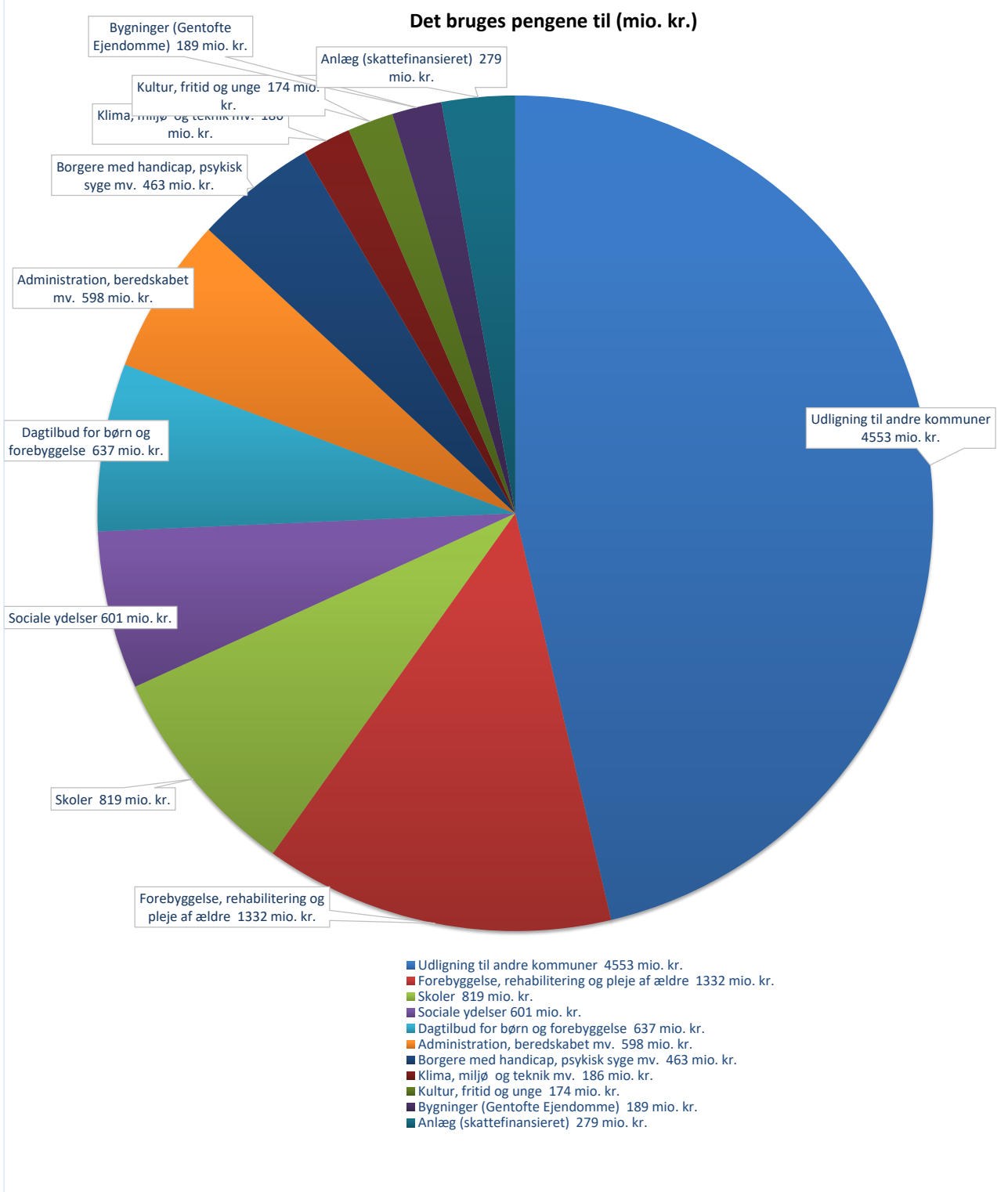
Det største udgiftsområde i Gentofte Kommunes budget er betalingen af udligningen til andre kommuner. Beløbet er på 4.553 mio. kr., hvilket svarer til 46 pct. af kommunens udgifter. Det betyder, at 62 pct. af kommunens provenu fra indkomstskatter - ved en indkomstskatteprocent på 24,34 - går til andre kommuner via udligning.

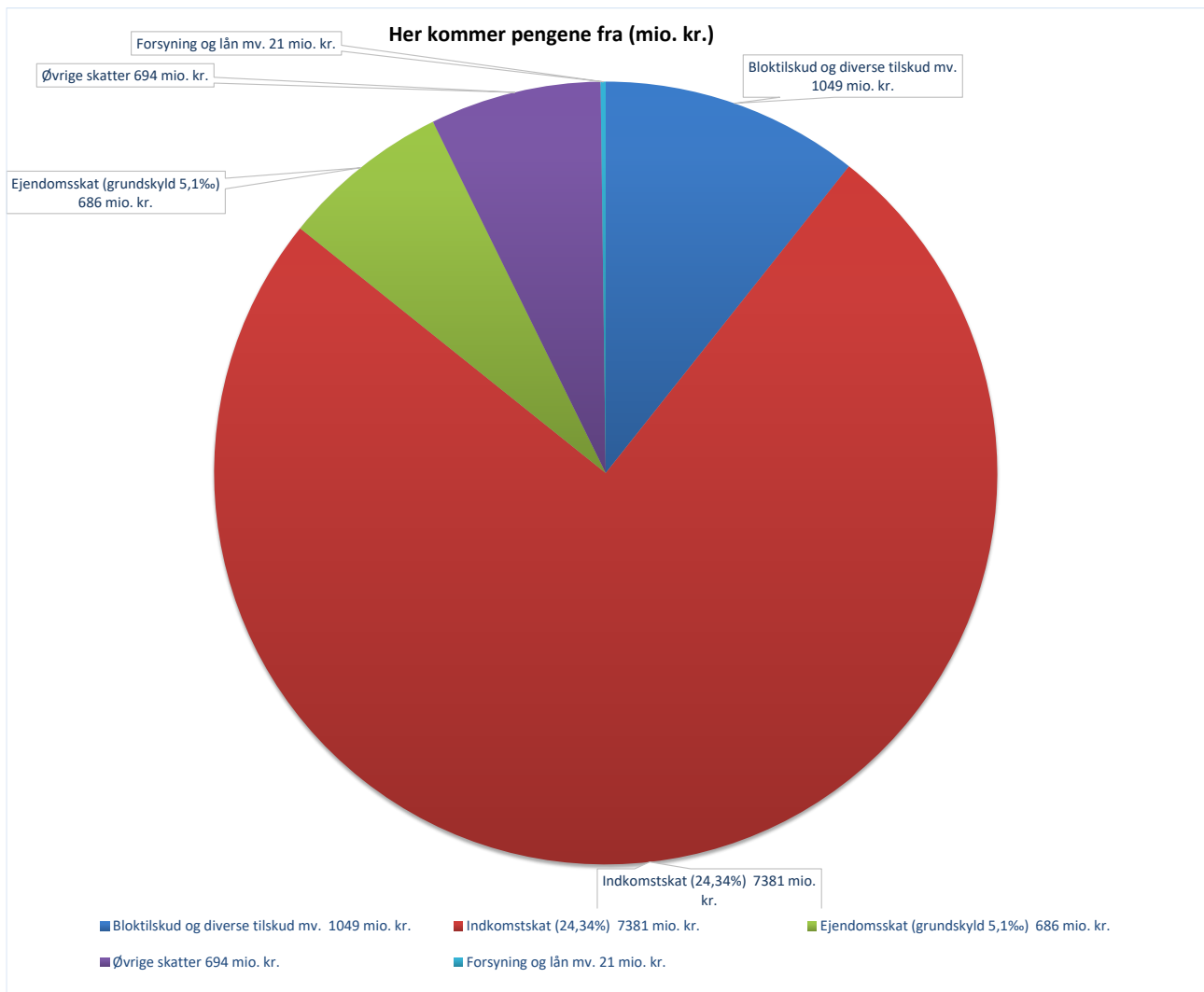
Kommunens største serviceområde er forebyggelse, rehabilitering og pleje til ældre mv., som udgør 14 pct. af nettoudgifterne. Det næststørste serviceområde er skoler, som udgør 8 pct. af kommunens udgifter.

Sociale ydelser (udgifter til arbejdsrelaterede overførsler) udgør 6 pct. af kommunens nettoudgifter.

Gentofte Kommunes indtægter kommer primært fra indkomstskatter fra borgerne, som udgør 75 pct. af kommunens indtægter. Ejendomsskatterne (grundskylden) – med en promille på 5,1 - bidrager med 7 pct. af finansieringen. "Øvrige skatter" dvs. indtægter fra selskabsskatter, forskerskat, dødsboskat og dækningsafgift mv. bidrager med ca. 7 pct. af indtægterne. Bloktilskud og diverse tilskud mv. fra staten bidrager med 11 pct. af indtægterne.

Det bruges pengene til (mio. kr.)

Budgetforudsætninger

Aftale om den kommunale økonomi 2024

Regeringen og KL indgik den 25. maj 2023 en aftale om rammerne for kommunernes økonomi for 2024. Hovedelementerne i aftalen er:

Serviceudgifter

Økonomiaftalen indeholder et løft af servicerammen på 1,7 mia. kr. for kommunerne under ét set i forhold til budget 2023. Under hensyn til det demografiske træk samt udgiftspresset på social- og sundhedsområdet mv., korrigeres kommunernes serviceramme i 2024 samlet set med 2,4 mia. kr. Hertil kommer, at regeringen har ønsket at nedbringe de administrative udgifter med 0,7 mia. kr. i 2024.

Løftet af servicerammen på 1,7 mia. kr. er uden bindinger. For Gentofte Kommune indebærer det et løft af servicerammen på ca. 23 mio. kr. i 2024 med tilsvarende finansiering fra bloktilskuddet.

Gentofte Kommunes serviceudgifter er 4.104 mio. kr. i budgetforslaget for 2024, hvilket svarer til en beregnet serviceramme for kommunen i 2024.

I servicerammen er indregnet, at regeringen som en del af finanslovsforhandlingerne har løftet rammen for hele landet med yderligere 650 mio. kr. En beregnet andel heraf for Gentofte Kommune er på 8,7 mio. kr.

I lighed med de tidligere år er der en kollektiv budgetsanktion på kommunernes overholdelse af det aftalte serviceudgiftsniveau, idet 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud er betinget af, at kommunernes budgetter samlet set overholder servicerammen for 2024. En sanktion på 3 mia. kr. svarer til 38 mio. kr. for Gentofte Kommunes vedkommende. Den enkelte kommune kan ligeledes få både en individuel og kollektiv økonomisk sanktion, hvis regnskabet for kommunerne under ét overskrider servicerammen.

Økonomiaftale ift. midtvejsregulering i 2023

Bloktilskuddet for 2023 forhøjes med 7,8 mia. kr. som følge af midtvejsregulering af overførselsudgifter, nye pris- og lønskøn, opgaveændringer m.m. for kommunerne samlet set. Heraf er 3,4 mia. kr. en positiv regulering som følge af, at udgifterne til overførsler vurderes højere i forhold til aftalegrundlaget for økonomiaftalen for 2023. Herudover er tillagt et højere pris- og lønskøn for 2023 på ca. 1,7 mia. kr.

Aftale om den kommunale økonomi 2024

- Serviceudgifterne løftes med 2,4 mia. kr. i 2024.
  - Kommunernes udgifter til administration skal nedbringes med 0,7 mia. kr. i 2024.
  - Der etableres et flerårigt samarbejdsprogram, som har til formål at understøtte kommunernes arbejde med at nedbringe udgifterne til administrative opgaver.
  - Sanktioner ved overskridelser af servicerammen: 3 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af, at kommunernes serviceudgifter under ét holder det aftalte niveau i budgettet.
  - Anlægsramme i 2024 på 19,3 mia. kr.: 1 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af, at de kommunale anlægsbudgetter ligger inden for anlægsloftet.
  - Sanktioner ved skatteforhøjelser ud over en evt. skatteramme
- Midtvejsregulering i 2023:
- Kommunerne kompenseres med samlet 1,4 mia. kr. som følge af merudgifter til håndtering af fordrevne fra Ukraine og til COVID-19 indsatsen i 2022
  - Der afsættes en samlet ramme på 0,9 mia. kr. for 2023 til modtagelsen af fordrevne fra Ukraine.

Endvidere får kommunerne i 2023 en kompensation for nettomerdgifter til håndtering af fordrevne fra Ukraine og COVID-19-indsatsen i 2022 på ca. 1,4 mia. kr. på landsplan, og der er afsat en samlet ramme for 2023 til modtagelsen af fordrevne Ukrainere på i alt 900 mio. kr. som led i en normalisering af udgiftsstyringen af dette område.

Dette giver Gentofte Kommune en merindtægt på 97,8 mio. kr. svarende til kommunens befolkningsandel af den samlede regulering på 7.753 mio. kr.

Anlægsudgifter

Anlægsrammen for 2024 er fastsat til 19,3 mia. kr. i forhold til 19,1 mia. kr. i 2023 (24-p/l). Stigningen på 0,2 mia. kr. dækker over et ekstraordinært løft af kommunernes anlægsinvesteringer på 0,2 mia. kr. i 2024 til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet på socialområdet (som stiger til 0,6 mia. kr. i 2025 og 0,7 mia. kr. i 2026. Løftet kan finansieres af lån.)

I modsætning til aftalen for 2023 (hvor 1,0 mia. kr. af anlægsrammen var finansieret via kommunernes kassebeholdninger) er der i 2024 ikke forudsat en egenfinansiering af kommunernes anlægsudgifter.

Hvis kommunerne ikke overholder den aftalte ramme for kommunerne under ét på 19,3 mia. kr. i budgettet, vil op til 1 mia. kr. blive modregnet i kommunernes bloktilskud under hensyntagen til det samlede budgetterede niveau for drifts- og anlægsudgifter. Gentofte Kommunes andel heraf vil andrage op til 12,6 mio. kr. Det forudsættes i aftalen, at anlægsrammen også overholdes i regnskabet.

I budgettet udgør Gentofte Kommunes bruttoanlægsudgifter 276 mio. kr. i 2024.

Skat

Sanktionslovgivningen ved en samlet kommunal skatteforhøjelse for kommunerne under ét gælder stadig. Det betyder, at samlede kommunale skatteforhøjelser udover tildelte skatterammer fra udligningsreformen, jf. nedenfor, vil blive pålagt sanktioner efter de gældende regler. Det indebærer, at kommunerne vil blive modregnet i bloktilskuddet ved en samlet kommunal skatteforhøjelse udover skatterammerne. Herunder vil kommuner som har forhøjet skatten udover en evt. skatteramme blive ramt af en individuel sanktion over 4 år med 75 pct. det første år, 50 pct. det andet og tredje år og 25 pct. i det fjerde år.

Aftalen om en udligningsreform indebærer, at kommuner med tab kan indfase Indenrigs- og Sundhedsministeriets opgjorte tab, som for Gentofte Kommune udgør yderligere 32,8 mio. kr. i 2024. Denne skattestigning tillagt virkningen på overudligningen friholdes for skattesanktioner til staten.

Samtidig er der i udligningsaftalen aftalt en række tilskud til indkomstskattenedsættelser for at sikre incitamentet til en samlet uændret kommunal skat.

I forliget om udskydelse af de nye boligskatteregler har partierne bag aftalt, at både de kommunale grundskyldspromiller og dækningsafgiftssatser ikke må sættes op i 2021-2028.

Økonomiaftalen indeholder herudover en lang række målsætninger og aftaler om opfølgninger på sektorområder, herunder et nyt samarbejdsprogram mellem regeringen og KL.

Økonomiaftalen kan læses i helhed på KLs hjemmeside – www.kl.dk.

Pris- og lønudvikling

Budgetlægningen for 2024-2027 foretages i faste priser for drifts- og anlægsposterne. For hvert af budgetoverslagsårene 2025-2027 er der beregnet de forventede yderligere pris- og lønstigninger. Beregningerne er opsamlet under posten "Pris- og lønstigninger" i resultatbudgettet for henholdsvis drift og anlæg. Øvrige budgetposter budgetteres i de forventede løbende priser for de enkelte år.

Både ved fremskrivning af lønninger og priser er anvendt KL's skøn over udviklingen.

Lønskøn i procent				
Fra	2023	2024	2025	2026
Til	2024	2025	2026	2027
Lønudvikling	3,92	5,10	5,10	5,10

Note: KL's skøn juni 2023. Skønnet fra 2023 til 2024 er desuden korrigeret med ændringer i lønskøn for 2023.

Anvendte prisskøn på udvalgte områder i procent				
Fra	2023	2024	2025	2026
Til	2024	2025	2026	2027
Varekøb (ekskl. el, gas og olie mm.)	5,69	1,99	1,99	1,99
El, gas, olie mm.	2,62	1,99	1,99	1,99
Tjenesteydelser	7,90	5,10	5,10	5,10
Entreprenør og håndværkerydelser	4,52	2,80	2,80	2,80
Indtægter	4,81	4,83	4,83	4,83

Note: KL's skøn juni 2023. Skønnet fra 2023 til 2024 er desuden korrigeret med ændringer i prisskøn for 2023.

Befolkningsprognose for 2023-2035

Om befolkningsprognosen

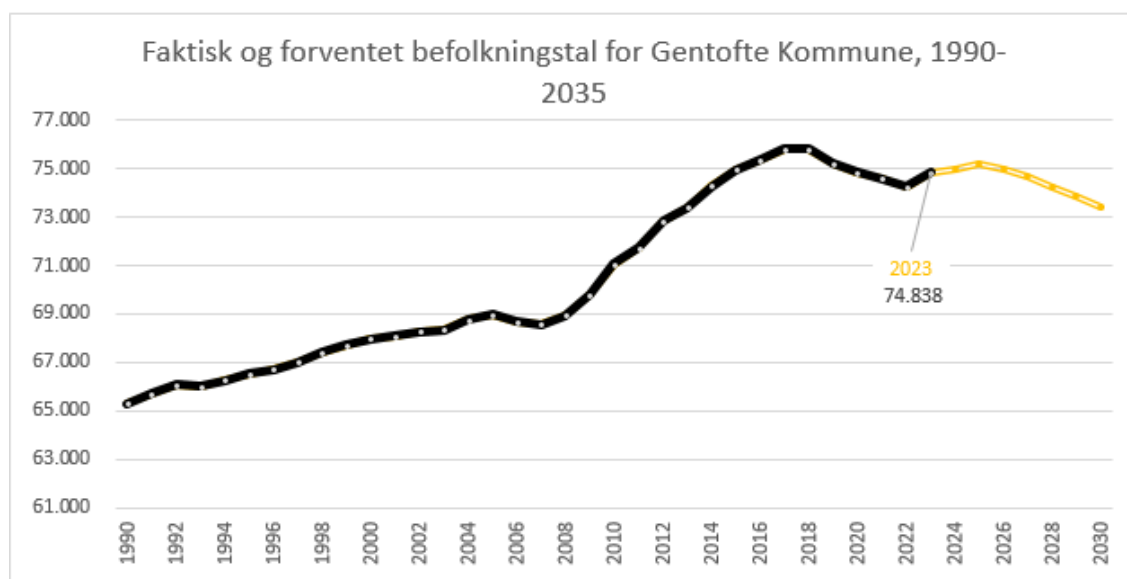
Hvert forår udarbejder Gentofte Kommune en prognose for kommunens befolkning de kommende tolv år. Beregningerne tager udgangspunkt i den nuværende befolkning, den eksisterende og planlagte boligmasse og de seneste fire års flyttebevægelser, fødsler og dødsfald. På den måde indfanger prognosen kendte faktorer og sammenhænge med betydning for befolkningens udvikling.

Prognosen bliver brugt i planlægning og tilrettelæggelse af de ydelser, der leveres på kommunens store velfærdsområder, da antallet af borgere og den aldersmæssige sammensætning af befolkningen påvirker efterspørgslen på serviceydelser i daginstitutioner, skoler og ældrepleje. Prognosen spiller også en rolle ved vurderingen af fremtidige indtægts- og udgiftsforhold

BEFOLKNINGSTALLET HOLDER SIG OMKRING 75.000 DE KOMMENDE ÅR

Befolkningstallet i kommunen steg næsten uafbrudt i årtier, men årene fra 2018 bød på et faldende befolkningstal. Dette ændrede sig imidlertid igen i 2022, hvor befolkningen i løbet af året voksede til 74.838 personer pr. 1. januar 2023. Det svarer til en stigning på 621 personer eller 0,84 % i forhold til året før.

Figur 1 viser, at befolkningstallet forventes at være relativt stabilt frem til 2026, hvorefter faldet ventes at fortsætte.

PROGNOSEN FORDELT PÅ ALDERSGRUPPER

Samtidig med at det samlede befolkningstal ventes at være nogenlunde stabilt de kommende fire år, kan vi se frem mod en aldersmæssig forskydning i retning af en ældre befolkning:

- **Børn:** Antallet af skolebørn fortsætter med at falde, og antallet af før-skolebørn ventes fra 2025 at fortsætte de foregående års fald.

- **Unge:** Der ventes en stigning i antallet af unge i gymnasiealderen frem til 2027, mens antallet af unge i 20'erne ventes stort set uændret.
- **Voksne:** Antallet af 30-55årige falder, men især fra 2025, mens der fortsat bliver flere og flere 55-66årige.
- **Seniorer:** Frem til 2028 ventes færre 67-79årige, mens de 80årige er den aldersgruppe med den største vækst, de kommende år.

TENDENSER I BEFOLKNINGSUDVIKLINGEN

Der er tre tendenser i befolkningsudviklingen i 2022, som er værd at bemærke: Indvandring fra Ukraine, fald i flytteaktivitet og færre nyfødte.

Ligesom resten af landet, oplevede Gentofte Kommune en betydelig indvandring fra Ukraine i 2022. Antallet af borgere med ukrainsk statsborgerskab i kommunen steg fra 92 til 427 personer, og såvel på landsplan som i kommunen stod ukrainsk indvandring for omkring halvdelen af befolkningstilvæksten i 2022. I Gentofte Kommune var der så mange indvandrere fra Ukraine, at denne gruppe antalsmæssigt kom op på niveau med indvandrede danskere, der ellers plejer at være den klart største gruppe, når man ser på tilflytning fra udlandet efter statsborgerskab.

Samtidig med den store indvandring, så gav 2022 en opbremsning af både til- og fraflytning såvel flytninger inden for kommunegrænsen. En opbremsning, som kunne ses på tværs af aldersgrupper, og som også er gået igen nationalt, dog lidt mindre udtalt end for Gentofte Kommune.

I 2022 blev der født knap 60.000 babyer i hele landet, hvoraf 600 blev født her i kommunen. Den beregnede samlede fertilitet (dvs. antallet af børn pr. 1.000 kvinder) faldt 8 % for Gentofte og 10 % for hele landet fra 2021 til 2022. Spekulationer om babyboom som konsekvens af corona-tiden, ser altså ud til at være aflyst. Faktisk skal vi tilbage til 1980'erne for at finde tilsvarende lav fertilitet, som vi så i 2022.

Befolkningsprognose for Gentofte Kommune fordelt på aldersgrupper, udvalgte år

	2013	2018	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2030	2033	2035
0-2 år	2.401	2.199	2.099	2.101	2.085	2.058	2.037	2.004	1.969	1.905	1.801	1.741
3-5 år	2.921	2.522	2.449	2.419	2.431	2.448	2.434	2.392	2.335	2.293	2.219	2.148
6-15 år	9.808	10.333	9.953	9.847	9.693	9.528	9.307	9.080	8.983	8.850	8.703	8.568
16-19 år	3.987	4.133	4.103	4.228	4.380	4.477	4.501	4.548	4.446	4.112	3.778	3.782
20-29 år	6.266	7.219	6.348	6.495	6.411	6.436	6.445	6.373	6.317	6.270	6.070	5.912
30-54 år	25.329	25.164	23.177	23.104	22.943	22.920	22.674	22.236	21.908	21.220	20.569	20.163
55-66 år	11.006	10.889	11.967	12.349	12.510	12.625	12.685	12.928	13.006	13.158	12.615	12.153
67-79 år	7.815	9.580	9.984	9.931	9.843	9.775	9.702	9.577	9.494	9.550	10.260	10.786
80 år+	3.827	3.764	4.137	4.364	4.657	4.932	5.199	5.509	5.776	6.044	6.095	6.056
Total	73.360	75.803	74.217	74.838	74.954	75.199	74.985	74.646	74.234	73.401	72.109	71.310

Planlægningsforudsætninger

Kommuneplanlægning

En kommuneplan er en samlet plan for arealanvendelsen og bebyggelsesforhold i kommunen. Den er også grundlag for administration af en række sektorlove, som for eksempel byggeloven.

Kommuneplanen har en 12-årig planlægningsperiode, men skal efter planloven revideres hvert 4. år. I Gentofte indgår kommuneplanprocessen som en integreret del af processen for Gentofte-Plan.

I første halvdel af den kommunale valgperiode på 4 år udarbejdes en strategi som forarbejde til revision af kommuneplanen. I anden halvdel af valgperioden revideres kommuneplanen.

Kommunalbestyrelsen vedtog den 19. juni 2023 at sende Kommuneplanstrategi 2024 i offentlig høring, hvori der er truffet beslutning om, at der skal ske en fuld revision af kommuneplanen.

Kommuneplanstrategien behandles sammen med 2. behandlingen af Gentofte-Plan 2024. Derefter kan arbejdet med revisionen af kommuneplanen påbegyndes.

Indtil der foreligger en vedtaget revideret kommuneplan, er Kommuneplan 2021 fortsat gældende. Se Kommuneplan 2021 her: [Forside - Kommuneplan 2021 - Gentofte Kommune \(niras.dk\)](#)

Kommuneplanstrategi 2024

Med udgangspunkt i Gentofte-Plan bliver de nedenstående tre retningsættende temaer den røde tråd for det kommende arbejde med revisionen af kommuneplanen. Temaerne indkredser det, der i de fysiske rammer er med til at gøre Gentofte til et godt sted, at bo, leve og arbejde, også for fremtidige generationer.

- Klimahandling på vej mod 2050
- Byens rum som ramme om liv og fællesskaber med et grønt og bæredygtigt perspektiv
- Arkitektonisk kvalitet i et grønt Gentofte

Se Kommuneplanstrategi 2024 her: [Forslag til Kommuneplanstrategi 2024 - Gentofte Kommune](#)

Byudvikling

Gentofte Kommune er en fuldt udbygget kommune, hvor efterspørgslen på plads og ledige arealer til byudvikling er en udfordring. Der er ikke uplanlagte arealer, der kan inddrages og udvikles til nye formål. Byudviklingen i Gentofte Kommune sker primært ved omdannelse af eksisterende områder, når en funktion ophører. Det kan være, hvis en erhvervsejendom ønskes udviklet til boligformål, som fx omdannelsen af Saantesvej 13 og Hyldegårdsvej 53, eller ved ombygninger og udbygninger af eksisterende bebyggelse og anlæg.

Gentofte Kommune undersøger løbende mulighederne for at opføre yderligere almene boliger, både ungdoms-, familie- og ældreboliger, og når der er mulighed for det, stilles der i nye lokalplaner krav over for private bygherrer om etablering af almene boliger.

Et opgaveudvalg har arbejdet med, hvordan der skabes bedre mulighed for nye boligformer for seniorer i kommunen. Opgaveudvalget anbefaler blandt andet, at der i lokalplaner, så vidt det er muligt, stilles krav til boligstørrelse, udformning af fællesarealer mv., så det passer til, at man etablerer boliger for seniorer.

Der er for nuværende planlagt opført omkring 150 almene ungdomsboliger på Ørnegårdsvej, Ved Ungdomsboligerne, og i Bilharziosebygningen i Charlottenlund Slotshave. De øvrige ungdomsboliger forventes klar til indflytning i perioden 2024 til 2026.

Ved Tuborg Syd er de første boliger taget i brug. Området forventes færdigudbygget i planperioden.

Restrummelighed til boliger og erhverv

Der er i kommunen ikke beregnet en restrummelighed i eksisterende etagehus- og villaområder samt centerområder, men der vil i mindre omfang være mulighed for opførelse af yderligere boliger. Ligeledes vil der i begrænset omfang kunne etableres bebyggelse til erhvervsformål i andre typer rammeområder, som fx centerområder i bydelene Jægersborg og Ordrup-Charlottenlund.

Arealreservationer

Gentofte Kommune har mulighed for at reservere arealer til specifikke formål. Der er i Kommuneplan 2021 reserveret i alt ca. 3,9 ha til offentlige formål, herunder institutionsbyggeri.

Forhold til anden planlægning

Herunder en oversigt over planer, strategier, redegørelser og direktiver fra andre myndigheder som kommuneplanen skal forholde sig til:

Nationale interesser

Hvert fjerde år offentliggør staten en oversigt over de nationale interesser, som sammenfatter krav til kommunernes planlægning. Oversigten giver en status over de statslige interesser med fokus på de interesser, der har indvirkning på den fremtidige arealanvendelse og den fysiske udvikling af Danmark. Det er krav, som har hjemmel i enten planloven, anden lovgivning og beslutninger i Folketinget, eller som stammer fra politiske aftaler mellem regeringen og Kommunernes Landsforening.

De nationale interesser i planlægningen er senest offentliggjort den 6. juli 2023 og omhandler:

- Vækst- og erhvervsudvikling
- Natur- og miljøbeskyttelse
- Klimabeskyttelse
- Kulturarvs- og landskabsbevarelse
- Hensyn til nationale og regionale anlæg
- Regler og beslutninger efter planlovens § 3; Fingerplanen og Landsplandirektivet for detailhandel i Hovedstadsområdet.

Landsplanredegørelse 2019

Landsplanredegørelsen er regeringens politiske udmelding om den fremtidige fysiske og funktionelle udvikling i landet.

Landsplanredegørelse 2019 (Vækst og udvikling gennem fysisk planlægning, bedre rammer for virksomheder, borgere og kommuner i hele landet) sætter fokus på nye muligheder for udviklingen af byer, landdistrikter, kystområder og hovedstadsområdet samt bedre rammer for detailhandel, erhvervslivet og turisme. Regeringen ønsker at skabe vækst i hele landet under fortsat hensyntagen til landskab, kulturarv, natur og miljø mv.

Fingerplan 2019

Fingerplan 2019 er et landsplandirektiv, der udgør det overordnede grundlag for hovedstadskommunernes planlægning af byudvikling, byomdannelse, grønne kiler, stationsnære områder, arealreservationer for trafikale anlæg mv. Planens formål er at sikre, at fingerbystrukturen, som siden 1947 har været en rettesnor for hovedstadsområdets udvikling, videreføres.

Grundtanken bag Fingerplanen er at koncentrere boliger, handel, virksomheder, offentlige institutioner mv. omkring en veludbygget infrastruktur i fingerbyen og at forbeholde de grønne kiler til natur og fritidsformål.

Gentofte Kommune indgår som en del af fingerbyens håndflade, det indre storbyområde.

Landsplandirektiv for detailhandel

Landsplandirektivet for detailhandel i hovedstadsområdet følger de overordnede principper i fingerplanen med vægt på et bæredygtigt transportmønster. Direktivet fastlægger de overordnede rammer for kommunernes fremtidige detailhandels-planlægning for bymidter, bydelscentre og aflastningsområder, herunder områder hvor der kan placeres udvalgswarebutikker.

Vandområdeplanerne

Vandområdeplanerne udgør en samlet plan for at forbedre det danske vandmiljø. De skal sikre renere vand i Danmarks kystvande, søer, vandløb og grundvand i overensstemmelse med EU's vandrammedirektiv. Gentofte Kommune er omfattet af vandområdeplan for vandområdedistrikt II Sjælland.

Natura 2000-planer

Kommunerne udarbejder handleplaner i henhold til de statslige Natura 2000-planer. Gentofte Kommune opfylder kravene fra de statslige Natura 2000-planer i Udviklingsplan 2017 for Gentofte Sø, Gentofte Park og Brobæk Mose.

Den regionale udviklingsstrategi for 2020-2023

"En region for den næste generation" er Region Hovedstadens strategi for, hvordan regionen kan bidrage til et bæredygtig samfund og sætte rammerne for, at borgere kan leve et sundt og godt liv. Over de næste ti år forventes antallet af indbyggere at stige med 120.000 i regionen. Strategien er bygget op om fire strategispor og tre tværgående temaer, og har FN's verdensmål som pejlemærke.

Strategispor:

- Klima og miljø i balance
- Uddannelse og kompetencer til fremtiden
- Effektiv og bæredygtig mobilitet
- Nye muligheder for et sundt liv.

Tværgående temaer:

- Partnerskaber
- Innovation
- Internationalisering.

Status for lokalplaner og kommuneplantillæg

Der er siden vedtagelsen af Kommuneplan 2021 udarbejdet 15 lokalplaner og 7 tillæg til Kommuneplan 2021.

Boligområder

Lokalplan 373 for området omkring Hellerup Havn. Planen er udarbejdet, fordi området ikke er omfattet af detaljerede planbestemmelser i en lokalplan. Området indgår som en del af det i kommuneplanen udpegede værdifulde kultur-miljø Hellerup Havn, som ønskes sikret af bevaringsbestemmelser.

Lokalplan 414 for et område ved Dyrehavevej og Klampenborgvej. Planen omfatter et større villaområde og er udarbejdet med henblik på at opdatere og præcisere bebyggelsesregulerende bestemmelser for garager, skure og andre sekundære bygninger.

Lokalplan 416 for Broholms Alle 7A og Tillæg 1 til Kommuneplan 2021. Planerne muliggør en omdannelse fra erhvervsområde til boligområde med mulighed for at opføre fem 5 boliger anlagt som punkthuse med en fælles have.

Lokalplan 421 for stråtage i Skovshoved By. Planen sikrer at eksisterende stråtage i Skovshoved By bevares. Lokalplanen udgør et supplement til gældende planer for området.

Lokalplan 427 for ejendommen Sauntesvej 13 og Tillæg 3 til Kommuneplan 2021. Formålet med planerne er at muliggøre en transformering af en tidligere erhvervsjendom til etageboliger samt muliggøre opførelse af ny bebyggelse i form af to villaer samt etageboliger. I etagebebyggelsen etableres i alt 23 lejligheder.

Lokalplan 433 for Jensløvsvej 14. Planen giver mulighed for at nedrive det eksisterende autoværksted og i stedet opføre tre nye boliger på grunden. Boligerne må opføres i maksimalt 3 etager, hvor den tredje etage skal opføres som tagterrasse.

Lokalplan 434 for Hyldegårdsvej 53 samt Tillæg 5 til Kommuneplan 2021. Planerne muliggør en omdannelse af ejendommen Hyldegårdsvej 53 fra erhvervsområde til boligområde. Projektet omfatter nedrivning af den eksisterende bilforhandler og opførelse af 13 nye boliger i 2-3 etager samt en tilhørende parkeringskælder.

Lokalplan 441 for Vangede Bygade 52 samt Tillæg 6 til Kommuneplan 2021. Formålet med lokalplanen er at give mulighed for opførelse af ny bebyggelse, så der kan etableres en bolig i form af et énfamilieshus til helårsbeboelse. Lokalplanen fastsætter et byggefelt således, at grunden kan udnyttes optimalt i forhold til have og solretning. Lokalplanen fastsætter desuden bestemmelser vedrørende bebyggelsens omfang, bebyggelsesprocent og parkering.

Erhvervsområder

Lokalplan 430 for Mesterlodden og Tillæg 2 til Kommuneplan 2021. Planerne afløser tidligere gældende planer med et tidssvarende plangrundlag. I det opdaterede plangrundlag ændres bebyggelsesprocenten til 80 og den maksimale bebyggelses-højde ændres til 12 m. Anvendelsen er fortsat erhverv i form af håndværks-, værksteds- og fremstillingsvirksomhed.

Centerområder

Lokalplan 431 for Lille Fredensvej 11. Planen giver mulighed for at omdanne en eksisterende villa, beliggende i Charlottenlund Bydelscenter, fra en 1-etages bygning med fladt tag til en 2,5-etages bygning med skrå taghældning. Anvendelsen er fortsat fastlagt til boligformål.

Offentlige områder

Lokalplan 443 for en ny tennishal ved HIK og Tillæg 7 til Kommuneplan 2021. Planernes formål er at muliggøre opførelsen af en idrætshal i forlængelse af de to eksisterende tennishaller Hartmannsvej 37. Den nye hal erstatter boblehallen, som i en årrække har været opsat i vinterperioder.

Rekreative områder

Lokalplan 428 for Kildeskovshallen. Formålet med planen er at muliggøre, at der ved Kildeskovshallen kan opføres en bygning med et 25-meter svømmebassin og et undervisningsbassin i tilknytning til den eksisterende bebyggelse tilpasset stedets bærende arkitektoniske og landskabsarkitektoniske træk. Derudover kan bygningen anvendes til kontor, klubfaciliteter, depoter, omklædning/brus/toilet samt andre for hallens funktion nødvendige rum.

Lokalplan 436 for kultur og erhverv i Charlottenlund Slotshave og Tillæg 4 til Kommuneplan 2021. Planernes formål er at fastlægge anvendelsen af en række af slotshavens bygninger til liberalt erhverv og kultur.

Derudover muliggør planerne, at Charlottenlund Slot, Ishuset og Vaskehuset også kan anvendes til publikumsorienteret serviceerhverv i form af arrangementer.

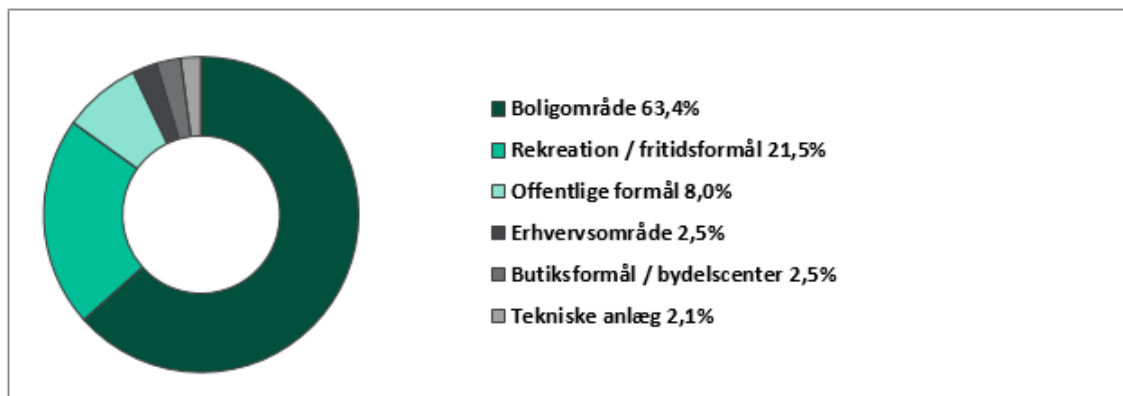
Lokalplan 442 for Tuborg Haveby. Formålet med lokalplanen er at fastsætte ensartede bestemmelser for omfang og placering af nye kolonihavehuse og at sikre bevaringsværdige bygninger samt at sikre det værdifulde kulturmiljø Tuborg Haveby og fastholde området grønne udtryk, som er en del af kommunens grønne struktur.

Temalokalplaner

Lokalplan 438 Temalokalplan for sekundære bygninger. Lokalplanens formål er at sikre et grønt vejbillede i hele Gentofte Kommune. Planen regulerer opførelsen af sekundære bygninger langs vej, langs offentlige vej samt private fælles vej.

Arealanvendelse

Gentofte Kommunes samlede areal udgør ca. 26 km². Fordelingen mellem forskellige planlagte anvendelser fremgår af figur 1, hvoraf det ses, at lidt over halvdelen af Gentoftes areal er udlagt til boligformål og en femtedel af det samlede areal er udlagt til rekreative formål og fritidsformål.

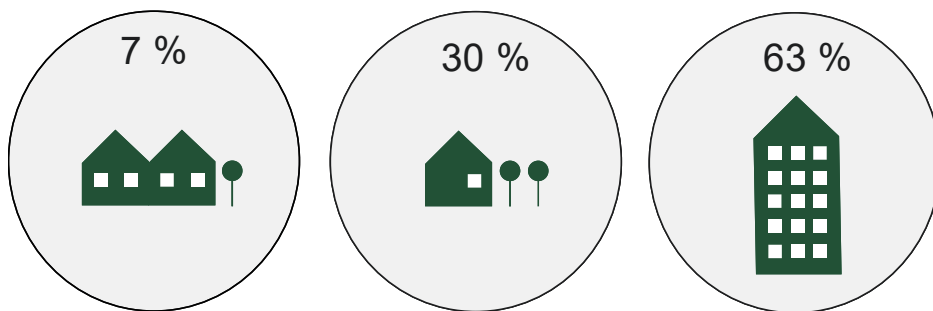

Figur 1. Arealanvendelse i Gentofte Kommune.

Boligstruktur

Der er i alt ca. 35.550 boliger i Gentofte Kommune i 2022. Etageboliger udgør 63 % af boligstrukturen, enfamiliehuse udgør 30 %, række-, kæde- og dobbelthuse udgør 7 %, jf. figur 2.

Der bor i gennemsnit 2 personer pr bolig i Gentofte Kommune. Den gennemsnitlige størrelse af en bolig udgør 119 m².

Figur 2. Fordelingen af række-, kæde- og dobbelthuse, enfamiliehuse og etageboliger.

Rekreative områder

Større offentlig tilgængelige rekreative områder og fritidsområder udgør ca. 20 % af kommunens samlede areal. Dette dækker både over grønne områder i form af skov, parker og naturområder som moser, søer og engområder samt rekreative havneområder. Derudover har Gentofte Kommune ca. 12 km kyststrækning ud mod Øresund.

Der er flere af de grønne områder, som er fredede, fx Nymosen og Bernstorffsparken. Gentofte Sø og Brobæk mose er udpeget som Natura-2000 område, og Jægersborg Dyrehave er udpeget som EU-Habitatområde.

Kirkegårdene indgår ikke i denne opgørelse, men udgør ligeledes områder med en stor rekreativ betydning som fx Mariebjerg Kirkegård, der også har karakter af en park.

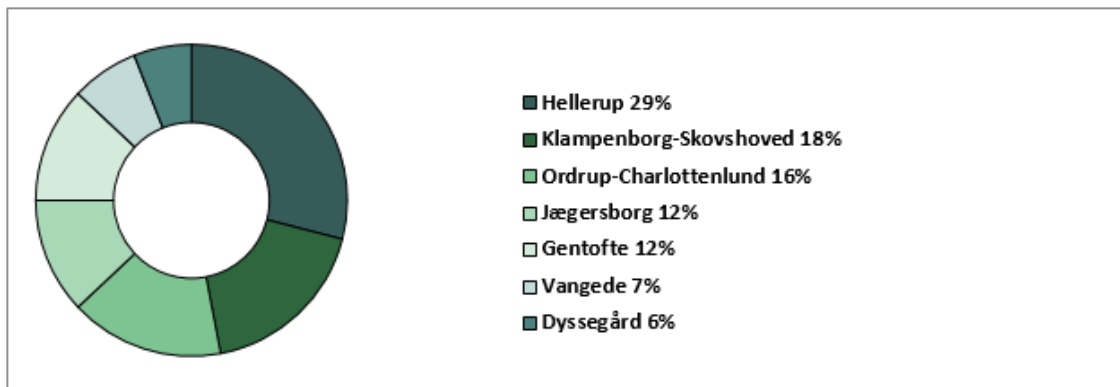
Bevaringsværdige bygninger

Af Gentoftes i alt ca. 16.500 bygninger er 4.362 bevaringsværdige, hvilket svarer til ca. hver fjerde bygning i kommunen.

Hellerup og Klampenborg / Skovshoved er de bydele, hvor der er udpeget flest bevaringsværdige bygninger. 29 % af de 4.362 bevaringsværdige bygninger er udpeget i Hellerup bydel og 18 % er udpeget i Klampenborg / Skovshoved bydel og 16 % er udpeget i Ordrup / Charlottenlund bydel. I hver af bydelene Jægersborg og Gentofte er der udpeget 12 % og de resterende 13 % af de bevaringsværdige bygninger er udpeget i bydelene Vangede og Dyssegård

Set i relation til det samlede antal bygninger i den enkelte bydel, er Klampenborg / Skovshoved dog den bydel, hvor andelen af bevaringsværdige bygninger er størst, da 40 % af det samlede antal bygninger er udpeget som bevaringsværdige. Dermed er næsten hver anden bygning bevaringsværdig i Klampenborg / Skovshoved bydel. Til sammenligning er 36 % af det samlede antal bygninger i Hellerup bydel udpeget som bevaringsværdige.

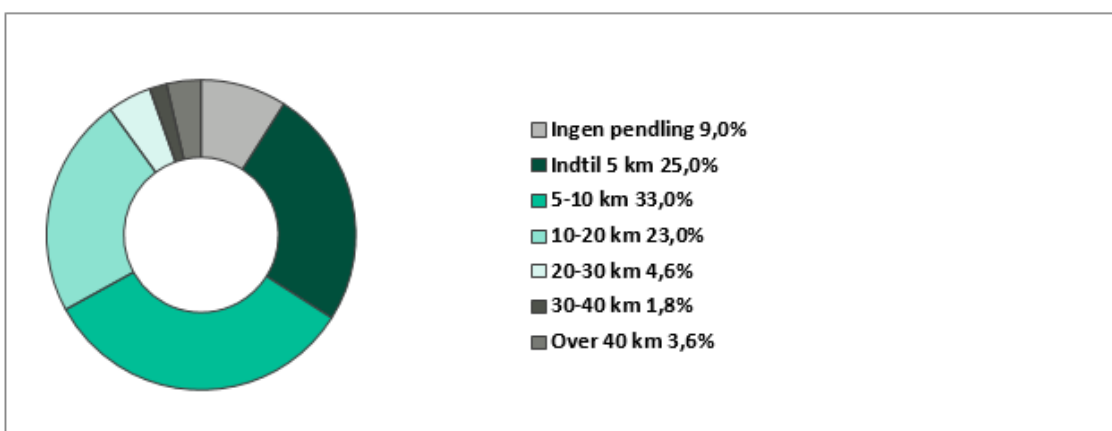

Figur 3. Bevaringsværdige bygninger pr bydel.

Erhverv, beskæftigelse og pendling

Figur 4 viser, at 90 % af de beskæftigede i Gentofte Kommune har en daglig pendlingsafstand, der ligger inden for 20 km, og 34 % har op til 5 km til arbejdspladsen. 10 % har mere end 20 km, og 3,6 % har mere end 40 km til arbejde.

Den gennemsnitlige pendlingsafstand for borgere med bopæl i Gentofte Kommune er 14,6 km. Samlet set i forhold til hovedstadsregionen har borgerne i Gentofte Kommune lidt kortere afstand til arbejdspladsen, da den gennemsnitlige pendlingsafstand for borgere i Region Hovedstaden er 15,6 km.

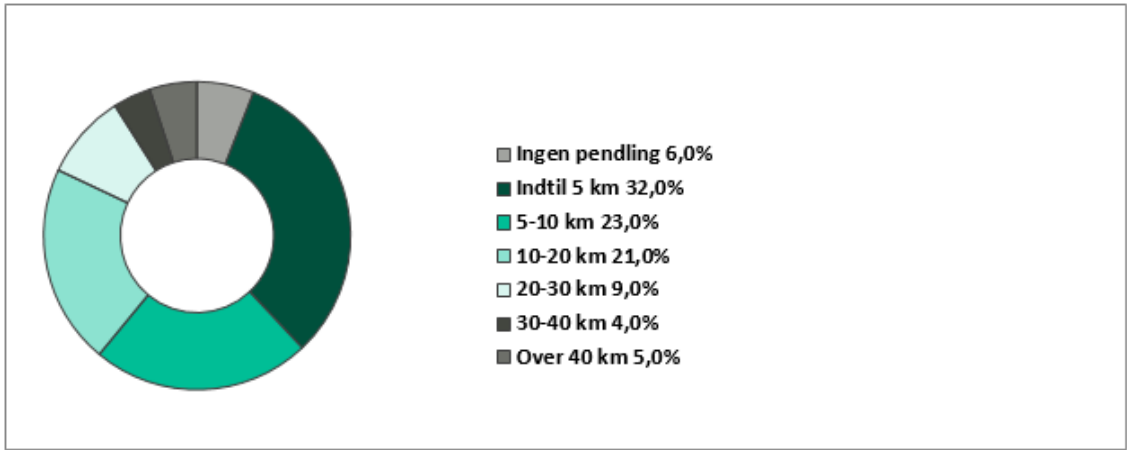
Figur 4. Pendlingsafstande for borgere bosat i Gentofte Kommune.

Det samlede antal personer, der er beskæftiget i Gentofte Kommune, er 42.331 i 2021. Erhvervsstrukturen er kendetegnet af mange mindre virksomheder. Det samlede antal erhvervsaktive borgere bosat i kommunen udgør 37.726.

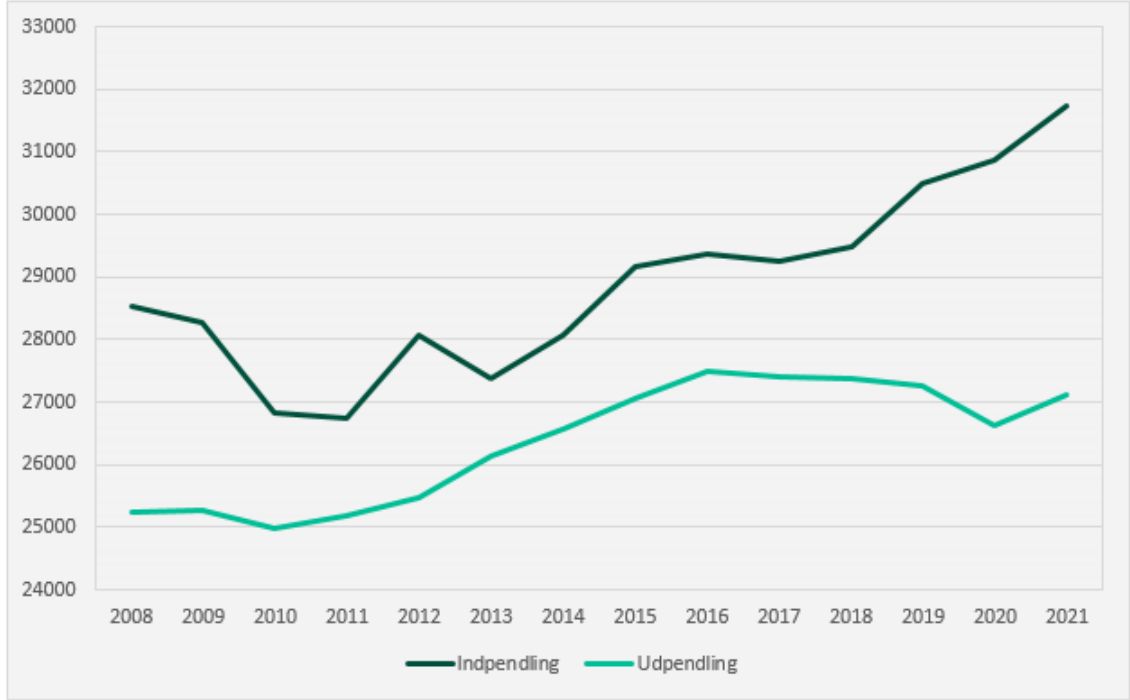
Af de erhvervsaktive borgere er 10.601 beskæftiget lokalt på arbejdspladser i Gentofte Kommune. Af de 27.125 udpendlere er 14.730 beskæftiget i Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune, 10.771 er beskæftiget i den øvrige del af hovedstadsregionen, og 1.624 er beskæftiget i den øvrige del af landet.

Omkring 31.730 har deres arbejdsplads i Gentofte Kommune, men bor uden for kommunen.

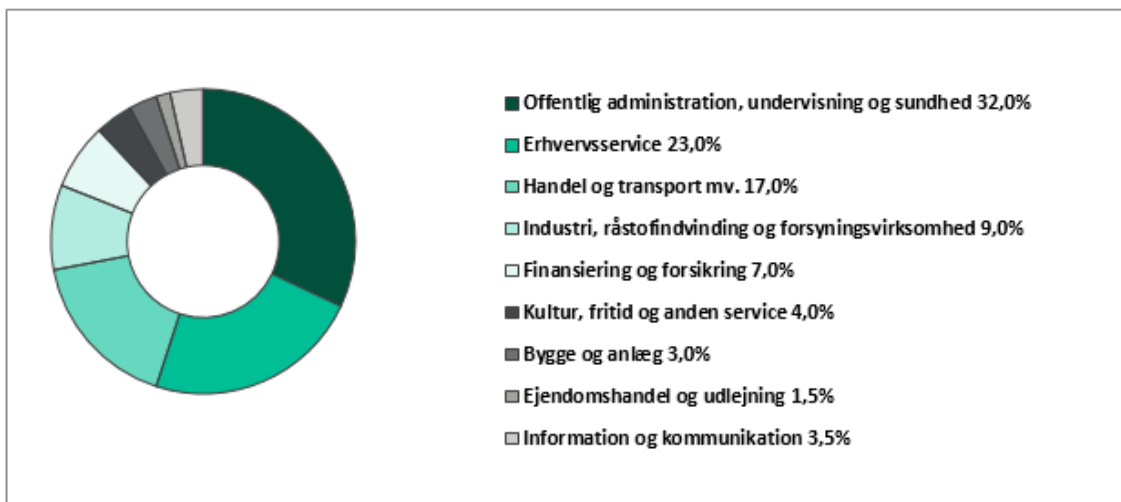
Udpendlingen fra Gentofte Kommune er efter et fald begyndt at stige. Indpendlingen er ligesom de foregående år fortsat stigende, jf. Figur 6.

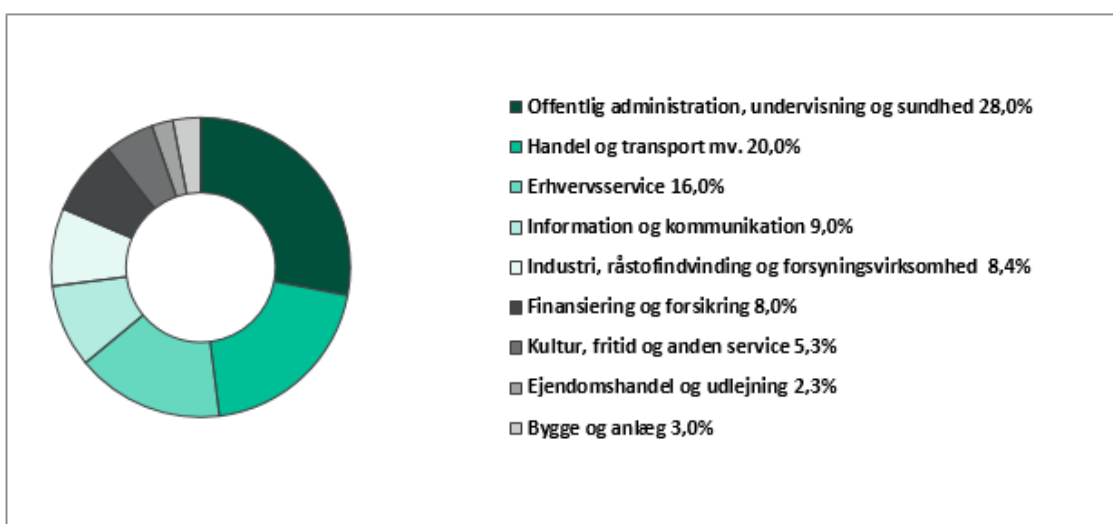
Figur 5. Pendlingsafstande for borgere bosat i Region Hovedstaden.

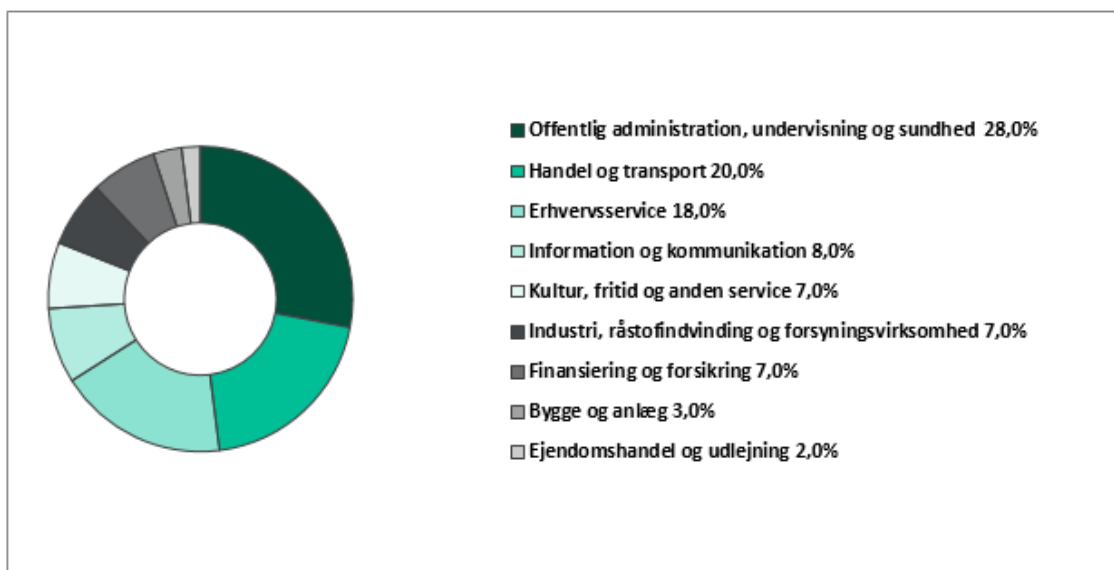
Figur 6. Ind- og udpendling til og fra Gentofte Kommune i perioden 2008 – 2021.

Figur 7. Indpendling til Gentofte Kommune efter branche.

Figur 8. Udpending fra Gentofte Kommune efter branche.

Figur 9. Erhvervsaktive borgere bosat i Gentofte Kommune fordelt efter branche.

Styring i Gentofte Kommune

Gentofte-Plan er Gentofte Kommunes strategiske styringsværktøj, som angiver de overordnede rammer/retninger for Gentofte Kommune. Gentofte-Plan er en samling af budget og kommuneplanlægning.

Målområder og bevillinger

Aktiviteterne i Gentofte Kommune er opdelt på otte målområder med tilhørende bevillinger.

De stående udvalg fastsætter den politiske og strategiske udvikling af målområderne og væsentlige fokusområder. For at sikre den tværgående, helhedsorienterede og langsigtede udvikling af udvalgets område har alle udvalg valgt at arbejde med en række mål i valgperioden. Disse indgår i Mål- og økonomiafsnittene som endvidere er pejlemærker for området og dets institutioners handlinger og aktiviteter.

Styringshierarki: Målområder og bevillinger

I Gentofte Kommune er det Kommunalbestyrelsen, som er bevillingshaver for alle driftsbevillinger. Der er i alt 14 bevillinger, jf. figuren. Bevillingerne bliver givet som nettobevillinger.

Til målområderne er der således knyttet en eller flere bevillinger med et budgetbeløb, som administrationen skal overholde over for Kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen beslutter, hvordan det samlede driftsbudget skal fordeles på bevillinger og har desuden kompetencen til at omplacere mellem bevillinger.

For anlægsudgifter har budgettet ingen bevillingsmæssig funktion, men alene en finansieringsmæssig funktion. I investeringsoversigten er vist de afsatte rådighedsbeløb til hvert anlægsprojekt i budgettet. Til

hvert anlægsarbejde skal der søges anlægsbevilling i Kommunalbestyrelsen. I forbindelse med budgetvedtagelsen gives der anlægsbevilling til en række tilbagevendende anlægsprojekter og -puljer.

Intern styring af områder og institutioner

Institutioners og områders ansvar for og kompetence i forhold til økonomi fremgår af Gentofte Kommunes Regler for økonomistyring.

Gentofte Kommune sigter mod at give kommunens institutioner størst mulig økonomisk handlefrihed ved at placere opgave- og budgetansvar så tæt på de disponerende som muligt. Princippet betyder, at institutionslederen tildeles et samlet budget til at opnå de aftalte mål og opgaver. Reglerne indebærer mulighed for overførsel af uforbrugte budgetbeløb mellem årene.

Bevilling

En bevilling er en bemyndigelse fra Kommunalbestyrelsen til at afholde udgifter eller oppebære indtægter i overensstemmelse med de beløbsmæssige og øvrige vilkår, hvorunder bevillingen er givet.

Forøgelser eller reduktioner af bevillinger skal godkendes af Kommunalbestyrelsen.

Målområder

Målområder er en afgrænsning af kommunens aktiviteter i naturligt sammenhængende grupper. Nogle målområder går på tværs af bevillinger.

Bevillinger

Bevillinger opdeler budgettet på formål. Målområderne og bevillingerne er beskrevet i afsnittene Mål og økonomi.

Mål og Økonomi

På de følgende sider er der for alle kommunens målområder beskrevet visioner og mål for området sammen med den økonomiske ramme for området. Jf. det foregående afsnit er der for hver målområde en eller flere bevillinger, som er bindende for administrationen.

I beskrivelsen på de følgende sider indgår endvidere det overordnede budgetgrundlag i form af en række nøgletal. Yderligere nøgletal om Gentofte Kommune kan læses i statistikhæftet.

Oversigten nedenfor viser fordelingen af kommunens driftsbudget på de enkelte bevillinger og målområder.

Områder og driftsbevillinger					
Beløb i 1000 kr.					
Målområde	Bevilling	Budgetforslag		Budgetoverslag	
		2024	2025	2026	2027
Teknik og Miljø		108.000	101.203	101.158	100.562
	Forsyning	-77.539	-77.583	-77.628	-77.673
	Park og Vej/Klima, Natur og Miljø	185.539	178.785	178.785	178.235
Kultur, Unge og Fritid		174.318	172.303	178.058	177.901
	Kultur	70.934	69.243	69.243	69.191
	Unge	19.538	19.538	19.538	19.538
	Fritid	83.846	83.522	89.277	89.172
Børn og Skole		1.456.203	1.450.840	1.440.571	1.425.894
	Skole og Fritid	818.731	811.840	802.897	792.124
	Dagtilbud for småbørn	395.545	393.503	391.439	387.553
	Forebyggelse og sundhedsfremme for børn og unge	256.815	256.554	257.291	257.274
	Sociale institutioner	-14.889	-11.057	-11.057	-11.057
Social og Sundhed		1.794.442	1.803.609	1.810.897	1.812.671
	Borgere med handicap, psykisk sygdom og socialt udsatte	462.644	467.156	471.132	471.132
	Forebyggelse, rehabilitering og pleje	1.331.798	1.336.453	1.339.765	1.341.538
Arbejdsmarkedet og overførselsindkomster		601.435	602.079	608.264	614.442
	Arbejdsmarkedet og overførselsindkomster	601.435	602.079	608.264	614.442
Politisk ledelse og administration		765.865	753.431	753.898	754.439
	Politisk ledelse og administration	765.865	753.431	753.898	754.439
Beredskabet		21.204	21.204	21.204	21.204
	Beredskabet	21.204	21.204	21.204	21.204
Driftsbevillinger i alt		4.921.466	4.904.669	4.914.050	4.907.113

Klima, Miljø og Teknik

Se også Budgetaftalen for 2023-2024 for yderligere tiltag og initiativer.

VISION

Kommunens fysiske rammer bidrager til borgernes trivsel og muligheder for udfoldelse; er klima- og miljøvenlige, bæredygtige og opleves af borgerne som varierede, æstetiske og sikre at færdes i.

Flerårige mål

Alle stående udvalg i Gentofte Kommune har fastsat flerårige mål for deres område. Klima-, Miljø- og Teknikudvalget har valgt følgende mål:

- Mål 1: Vi vil basere varmeforsyningen på grøn fjernvarme og fremme CO₂-fangst og lagring på affaldsforbrænding
- Mål 2: Vi vil gøre det nemt for borgerne at tage bæredygtige transportvalg
- Mål 3: Vi vil gøre det trygt for alle at færdes i trafikken
- Mål 4: Vi vil reducere støj fra trafikken, så færre borgere er belastet af trafikstøj
- Mål 5: Vi vil styrke naturindholdet og biodiversiteten i de grønne og blå områder samt udvikle naturpotentialet i Gentofte Kommune.

De flerårige mål og tilhørende målepunkter for udvalget kan læses [her](#).

BAGGRUND OG PERSPEKTIVER

Klima, Miljø og Teknik tager ansvar for klima og bæredygtighed samt arbejdet med FN's verdensmål og dermed både miljømæssig-, social- og økonomisk bæredygtighed. Vi ønsker at skabe et bæredygtigt og fremtidssikret Gentofte til glæde for nuværende og kommende generationer, ved at borgere, virksomheder, foreninger og Gentofte Kommune gør en fælles indsats.

Vi har længe arbejdet bredt med bæredygtighed. I 2019-2020 satte to nye Opgaveudvalg – "FN's verdensmål i Gentofte" og "Fremtidens Transport" yderligere retning for arbejdet med bæredygtighed og den grønne omstilling, mens den nye "Klimaplan 2050 – hele Gentofte på vej mod klimaneutralitet og klimarobusthed" styrker både ambition og handling.

I arbejdet med at udvikle byens rum, bygninger og grønne områder sætter vi fokus på varierede udfoldelsesmuligheder og mulighed for fællesskaber. Samtidig arbejder vi med at fremme klimaansvarlig adfærd, gensidig respekt og hensyn til medborgere, herunder i forbindelse med trafikafviklingen.

Der arbejdes med følgende overordnede strategiske indsatser inden for rammen af den samlede Klimaplan 2050:

- Borgerdrevet bæredygtighed
- Omstilling til grøn fjernvarme og øget fjernvarmetilslutning
- Energibesparelser i private og offentlige bygninger
- Bæredygtig mobilitet (øget cyklisme, elbilisme, sammenhæng mellem transportformer samt deling)
- Øget genanvendelse og forebyggelse af affald
- Klimatilpasningsprojekter og fuld separering af regnvand og spildevand for at hindre oversvømmelser og overløb.

En række politikker, strategier, planer m.v. sætter ord på retningen for arbejdet og prioriteringer i forhold til bæredygtighed samt byens rum og infrastruktur – herunder bl.a.:

- anbefalinger fra Opgaveudvalget "FN's verdensmål i Gentofte"
- anbefalinger fra Opgaveudvalget "Fremtidens Transport"
- Bæredygtighedsstrategien "Sammen om et bæredygtigt Gentofte"
- Spildevandsplan
- Klimatilpasningsplan
- Energihandlingsplan
- Grøn strukturplan
- Affaldsplan
- Trafikpolitikken
- Trafiksikkerhedsplan
- Belægningsstrategi.

Der indtænkes digitale løsninger, hvor det giver værdi for borgerne og optimerer driften. Innovative løsninger afprøves på udvalgte områder, herunder klimatilpasning, affald, bygninger og bæredygtig mobilitet.

BÆREDYGTIGHED – DEN GRØNNE OMSTILLING

Et bæredygtigt Gentofte

Det er en del af Gentofte Kommunes vision, at vi tager ansvar for en grøn og bæredygtig udvikling lokalt og konkret og går sammen om at forbruge ansvarligt, så vi minimerer vores forbrug af naturressourcer. Vi har høje ambitioner for den grønne omstilling og ønsker at bidrage aktivt til, at vi som samfund kan nå de mål, der er sat både internationalt og nationalt. Derfor har vi med Klimaplan 2050 sat et lokalt delmål om 90% CO₂-reduktion allerede i 2030 i forhold til 2019 og et mål om klimaneutralitet senest i 2050.

Gentofte Kommune er en fremsynet og klimabevidst kommune, hvor den grønne profil bidrager til at gøre kommunen attraktiv at bo, leve og arbejde i. Ansvarlighed og fælles handlinger er de bærende værdier for arbejdet med bæredygtighed, og arbejdet tager afsæt i tre principper, der kan fremme en fælles indsats på bæredygtighedsområdet: Vi skal se hinanden som partnere, kommunikation skal motivere, informere og forbinde; det skal være nemt at bidrage til bæredygtig udvikling.

I 2024 vil anbefalingerne fra Opgaveudvalget "FN's verdensmål" og "Klimaplan 2050" blive brugt som løftestang for nye partnerskaber, samarbejder og initiativer og som en fælles referenceramme for bæredygtig udvikling i Gentofte. Vi skal værne om klimaet, miljøet og om hinanden – og gøre en ekstra indsats for at skabe rammerne for et aktivt og sundt liv med høj livskvalitet for alle.

Der vil fortsat i 2024 arrangeres en række temamøder, arrangementer og aktiviteter, der annonceres på [Gentofte Kommunes digitale platform for bæredygtighed](#). Her kan alle se og blive inspireret af de bæredygtige tiltag, der er i gang i Gentofte. Samtidigt kan Gentofteborgere få sparring til at gøre en bæredygtig idé til virkelighed.

Grøn energi

Kommunen er i fuld gang med at øge fjernvarmetilslutningen i eksisterende fjernvarmeområder.

Udbygningen af fjernvarmenettet i Gentofte Kommune startede i 2010. Fjernvarmeudbygningen er en væsentlig brik i Klimaplan 2050, da den igangværende udbygning af fjernvarmen vil medføre 24.200 tons sparet CO₂ årligt.

Udrulningen af fjernvarmen er en stor succes. På de veje, hvor fjernvarmen udbygges, ligger tilslutningsprocenten omkring 90 pct. Det er en meget høj tilslutningsprocent, som viser, at borgerne er interesserede i at få fjernvarme og dermed være med til at mindske CO₂-udledningen.

Allerede i 2010 vedtog Gentofte Kommune en ambitiøs plan for at udrulle fjernvarmen. Kun de første faser blev imidlertid gennemført, fordi statens samfundsøkonomiske beregningsmodel satte en stopper for den videre udbygning. Folketinget gjorde det i 2021 muligt at genoptage fjernvarmeudbygningen, hvorefter Gentofte Kommune straks genoptog udbygningen, som forventes at løbe frem til og med 2027.

Energibesparelser i private og kommunens egne bygninger bidrager også til både at reducere CO₂-udledningen og styrke indeklimaet. I forhold til de kommunale bygninger er der fokus på både at undgå energispild, have veldrevne tekniske anlæg samt øge bevidstheden om energi hos brugere og ansatte i de enkelte institutioner og skabe et medansvar hos disse for energirigtig adfærd.

Cirkulær økonomi

Gentofte Kommunes "Affaldsplan 2021-2032" har fire overordnede hovedtemaer:

- Mindre affald
- Mere og bedre genanvendelse
- Smartere affaldsløsninger
- Kommunikation, samskabelse og læring.

Med denne affaldsplan tager vi de næste skridt mod en cirkulær omstilling, hvor især forebyggelse af affald og genbrug vil være i fokus.

Genanvendelse af affaldets ressourcer, så de indgår som råvarer i nye produkter, byggerier, mv., har været i fokus i mange år. I 2022 er der i Gentofte indført sortering af madaffald, og i 2023 sortering af tekstiler og drikkevarekartoner. I foråret 2024 tilbydes husstande i villaer og rækkehuse en beholder til sortering af pap. Den udvidede sortering skal sammen med en udvikling af storskraldsordningen i 2024 være nogle af de initiativer, der vil kunne øge Gentoftes genanvendelsesprocent.

På genbrugsstationen bliver der årligt afleveret over ca. 40.000 tons affald. Heraf bliver 82 pct. genanvendt. Foruden genanvendelse vil direkte genbrug få mere fokus for affaldsområdet. På genbrugsstationen med øget frasortering af indbo og byggeaffald, der kan genbruges, som det er, eller istandsættes og repareres. I storskraldsordningen skal de ting og sager, der er brugbare og kan kanaliseres videre til nye hjem, indsamles til direkte genbrug. Der arbejdes for yderligere sortering og genanvendelse i 2024.

Et højt serviceniveau og digitalisering tænkes fortsat ind i udviklingen af nye affaldsløsninger. Det gælder brug af sensorer i affaldsspande, selvbetjeningsløsninger, og hurtigt svar om sortering og hvornår affaldet hentes.

At klæde borgerne på til at tage de rigtige valg for affaldet vil som tidligere blive bakket op med en omfattende informations- og formidlingsindsats gennem faste og nye mere visuelle kommunikationskanaler og i vores læringsmiljø på genbrugsstationen.

Klimatilpasning

Der vil i de kommende mange år være behov for at tilpasse kommunen mod klimaforandringerne og til at kunne modstå de øgede regnmængder, stigende havvand, stigende grundvand samt ændringer i temperaturer. I første omgang er den væsentligste klimarisiko for kommunen de øgede regnmængder og

skybrud, som kan skabe oversvømmelser i hele kommunen. Med Spildevandsplan 2022-2032 er der sat en ny ambitiøs målsætning om, at der frem mod 2050 skal etableres et klimarobust afløbssystem i hele kommunen, som kan håndtere regnvand og spildevand i hvert sit system. Målet er at skabe mere kapacitet til fremtidens nedbør og at sikre, at der ikke sker overbelastning af spildevandssystemet ved kraftige regnhændelser og derved undgå oversvømmelser med spildevandsopblandet regnvand på terræn og til søer, vandløb og havet.

Når regn- og spildevand håndteres i separate systemer, er der mulighed for at håndtere regnvand på overfladen. I klimatilpasningen indtænkes således grønne overfladeløsninger, som samtidig kan understøtte udviklingen af natur og biodiversitet i kommunen. Klimatilpasningen indtænkes i kommunens planer og projekter (grønne områder, vejprojekter og byudvikling), og der lægges i planlægningen vægt på at finde arealer, som kan bruges til forsinkelse og rensning af regnvand, og helst så der samtidig opnås bæredygtige multifunktionelle grønne løsninger i byrummet, som samtidig kan bruges rekreativt.

I 2024 vil der fortsat blive udført planlægning af klimatilpasningsprojekter i Hellerup oplandet (det område som ikke allerede er separat kloakeret), Kildeskovsrendens opland og specifikt Høeghsmindevej/Smakkegårdsvej, som er et kombineret klimatilpasnings- og trafikprojekt med grønne løsninger. Herudover fortsætter arbejdet med planlægning af Svanemøllen Skybrudstunnel, som forventes opstartet i 2024.

Kyststrækningen i Gentofte skal ligeledes løbende sikres mod stormflod og stigende havvandsstand som følge af klimaforandringerne. Gentofte Kommune fortsætter således i 2024 dialogen med de berørte grundejere om at tilpasse og udbygge kystsikringen til at modstå de øgede stormflodskoter. Som led i arbejdet med en ny klimatilpasningsplan i 2023-2024 vil behovet for sikringsniveau og kystsikringstiltag på den lange bane blive vurderet.

BYENS RUM OG INFRASTRUKTUR

Et sikkert og trygt Gentofte

Det skal være sikkert og trygt at færdes i trafikken i Gentofte Kommune – samtidig med at der er god fremkommelighed.

Med visionen 'Gentofte Kommune skal være et godt sted at bo, leve og arbejde' arbejder vi for, at det skal være trygt og sikkert at færdes i trafikken samtidig med, at det skal være let at komme frem.

Trafiksikkerhed er ikke kun et spørgsmål om uheld i trafikken. Trafiksikkerhed drejer sig også om tryghed – altså vores oplevelse af at færdes i trafikken.

Grundlaget for arbejdet med trafiksikkerhed er Gentofte Kommunes trafiksikkerhedsplan. Med Trafiksikkerhedsplanen arbejder vi for at gøre det lettere for alle at leve klimaansvarligt, for en grøn by i form af en by med mere bæredygtig transport og for muligheden for gode liv for alle. Vi styrker indsatsen for aktive og sunde liv ved blandt andet at sætte ambitiøse mål for sikkerhed, tryghed og cyklisme. Vi arbejder for at nedbringe antallet af tilskadekomne i trafikken, vi styrker indsatsen for den kollektive transport og muligheden for kombinationsrejser, og vi arbejder for den grønne omstilling i en tid, hvor transportsektoren forandrer sig med stor hast.

Planen har særligt fokus på følgende emner:

- Trafikadfærd og hastighed
- Fremtidens trafikant
- Parkering
- Cykeltrafik
- Tilgængelighed
- Fremtidens Transport.

Planen går på "to ben" og fokuserer på både værktøjer til ændring af trafikadfærd og fysiske tiltag til at understøtte denne. Der arbejdes med at skabe trafiksikkerhed ud fra principper om: Fokus på adfærd, samarbejde, kommunikation, viden, test af løsninger og prioritering. Det sker med et fokus på at gennemføre innovative forsøg med digitale trafik- og adfærdsløsninger.

En god adfærd er grundlaget for at skabe trafiksikkerhed og tryghed. Udgangspunktet for den fremtidige indsats er derfor, at alle skal tage mere ansvar og vise mere hensyn i trafikken. Der arbejdes med fleksibelt adfærdsdesign, hvor det er muligt - bl.a. i forbindelse med skoletrafik. Det vil sige tiltag, der påvirker trafikanterne til at udvise den ønskede adfærd, og som understøttes af den fysiske vejudformning og afmærkning samt eventuelle relevante kampagner. Nye digitale løsninger afprøves, hvor det kan understøtte trafiksikkerheden og fremkommeligheden.

Der lægges vægt på at udvikle lokalt ejerskab, før der igangsættes konkrete initiativer. Derfor prioriteres samarbejde med skoler, grundejerforeninger, butiksejere m.fl. højt. Det betyder f.eks., at der i forhold til hver enkelt skole i kommunen er løbende dialog med skolebestyrelse/skoleledelse om de konkrete trafiksikkerhedsmæssige udfordringer og mulige løsninger herpå.

Vedligeholdte veje, cykelstier og fortove

Et led i god trafiksikkerhed, fremkommelighed og bæredygtig mobilitet på kommunens vejnet er vedligeholdte veje, cykelstier, pladser og fortove. Den løbende vedligeholdelse sker med afsæt i Belægningsstrategien. Belægningsstrategien har til formål at sikre god komfort på vejene, at vejkapitalen opretholdes, og at der er god og sikker fremkommelighed. Vedligeholdelsen sker ud fra principper om optimal økonomi, holdbare materialer, god æstetik og koordinering med øvrige infrastrukturarbejder. Samtidig indtænkes klimaløsninger, hvor det er muligt og hensigtsmæssigt. Fra 2024 arbejdes der efter en opdateret belægningsstrategi.

Trafikstøj

Trafiktallene har været stigende gennem de senere år, hvilket har betydning for trafikstøj. Trafikstøj fra de kommunale veje og muligheder for støjreduktion er behandlet i [Gentofte Kommunes Støjhandlingsplan 2021-2026](#).

Kollektiv trafik

Gentofte Kommune har et veludbygget lokalt busnet, der har god sammenhæng med det overordnede busnet, S-togsnettet og Metro Cityringen. Det er Movia, der står for buskørslen i hovedstadsområdet, herunder i Gentofte Kommune. Trafikbestillingen hos Movia sker med inddragelse af borgerne med henblik på at imødekomme ønsker om linjer og frekvenser i det omfang, det er muligt under hensyntagen til det samlede busnet og den samlede økonomi, herunder analyse og vurdering af konkrete tiltag.

Gentofte Kommune er i gang med at omstille til mere klimavenlig busdrift. Målet er, at alle Movias busser er fossilfrie, og heraf er halvdelen elbusser, i 2030. Omstillingen sker via Movia og de øvrige kommuner efterhånden som de forskellige buslinjer kommer i udbud.

Med henblik på at understøtte kombinationsrejser med cykel og kollektiv transport etableres løbende trafikknudepunkter på stationer og andre steder med høj koncentration i tilbuddene. På Hellerup Station blev det første Trafikknudepunkt indviet i 2021. På Vangede Station kunne tiltagene tages i brug i 2022 og i 2024 etableres trafikknudepunkt på Ordrup Station. Trafikknudepunkterne består af p-pladser med elladestandere, p-pladser til delebiler og samkørsel, samkørselsbænk, ny og sikker cykelparkering, tryghedsskabende belysning, delecykler og elløbehjul til first mile/last mile transport.

Rammer for rekreativ udfoldelse i Gentofte

Gentofte Kommune er en grøn kommune, som lægger vægt på adgang til natur og grønne områder i form af parker, naturområder, haveanlæg, kirkegårde, legepladser, strande og kystnære områder.

De grønne ressourcer og rammerne for den overordnede planlægning og de potentielle udviklingsmuligheder er beskrevet i [Grøn Strukturplan](#). Udvikling og bevaring af de grønne områder prioriteres højt, og der er fokus på det rekreative og æstetiske med mulighed for at motionere, nyde naturen og med plads til leg og oplevelser.

Klimaplan 2050 sætter yderligere fokus på at styrke naturindholdet i de grønne og blå områder og at udvikle naturpotentialet og biodiversiteten, så der skabes flere levesteder for dyr og planter. Den biologiske mangfoldighed skal således bevares eller udvikles som en del af grundlaget for spændende naturoplevelser. I 2024 fokuseres på at få kortlagt kommunens naturværdier med henblik på at forbedre naturværdien og skabe naturmæssige trædesten og grønne forbindelser mellem grønne arealer. Også kommunens mange private villahaver er vigtige for udvikling af biodiversiteten, hvis de indrettes med gode levesteder for dyr og planter og derved fungerer som grønne korridorer for spredning af dyr og planter. Udviklingen af naturpotentialet skal således ske i samarbejde med borgerne, virksomheder, grundejerforeninger m.fl. Både de grønne og blå områder er vigtige for biodiversiteten, og i 2024 vil der også blive sat fokus på biodiversiteten ved kysten.

Vedligeholdelse og udvikling af kommunens grønne områder sker på en skånsom, hensigtsmæssig og bæredygtig måde med respekt for de forskellige funktioner og ønsker til anvendelsen. Udvikling af flere grønne elementer i byrummet kan endvidere bidrage til at balancere klimaforandringerne effekter bl.a.

ved at lagre CO2, modvirke 'varme-ø effekt' og optage/forsinke regnvand.

På kommunens kirkegårde arbejdes der med at sikre de besøgende gode oplevelser af kirkegården som et fredfyldt sted. Kirkegårdene skal kunne bruges som lokale åndehuller med grønne rekreative områder, der kan fremme biodiversitet, under hensyntagen til den primære funktion.

Byrum i Gentofte Kommune bærer præg af æstetisk kvalitet og en rig kulturhistorie. Samtidig dukker der nye ønsker og behov op – f.eks. nye kulturelle strømninger og integrering af klimatilpasning. Brugen af byrum tænkes multifunktionelt, og derfor er der fokus på at give plads til det nye samtidig med, at Gentoftes kulturhistorie medtænkes. Der skal både findes steder til ro og fordybelse og steder rettet mod aktivitet, motion og leg, samt steder, der ikke på forhånd er lagt fast til en bestemt anvendelse.

Faktaboks

FJERNVARME

Serviceselskabet Gentofte Gladsaxe Fjernvarme blev etableret 1. april 2018.

Serviceselskabet skal betjene kunder og borgere på vegne af de to kommuner, i forhold til levering af fjernvarme og udbygge fjernvarmen i de to kommuner.

De to kommuner ejer fortsat deres fjernvarmenet. I Gentofte Kommune består nettet af:

- Mere end 100 km fjernvarmeledninger
- Tre vekslerstationer
- Tre spidslaststationer
- De seks stationer har en samlet effekt på ca. 200 MW.

Faktaboks

PARK OG VEJ

Park og Vej varetager udvikling, vedligeholdelse og drift af:

- Grønne områder og kirkegårde
- Veje, fortove og cykelstier
- Skovshoved og Hellerup Havn
- Charlottenlund Strandpark, Bellevue Strandpark I/S og Charlottenlund Camping.

Endvidere varetager Park og Vej følgende centrale opgaver i kommunen:

- Udmøntning af Trafiksikkerhedsplaner
- Koordinering af kollektiv trafik
- Vintervedligeholdelse
- Begravelser (drift af kapeller på Gentofte- og Mariebjerg kirkegårde).

Faktaboks

AFFALD OG GENBRUG

Affald og Genbrug driver og udvikler affalds- og genbrugsordninger med ansvaret for:

- 1 genbrugsstation med over 220.000 årlige besøgende
- 130 standpladser til glas- og aviskuber, heraf en med nedgravet kube til glas og papir. 60 af standpladserne har batterikuber, 5 har kuber til plast og metal
- Afhentning af restaffald, madaffald, papir, glas, plast/mad- og drikkekartoner, metal, miljøboks, storskrald (herunder tekstiler) og haveaffald fra ca. 13.000 énfamilieboliger samt lignende ordninger fra ca. 20.000 etageboliger
- Kompostbeholdere til grønt affald til rådighed for husstande i villaer og rækkehuse.
- Herudover varetager Affald og Genbrug følgende opgaver:
- Myndighed og vejleder inden for erhvervsaffald
- Tovholder på kommunens 'Ren by - Hver dag' indsats
- Bekæmpelse af skadedyr
- Drift af en lokal formidlingstjeneste, hvor bl.a. skolebørn kan lære om affald, miljø og ressourcer.

Faktaboks

NATUR OG MILJØ

Natur og Miljø er miljømyndighed for borgere, virksomheder og kommunens egne opgaveområder. Natur og Miljø bidrager til kommunens bæredygtighedsarbejde og står bl.a. for koordinering af den borgerdrevne indsats med udvikling af mere biodiversitet:

- Koordinering og understøttelse af borger- og virksomhedsrettede initiativer som understøtter en bæredygtig adfærd; herunder udvikling af mere biodiversitet
- En tværgående indsats for at tilpasse kommunen til de klimaforandringer, der vil komme i form af mere og kraftigere regn, øget havvandstand, øget grundvandsstand samt højere temperatur
- Naturbeskyttelse, beskyttelse af grundvandsressourcen, forebyggelse af jordforurening samt miljøtilsyn.

ØKONOMISK RAMME

Der er følgende budgetområder under Klima, Miljø og Teknik; Forsyning, Park og Vej samt Klima, Natur og Miljø.

Forsyning

Drift:

Forsyning						
Hele 1.000	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Fjernvarme	-32.049	-60.255	-69.192	-69.192	-69.192	-69.192
Affald og Genbrug mv.	18.715	20.129	-4.320	-4.320	-4.320	-4.320
Novafos Driftsbidrag	-3.675	-4.284	-4.027	-4.071	-4.116	-4.161
Netto	-17.009	-44.410	-77.539	-77.583	-77.628	-77.673
Udgifter	375.514	414.744	424.502	424.458	424.413	424.368
Indtægter	-392.523	-459.154	-502.041	-502.041	-502.041	-502.041

Anlæg:

Forsyning						
Hele 1.000	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto						
Investeringer	198.290	246.900	341.900	330.500	227.200	255.000

Park og Vej, Klima, Natur og Miljø

Drift - service:

Park og Vej, Klima, Natur og Miljø						
Hele 1.000	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Park	16.760	21.028	20.911	20.911	20.911	20.911
Vej	132.978	129.565	145.866	138.385	138.385	138.385
Kirkegårde	7.157	8.042	7.822	7.822	7.822	7.822
Havne	-2.052	-3.302	-2.496	-2.496	-2.496	-2.496
Myndighedsopgaver (Natur og Miljø)	9.372	10.073	12.330	13.057	13.057	13.057
Grøn guide	493	532	556	556	556	556
Skadedyrsbekæmpelse	-1.378	732	551	551	551	
Netto	163.329	166.671	185.539	178.785	178.785	178.235
Udgifter i alt	211.160	209.111	224.850	218.032	218.032	218.032
Indtægter i alt	-47.831	-42.441	-39.311	-39.247	-39.247	-39.798

Anlæg:

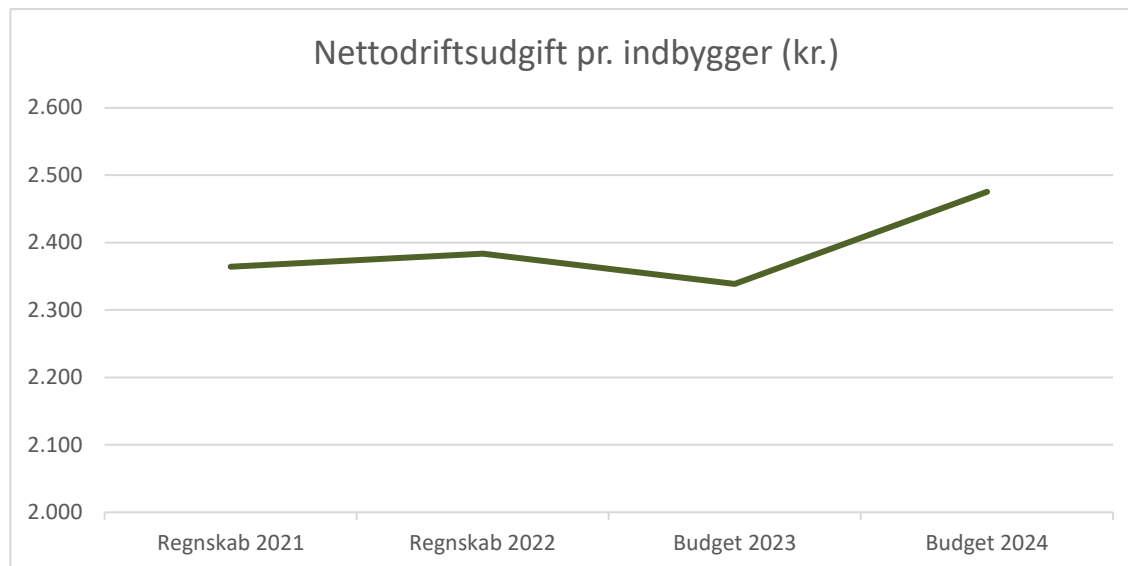
Park og Vej, Klima, Natur og Miljø						
Hele 1.000	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto						
Investeringer	44.445	104.800	65.000	66.600	59.400	34.500

BUDGETGRUNDLAG OG NØGLETAL

Forsyningsrådets opgaver er brugerfinansierede. Taksterne godkendes af Kommunalbestyrelsen. Forsyningen skal hvile i sig selv over en årrække.

Budgetgrundlaget på det skattefinansierede område er rammestyret. Budgetgrundlag for Klima, Miljø og Teknik:

Hvad består budgettet af?

Budgettet omfatter udgifter og indtægter vedrørende kommunens parker, veje, kirkegårde og havne. Desuden omfatter budgettet udgiften til busdrift, som varetages af Movia. Hertil kommer myndighedsopgaver på miljøområdet.

Hvordan budgetteres på området?

Budgettet tager udgangspunkt i en ramme, som tilpasses efter den økonomiske politik f.eks. pris- og lønfremskrivning og ny lovgivning.

Nøgletal

Nøgletal				
<i>Faste priser (2024-niveau)</i>	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
Nettodriftsudgift pr. indbygger kr. skattefinansieret	2.364	2.383	2.339	2.475
Drift af Vej, pr. indbygger, kr.	2.011	1.940	1.818	1.946
- Heraf vejbelysning	98	72	87	85
- Heraf kollektiv trafik	698	766	709	804
- Heraf vintertjeneste	110	144	79	97
Drift af Park pr. indbygger, kr.	213	245	295	279
Drift af Kirkegårde pr. indbygger, kr.	52	104	113	104
Drift af Klima, Natur og Miljø pr. indbygger, kr.	131	124	159	179
Drift af Havne pr. indbygger, kr.	-42	-30	-46	-33
Samlede affaldsmængder, ton pr. år	70.790	64.688	-	-
Solgt fjernvarme, TJ pr. år	1.605	1.658	1.784	1.860
Anlægsudgifter pr. indbygger skattefinansieret, pr. år	851	828	1.470	867
Anlægsudgifter pr. indbygger takstfinansieret, pr. år	907	2.894	3.464	4.561
Anlægsudgifter pr. indbygger i alt, pr. år	1.758	3.721	4.934	5.429
Anlæg - renovering af veje, m. pr. år	5.946	2.451	-	-
Anlæg - renovering af fortove, m. pr. år	3.694	4.603	-	-
Anlæg - renovering af cykelstier, m. pr. år	1.756	2.296	-	-

Kultur, Unge og Fritid

Se også Budgetaftalen for 2023-2024 for yderligere tiltag og initiativer.

VISION

Alle borgere oplever åbne fællesskaber, der giver glæde, udvikling og mangfoldighed

Flerårige mål

Alle stående udvalg i Gentofte Kommune har fastsat flerårige mål for deres område. Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget har valgt følgende flerårige mål:

- Mål 1: Vi vil øge borgernes deltagelse i såvel organiserede som selvorganiserede aktiviteter på fritidsområdet
- Mål 2: Vi vil styrke borgernes mulighed for deltagelse og samskabelse i Kulturhuset Byens Hus
- Mål 3: Vi vil styrke Gentofte Bibliotekerne som kulturhuse, der tilbyder digitale og fysiske materialer og udvikles med fokus på unge, synlighed og samskabelse
- Mål 4: Vi vil øge unges deltagelse i udvikling af rammer for et godt ungeliv og medvirke til den demokratiske dannelse
- Mål 5: Vi vil styrke unges sundhed og trivsel - og udvikle deres deltagelse i og oplevelse af, at være en del af et fællesskab

De flerårige mål og tilhørende målepunkter for udvalget kan læses [her](#):

Målene er tæt koblet til de fem centrale pejlemærker, som Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid arbejder ud fra, og som sammen med vores visioner, strategier og de flerårige mål sætter den strategiske retning for hele området.

Pejlemærkerne, der er underliggende tværgående temaer for vores arbejde, er Kvalitet i kerneopgaven, Fastholdelse og rekruttering, Børn og unges sundhed og trivsel, Fællesskaber med forskellighed og Deltagelse og demokratisk dannelse.

BAGGRUND OG PERSPEKTIVER

Gode faglige, personlige og sociale kompetencer giver børn og unge det bedste afsæt for resten af livet. Let adgang til faciliteter og et varieret udbud øger borgernes mulighed for at leve et aktivt fritidsliv.

Borgerne skal involveres, og Gentofte Kommune skal fortsat udvikle borgernes muligheder for at engagere sig til selv at tage initiativer og til at tage ansvar for sig selv og for hinanden i de fællesskaber, de indgår i.

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid arbejder efter en fælles vision og en række målsætninger for at udvikle et relevant, attraktivt og sammenhængende tilbud for borgerne. Kultur-, Unge- og Fritidsområdet er kendetegnet af et tæt samarbejde med en lang række aktører, herunder en bred vifte af decentrale og selvejende institutioner, foreninger, frivillige og aktive borgere.

Borgerinddragelse og tværgående samarbejde er af afgørende betydning for, at Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid kan realisere de retningsgivende målsætninger og udvikle området til glæde for borgerne.

Fællesskaber

Fællesskaber har stor indflydelse på det enkelte menneskes udvikling, identitetsdannelse og forståelse af verden. Derfor er det vigtigt, at alle borgere uanset baggrund og forudsætninger får mulighed for at blive aktive deltagere i nye og eksisterende fællesskaber.

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid arbejder med at skabe muligheder for, at borgerne kan deltage i kultur-, idræts- og fritidslivet og involveres i fællesskaber, der understøtter det enkelte individs udvikling

som menneske og aktiv borger. Eksempelvis giver både kulturpasset og fritidspasset økonomisk trængte borgere mulighed for tilskud til deltagelse i fritidslivet.

Fleksibilitet og mangfoldighed

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid skal imødekomme borgernes ønsker om mangfoldige tilbud og behov for fleksibel adgang til og udvikling af områdets faciliteter. Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid arbejder for at øge borgernes livskvalitet og antallet af gode leveår og sikre let og fleksibel adgang til motion for alle aldersgrupper. Et eksempel er Opgaveudvalget "Fremtidens Idrætsfaciliteter", som skal drøfte dilemmaer og formulere principper for hvordan idrætsfaciliteter skal prioriteres fremover.

På baggrund af idræts- og bevægelsespolitikken GENTOFTE I BEVÆGELSE, arbejder Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid fortsat for at videreudvikle mulighederne for at dyrke idræt og bevægelse i kommunen, i både organiserede og selvorganiserede rammer.

Anbefalingerne fra Opgaveudvalget "En Times Motion Dagligt" vil i dagligdagen blive bragt i spil i tæt sammenhæng med både idræts- og bevægelsespolitikken, visionskommunesamarbejdet, sundhedspolitikken og Fælles om Ungelivet. En tværgående indsats sætter fokus på bevægelse i alle kommunens forvaltningsområder.

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid fortsætter arbejdet med at skabe synlighed om fritids- og kulturtilbud, herunder de tværgående indsatser for unge, både de aktiviteter kommunen står bag, men også det, der sker i f.eks. foreninger og kirker, så alle har gode muligheder for at finde det, de søger. Det gælder eksempelvis bestræbelser på at sikre alle adgang til bibliotekerne, og skabe tilbud i unges frie tid.

Mulighederne for selvbetjening skal udvikles, og borgerne skal generelt understøttes i selv at tage initiativer til aktiviteter og bruge faciliteterne på egen hånd.

Sammen om tilbuddet

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid skal fortsat udvikle borgernes muligheder for at engagere sig, herunder støtte op om borgernes egne initiativer og indsatser for at tage ansvar for sig selv og for

hinanden i de fællesskaber, de indgår i. Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid skal samtidig sætte fokus på, hvordan der kan involveres flere frivillige i opgaveløsningen til gavn for både de frivillige og dem, de hjælper. Eksempelvis gennem samarbejde med Frivilligcenter og Selvhjælp Gentofte.

På kulturområdet foregår indsatsen indenfor den ramme, som Gentofte Kommunes kulturpolitik "Sammen om kulturen" sætter. Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid arbejder hér i forlængelse af kulturpolitikens vision, og med at styrke de fire bærende kerneværdier: Fællesskab, virkelyst, dannelse og mangfoldighed i områdets aktiviteter og via samarbejdet med de lokale kulturinstitutioner.

Borgere, foreninger, kulturinstitutioner og andre kulturaktører får i løbet af 2023 endnu større mulighed for at engagere sig i "Kulturhuset Byens Hus". Siden åbningen har bestyrelsen og kernebrugerne udviklet et velfungerende brugerdemokrati og formuleret en samlet plan for indretning og disponering af huset, indendørs såvel som udendørs. Dette arbejde fortsætter, men allerede nu danner huset ramme om borgernes initiativer og virkelyst og er et sted, hvor fællesskaber, læring og formidling er i fokus. Til understøttelsen af Byens Hus er der i budgetaftalen afsat 2,5 mio.kr. til at øge husets funktionalitet og 3,0 mio. kr. til renovering og forbedring af udearealerne.

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid har fokus på kvalitet og på at udvikle aktiviteter og rammer i dialog og samarbejde med borgerne. Uanset om det er ønsket om at udvikle borgerdrevne aktiviteter, eksempelvis i form af nye interessefællesskaber og begivenheder eller foreninger, der har brug for en hjælpende administrativ hånd, indgår Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid i aktiv dialog med borgerne om sammen at skabe og realisere de ønskede tiltag.

Børn og unge

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid har fokus på børn og unge, på deres sundhed og trivsel, og på udviklingen af deres personlige, faglige og sociale kompetencer. Også hér spiller interessefællesskaber sammen med aktiviteter, der kan stimulere den demokratiske dannelse, og ikke mindst børns og unges deltagelse i udvikling af rammer for et godt ungeliv.

Samarbejdet med dagtilbud og skole er helt centralt, hvis alle børn og unge skal have mulighed for at udvikle sig i mødet med kultur- og fritidstilbud som en del af deres hverdag. Principperne for Åben Skole skal stadig udvikles. Principper som understøtter kommunens ønske om at skabe en mere varieret og

virkelighedsnær skoledag for eleverne og derigennem øge både læringen, trivslen og motivationen i hele skoleforløbet.

Når Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid skaber værdifulde oplevelser for og med børn og unge, danner det grobund for et varigt aktivt engagement i kultur- og fritidslivet. Men der er stadig unge borgere, for hvem kunsten og kulturen fremstår som utilgængelig. Flere børn og unge skal have mulighed for at indgå i identitetsskabende fællesskaber med kunst og kultur som omdrejningspunkt. For at udbrede dette er det nødvendigt at række ud og målrette aktiviteter – dels i skoler og dagtilbud – dels i børnenes og de unges frie tid, så alle børn og unge får adgang til kunst og kultur. Ikke mindst det nyetablerede Kulturpas skal bidrage hér.

I Gentofte Kommune skal alle børn og unge trives, føle sig set, og der skal være plads til alle. Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid samarbejder med aktører på tværs af Gentofte Kommune, for at alle unge i kommunen kan få en god start på voksenlivet gennem indsatser, der understøtter en ungekultur, der både er mental og fysisk sund. Rammen for arbejdet er de anbefalinger Opgaveudvalget "Unge Sundhed og Trivsel – røg, alkohol og stoffer" har udarbejdet. Også Opgaveudvalget "Unge Trivsel – sammen og hver for sig", som har et særligt fokus på præstations- og perfektionskulturen i Gentofte Kommune, vil komme med anbefalinger til, hvordan de negative sider heraf kan minimeres. Forældres vigtige rolle i unges liv, er i fokus i anbefalinger fra begge udvalg. Der arbejdes med en målrettet med formidling af viden, værktøjer og mobilisering af forældre i forældreindsatsen.

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid har i 2023 udarbejdet en samlet Strategi for unges trivsel. Hér anlægges en bred forståelse af trivsel, der spænder over mental, fysisk, sundhedsmæssig, faglig og social trivsel. Det betyder, at hovedvægten ligger på brede indsatser målrettet alle unge, som enten bor eller tilbringer dele af deres hverdag i Gentofte Kommune. Den politiske ramme for strategien er overvejende skabt sammen med borgerne, og dermed er unges deltagelse og bidrag et gennemgående og bærende element i strategien for unges trivsel. For at skabe et fælles grundlag for en målrettet, systematisk og handlekraftig trivselsfremmende ungeindsats, baseres tilgangen til arbejdet med unges trivsel på tre dimensioner, der tilsammen bidrager til at sikre udvikling, prioritering og forankring af arbejdet med unges trivsel: Beskyttende faktorer, Data og viden, Involvering, mobilisering og samskabelse. Strategien implementeres fra efteråret 2023.

Sundhed og trivsel

I budgetaftalen er der i 2023 afsat 8,12 mio. kr. og 8,62 mio. kr. i 2024 til permanentliggørelse af EN UNG POLITIK og indsatserne herunder.

Indsatsen "Partnerskab med ungdomsuddannelserne om unges sundhed og trivsel" til at styrke sundhed og trivsel hos den ældste del af ungemålgruppen fortsætter i 2024. Her arbejdes på tværs af alle ungdomsuddannelserne med udvikling af tilbud, der kan være inden for mental sundhed og trivsel, alkohol og festkultur, nikotin, hash og andre rusmidler og desuden seksuel sundhed, køn og kultur samt sociale medier. Indsatsen "Søvn – en genvej til trivsel og bedre læring" har fokus på at formidle viden om søvn til unge, forældre og fagpersoner og at gennemføre søvnforløb for unge i udskolingen og på ungdomsuddannelserne, samt arbejder med strukturelle indsatser, som f.eks. senere mødetid, afleveringsfrister m.m. der kan sikre at unge får sovet nok og godt. Når unge sover det anbefalede antal timer, øges deres evne til f.eks. konflikthåndtering og indlæring.

Gentofte Kommune er også én af fem kommuner, der deltager i Sundhedsstyrelsens og Trygfondens 4-årige pilotprojekt "Fælles om Ungelivet". Formålet med projektet er at sikre, at flere unge lever et frit ungdomsliv, hvor både forældre og lokalsamfund aktivt bidrager til, at rammerne omkring unge opmuntrer til et reduceret alkoholforbrug og beskytter mod brug af tobak og andre rusmidler. En af de beskyttende faktorer, der fremhæves i denne forbindelse, er "Deltagelse i organiserede fritidsaktiviteter" f.eks. sport,

fritidsklub, spejder, teater osv.

Til at styrke viden om unge i Gentofte Kommune - og for herigennem at kunne målrette tilbud og indsatser - samarbejder kommunen med Center for Ungdomsforskning (CeFU) som forelagde rapporten Gentofte Ungeprofil i 2021. I 2024 vil Gentofte CeFU forelægge Ungeprofil 2023. Der vil løbende blive arbejdet med at omsætte rapportens fund og anbefalinger til konkrete initiativer for, med og af unge. Der arbejdes herudover med at styrke kvalitet i de data, der løbende indsamles samt øget brug af data, som grundlag for udvikling og prioritering af indsatser. Samlet set er systematisk formidling af og dialog om lokale data særligt til forældre og fagpersoner, men også til unge, afgørende.

Aktuel forskning har beskrevet en ny dimension i ungelivet. Den 'nye udsathed' anskuer forskningen som et langt bredere kulturelt og socialt fænomen, der trækker spor på tværs af sociale lag, og potentielt kan den ramme alle unge. Det er former for udsathed, som blandt andet kommer til udtryk i oplevelsen af pres, stress, angst, depression osv. Vi ved, at langt de fleste unge i Gentofte trives både privat, i skolen og i fritidslivet. Samtidig ved vi også, at unge i Gentofte er ambitiøse og at de stræber efter at præstere. Det er et konstant pres som udfordrer mange på trivsel, på deres fællesskaber og på deres følelse af at være gode nok i kortere eller længere perioder. Med udgangspunkt i dette er der afsat midler i budgetaftalen 23-24 til en fokuseret, trivselsstabiliserende indsats, som gennemføres på alle 6. og 7. årgange på folkeskolerne fra august 2023 til juni 2026.

Fritid har fået 100.000 kr. årligt i 2023-2026 til trivselsuddannelse af trænere og ledere i foreningslivet. Hvordan projektet præcis udmønter sig i 2024 er vanskeligt at garantere, men det er sandsynligt, at erfaringer fra projektet i 2023 gentages. I efteråret 2023 starter et trivselsprojekt op for idrætsforeninger. Projektet skal styrke foreningernes pædagogiske færdigheder i arbejdet med unge. Den socialpædagogiske virksomhed PLAY står for den faglige del, som består af at diskutere foreningens værdier, at uddanne trivselsambassadører blandt unge og trænere og at tilbyde trænerne trivselsrettede mesterlæreforløb under træningen.

I 2023 er et nyt netværk startet op, som vil fortsætte i 2024. Unge-, idræts- og fritidslivets forskellige aktører er inviteret til deltagelse i 'Netværket for ungdomstrivsel i idræts- og fritidslivet'. Netværket mødes tre-fire gange årligt til en række forskellige temamøder, der hver især omhandler forskellige relevante emner inden for trivselstemaet. Udover at give medlemmer i netværket viden og værktøjer til at skabe mere trivsel i fritidslivet skal netværket fungere som et forum, der giver plads dialog og samtaler på tværs, hvori der kan ske erfarings- og videndeling. Netværket skal være bredt funderet på tværs af bredde- og eliteidræt, spejderforeninger, idrætslærere og andre ildsjæle med et ben ind i unges liv. Første netværksmøde blev afholdt 8. maj, hvor sportspsykolog Morten Bertelsen fortalte om trivsel og det relationel udvikling på ungdomshold.

Deltagelse og demokratisk dannelse

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid fortsætter udviklingen og implementeringen af EN UNG POLITIK i et tværgående samarbejde med relevante aktører og – vigtigst af alt – de unge selv. De unges demokratiske involvering og engagement skal fortsat styrkes. Unge skal være med til at tage beslutninger, der vedrører dem. De skal opleve, at de bliver lyttet til, og at de kan gøre en forskel. Unge er handlingsparate, og de har et godt blik for fællesskaber. Derfor arbejder Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid med at øge muligheder for unges involvering og deltagelse, støtte dem i at komme til orde, trække på deres kompetencer og opmuntre dem til at omsætte deres aktive medborgerskab i en demokratisk praksis.

I forlængelse af dette inddrages de unge brugere i ungemiljøet i Kulturhuset Byens Hus, ligesom demokratisk læring er en vigtig del af organiseringen i Musikbunken. Unge deltager i opgaveudvalg og involveres i initiativer såsom Fælles om Ungelivet og Partnerskab med ungdomsuddannelserne, hvor elevrådene medvirker i udvælgelse og udfoldelse af tematikker, som der så arbejdes med på de enkelte uddannelsesinstitutioner. I Ambassadørkorpsset for EN UNG POLITIK inviteres de unge med til møderne,

hvor de gennem personlige beretninger øger deltagernes forståelse for den enkelte unges perspektiv.

Folkeoplysningsudvalget i Gentofte Kommune afsluttede i 2022 deres undersøgelse af status for demokratiet i idrætsforeningerne. Foreningernes medlemmer, bestyrelse og frivillige er undervejs blevet spurgt til deres organisering, deres oplevelser af demokratiet og deres vurdering af de demokratiske processer. Som afslutning på arbejdet udgiver Folkeoplysningsudvalget en pjece med inspiration til foreningerne om måder at arbejde med demokrati for børn og unge i idrætsforeningerne.

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid arbejder også med deltagelse og samskabelse i forlængelse af anbefalingerne fra Opgaveudvalget om "Bibliotekernes Videre Udvikling". Opgaveudvalget pointerede, at bibliotekerne også er kulturhuse. Bibliotekernes synlighed skal øges, og unge skal have bedre mulighed for at anvende bibliotekerne i deres frie tid. Der skal etableres et faciliteret ungenetværk, som råder over midler til aktiviteter, og der skal gennemføres et servicetjek med fokus på at øge synligheden af aktiviteterne. Endelig skal samskabelse på dagsordenen lokalt på hvert bibliotek.

Digitalisering

Den accelererende digitale udvikling er en af de største forandringskræfter i vores tid, og digitale teknologier fylder mere og mere. Digitale platforme forandrer borgernes kulturvaner og deltagelsesmønstre. Dette stiller krav til professionelle kompetencer for at udnytte de digitale muligheder. Selv om Gentofte Kommune i mange år har arbejdet med digitalisering, er der et stort, uudnyttet og hastigt voksende potentiale for at skabe digital værdi sammen med borgere og samtidigt håndtere det stigende pres på velfærd og økonomi. Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid skal således fortsat arbejde for, at digitale løsninger kan gøre det nemmere for borgerne at gøre brug af kommunens services, f.eks. gennem selvbetjening.

Bibliotekerne er Gentoftes største kulturinstitution. Her er materialerne et vigtigt omdrejningspunkt, og fokus er på at udvikle formidlingen af materialerne og på hele tiden at gentænke litteraturformidlingen for at udvikle og fastholde bibliotekernes relevans. Læselysten blandt danskerne er under forandring, og brugen af digitale medier som for eksempel lyd-bøger er i fremgang.

COVID-19-pandemien har accelereret borgernes kendskab til og brug af bibliotekernes digitale tjenester, og fremadrettet skal bibliotekerne balancere den øgede efterspørgsel på digitale tilbud og oplevelser, sideløbende med det fysiske materiale, det nærværende arrangement samt biblioteksrummet, som fortsat har stærk og fællesskabsorienteret værdi. Bibliotekernes arbejde med publikumsudvikling er en indsats i dette perspektiv. Gentofte Kommunes Idrætsanlæg har indgået en ny aftale med leverandøren af Poseidon, livreddersystemet i Kildeskovshallens svømmeafdeling, så vi fortsat kan øge gæsternes tryghed.

Innovation

Borgernes ændrede vaner og deltagelsesmønstre – og heraf ændrede forventninger til tilgængelighed og serviceniveau – kalder på fortløbende innovation og en omstilling af det kommunale mindset til nye samarbejdsformer. Et fokusområde i de kommende år vil være at udvikle Kultur-, Unge- og Fritidsområdet i samarbejde med borgere, foreninger, kulturinstitutioner, dagtilbud, skoler og andre aktører. Det sker blandt andet gennem udviklings- og samskabelsesindsatsen om unges fællesskaber.

Et næste skridt på området bliver at innovere på driften af idrætsanlæg, hvor nye robotter, der f.eks. kan rengøre, slå græs og pleje kunstgræs er på vej i en kvalitet, der lever op til de krav, som stilles af brugerne. I budgetaftalen er der ydermere blevet bevilliget midler til at renovere forskellige kunstgræsbaner i kommunen i hhv. 2023 og 2024. Allerede i dag anvendes robotter til at opstregge fodboldbaner. Robotteknologi afprøves også i forbindelse med de puljer, borgerne kan søge til kultur- og idrætsaktiviteter.

På fritidsområdet er der kommet ny foreningsportal i 2023, som implementeres gradvist, sådan at foreningers booking af lokaler og haller sker med virkning fra 2023 og deres ansøgninger om tilskud skal ske

i det nye system fra 2024. Det nye system kan bruges på alle digitale platforme, herunder mobiltelefon, så det er væsentlig nemmere for trænere og ledere at afbooke en træningstid.

Fritidsområdet har i samarbejde med Region Hovedstaden og syv andre kommuner udviklet en digital løsning til monitorering af indendørs idrætsfaciliteter mhp. at optimere udnyttelsen af faciliteterne. Brugen af data sker desuden i samarbejde med Sæmmenslutningen af Idrætsforeninger i Gentofte Kommune. Effekten af monitoreringen forventes at ske i løbet af 2023.

Faktaboks

KULTUR

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid varetager drift og udvikling af:

- Gentofte Hovedbibliotek med Gentofte Lokalarkiv og Tranen, samt fem bydelsbiblioteker i Ordrup, Gentofte, Dyssegård, Jægersborg og Vangede
- Kulturskolerne
- Festivalerne Kultur & Festsdage, Golden Days Festival og GentofteNatten
- Formidlingscenter Garderhøjfortet
- Centralbiblioteket for Region Hovedstaden
- Kulturhuset Byens Hus.

Endvidere ydes tilskud til og samarbejdes med:

- Øregaard Museum
- Gentofte Musikskole
- Bellevue Teatret
- Gentofte Kino
- MovieHouse Hellerup
- Frivilligcenter og Selvhjælp Gentofte.

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid har ansvaret for implementeringen af "Sammen om kulturen" – Gentofte Kommunes kulturpolitik og anbefalingerne fra Opgaveudvalget om "Kulturhuset Byens Hus".

Faktaboks

UNGE

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid varetager drift og udvikling af:

- Musikbunkeren, som er et ungedrevet og kreativt fristed for unge musikere
- Ungemiljøer i Kulturhuset Byens Hus - og i Vangede
- DELTAGbilen
- Partnerskab med Ungdomsuddannelserne om unges sundhed og trivsel
- Fælles om Ungelivet
- Unge og søvn – en genvej til trivsel og læring
- Viden og værktøjer til forældre
- Unges fællesskaber – brobygning og synlighed
- Unges seksuelle sundhed
- Datadreven ungeindsats
- Ungepuljen

Understøtter og yder tilskud til tværgående indsatser:

- Gratis psykologhjælp til unge op til 25 år
- Rusmiddelkonsulent
- Ung i Bevægelse.

Endvidere ydes tilskud til og samarbejdes med:

- Headspace Gentofte, som er et anonymt og gratis rådgivningstilbud til børn og unge i alderen 12-25 år.
- Ungeindsats i Frivilligcenter Gentofte, der er et tilbud til unge, der har brug for en voksen, frivillig mentor i deres liv til f.eks. lektiehjælp, socialt samvær m.m.

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid har ansvaret for implementeringen af EN UNG POLITIK.

Faktaboks

FRITID

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid varetager drift og udvikling af:

- Gentofte Kommunes Idrætsanlæg bestående af Kildeskovshallen og Gentofte Sportspark.

Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid har ansvaret for implementeringen af Idræts- og Bevægelsespolitikken, Folkeoplysningspolitikken, Facilitetsstrategien, Eventstrategien samt anbefalingen fra Opgaveudvalget "En times motion dagligt".

I Gentofte Kommune er der en bred vifte af fritidstilbud og faciliteter. Faciliteterne omfatter blandt andet:

- 50 haller, idrætslokaler og gymnastiksale
- 3 svømmehaller
- 3 ishaller
- 46 tennisbaner
- 15 spejderhytter
- 5 ridehaller og 5 udendørs ridebaner
- 58 boldbaner af forskellig størrelse, herunder 30 kunstgræsbaner
- En lang række klubhuse.

Herudover bidrager Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid til drift- og udviklingen af:

- Team Danmark samarbejdet med talent- og idrætsordninger på Bakkegårdsskolen og fire ungdomsuddannelser/HF
- Fem idræts-GFO'er
- Fodboldklasser Fulton.

Økonomisk ramme

Området omfatter følgende tre budgetområder:

- Kultur
- Unge
- Fritid.

Drift – service samlet:

Kultur, Unge og Fritid						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kultur	61.940	65.570	70.934	69.243	69.243	69.191
Unge	9.707	19.465	19.538	19.538	19.538	19.538
Fritid	79.908	79.824	83.846	83.522	89.277	89.172
Netto	151.554	164.859	174.318	172.303	178.058	177.901
Udgifter	193.282	204.722	216.056	214.042	219.796	219.640
Indtægter	-41.727	-39.863	-41.739	-41.739	-41.739	-41.739

Økonomisk ramme Kultur

Drift - service:

Kultur						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kultur og Bibliotek	45.794	47.686	52.474	51.628	51.628	51.576
Musikskolen	5.655	6.323	6.605	6.187	6.187	6.187
Kulturskolerne	1.885	2.454	2.356	2.032	2.032	2.032
Museer	4.154	3.926	4.098	3.994	3.994	3.994
Teatre	3.971	4.357	4.542	4.542	4.542	4.542
Biografer	480	824	860	860	860	860
Netto	61.940	65.570	70.934	69.243	69.243	69.191
Udgifter	89.160	88.011	94.413	92.722	92.722	92.670
Indtægter	-27.220	-22.442	-23.479	-23.479	-23.479	-23.479

Anlæg:

Kultur						
Hele 1.000	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Investeringer	8.139	4.850	5.450	2.350	2.350	2.350

I 2024 og frem er der afsat 2,2 mio. kr. årligt til Kulturpulje og 0,2 mio. kr. årligt til Børnekulturpulje. I 2024 er der afsat 3,1 mio. kr. til Byens hus, funktionalitet og udearealer.

Økonomisk ramme Unge

Drift - service:

Unge						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Tværgående indsatser	2.938	12.635	12.828	12.828	12.828	12.828
Centrale udgifter og indtægter	1.011	1.017	1.057	1.057	1.057	1.057
Ungekultur*	4.471	4.660	3.197	3.197	3.197	3.197
Musikbunkenen	1.287	1.153	1.198	1.198	1.198	1.198
Ungemiljø Vangede	0	0	1.259	1.259	1.259	1.259
Netto	9.707	19.465	19.538	19.538	19.538	19.538
Udgifter	9.721	19.465	19.538	19.538	19.538	19.538
Indtægter	-14	0	0	0	0	0

*) I 2022 og 2023 hed det "Ungemiljøerne". I 2023 har der været en omorganisering og derfor er området delt i Ungkultur og Ungmiljø Vangede.

Anlæg:

Unge						
Hele 1.000	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Investeringer	3.568	0	0	0	0	0

Økonomisk ramme Fritid

Drift - service:

Fritid						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stadions, idrætsanlæg og svømmehaller	48.522	45.458	47.566	47.566	53.321	53.321
Fælles formål	319	190	201	201	201	201
Folkeoplysende	9.340	9.751	10.184	10.184	10.184	10.184
Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde	8.574	9.714	10.175	9.851	9.851	9.747
Lokaletilskud	11.581	12.589	13.153	13.153	13.153	13.153
Idrætsfaciliteter for børn og	1.571	2.122	2.566	2.566	2.566	2.566
Netto	79.908	79.824	83.846	83.522	89.277	89.172
Udgifter	94.401	97.245	102.106	101.782	107.536	107.432
Indtægter	-14.493	-17.421	-18.260	-18.260	-18.260	-18.260

Anlæg:

Fritid						
Hele 1.000	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Investeringer	21.967	30.800	100.600	90.100	32.400	2.300

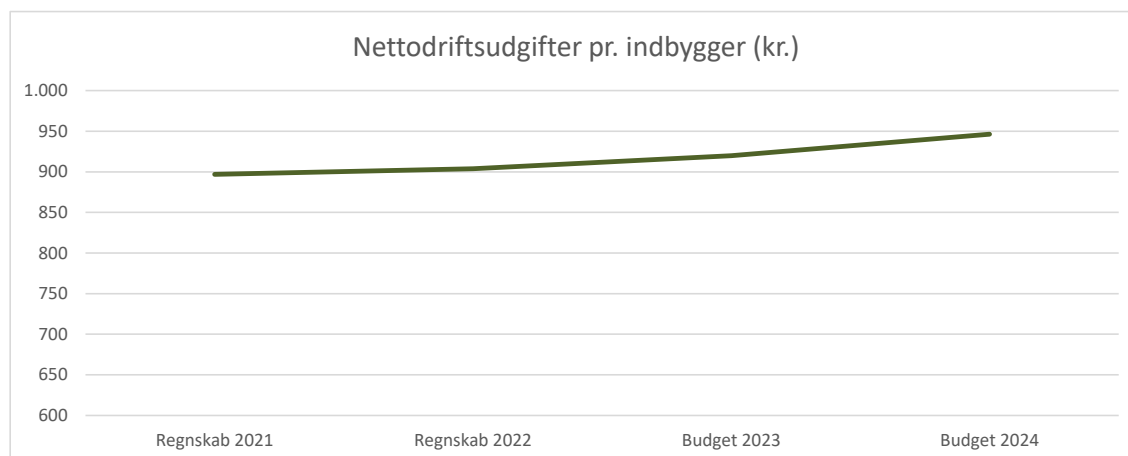
I budgettet er er afsat rådighedsbeløb til Kildeskovshallen til nyt anlæg samt ekstra og løbende vedligeholdelse. I 2024 er der afsat rådighedsbeløb til renovering af kunstgræs ved GSP og SIF og miljøforbedringer af kunstgræsbaner. Fra 2024 er der afsat rådighedsbeløb til klubrumspuljen.

Budgetgrundlag og nøgletal

Du kan læse mere om budgetgrundlag og nøgletal for de tre bevillingsområder:

- Kultur
- Unge
- Fritid.

Budgetgrundlag og nøgletal Kultur:

Hvad består budgettet af?

Udgifter og indtægter ligger inden for servicerammen, hvoraf størstedelen af udgifterne går til driften af kommunens biblioteker, kulturelle tilbud, drift af kulturinstitutioner og driftstilskud til selvejende kulturinstitutioner.

Gentofte Kommune driver Centralbiblioteket for Region Hovedstaden, og modtager et statstilskud til at dække udgifterne herfor. Kultur modtager indtægter fra staten til børneteater, egnsteater og opsøgende teatre.

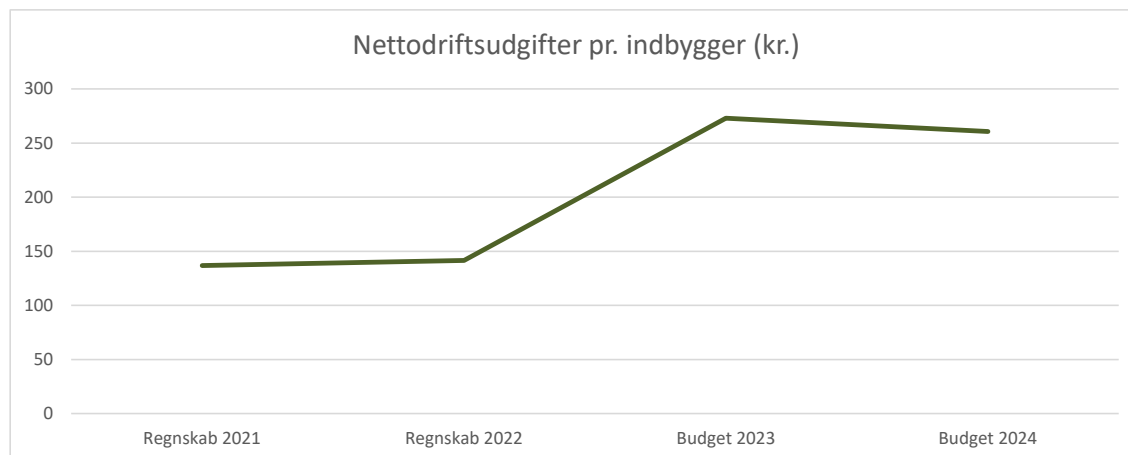
Hvordan budgetteres på området?

Budgettet tager udgangspunkt i en ramme, som tilpasses efter den økonomiske politik f.eks. pris- og lønfremskrivning og ny lovgivning. Driftstilskud til selvejende institutioner fastsættes som hovedregel for en to-årig periode. Egnsteateraftalen omkring Bellevue Teateret fastlægges normalt for en 4-årig periode, som godkendes af staten.

Nøgletal:

Nøgletal for Kultur				
	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
<i>Faste priser (2024-niveau)</i>				
Nettodriftsudgifter pr. indbygger, kr.	897	904	920	946
Gentofte Bibliotekerne (antal):				
Udlån af fysiske materialer pr. indbygger	6,9	8,0	10,5	11,0
Udlån af digitale ressourcer pr. indbygger	2,7	3,0	3,0	2,0
Antal besøgende på bibliotekerne	344.026	587.764	700.000	700.000
Biblioteksarrangementer				
- Antal arrangementer	633	1.361	1.300	1.200
- Antal deltagere	16.578	37.397	35.000	35.000
Antal undervisningstilbud til skoleklasser og	137	175	250	200
Kultur (antal):				
Antal besøgende på Museer	24.507	30.434	24.000	27.800
Antal elever på Gentofte Musikskole	1.762	1.626	1.600	1.600
Antal Kulturpakker til skoleklasser og daginstitutioner	391	380	300	465
Antal elever på:				
- Dramaskole	121	100	160	170
- Billedskole	144	1.555	120	150
- Forfatterskole	7	6	16	17

Budgetgrundlag og nøgletal for Unge:

Hvad består budgettet af?

Udgifter og indtægter ligger inden for servicerammen, hvoraf størstedelen af udgifterne går til tværgående trivselsfremmende indsatser for unge i Gentofte Kommune.

Hvordan budgetteres på området?

Budgettet tager udgangspunkt i en ramme, som tilpasses efter den økonomiske politik f.eks. pris- og lønfremskrivning og ny lovgivning.

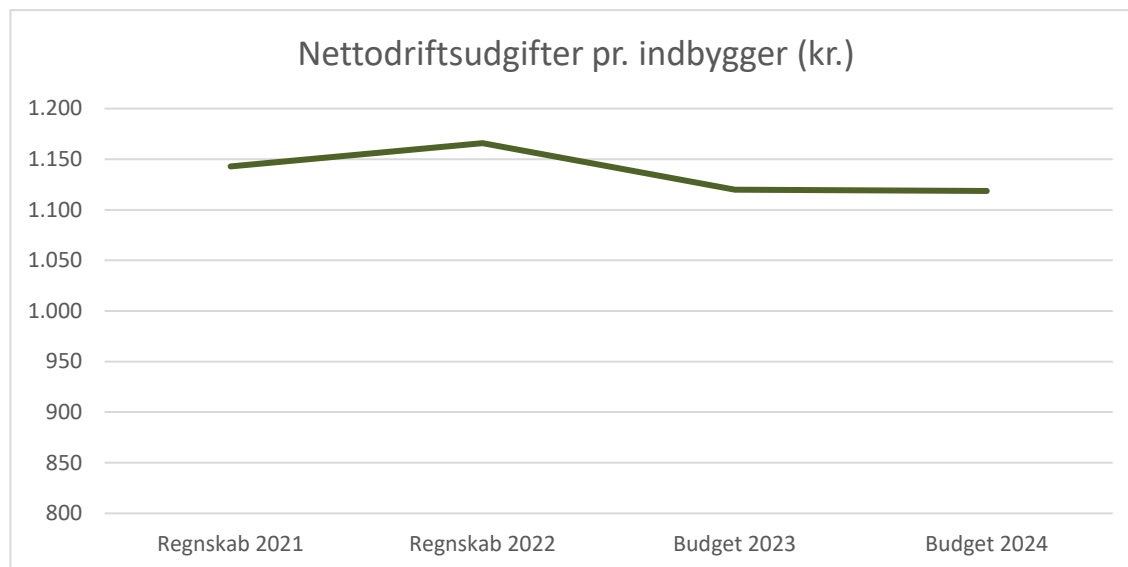
Nøgletal:

Nøgletal for Unge				
	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
<i>Faste priser (2024-niveau)</i>				
Nettodriftsudgifter pr. indbygger, kr.	137	142	273	261
Medlemmer af Musikbunkeren	215	191	215	215
Det Mobile Ungekontor (antal events)*	35	31	50	50

*) I 2021 var udlån inkl. skoleforløb + udlån som mobil testenhed.

Budgetgrundlag og nøgletal for Fritid:

Hvad består budgettet af?

Udgifter og indtægter ligger inden for servicerammen, hvoraf størstedelen af udgifterne går til driften af kommunens idrætsanlæg, svømmehaller og øvrige aktiviteter, der er relateret til bevægelse. Fritid yder desuden driftstilskud til både den folkeoplysende voksenundervisning og det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde, samt fritidsaktiviteter uden for folkeoplysningsloven.

Vedrørende drift af svømmehaller får Gentofte Kommune en årlig indtægt på 15,2 mio. kr., som indgår i driften af svømmehallerne. Desuden har Fritid en årlig indtægt på ca. 2,2 mio. kr. i forbindelse med øvrige idrætsfaciliteter.

Hvordan budgetteres på området?

Budgettet tager udgangspunkt i en ramme, som tilpasses efter den økonomiske politik f.eks. pris- og lønfremskrivning og ny lovgivning. Fritid yder på baggrund af Folkeoplysningsloven forskellige typer af tilskud. Det drejer sig om tilskud til aftenskolerne, som beregnes på baggrund af antallet af holddeltagere der har været over et år. Derudover ydes medlemstilskud til foreningerne i Gentofte Kommune, som fordeles efter Gentofteordningens principper. Dette tilskud gives primært til idrætsforeninger og spejdergrupper, men også øvrige politiske og kulturelle foreninger modtager medlemstilskud. Ydermere gives lokaletilskud til idrætsforeninger, der selv ejer eller lejer lokaler, til at dække deres udgifter relateret til lokalerne.

Nøgletal:

Nøgletal for Fritid				
<i>Faste priser (2024-niveau)</i>	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Budget* 2023	Budget* 2024
Nettodriftsudgifter per indbygger, kr.	1.143	1.166	1.120	1.119
Oplysningsforbund/aftenskoler				
Antal deltagere	9.907	20.982	-	-
Procentandel af indbyggere	13,3%	28,3%	-	-
Idrætsforeninger				
Antal medlemmer u. 25 år	20.070	21.040	-	-
Procentandel af indbyggere u. 25 år	91,5%	96,8%	-	-
Antal medlemmer i alt	37.018	38.058	-	-
Procentdel af indbyggere	49,7%	51,3%	-	-
Spejdere				
Antal medlemmer u. 25 år	1.058	971	-	-
Procentandel af indbyggere u. 25 år	4,8%	4,5%	-	-
Antal medlemmer i alt	1.326	1.275	-	-
Procentdel af indbyggere	1,8%	1,7%	-	-
Generelt				
Besøgstal i Kildeskovshallens svømmeafsnit	197.316	320.704	420.000	340.000
Besøgstal i Gentofte Sportspark Ishal afsnit	17.000	49.322	28.000	28.000
Antal "Kom og vær med aktiviteter"	12	17	12	12
Deltagere ved "Aktive ferier"	2.948	2.862	3.000	3.000
Antal elever på idræts-gymnasieordningerne	197	214	190	200
Antal elever på idrætsskolen på Bakkegårdsskolen	48	49	45	55

*) Deltagerantal vedrørende oplysningsforbund/aftenskoler, idrætsforeninger og spejdere opgøres årligt i forbindelse med regnskabsaffæggelsen.

Børn og Skole

Se også Budgetaftalen for 2023-2024 for yderligere tiltag og initiativer.

VISION

Ethvert Gentofte-barn og enhver Gentofte-ung lever et godt børne- og ungeliv, der skaber grundlag for et godt voksenliv

Den overordnede fælles vision er suppleret med to delvisioner og en strategi.

”Tryghed, leg og læring – Børn forandrer verden” (0-6 år). Ethvert barn udvikler egen identitet i et miljø med tryghed og nærvær. Det enkelte barn oplever glæden ved at lære, indgå i fællesskaber og forandre verden omkring sig. Forældre og professionelle har høje ambitioner for udviklingen af barnets potentialer og skaber de bedste betingelser for barnet.

”Læring uden grænser – Børn og unge lærer uden grænser” (6-15 år). De udnytter og udvikler deres ressourcer og potentialer maksimalt. Voksne indretter strukturer og organisation, så de til enhver tid fremmer børns læring.

I 2024 vil to opgaveudvalg arbejde med at opdatere visionerne ”Tryghed, leg og læring – Børn forandrer verden” og ”Læring uden grænser – Børn og unge lærer uden grænser”.

Derudover arbejdes der i Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid med strategi for fællesskaber som Kommunalbestyrelsen vedtog i 2016. Strategien definerer et fælles værdigrundlag og mindset for arbejdet med børne- og ungemiljøer og børn og unges deltagelsesmuligheder, der tjener som den fælles værdimæssige platform for vores indsatser i forhold til børn og unge. Vi ved, at børn og unge får de bedste forudsætninger for at trives, udvikle sig og lære, når de også oplever sig som en del af fællesskaber, og derfor er det vores ambition, at flere børn og unge skal opleve at være en del af de almene fællesskaber som f.eks. de almindelige folkeskoler, dagtilbud og fritidsliv, og at flest mulige børn og unge i udsatte og sårbare positioner deltager og trives i fællesskaber så tæt på almenmiljøet som muligt.

Strategien anviser en fælles retning i alt vores arbejde med børn og unge. Værdigrundlaget for ”Strategi for fællesskaber for børn og unge” er, at vi i Gentofte Kommune opfatter fællesskaber som en styrke og forskellighed som et potentiale. Målet er, at flere børn og unge trives og oplever glæden ved at deltage i fællesskaber i dagtilbud og skoler, herunder også børn og unge med særlige behov og særlige forudsætninger.

Flerårige mål

Alle stående udvalg i Gentofte Kommune skal fastlægge flerårige mål for deres område. Børneudvalget og Skoleudvalget har valgt følgende mål:

- Mål 1: Vi vil styrke det pædagogiske arbejde til glæde for børnene ved at tilpasse den fysiske kapacitet på dagtilbudsområdet
- Mål 2: Vi vil øge kvaliteten i dagtilbud og skabe læringsmiljøer, hvor børn trives og udvikler sig
- Mål 3: Vi vil fastholde, opkvalificere og rekruttere flere medarbejdere til dagtilbudsområdet
- Mål 4: Vi vil øge den borgeroplevede kvalitet i sagsbehandlingen
- Mål 5: Vi vil sikre, at flere børn og unge med særlige behov og særlige forudsætninger skal opleve glæden ved at deltage i fællesskaber tættere på almenmiljøet hvor de trives, lærer og udvikler sig.
- Mål 6: Vi vil øge andelen af elever der ved, hvad de skal lære og hvad de skal gøre for at lære
- Mål 7: Vi vil øge elevernes trivsel og oplevede fællesskab i skolen

- Mål 8: Vi vil gøre udskolings elever motiverede og klar til en digital fremtid.

De flerårige mål og tilhørende målepunkter for udvalget kan læses her: [Børneudvalget - Gentofte Kommune og Skoleudvalget - Gentofte Kommune](#)

Målene er tæt koblet til de fem centrale pejlemærker, som Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid arbejder ud fra, og som sammen med vores visioner, strategier og de flerårige mål sætter den strategiske retning for hele området.

Pejlemærkerne, der er underliggende tværgående temaer for vores arbejde, er Kvalitet i kerneopgaven, Fastholdelse og rekruttering, Børn og unges sundhed og trivsel, Fællesskaber med forskellighed og Deltagelse og demokratisk dannelse.

BAGGRUND OG PERSPEKTIVER

Alle børn og unge skal opleve trivsel, læring og udvikling af deres sociale og personlige kompetencer og sundhed. Det skal give dem et godt afsæt for deres børne- og ungeliv og for deres voksenliv og bidrage til, at børnene, når de bliver unge, gennemfører en ungdomsuddannelse, som de kan bruge som afsæt for videre uddannelse eller job.

Gennem deres opvækst skal børn og unge motiveres til at tage medansvar for egen trivsel og udvikling – og vi skal sammen med forældrene bidrage til en stærk udvikling af deres kompetencer.

Læring og det at kunne lære er vigtigt i et videnssamfund. Hvert barn og hver ung har et læringspotentiale, som skal udvikles. Vi skal tilrettelægge processer, der inspirerer og bidrager til den enkeltes læringskompetence som individ og i et fællesskab.

Kimen til et sundt liv grundlægges tidligt i livet, og vi ved, at børn og unge lærer mere, når de er fysisk aktive. Vi skal derfor også skabe rammer for, at fysisk aktivitet er en del af hverdagen i dagtilbud og skoler.

Den enkeltes trivsel og udvikling er tæt knyttet til adgangen til fællesskaber. Derfor arbejder vi i Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid med strategien ”Fællesskaber med forskellighed”, der handler om, at flere skal opleve at være en del af de almene fællesskaber som f.eks. de almindelige folkeskoler, dagtilbud og fritidsliv og samtidig trives og udvikle sig i disse fællesskaber. Vi skal derfor støtte børn og unge i at udvikle sociale og personlige kompetencer, der gør det lettere at være i og invitere andre ind i fællesskaber.

Aktuel forskning har imidlertid beskrevet en ny dimension i ungelivet. Den ’nye udsathed’ anskuer forskningen som et langt bredere kulturelt og socialt fænomen, der trækker spor på tværs af sociale lag, og potentielt kan ramme alle unge. Det er former for udsathed, som blandt andet kommer til udtryk i oplevelsen af pres, stress, angst, depression osv. Vi ved, at langt de fleste unge i Gentofte trives både privat, i skolen og i fritidslivet. Samtidig ved vi også, at unge i Gentofte er ambitiøse og at de stræber efter at præstere. Det er et konstant pres, som udfordrer mange på trivslen, på deres fællesskaber og på deres følelse af at være gode nok i kortere eller længere perioder. Med udgangspunkt i dette er der afsat midler i budgetaftalen 2023-2024 til en fokuseret, trivselsstabiliserende indsats, som gennemføres på alle 6. og 7. årgange på folkeskolerne fra august 2023 til juni 2026.

Et godt samarbejde mellem dagtilbud eller skole og forældre har også stor betydning for den enkeltes mulighed for at trives og udvikle sig – og for opbakning til de fællesskaber, som barnet/eleven er en del af. Vi vil derfor understøtte samarbejdet mellem forældre og fagprofessionelle og understøtte forældrene i at tage medansvar for de fællesskaber, deres barn eller ung er en del af.

Den digitale udvikling giver nye muligheder og nye udfordringer. Vi skal bruge mulighederne til at understøtte børn og unges faglige såvel som sociale udvikling og ruste dem til at begå sig i en verden, der i stigende grad drives af digitale teknologier. Vi skal sende børn og unge ud i den digitale fremtid med en grundlæggende teknologiforståelse og digital dannelse, der gør dem klar til at begå sig i en digitaliseret verden.

For at vi i Gentofte Kommune kan realisere visionen for børn og unge, arbejder vi for:

- At børn og unge deltager og trives i fællesskaber i dagtilbud og skoler og at flere børn og unge i udsatte positioner samt børn og unge med særlige forudsætninger oplever glæden ved at deltage i fællesskaber så tæt på almenmiljøet som muligt
- At skabe sammenhæng i vores pædagogiske arbejde i skoler og dagtilbud med børn og unges udvikling
- At skabe sammenhæng i vores tilbud til børn, unge og familier, uanset hvilken livssituation de er i
- At skabe sammenhæng i vores sundhedsfaglige arbejde for at understøtte børn, unge og deres familiers sundhed og trivsel.

Ovenstående er rammesættende for vores arbejde med fortsat, at understøtte børn og unges udvikling i det kommende år.

Børn og Skole er budgetmæssigt opdelt i fire områder; Skole og Fritid, Dagtilbud for småbørn, Forebyggelse og Sundhedsfremme for børn og unge samt Sociale Institutioner. Organisatorisk består Forebyggelse og Sundhedsfremme af afdelingerne "Familie og Sundhed" og "Sociale Institutioner".

I Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid skelnes der mellem børn og unges udvikling inden for tre centrale områder; læring, sociale og personlige kompetencer samt sundhed, som fremgår af de følgende sider.

Styrket faglig kvalitet

I Gentofte Kommune har vi i en årrække haft fokus på kvalitet på dagtilbudsområdet. Det tog fart med visionen "Tryghed, leg og læring – Børn forandrer verden" og arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan. I 2024 vil Dagtilbud fortsat have fokus på det pædagogiske tilsyn, som med den nye lovgivning i 2022 har styrket kommunernes tilsyn med det pædagogiske indhold i dagtilbuddene og kommunens kontrol med at dagtilbuddene efterlever gældende lovkrav.

I 2023 og 2024 har Dagtilbud iværksat en række nye initiativer som f.eks. faglige saloner. Faglige saloner er henvendt til ledelsen i dagtilbuddene, og i 2024 er det overordnede tema omsorg og relationsarbejde. Parallelt med de faglige saloner ønsker Dagtilbud at styrke ledernetværkene, så de er en arena for faglig ledelse. Formålet med de faglige saloner er at give viden og inspiration til praksis inden for udvalgte centrale temaer, som er afgørende for at kunne drive dagtilbud af høj kvalitet.

I 2024 igangsættes learning labs som er målrettet ledere og medarbejdere, og som kobles på de faglige saloner. Learning labs har fokus på det eksperimenterende, undersøgende og samskabende, med det formål at formulere og teste hypoteser ved at igangsætte prøvehandlinger til udvikling af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer. Med udgangspunkt i faglige saloner og learning labs afholdes "sammen om pædagogik", som giver mulighed for at dele viden og metoder i praksis med hele dagtilbudsområdet. Det er målet at afvikle en læringsfestival i 2024 og 2025, som skal præsentere pædagogiske og didaktiske forløb, der kan inspirere pædagogiske kolleger både i og uden for kommunen. Sideløbende med de nye initiativer, vil Dagtilbud fortsat have fokus på sprog, motorik samt social inklusion samt forankringen af "tidlig indsats i dagtilbud" (1000-dages programmet) gennem læringsnetværk på tværs af dagtilbud. Derudover har Dagtilbud indgået et samarbejde med Københavns Professionshøjskole om en styrkelse af praktikkens læringsrum.

Sprogindsatsen i dagtilbud

Der vil også i 2024 være et fortsat fokus på kompetenceudvikle inden for bl.a. sprog, motorik og inklusion. En række daginstitutioner og dagplejen deltog i 2016 til 2018 i forskningsprojektet "Vi lærer sprog i vuggestuen og dagplejen". Med udgangspunkt i projektets metoder, som viste sig effektive i forhold til at

understøtte børns sproglige udvikling, gav forældrene via en formandsamling i 2019 udtryk for, et ønske om, at indsatsen skulle implementeres i vuggestuer og dagplejen under titlen "Vi lærer sammen". Dagtilbud indgik derfor et 4-årigt samarbejde med Trygfondens Børneforskningscenter omkring implementering af indsatsen i vuggestuerne og i dagplejen i Gentofte Kommune. Fokus for indsatsen er et systematisk og målrettet arbejde med et læringsmiljø på 0-3-årsområdet som styrker børnenes sproglige, matematiske og eksekutive funktioner samt socioemotionelle kompetencer. De første kurser for dagtilbudsledere og pædagogisk personale blev afviklet i efteråret 2022 hvor ca. 270 medarbejdere deltog. I 2023 afvikles der endnu en kursusdag for alle medarbejderne og lederne og i 2024 vil der være fokus på, at alle nye medarbejdere får viden til indsatsen via et opfølgingskursus. I samarbejde med PPR fortsætter Dagtilbud også kompetenceudvikling inden for sprog via "Hanen-metoden". "Hanen's metoder og teknikker bygger på nyeste forskning, og har til formål at styrke det pædagogiske personale i at kunne give det enkelte barn det skarpeste sproglige afsæt. Uddannelse er en del af det vedvarende fokuserede arbejde med alle børns sproglige udvikling.

Med det politiske indsatsområde "Play and Learn" er engelsk implementeret som en legende og kreativ aktivitet for de 3-9-årige. I skolen forbindes den obligatoriske engelskundervisning i 1. og 2. klasse med aktiviteter i GFO'en. Der er løbende fokus på at opkvalificere flere medarbejdere i dagtilbud og GFO'er i at understøtte indsatsen "Play and Learn" og der er i 2023 afholdt 3 halve kursusdage, hvor ca. 75 medarbejdere var tilmeldt og 39 børnehaver repræsenteret.

Rekruttering og fastholdelse

Høj kvalitet i dagtilbud kræver uddannede medarbejdere. Fra forskning ved vi, at kvaliteten af de læringsmiljøer og den læring, børn oplever i dagtilbud, hænger positivt sammen med andelen af medarbejdere med en pædagogisk uddannelse. For at kunne fastholde og rekruttere medarbejdere med de rette kompetencer vil der i 2024 fortsat arbejdes med initiativer om styrkelse af fleksible arbejdsrammer på alle arbejdspladser. Dette sker ved, at der ud fra lokale arbejdsmiljødrøftelser og prøvehandling arbejdes videre med at skabe attraktive fleksible arbejdsmiljøer og arbejdsrammer for medarbejderne. Dette arbejde startede op ultimo 2022 og har været i løbende udvikling i 2023, heri ligger ligeledes et styrket fokus på at kunne gå fra deltid mod fuldtid, og generelt fortsat at have fokus på det gode arbejdsmiljø og robuste fællesskaber.

Der vil også i 2024 være rekrutteringsudfordringer på dagtilbudsområdet. Ledigheden blandt pædagoger er meget lav og udfordringen forventes at vokse yderligere i de kommende år. Derfor vil Dagtilbud i 2024 fortsat prioritere at fastholde, videreudanne og rekruttere medarbejdere med henblik på at alle dagtilbud har en høj andel af pædagogisk uddannet personale. Det gør vi bl.a. ved at tilbyde videreuddannelse for pædagogmedhjælpere som pædagogisk assistent. Dagtilbud ønsker at uddanne pædagoger via merituddannelser, grundet udmelding om lønunderstøttelse fra KL december 2022, pågår afklaring af meritunderstøttelsesmuligheder for 2024.

Dagtilbud har indgået et samarbejde med Københavns Professionshøjskole om en styrkelse af praktikens læringsrum, hvilket også er del af at udvikle dagtilbud til at være en god uddannelsesinstitution og arbejdsplads med stærk faglighed og kvalitet, samt en styrkelse til fastholdelse og rekruttering af studerende.

Yderligere vil den tværkommunale styregruppe for Dagtilbud fortsætte samarbejdet om fastholdelses-, rekrutterings- og uddannelsesindsatsen. Der arbejdes endvidere også løbende med afbureaukratisering i kerneopgaven, så medarbejderne har mest mulig tid til at løfte den pædagogiske opgave. Der samarbejdes ligeledes med Partnerskab for Fastholdelse og Rekruttering om initiativer til styrkelse af fastholdelse og rekruttering. Initiativer som trækker ind i og skal styrkes i 2024.

Læring Skole

Eleverne i Gentofte Kommune klarer sig godt, og vi arbejder løbende med kvalitetsudvikling på

skoleområdet. Vi har længe prioriteret tre fælles strategiske indsatsområder for realiseringen af delvisionen Læring uden Grænser. Det gør vi fortsat i skoleåret 2023/2024: Synlig Læring, Fællesskaber samt Fremtidens Udskoling.

Synlig Læring, Alle elever skal lære at lære mere (2014 -)

Skolerne i Gentofte, Gladsaxe og Rudersdal kommuner har siden 2014 samarbejdet om udviklingsforløbet Alle elever skal lære at lære mere – et 3K samarbejde, som er en del af det større 4K samarbejde¹. Formandskabet går på skift mellem de tre kommuner.

Alle elever skal lære at lære mere har til formål at forankre en synligt lærende praksis på skolerne, hvor eleverne bliver bevidste om, hvad de skal lære, hvor de er og hvad deres næste skridt skal være i deres læreprocesser. Udviklingsforløbet sigter på at etablere synligt lærende skoler med læringsmiljøer, hvor læring og udvikling ses i barnets perspektiv, hvor børnene støttes i at tage aktivt del i egen læring og hvor læring og det systematiske arbejde med at lære gennemsyrrer alle aktiviteter.

A.P. Møller Fonden har støttet udviklingsforløbet økonomisk i fase 1, hvor skolerne i Lyngby-Taarbæk Kommune deltog og i fase 2, hvor forløbet i dag omfatter i alt 32 skoler fra Gentofte, Gladsaxe og Rudersdal Kommuner.

I fase 2 af Alle elever skal lære at lære mere er det strategien, at skolerne decentralt og forskelligartet omsætter viden og kompetencer fra fase 1 som et led i en langsigtet kapacitetsopbygning lokalt på skolerne. Dette bygger på en grundlæggende tillid til skolerne og et decentralt afsæt i den enkelte skoles aktuelle ståsted og behov – over for en ønsket balance mellem skolens indsatser og forløbets fire overordnede praksismål:

- Den synligt lærende elev: Eleverne kender deres læringsmål og kan forklare, hvor de er, hvor de skal hen, og hvordan de kommer derhen
- Kend din virkning: Vi bruger systematisk indsamlet viden som vigtige udsagn om vores betydning for elevernes progression
- Feedback: Vi giver og modtager feedback på alle niveauer
- Inspireret og passioneret undervisning: Vi er nysgerrige og engagerede i en professionel dialog om vores betydning for elevernes progression

I skoleåret 2023/2024 udbydes ligesom i 2022/2023 et større kompetenceudviklingsforløb om læringsstrategier – på tværs af kommuner og skoler i 3K.

Samarbejdet med A.P. Møller Fonden og deres økonomiske støtte til udviklingsforløbet forventes at slutte med udgangen af skoleåret 2024/2025.

Fremtidens udskoling

Gentofte Kommune har haft et ønske om at skabe en mere varieret og virkelighedsnær skoledag for eleverne og derigennem øge både læringen, trivslen og motivationen i hele skoleforløbet – ikke mindst i udskolingen, som der har været særligt fokus på ved det Opgaveudvalg, som i oktober 2018 afleverede forslag til fremtidens udskoling "En ny udskoling – MIT Campus Gentofte". Dette forslag understøtter arbejdet med at have fokus på bl.a. variation, virkelighedsnær undervisning og samarbejde med det omkringliggende samfund.

Skolerne har siden primo 2019 været i gang med at realisere anbefalingerne fra Opgaveudvalget for "En

---

¹ 4K samarbejdet er et tværkommunalt samarbejde mellem Gentofte, Gladsaxe, Lyngby-Taarbæk og Rudersdal Kommuner. 3K samarbejdet om Synlig Læring omfatter Gentofte, Gladsaxe og Rudersdal Kommuner.

ny udskoling – MIT Campus Gentofte”, og arbejder efter opgaveudvalgets anbefalinger, med ”Motiverede elever klar til en digital fremtid” og et særligt udskolings-DNA under overskrifterne ”Originalitet i Fællesskaber”, ”Fejle for at mestre” og ”Udforske og skabe”.

I september 2020 slog Udskolingshuset (tidligere Udskolingen i Byens Hus) dørene op med nye og spændende læringsmiljøer, der understøtter udskolings-DNA’et, herunder et makerspace til arbejdet med elevernes teknologiforståelse, og som skolerne tænker ind i deres undervisning. Udskolingshuset står for udviklingen af relevante forløb og er vært for forskellige projekter, som understøtter arbejdet med Fremtidens Udskoling og bidrager til sammentænkning af indsatser på ungeområdet.

Villum Fonden har støttet Udskolingshuset med 8 mio. kr. over 5 år. Midlerne udløber ved udgangen af 2024. I forbindelse med budget 2023 er der afsat midler til at drive Udskolingshuset videre. Der er afsat 1,425 mio. kr. i 2023 og 2,075 mio. kr. i 2024 og frem til formålet.

Eleverne i udskolingen har givet udtryk for, at de ønsker et bedre grundlag for at træffe de mange valg, de stilles overfor, og peger bl.a. på løsning af autentiske problemstillinger, praktik, kontakt med virksomheder og øget egen indflydelse på deres uddannelsesforløb som mulige veje for at imødekomme dette. Her er vores arbejde med Fremtidens Udskoling i samspil med verden omkring skolen en central indsats.

Nye samarbejder indgås løbende med lokale virksomheder med fokus på STEM (naturfag), praksisfaglighed og teknologiforståelse. Udskolingerne har – med tovhold fra Udskolingshuset, et kontinuerligt samarbejde med Ørsted omkring fællesfaglige fokusområder i naturfag. I skoleåret 2023/2024 opstartes bl.a. et nyt samarbejde med Coloplast A/S og Svart Dyssell Aps – en lokal tømerervirksomhed. Herudover er der fortsat et udvidet samarbejde med Naturskolerne, Haver til Maver og LIFE Fonden.

I tråd med opgaveudvalgets anbefalinger om en motiverende og varieret skoledag er det fortsat muligt i skoleåret 2023/2024 fra 8. klasse at søge om at blive optaget på et forløb på de skoler, der har samarbejde med gymnasier. Disse forløb kan understøtte elever, der søger tryghed i interessefællesskaber og ønsker faglige udfordringer indenfor enten SCEINCE (i et samarbejde mellem Ordrup Skole og Ordrup Gymnasium), HUMA (samfund og innovation, i et samarbejde mellem Skovgårdsskolen og Øregård Gymnasium) eller STEM (science-technology-engineering – mathematics i et samarbejde mellem Hellerup Skole og GI. Hellerup Gymnasium). STEM forløbet er Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid ikke involveret i, det foregår kun mellem skolen og gymnasiet.

Med gymnasieaftalen fra den 10. juni 2021 vil det ikke som tidligere være muligt at garantere, at eleverne optages på de gymnasier, som skolerne samarbejder med. Forløbene vil dog fortsat give eleverne god indsigt i, hvad der venter forude, hvis de vælger at søge optagelse på et gymnasium.

Derudover er der udviklet særlige udskolingsforløb:

- I samarbejde med Akademiet Fodbold Fulton har Bakkegårdsskolen gennem flere år udbudt et særligt udskolingsforløb for elever, der elsker fodbold, og som af den ene eller anden årsag kan have glæde af en ny og anderledes tilgang til skoledagen. Fodbold Fulton er således et eksempel på, at alle børn og unge skal opleve glæden ved at være en del af et fællesskab. I skoleåret 2023/2024 begynder, jf. tidligere politisk budgetforlig, den tredje og sidste Fodbold Fulton klasse på Bakkegårdsskolen. Herefter udløber bevillingen til oprettelse af nye hold. Hvis samarbejdet med Akademiet Fodbold Fulton skal fortsætte, skal der bevilliges nye midler i budget 2025/2026
- På Bakkegårdsskolen tilbydes unge idrætstalenter en idrætsordning, der giver unge talenter mulighed for at dyrke deres sport, samtidig med der bliver tid til at passe skolen, familien og vennerne.

Skolefravær

I budgetaftalen 2023-2024 er der afsat 2,5 mio. kr. årligt i 2023 og frem til en indsats, der skal forebygge og nedbringe børn og unges bekymrende skolefravær på Gentofte Kommunes skoler. Midlerne er investeret i et tværfagligt skolefraværsteam, der startede 1. juni 2023.

Skolefraværsteamet skal arbejde "hands-on" og praksisnært samt tilbyde individuelle, tilpassede og målrettede indsatser til eleven. Målet er at etablere en fleksibel indsats med fokus på, hvad der er behov for i det konkrete samarbejde med eleven, forældrene og skolen. Teamet skal arbejde med elever, der er i skolefravær eller begyndende skolefravær.

Skolefraværssager er ofte komplekse sager med flere samvirkende årsager, der kalder på tværfaglige løsninger for at hjælpe den enkelte elev. Derfor består teamet af en psykolog, en pædagog og en pædagog/lærer. Dertil ansættes der endnu en medarbejder med socialrådgiverkompetencer. Skolechef og Familie- og Sundhedschef har delt ledelse på teamet.

Den nye indsats er en videreudvikling af det fokus, der har været siden 2020 i Gentofte på at nedbringe bekymrende skolefravær og skabe øget trivsel, skoleglæde og deltagelsesmuligheder i fællesskaberne for alle elever. Her har der været arbejdet med tre fokusområder:

- 1) Data om elevfravær bliver anvendt som et redskab til at sikre tidlig opsporing af fravær og som relevant ledelsesinformation på skolerne.
- 2) Sparringsteamet har på Fælleskonferencer givet vejledning, rådgivning og sparring til skolerne, når en elev har bekymrende fravær.
- 3) 100 medarbejdere fra skolerne og fagområderne i Familie og Sundhed har været på kompetenceudvikling i håndtering af bekymrende skolefravær med Tine Basse Fisker.

De seneste tal viser, at elevfraværet i skoleåret 2021/2022 i Gentofte Kommune ifølge Børne- og Undervisningsministeriet var 7,7 pct. mod 8,0 pct. på landsplan.

Børn med særlige forudsætninger

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2023 blev det vedtaget at afsætte midler til elever med særlige forudsætninger i 2023 og frem, således at der i 2023 er bevilget 1,0 mio. kr. og 1,2 mio. kr. i 2024 og frem. I budgetteksten hedder det:

Der er som nævnt udover de brede og generelle indsatser på skoleområdet også brug for målrettede projekter, som forligspartierne har valgt at prioritere. Det drejer sig om udvikling af arbejdet med elever

med særlige forudsætninger/høj begavelse og et vejlederkorps. Der afsættes 1,0 mio. kr. i 2023 og 1,2 mio.kr. i 2024 og frem til dels at udvikle kommunens Videnscenter for elever med særlige forudsætninger, dels at opnormere Vejlederteamet, som understøtter fællesskabsindsatsen lokalt på skolerne. Indsatserne består bl.a. i dels at opkvalificere lærerne i at spotte og teste, dels til oplysning af forældre. Vejlederteamets målsætning er at skabe læringsmiljøer med plads til alle børn ved tidlig involvering og brug af flere og anderledes pædagogiske greb blandt andet gennem co-teaching.

I 2023 igangsættes fire tiltag som understøtter arbejdet med børn med særlige forudsætninger:

Kompetenceløft for medarbejdere: Videnscenteret vil udvikle - og fra skoleåret 2023/2024 - udbyde uddannelse til to lærere på alle kommunens folkeskoler. Derudover inviteres PPR, medarbejdere med udgående funktion (MUF'ere) og privatskoler med. Der vil være syv praksisnære moduler med fokus på cases fra hverdagen. Formålet med kompetenceløftet er at opkvalificere lærere m.fl. i at opspore, screene og skabe de bedste læringsmiljøer for eleverne.

Undervisningsforløb for elever: Fra skoleåret 2023/2024 vil folkeskolerne tilbyde målrettede undervisningsforløb for elever med særlige forudsætninger. Forløbene er for hhv. 1.-2. klasse, 3.-4. klasse og 5.-6. klasse med 2 ugentlige lektioner 4 gange årligt. Forskning fra VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd - viser, at blot nogle timers undervisning om ugen sammen med andre højt begavede styrker eleverne fagligt og gør dem gladere for at gå i skole.

Opnormering af ressourcer i Videnscenteret: Videnscenteret får opnormeret sine timer fra 1.050 til 1.800 timer årligt, jf. de flerårige mål. Det sker dels for at sikre ressourcer til at realisere kompetenceløft og undervisningsforløb, og dels for at styrke den vejledning og rådgivning, som Videnscenteret tilbyder forældre og skoler.

"Busy Brain" forløb fra Gifted Institute: Gentofte vil i samarbejde med Gifted Institute gennemføre et forsøg med tre "Busy Brain" forløb for ca. 30 elever, hvor der arbejdes med at udvikle elevernes emotionelle og sociale selvforståelse. Målgruppen for forsøgene er elever i mistrivsel og med skolefravær. Gifted Institute er et videncenter med speciale inden for højtbegavede børn, unge og deres familier.

Sociale og personlige kompetencer

Børn og unges sociale og personlige kompetencer skaber deres identitet og er en grundlæggende forudsætning for at kunne begå sig i hverdagens relationer og fællesskaber i såvel daginstitution som i skole og i fritid.

Via arbejdet med de lovpligtige pædagogiske læreplaner i dagtilbuddene og indsatser som Fri for Mobberi sætter dagtilbuddene tidligt fokus på børns personlige og sociale kompetencer. Dertil bliver alle dagtilbudsbørn årligt kompetencevurderet ud fra følgende seks kategorier, der afspejler den pædagogiske læreplan:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskaber.

Denne opmærksomhed fortsætter i overgangen til skole. Det er forskningsmæssigt belyst, at tryghed og kontinuitet i overgangen har stor betydning for børns selvtillid, trivsel og deres videre uddannelse og beskæftigelse. Derfor arbejder kommunens dagtilbud og skoler tæt sammen med hinanden og med forældre for at sikre en tryk og sammenhængende overgang, der understøtter hvert enkelt barns læring,

trivsel og udvikling i dets nye hverdag – herunder at være en del af stærke børnefællesskaber. Dette samarbejde er beskrevet i kommunens principper for overgangssamarbejdet på 0-6 årsområdet. Med principperne har vi sat os følgende mål at:

- Skabe trygge overgange med de bedste betingelser for trivsel, læring og udvikling
- Sikre kontinuitet og sammenhæng mellem hjem, dagtilbud og skole
- Sikre systematisk videndeling mellem forældre, dagtilbud og skole – vi beskriver alle børn
- Sikre en særlig opmærksomhed på børn i udsatte positioner
- Sikre opfølgning og evaluering på det professionelle samarbejde i overgangen.

På baggrund af erfaringerne fra overgangssamarbejdet mellem dagtilbud og skole, vil der i 2024 fortsat være fokus på at sikre en god platform for samarbejdet mellem sundhedsplejen og Dagtilbud i forbindelse med overgangen fra hjem til dagtilbud. Formålet med overgangssamarbejdet er at dele relevant viden om barnet med dagtilbuddet inden barnets opstart i dagtilbuddet. Sundhedsplejersken udfylder derfor sammen med en forælder en overgangsbeskrivelse, som har fokus på viden om kommunikation/sprog, motorik, sanser, søvn, kontakt og samspil.

På tværs af fagområder og anbefalinger fra diverse opgaveudvalg har vi et kontinuerligt udviklingssamarbejde om at styrke børn og unges sociale og personlige kompetencer. Samarbejdet definerer samtlige fælles indsatser og projekter, der er i Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid.

Fremskudt indsats

Den fremskudte indsats betyder, at socialrådgivere og familiekonsulenter siden 2023 har været til stede på størstedelen af skoler og i dagtilbud for at arbejde endnu mere med den tidlige opsporing og indsats i forhold til børn, unge og deres familier, hvor der er en bekymring i forhold til trivsel, udvikling eller læring.

Den fremskudte indsats har til formål at bidrage til at realisere målsætningerne i strategien "Fællesskaber med forskellighed", som er:

- Flere børn og unge oplever glæden ved at deltage i fællesskaber i daginstitutioner og skoler
- Flere børn og unge i udsatte og sårbare positioner oplever glæden ved at deltage i fællesskaber så tæt på almenmiljøet i daginstitutioner og skoler som muligt.

Børnene, de unge og deres familier skal have den rette hjælp hurtigt. Derfor samarbejder socialrådgivere og familiekonsulenter med lærere, pædagogisk personale og øvrige fagpersoner om at styrke og udbygge den tidlige, målrettede og sammenhængende indsats, der allerede foregår i daginstitutioner og på skoler.

Den fremskudte indsats overordnede målsætninger er således:

- At barnet, den unge og/eller familien får den rette hjælp og støtte inden problemerne vokser sig store
- At daginstitutioner og skoler får adgang til socialfaglig sparring, og den samlede gruppe af fagpersoner oplever en effektiv og smidig samarbejdsproces om børn og unge, hvor der er en bekymring
- At socialrådgivere og familiekonsulenter, ved at arbejde både i daginstitutioner og skoler, får viden om det enkelte barn fra en tidlig alder, som kan bringes i spil, når barnet kommer i skole.

På baggrund af en prøvehandling gennemført i 2022 og en permanentgørelse af indsatsen fra 2023, er fokus for 2024 at fortsætte understøttelsen af den fortsatte udvikling af en solid driftsorganisering med fokus på at sikre højest mulig effekt af indsatsen.

Sundhed og trivsel

Sundhedsindsatsen handler om at styrke børn og unges fysiske og mentale sundhed og modstandsdygtighed for skabe de bedste forudsætninger for en sund voksentilværelse. Sundhedsfremme og sygdomsforebyggelse er kerneopgaven i Sundhedsplejen og i Tandplejen og fortsætter i hele barne- og ungealderen.

Det sundhedsfremmende arbejde starter allerede under graviditeten med ekstra støtte og vejledning til de vordende forældre, hvor der er behov for det. Der er i Sundhedsplejen fokus på at understøtte en sikker tilknytning mellem barn og forældre for at sikre god mental udvikling. Sundhedsplejen arbejder med ADBB-screening (Anti-Distress BaBy), som er en evidensbaseret metode til at undersøge for tidlige vanskeligheder i den sociale kontakt for spædbørn.

Mental sundhed indeholder to dimensioner. Den ene er trivsel og oplevelsen af at "have det godt", og den anden er at kunne klare dagligdagens udfordringer. Mental sundhed er en vigtig del af børnenes og de unges sundhed. At børn og unge trives er en vigtig forudsætning for læring og udvikling, og læring og udvikling er forudsætning for, at barnet og den unge trives.

Børn og unge skal have det godt med sig selv og være i stand til at mestre de udfordringer og de betingelser, som hverdagen byder. Alle medarbejdere har en aktiv rolle i at understøtte børnene og de unges trivsel og skal være uddannede til at opdage mistro og igangsætte en tidlig indsats. Der fokuseres på en antimobbekultur, samt på at alle børn deltager i fællesskaber.

Hygiejneindsats

I 2024 fortsætter det sundhedsfremmende arbejde i form af årlige hygiejnetilsyn i dagtilbuddene og på skolerne, og vi vil stadig arbejde med eventuelle forbedringspotentialer i de enkelte dagtilbud og skoler. Derudover fortsætter den løbende smitteforebyggende rådgivning, undervisning mv.

Hygiejneindsatsen i Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid står på to ben. Det ene ben lever op til de punkter, som er beskrevet i sundhedsloven (tilsyn) og det andet ben er borgerrettet udvikling. Hygiejnetilsynene tydeliggør forbedringsmuligheder og kan bidrage positivt til arbejdet med at nedbringe sygefravær. Udviklingsområderne er sundhedsfremmende og skal understøtte det pædagogiske arbejde, det eksisterende læringsmiljø og andre udviklingstiltag, ligesom der er fokus på at understøtte forældrene, børnene og de unge, så de har mulighed for at træffe sunde valg.

STIME-projektet

Kommunalbestyrelsen er optaget af at sikre hurtig hjælp til psykisk sårbare børn og unge inden problemerne vokser sig store. Til og med 2025 vil der fortsat være fokus på at yde tidlig hjælp til børn og unge, der viser tidlige tegn på ADHD, angst, depression, selvskade og spiseforstyrrelser i STIME-projektet.

Der er ligeledes fokus på mental sundhed i den borgerrettede forebyggelse 2017- 2024 og det trivselsfremmende arbejde i dagtilbud, skoler og GFO'er, vil således også være et fokusområde de kommende år.

Fælles om Ungelivet

Gentofte Kommune er pilotkommune i "Fælles om ungelivet", som er et partnerskabsprojekt mellem Sundhedsstyrelsen, Trygfonden og fire andre kommuner og projektet skal være med til at gennemføre anbefalingerne fra Opgaveudvalget "Unge sundhed og trivsel – røg, stoffer og alkohol".

Fælles om ungelivet vil systematisk og med afsæt i viden og data, sætte fokus på den rolle forældre og andre voksne omkring unge har for unges brug af alkohol og andre rusmidler, og skabe dialog om holdninger og handlinger.

Pilotfasen for "Fælles om ungelivet" løber fra medio 2020 til medio 2024 og består overordnet i at udvikle og afprøve en model for 1) dataindsamling og afrapportering og 2) formidling og involvering af forældre og lokalsamfundsaktører. Fra medio 2024-2027 fortsætter projektet i en programfase.

Søvn

God og tilstrækkelig søvn forebygger sygdom og mistrivsel. Derfor er søvn essentielt for børn og unges generelle trivsel, koncentration og læring.

I søvnindsatsen som er forankret i Tværgående ungeindsatser, er der fokus på senere mødetider, søvnforløb og forældreinddragelse i udskolingen. Målsætningen er at finde tre-fem skoler, som vil være med til at afprøve senere mødetid for udskolings elever. Dette vil være en vigtig strukturel faktor at igangsætte med henblik på at forbedre unges søvnvaner. Det vil potentielt kunne give en markant ændring i rammerne omkring de unge og deres søvnvaner. Herunder kan også nævnes arbejdet for at sikre tidligere afleveringstidspunkter. Denne indsats kan med fordel suppleres med søvnundervisning/forløb for elever, fokuseret kompetenceudvikling hos personalet på skolerne samt en fokuseret forældreindsats med oplæg og workshops.

I søvnforløbene får eleverne viden, øvelser og gode råd til hvordan de selv kan være med til at få god og tilstrækkelig søvn. Søvnindsatsen sker også i samarbejde med indsatsen "Bliv ven med din Hjerne". Øget fokus på forældreinddragelse vil desuden ske gennem en temarække med foredrag samt nyhedsbrev for forældre til teenagere, hvor søvn er et af flere temaer.

En times motion

Der arbejdes fortsat med at understøtte En Times Motion Dagligt for alle borgere i Gentofte Kommune. Indsatsen tager udgangspunkt i opgaveudvalgets anbefalinger, og bringes i spil i sammenhæng med både idræts- og bevægelsespolitikken, sundhedspolitikken og Fælles om Ungelivet. Foruden læring, sociale og personlige kompetencer og sundhed arbejdes der ligeledes med en række andre fokusområder på tværs af 0-18 år.

Ovenstående udmønter sig bl.a. i en særlig indsats for at styrke trivselsfremmende miljøer for unge i idrætsforeningerne. En række ungdomstrænere vil uddannes og indgå i netværk på tværs af idrætsforeninger. Ligeledes vil en særlig indsats rettet mod borgere over 60 år understøtte, at flere lever et liv med aktive fællesskaber, mens Opgaveudvalget "Fremtidens Idrætsfaciliteter" vil sætte fokus på hvordan vi fremover prioriterer kommunens idrætsfaciliteter så de kommer mest muligt til gavn.

Indsats på det specialiserede børneområde

Nogle børn, unge og familier er udsatte og kræver en specialiseret indsats for at sikre, at børnene og de unge kan udvikle deres læringsmæssige, sociale og personlige kompetencer samt sundhed bedst muligt og så tæt på almenmiljøet som muligt. Vi ønsker, at børn, unge og deres familier oplever at få den rette hjælp hurtigt og inden problemerne vokser sig store.

Endelig vil der i 2024 fortsat være fokus på at understøtte den faglige udvikling i kommunens sociale institutioners. På de Sociale institutioner vil der i 2024 bl.a. være på fokus, at:

- Understøtte kommunens øvrige områder med specialiseret viden
  - Eksempelvis stiller både Hellerup Krisecenter og Børneterapien fortsat deres specialiserede viden vedrørende voldsramte kvinder og børn samt børn med nedsat funktionsevne til rådighed for kollegaerne i Familie og Sundhed
- Udvikle institutionerne med inspiration fra nyeste forskning.
- Terapeuterne fra Børneterapien anvender en særlig træningsmetode som er nyskabende ved at gøre brug af Virtual Reality i behandlingen af børn med Cerebral Parese
- Være mere agil i forhold til Gentofte Kommunes behov, såvel som øvrige køberkommuners behov, ved bl.a. at være i tæt dialog med myndighedsområdet.

Vi vil øge den borgeroplevede kvalitet i sagsbehandlingen på det sociale og specialiserede område. Dels ved at fremme dialogen og samarbejdet med borgerne, dels ved at styrke samarbejdet internt i organisationen og i forhold til kommunens eksterne samarbejdspartnere.

Der kommer en ny lovgivning på det specialiserede børne og ungeområde, BARNET Lov i 2024. Der er fire fokuspunkter i lovgivningen, nemlig et tidssvarende børnesyn, der giver flere rettigheder til og løbende inddragelse af børnene, fleksible sagsforløb med større rum for socialfaglige vurderinger, rette hjælp i tide, når der skal laves indsatser i forhold til børnene, og endelig et ønske om færre skift og mere stabilitet i forhold til sagsbehandlingen.

Forældresamarbejde

Børn med særlige behov

Vi har aktuelt et samarbejde med forældreinitiativgruppen, hvor børnene har særlige behov i form af psykiske og/eller fysiske funktionsnedsættelser. Sammen med forældrene arbejder vi på at forbedre kvaliteten i mødet med Skolevisitationen og Familie og Sundhed. Vi arbejder f.eks. på forbedret information om hjælpemuligheder i form af forældreguides og på forbedring af hjemmesiden Gentofte.dk, på at reducere sagsbehandlingstiden og skabe øget gennemsigtighed omkring processen til borgerne. Til det har vi igangsat en række initiativer til at udvikle kommunens interne visitationsprocesser.

Boligsocial indsats

I Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid har der siden afslutningen af opgaveudvalget om den boligsociale indsats i 2019 været fokus på børn, unge og deres familie i udpegede boligområder. Gode naboskaber, tryghed og mindre kriminalitet, øget trivsel og sundhed er nøgleordene for indsatserne. I 2023 bliver forældrenetværksarbejde samt *ung i job* indsats målrettet unge og familier i udpegede boligområder igangsat.

Der arbejdes fortsat med fællesskabende aktiviteter så som fællesspisning, sportsarrangementer, lektiecafe, for at forebygge utryghed, foreningsløshed, social eksklusion og dermed ledighed og udsathed på længere sigt. Der vil også fortsat være fokus på at inkludere og hjælpe fordrevne ukrainere, som er boligplacerede i

områderne, samt at støtte op om den lokale sammenhængskraft og tryghed via eksempelvis at afholde større events i boligområderne, tryghedsvandringer, sociale arrangementer drevet af beboere.

Digitalisering

Der er de seneste år investeret i udbygning af IT-infrastruktur, digitale læremidler og kompetenceudvikling af medarbejdere for at understøtte udvikling bedst muligt på dagtilbuds- og skoleområdet. Udbygningen af IT-infrastrukturen samt fokus på teknologiforståelse og digitale læremidler fortsætter i 2023 og 2024.

Med tilblivelsen og den videre drift og udvikling af Udskolingen i Byens Hus er der særligt fokus på at kompetenceløfte skolernes personale i teknologiforståelse. Løftet er målrettet alle skolers udskolinger, men også skolernes indskoling og mellemtrin får et løft. Kompetenceløftet vil sikre at alle skoler har en "tek-ambassadør" i hver afdeling på skolen, som for udskolingens vedkommende vil styrke arbejdet med eleverne som besøger Udskolingen i Byens Hus, og for indskoling og mellemtrin ligeledes vil bane vejen til det skærpede fokus på forsøgsfagligheden teknologiforståelse.

Fokus på de digitale læremidler og læringsplatforme har de seneste år løftet den daglige undervisning på skolerne til et digitalt format, som er opdateret, så det opfylder de gældende mål for undervisningen. Det digitale format baner vejen for digitalisering af samarbejds- og feedbackprocesser, ligesom det tilbyder en multimodalitet i undervisningen, hvor eleverne både kan læse, lytte, se og producere på en givende måde, som er målrettet den enkelte elev og understøtter dennes progression i undervisningen. Samtidig er der på skolerne fokus på, at læring ikke er en proces, der er henvist til at foregå bag skærme. Variation og bevægelse er centrale elementer i undervisningsplanlægning og udførelse. Alle skoler er i udgangspunktet mobiltelefonfrie i undervisningstiden.

Faktaboks

DAGTILBUD FOR SMÅBØRN

I aldersgruppen 0-6 år benytter ca. 3.600 børn kommunens dagtilbud. Dagtilbudsområdet i Gentofte Kommune består af:

- Ca. 1.300 børn i vuggestuer
- Ca. 2.300 børn i børnehaver
- Ca. 40 børn i dagpleje.

Alle børn, ældre end 26 uger, er garanteret en plads i et dagtilbud. Tilbuddene varierer og omfatter:

- Dagpleje
- Vuggestuer
- Børnehaver
- Kombinerede og integrerede daginstitutioner
- Skovbørnehaver
- Naturbørnehaver.

Lovgrundlaget for området er Dagtilbudsloven, Lov om social service og Folkeskoleloven.

Faktaboks

SKOLE OG FRITID

Der er ca. 9.600 børn og unge i den skolepligtige alder (6-15-årige), der benytter et eller flere af kommunens skole- og fritidstilbud:

- Ca. 6.900 børn og unge i folkeskolens 0.-9. klasse
- Ca. 2.600 børn i GFO 0.-3. klasse
- Ca. 2.600 børn i klub for 4.-6. klasse
- Ca. 87 børn fra Gentofte på kommunens specialskole
- Ca. 2.700 børn og unge på privatskoler
- Ca. 55 unge i 10. klasse.

Heraf benytter ca. 500 børn fra andre kommuner kommunens folkeskoletilbud (0.-10. klasse).

Gentofte Fritidsordninger (GFO):

Alle skolesøgende børn fra børnehaveklasse til og med 3. klasse tilbydes pædagogisk tilrettelagte fritidsaktiviteter i skolens GFO. Ved indskrivning i skolen vil man automatisk få tilbudt en plads i GFO.

Fritidsklub og Juniorklub:

Alle børn og unge fra 4. klasse til og med 6. klasse tilbydes pædagogisk tilrettelagte fritidsaktiviteter og samvær i kommunens fritidsklubber.

Lovgrundlaget for området er Folkeskoleloven.

Faktaboks

FOREBYGGELSE OG SUNDHEDSFREMME FOR BØRN OG UNGE

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) tilbyder:

Vejledende og rådgivende samtaler, hvor der videregives viden og indgås dialog med de voksne (forældre og det pædagogiske personale) omkring barnet, så barnets udvikling, læring og trivsel understøttes bedst muligt.

Derudover tilbydes udredning og intervention, hvor det vurderes hensigtsmæssigt.

Sundhedsplejen står for, at:

- Ca. 620 familier med spædbørn får besøg
- Ca. 80 mødregrupper startes
- Ca. 4.100 elever er til sundhedssamtale og/eller undersøgelse
- Ca. 1.200 elever tilbydes rygeforebyggende undervisning
- Ca. 1.200 elever tilbydes seksualundervisning.

Tandplejens tilbud dækker:

- Ca. 17.500 børn og unge
- At SOSU-eleverne får tilbudt undervisning i mundpleje
- At ca. 620 over 18 år er tilknyttet omsorgstandplejen
- At ca. 235 Gentofteborgere i alle aldre er tilknyttet specialtandplejen.

Børn og Families tilbud omfatter bl.a.:

- Børnefaglige undersøgelser
- Behandling af underretninger efter servicelovens §155
- Rådgivning og støtte til børn, unge og familier
- Forebyggende foranstaltninger til børn og unge
- Anbringelse uden for hjemmet
- Hjælp til familier med børn med funktionsnedsættelser
- SSP-indsats
- Efterværn til unge.

De vigtigste lovgrundlag er Lov om social service, Sundhedsloven, Folkeskoleloven og Barnets lov fra januar 2024.

Faktaboks

SOCIALE INSTITUTIONER

Sociale Institutioner tilbyder muligheder for, at børn og unge, fra Gentofte og andre kommuner, med særlige behov samt deres forældre kan udvikle sig bl.a. på ni institutioner.

- Ca. 55 børn og unge er tilknyttet psykosociale institutioner, heraf ca. 20 fra Gentofte Kommune
- Ca. 165 børn og unge er tilknyttet handicapinstitutioner, heraf ca. 30 fra Gentofte Kommune
- Ca. 530 børn og unge modtager behandlinger i Børneterapien, heraf ca. 245 fra Gentofte Kommune
- Ca. 40 kvinder og deres børn er tilknyttet et krisecenter, heraf en fra Gentofte Kommune
- Ca. 50 børn og voksne er tilknyttet en familieinstitution, heraf 5 fra Gentofte Kommune.

I alt ca. 845 børn, unge og deres familiemedlemmer, heraf ca. 300 fra Gentofte Kommune, er tilknyttet vores sociale institutioner.

Lovgrundlaget er Lov om social service, Lov om socialtilsyn samt Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Økonomisk ramme

I det følgende vises de økonomiske rammer for Børn og Skole – først samlet og dernæst udfoldet for hvert af de fire budgetområder:

- Skole og Fritid
- Dagtilbud for småbørn
- Forebyggelse og Sundhedsfremme for børn og unge
- Sociale institutioner.

Drift – service samlet:

Børn og Skole						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Skole og Fritid	766.367	779.668	816.168	809.277	800.334	789.560
Dagtilbud for småbørn	364.018	366.382	395.545	393.503	391.439	387.553
Forebyggelse og sundhedsfremme for børn og unge	226.915	235.472	250.298	250.037	250.775	250.758
Sociale institutioner	-1.671	-15.573	-14.889	-11.057	-11.057	-11.057
Netto	1.355.628	1.365.950	1.447.123	1.441.761	1.431.491	1.416.815
Udgifter i alt	1.840.332	1.885.249	1.968.271	1.959.911	1.949.642	1.934.965
Indtægter i alt	-484.704	-519.299	-521.148	-518.150	-518.150	-518.150

Drift - øvrige udgifter samlet:

Børn og Skole						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Skole og Fritid	2.421	2.395	2.563	2.563	2.563	2.563
Forebyggelse og sundhedsfremme for børn og unge	-4.145	6.154	6.517	6.517	6.517	6.517
Netto	-1.724	8.549	9.080	9.080	9.080	9.080
Udgifter i alt	26.495	29.861	31.095	31.095	31.095	31.095
Indtægter i alt	-28.220	-21.312	-22.016	-22.016	-22.016	-22.016

Økonomisk ramme Skole og Fritid

Drift - service:

Skole og Fritid						
Hele 1.000	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Folkeskoler*	368.197	405.967	397.105	391.674	385.090	376.999
Skolefritidsordninger	45.854	43.378	47.524	47.462	47.320	47.294
Fællesudgifter for det samlede skolevæsen*	37.177	15.742	37.142	38.449	38.449	38.449
Specialundervisning	157.854	158.118	170.263	169.263	169.263	169.263
Bidrag til statslige og private skoler	111.309	112.506	117.598	116.075	113.741	111.668
Efterskoler og	11.531	12.004	12.791	12.908	13.027	12.443
Den forberedende	5.078	5.152	5.338	5.338	5.338	5.338
UU-Gentofte	7.377	7.513	8.017	8.017	8.017	8.017
Ungdomsskolen	21.990	19.288	20.391	20.091	20.091	20.091
Netto	766.367	779.668	816.168	809.277	800.334	789.560
Udgifter i alt	907.665	984.501	1.024.628	1.017.738	1.008.794	998.021
Indtægter i alt	-141.298	-204.833	-208.460	-208.460	-208.460	-208.460

*) Fra 2024 er nettoindtægtsbudgettet på mellem 22,1 og 23,0 mio. kr. årligt til mellemkommunale betalinger vedrørende frit skolevalg flyttet til "Folkeskoler" fra "Fællesudgifter for det samlede skolevæsen". Isoleret set betyder det, at nettobudgettet under "Folkeskoler" bliver lavere. Det modsatte gør sig gældende for "Fællesudgifter for det samlede skolevæsen".

Drift - øvrige udgifter:

Skole og Fritid						
Hele 1.000	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Den forberedende grunduddannelse (FGU)	2.421	2.395	2.563	2.563	2.563	2.563
Netto	2.421	2.395	2.563	2.563	2.563	2.563
Udgifter i alt	2.514	2.395	2.563	2.563	2.563	2.563
Indtægter i alt	0	0	0	0	0	0

Den Forberedende grunduddannelse FGU under ikke serviceudgifter dækker forsørgelse af elever på den forberedende grunduddannelse og elevløn.

Anlæg:

Skole og Fritid						
Hele 1.000	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Investeringer	16.474	9.200	15.700	0	0	0

I 2024 vedrører investeringerne rådighedsbeløb på 10,6 mio. kr. til Digital læring. Hertil kommer 2,6 mio. kr. til udvidelsen af Fodbold Fulton, 2,1 mio. kr. til mellemformer skoler og 0,6 mio. kr. til Haver til maver.

Økonomisk ramme Dagtilbud for småbørn

Drift - service:

Dagtilbud for småbørn						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget		Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Fælles formål	22.909	40.226	48.276	46.233	44.169	40.283
Dagpleje	4.738	6.246	5.863	5.863	5.863	5.863
Daginstitutioner	306.881	288.798	308.414	308.414	308.414	308.414
Privatinstitutioner	19.634	19.325	20.155	20.155	20.155	20.155
Særlige dagtilbud og særlige klubber	9.855	11.787	12.838	12.838	12.838	12.838
Netto	364.018	366.382	395.545	393.503	391.439	387.553
Udgifter	523.848	530.329	553.340	551.297	549.233	545.347
Indtægter	-159.830	-163.947	-157.794	-157.794	-157.794	-157.794

Anlæg:

Dagtilbud for småbørn						
Hele 1.000	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto						
Investeringer	4.947	3.500	1.500	0	0	0

De 1,5 mio. kr. i 2024 vedrører opgradering af faglighed via merituddannelse.

Økonomisk ramme Forebyggelse og sundhedsfremme for børn og unge

Drift - service:

Forebyggelse og sundhedsfremme for børn og unge						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Børns sundhed og	1.455	821	832	832	832	832
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning	18.413	18.847	19.628	19.674	19.674	19.674
Sundhedsplejen mv.*	14.243	13.343	14.581	14.169	14.169	14.169
Tandplejen mv.**	30.784	33.060	35.711	36.611	37.254	37.255
Børn og Familie***	162.019	169.401	179.546	178.751	178.845	178.827
Netto	226.915	235.472	250.298	250.037	250.775	250.758
Udgifter	248.836	247.899	264.559	264.869	265.607	265.590
Indtægter	-21.921	-12.426	-14.261	-14.832	-14.832	-14.832

*) Sundhedsplejen m.v. indeholder også Kommunal Genoptræning.

**) Tandplejen mv. indeholder Tandplejen samt indtægter og udgifter knyttet til den takstfinansierede institution - Specialtandplejen.

***) Børn og Familie indeholder udgifter til foranstaltninger og udgifter til Skole, Sociale myndigheder og Politi (SSP).

Drift - øvrige udgifter:

Forebyggelse og Sundhedsfremme for børn og unge						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Børn og Familie	-4.145	6.154	6.517	6.517	6.517	6.517
Netto	-4.145	6.154	6.517	6.517	6.517	6.517
Udgifter	24.074	27.466	28.532	28.532	28.532	28.532
Indtægter	-28.220	-21.312	-22.016	-22.016	-22.016	-22.016

Børn og Familie indeholder merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste ved forsørgelse af børn med nedsat funktionsevne (med 50 % statsrefusion på udgifterne).

Anlæg:

Forebyggelse og Sundhedsfremme for børn og unge						
Hele 1.000	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
Netto	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Investeringer	3.268	1.400	1.200	0	0	0

De 1,2 mio. kr. i 2024 vedrører hurtig hjælp til børn og unge i mistrivsel.

Økonomisk ramme Sociale institutioner

Drift - service:

Sociale institutioner						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022*	2023*	2024	2025	2026	2027
Driftsudgifter	179.798	169.108	163.521	163.520	163.520	163.520
Takstindtægter	-181.469	-184.681	-178.409	-174.577	-174.577	-174.577
Netto	-1.671	-15.573	-14.889	-11.057	-11.057	-11.057
Udgifter	159.984	122.520	125.744	126.007	126.007	126.007
Indtægter	-161.654	-138.093	-140.632	-137.064	-137.064	-137.064

De relativt store bruttoforskelle mellem 2022 og 2023-2027 skyldes, at konteringspraksis er ændret, så salg til Gentofte Kommune betragtes som en negativ udgift og ikke en indtægt.

*) Regnskab 2022 og Budget 2023 er vist efter ny opdeling fra Budget 2024.

Anlæg:

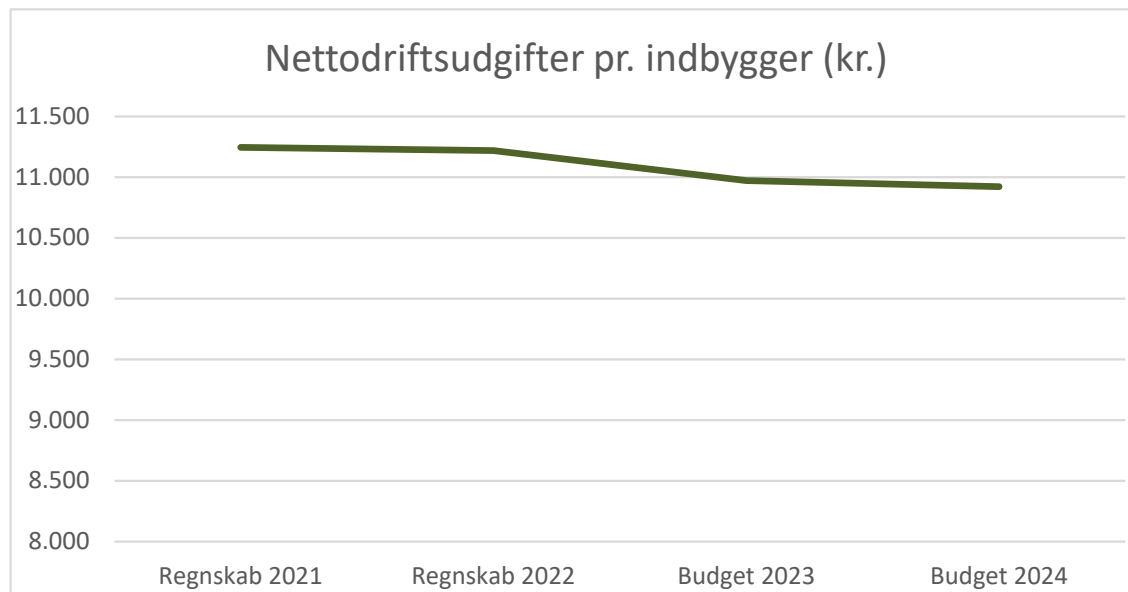
Sociale institutioner						
Hele 1.000	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
Netto	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Investeringer	666	0	0	0	0	0

Budgetgrundlag og nøgletal

Du kan læse om budgetgrundlag og nøgletal på de fire bevillingsområder:

- Skole og Fritid
- Dagtilbud for småbørn
- Forebyggelse og Sundhedsfremme for børn og unge
- Sociale institutioner.

Budgetgrundlag og nøgletal for Skole og Fritid:

Hvad består budgettet af?

Budgettet for "Skole og Fritid" består af udgifter og indtægter indenfor servicerammen. Dog ligger en lille del af budgettet til Forberedende Grunduddannelse uden for servicerammen. Udgiftsbudgettet anvendes hovedsageligt til at drive kommunens folkeskoler inkl. skolefritidsordninger, herunder fritidsklubber samt specialundervisning og mellemkommunale udgifter. Indtægtsbudgettet vedrører forældrebetaling for fritidstilbud, takstindtægter vedrørende kommunens specialskole Søgårdsskolen og mellemkommunale indtægter.

Hvordan budgetteres på området?

Hovedparten af budgettet afhænger af antal elever og antal indmeldte. Resten tager udgangspunkt i en ramme, som tilpasses efter den økonomiske politik f.eks. pris- og lønfremskrivning og ny lovgivning.

De enkelte områder er beskrevet i det følgende.

Folkeskoler, GFO og Klub

Størstedelen af områdets budget går til områderne "Folkeskoler", "Skolefritidsordninger" og "Fritidscentre". Disse budgetter fastsættes hovedsageligt efter antal skoleelever og antal indmeldte i skolefritidsordninger og klubber. En mindre del af budgettet er fast og vedrører bl.a. uddannelse, administration og inventar.

Co-teaching midlerne på 16,2 mio. kr. årligt inkl. 5,7 mio. kr. finansieret af finanslovsmidler til flere lærere fordeles efter antal 0.-9. normalklasser. I 2024 vil midlerne i de første 7 måneder blive fordelt efter

klassetallet i skoleåret 2023/2024. Herefter fordeles midlerne på baggrund af klassetal pr. skoleår. Hertil kommer fordelingen af de resterende finanslovsmidler, udover de 5,7 mio. kr., til flere lærere på 4,3 mio. kr. årligt.

Store Bededag er fra 2024 ikke længere en helligdag. Skoleområdet er kompenseret med 0,5 mio. kr. årligt til dækning af øgede lønudgifter til én yderligere åbningsdag i fritidstilbud for børn i 0.-6. klasse.

Indtægtsbudgettet omfatter primært forældrebetaling vedrørende skolefritidsordninger og klubber, som fastsættes ud fra taksten og forventet antal indmeldte.

Herudover budget til mellemkommunale betalinger bl.a. vedrørende frit skolevalg, der budgetteres ud fra det forventede antal elever og takst i den tværkommunale betalingsaftale.

Fællesudgifter for det samlede skolevæsen

Rammestyret udgiftsbudget til centrale fællesudgifter for det samlede skolevæsen, bl.a. Skole-IT, lejrskoler, svømmeundervisning, digitale læremidler og kompetenceudvikling.

Specialundervisning

Den samlede budgetramme til specialundervisning dækker primært driften af interne tilbud, betaling for eksterne tilbud og befordring.

Der er øget udgiftspres på specialundervisningsområdet som følge af flere elever i specialtilbud, og der tilføres derfor 5,7 mio. kr. i 2024 og 4,7 mio. kr. årligt 2025-2027.

Ca. 37 pct. af specialundervisningsbudgettet går til kommunens egen specialskole Søgårdsskolen, hvor budgettet er fastsat til et antal elever og indmeldte i fritidstilbud. Det samme gælder for Skolen på Strandvejen samt gruppeordningerne. Ændringer i antal helårselever medfører tilpasninger i budgettet for de enkelte enheder.

Fra 2023 er budgettet på 2,0 mio. kr. til visitatorerne flyttet til specialundervisning fra fællesudgifter for det samlede skolevæsen.

Bidrag til statslige og private skoler samt efterskoler og ungdomskostskoler

Budget vedrørende kommunens afregning til staten for elever fra Gentofte, der går i privatskole, privat skolefritidsordning, efterskole eller ungdomskostskole. Budgettet er fastsat ud fra forventet elevtal og takster.

Den forberedende grunduddannelse (FGU)

Budgettet til dækning af det kommunale bidrag til staten for elevers FGU-forløb er det samme som i 2023, der var baseret på antal elever ved afregningen i 2022.

UU-Gentofte

Rammebudget til ungdomsuddannelsesvejledning. Der er tilført 0,2 mio. kr. årligt til flere unge, der har brug for Kommunal Ungeindsats (KUI)-kontaktpersonordningen.

Ungdomsskolen

Ungdomsskolens budget er rammestyret og fordelt på kommunens 10. klasser, ungdomsskolens fællesudgifter, tosprogsområdet og fritidsafdelingen for unge fra 7. klasse til 18 år. I 2024 er der tilført budget på 0,3 mio. kr. til en ekstra 10. klasse i skoleåret 2023/2024.

Den forberedende grunduddannelse (FGU) (udenfor servicerammen)

Budgettet til forsørgelse af elever på den forberedende grunduddannelse og elevløb er det samme som i

2023, der var baseret på antal elever ved afregningen i 2022.

Yderligere oplysninger

I 2018 toppede antallet af børn i den skolepligtige alder (6-15 år) efter mange år med stigende antal. Ifølge befolkningsprognosen vil antallet af 6-15-årige samlet set falde hvert år i hele prognoseperioden frem til 2035.

Budgetterne på de demografistyrede områder afspejler udviklingen i kommunens befolkningsprognose indenfor den relevante aldersgruppe.

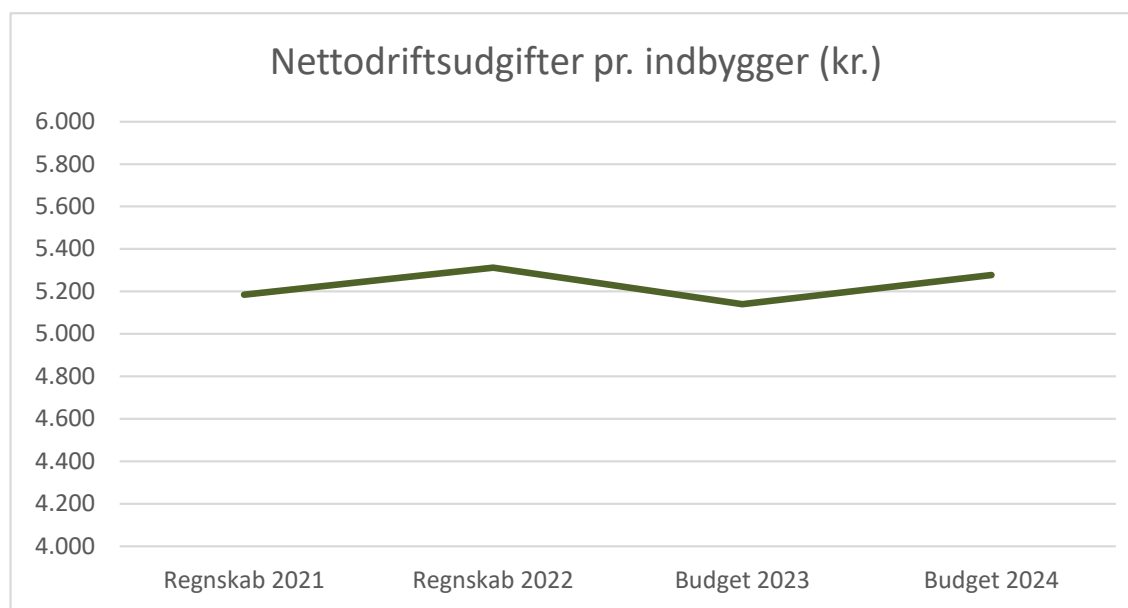
Nøgletal:

Nøgletal	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
<i>Faste priser (2024-niveau)</i>				
Nettodriftsudgifter pr. indbygger, kr.	11.245	11.218	10.973	10.923
Nettodriftsudgifter pr. indbygger pr. 6-15 årig, kr.	83.001	83.653	83.393	84.466
Folkeskoler				
Nettodriftsudgift pr. elev i 0.-9. kl., kr.*	58.609	55.822	59.592	57.468
Antal elever i 0.-9. kl.	7.269	7.109	7.119	6.875
Gennemsnitlige klassekvotient i 0.-9. kl.	23,0	22,9	-	-
Privatskoler 0.-10. kl.				
Takst pr. elev, kr.	44.382	43.693	43.226	43.553
Antal elever pr. 5. september (året før)	2.741	2.753	2.721	2.671
Privatskoleandel pr. 1. oktober**	24,3	24,5		
Skolefritidsordninger (GFO), 0.-3. kl.				
Nettodriftsudgift pr. barn, kr.	9.341	10.572	9.360	10.297
Bruttodriftsudgift pr. barn, kr.	32.434	33.812	33.779	33.877
Takst pr. barn, kr.	2.131	2.102	2.111	2.100
Elever 0.-3. kl.	2.771	2.663	2.655	2.640
Private skolefritidsordninger 0.-3. kl.				
Takst pr. barn, kr.	8.885	8.693	8.600	8.571
Antal indmeldte (året før)	772	760	747	754

*) Den lavere nettodriftsudgift fra budget 2023 til budget 2024 skyldes, at der fra budget 2024 er flyttet et nettoindtægtsbudget på 23,0 mio. kr. årligt vedrørende til mellemkommunale betalinger vedrørende frit skolevalg flyttet til "Folkeskoler" fra "Fællesudgifter for det samlede skolevæsen". Isoleret set betyder det, at nettobudgettet under "Folkeskoler" bliver lavere. Det modsatte gør sig gældende for "Fællesudgifter for det samlede skolevæsen".

**) Privatskoleandel beregnet som antal elever i privatskoler i forhold til antal 6-16-årige pr. 1. oktober. Data er fra Danmarks Statistik. Tal fra kvartalsrapporten Skoleudvalget 1. kvartal 2023.

Budgetgrundlag og nøgletal - Dagtilbud for småbørn

Hvad består budgettet af?

Budgettet på "Dagtilbud for småbørn" består af udgifter og indtægter inden for servicerammen. Den største del af udgifterne ligger i driften af kommunens daginstitutioner og dagpleje.

Indtægterne består hovedsageligt af forældrebetaling for at benytte daginstitutioner og dagpleje.

Hvordan budgetteres på området?

Hovedparten af budgettet afhænger af antallet af indskrevne børn – resten tager udgangspunkt i en ramme, som tilpasses efter den økonomiske politik f.eks. ny lovgivning og pris- og lønfremskrivning.

Daginstitutioner

Budgetterne reguleres op eller ned i takt med indskrivningstallene.

Tildelingen består af en del, som dækker de faste omkostninger ved institutionens drift og en variabel del, som afhænger af antallet af indskrevne børn i den enkelte institution. I tildelingen indgår en forudsætning om, at 70 pct. af personalet er pædagogisk uddannet. 85 pct. af daginstitutionernes samlede budgettildeling er løn.

Store Bededag er fra 2024 ikke længere en helligdag. Dagtilbudsområdet er kompenseret med 1,8 mio. kr. årligt til dækning af øgede lønudgifter til én yderligere åbningsdag.

Dagplejen

Budgettet baseres på et forventet antal børn vurderet ud fra tidligere års faktiske indskrivning. Dagplejetaksten er lidt højere end vuggestuetaksten, idet dagplejen er dyrere at drive.

Forældrebetaling

Forældrebetaling i Gentofte kommune udgør 25 pct. af de udgifter, som kan relateres til pasning. Frokostordninger er 100 pct. finansieret af forældrebetaling.

Med en forældrebetalingsandel på 25 pct. har Gentofte Kommune lagt sig på lovens maksimale niveau, ligesom hovedparten af kommunerne.

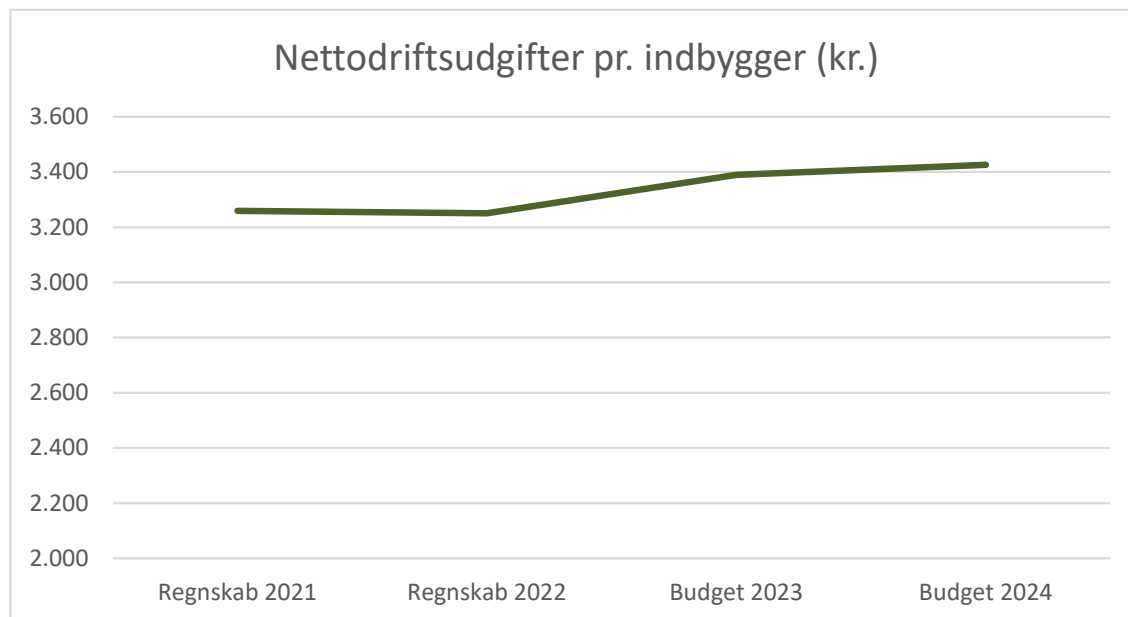
Yderligere oplysninger

Den demografiske udvikling har igennem de seneste 8 år medført et fald på 308 indskrevne børn. Børnetallet har været stigende i 2022 og 2023, og tendensen med faldende børnetal forventes først at vende tilbage i 2024, hvilket vil medføre lavere budget til området – primært til daginstitutionerne.

Nøgletal:

Nøgletal				
	Regnskab	Regnskab	Budget	Budget
<i>Faste priser (2024-niveau)</i>	2021	2022	2023	2024
Nettodriftsudgift pr. indbygger, i kr.	5.184	5.312	5.140	5.277
Nettodriftsudgift pr. 0 - 5 årig, i kr.	86.176	86.682	85.111	87.589
Pasningsprocenter				
0-2 år	66,5%	66,5%	65,6%	66,8%
3-5 år	88,2%	88,1%	88,2%	89,2%

Budgetgrundlag og nøgletal - Forebyggelse og sundhedsfremme for børn og unge

Hvad består budgettet af?

Budgettet for "Forebyggelse og Sundhedsfremme for børn og unge", består af områderne "Børn og Familie", "Sundhedsplejen", "Tandplejen", "Pædagogisk Psykologisk Rådgivning" og "Børns sundhed og forebyggelse".

Hvordan budgetteres på området?

Sundhedsplejen, Tandplejen og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) får tildelt budget efter en ressourcefordelingsmodel, som afhænger af antallet af brugere i målgruppen for Sundhedsplejen (0- 17 år), Tandpleje (0-80 år) og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (0-17 år).

Børn og Familie omfatter myndighedsområdet, Familiecentret, Familiens Hus, Ungekontakten, Margrethe Kollegiet, Familiepleje og SSP (Skole-Socialforvaltning-Politi). Børn og Familie har et ramkestyret budget, som tilpasses efter den økonomiske politik f.eks. pris- og lønfremskrivning og ny lovgivning. 90 pct. af budgettet ligger inden for servicerammen og de sidste 10 pct. uden for servicerammen.

Inden for servicerammen afholdes udgifter til anbringelser af børn og unge fra 0-22 år. Der afholdes ligeledes udgifter til forebyggende foranstaltninger, bl.a. dagbehandling, aflastning, kontaktpersoner, vedligeholdelsestræning, familiebehandling og økonomisk støtte. Uden for servicerammen afholdes udgifter til servicelovens §32A hjemmetræning, §41 merudgiftsydelse og §42 tabt arbejdsfortjeneste.

Nøgletal:

Nøgletal				
	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
<i>Faste priser (2024-niveau)</i>				
Nettodriftsudgifter pr. indbygger, kr.	3.259	3.251	3.390	3.426
Nettodriftsudgifter pr. 0-17-årig, kr.	14.629	14.485	15.333	15.642
Tilbuddenes potentielle brugere				
Børn 0-17 år, bosiddende i Gentofte Kommune	16.610	16.656	16.546	16.418
Sundhedsplejen:¹⁾				
Antal nyfødte	653	654	653	644
Antal skolebørn	10.100	9.862	9.848	9.546
Tandplejen:				
Antal børn, der behandles i Tandplejen: ²⁾	16.660	17.619	18.595	19.453
Årlig nettoudgift pr. behandlet barn	2.165	1.892	1.867	1.836
Antal omsorgspatienter	594	622	634	622
Årlig nettoudgift pr. patient	3.994	3.301	4.945	4.230
Antal specialtandplejepatienter	225	230	227	230
Børn og Familie:				
Anbringelser: ³⁾				
Antal helårsanbringelser	70	72	77	72
Gennemsnitlig bruttoudgift pr. år, kr.	1.106.028	1.078.624	1.023.791	1.020.048
Forebyggende foranstaltninger: ⁴⁾				
Antal børn, der modtager forebyggende foranstaltninger	738	820	738	820
Merudgifter:				
Antal børn, hvor der bevilges merudgifter	109	96	109	96
Tabt arbejdsfortjeneste: ⁵⁾				
Antal børn, hvor der bevilges tabt arbejdsfortjeneste	156	157	156	157

1) Antal nyfødte i 2021 og 2022 er faktiske tal, 2023 og 2024 er forventede antal 0-årige jf. befolkningsprognosen.

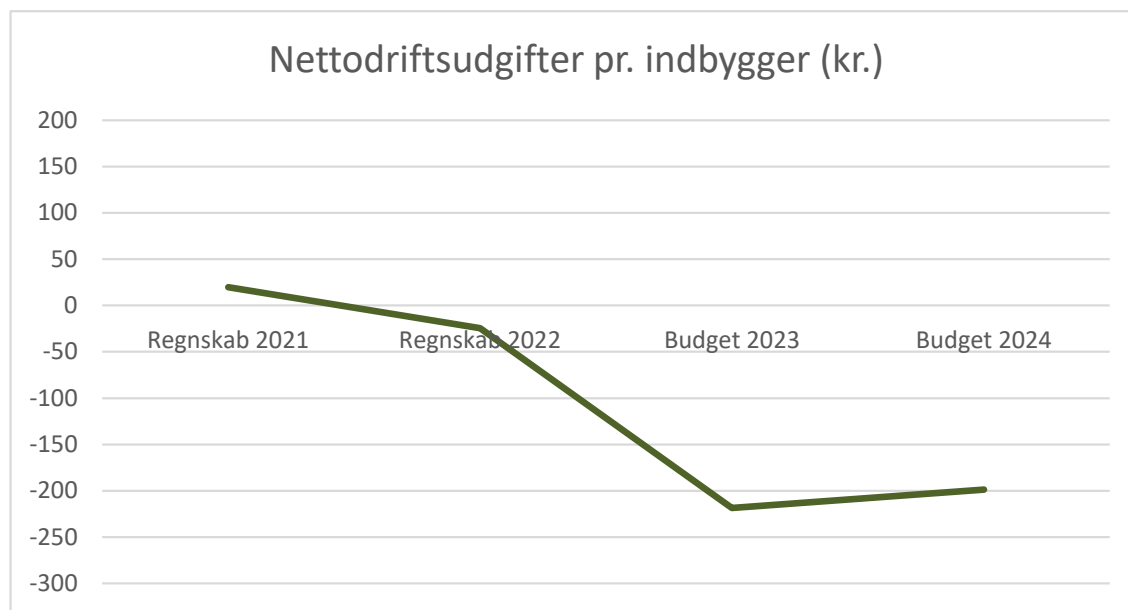
2) Fra august 2022 tilbydes der gratis tandpleje fra unge født i 2004 og frem. Ordningen indføres over de kommende år, således at tandplejen i 2026 skal tilbyde tabdpleje til børn og unge i alderen 0-21 år. Derfor ses der en stigning i antallet af børn som behandles.

3) Udgiften til anbringelser afhænger af tilbuddets karakter og sammensætning, som varierer fra en årlig udgift på ca. 0,1 mio. kr. til en anbringelse på eget værelse til ca. 3 mio. kr. for den dyreste døgninstitution. Anbringelser og udgifter vedr. sikrede døgninstitutioner er ikke medtaget, da udgifterne hovedsageligt er objektiv finansiering. Opgørelsen omfatter anbringelser, hvor Gentofte Kommune har en betalingsforpligtigelse eller handle- og betalingsforpligtigelse. Anbringelserne er opgjort som helårsanbringelser.

4) Modtagere af forebyggende foranstaltninger opgøres pr. enkelte modtager. Opgørelsen omfatter forebyggende foranstaltninger, hvor Gentofte Kommune har en betalingsforpligtigelse eller handle- og betalingsforpligtigelse.

5) Modtagere af tabt arbejdsfortjeneste registreres pr. barn og ikke pr. modtager af tabt arbejdsfortjeneste. Der kan dermed være udbetalt tabt arbejdsfortjeneste til begge forældre til det enkelte barn.

Budgetgrundlag og nøgletal - Sociale institutioner

Kommentar til grafen: De budgetterede indtægter overstiger i næsten alle år de budgetterede udgifter, da taksterne indeholder udgifter under Gentoftte Ejendomme til de pågældende institutioner samt beregnede omkostninger til afskrivning, forrentning og tjenestemandspensioner, som ikke skal budgetteres på institutionerne. Det vil sige, at alle indtægterne vedrørende institutionerne er med her, mens nogle af udgifterne er budgetteret andet sted i kommunens budget. Derfor kan grafen vise en nettodriftsindtægt pr. indbygger.

Hvad består budgettet af?

Budgettet består af udgifter og indtægter vedrørende takstfinansierede institutioner på det specialiserede børneområde.

Hvordan budgetteres på området?

Institutionernes udgiftsbudgetter afhænger dels af institutionens størrelse og dels af det fastlagte kvalitetsniveau. Begge parametre vurderes nøje hvert år – og tilpasses hvis det vurderes nødvendigt i forhold til de markedsvilkår, der skønnes at være på markedet i det kommende budgetår.

Når udgiftsniveauet er fastlagt, beregnes takstindtægterne med udgangspunkt i tilbuddenes driftsbudgetter, ejendomsdriftsbudgetter for tilbuddene, tværgående omkostninger, afskrivninger samt forrentning af værdien af grunde og bygninger. Takstberegningen sker med udgangspunkt i takstbekendtgørelsen og rammeaftalen for kommunerne i Region Hovedstaden. Rammeaftalen indeholder også en aftale om, hvor meget udgifterne må stige år for år.

Yderligere oplysninger

De budgetterede indtægter overstiger typisk de budgetterede udgifter, da taksterne også indeholder udgifter til Gentoftte Ejendomme for de kommunale institutioner samt beregnede omkostninger til afskrivninger og forrentning og tjenestemandspension på alle institutionerne, som ikke skal budgetteres på institutionerne. Det vil sige, at alle indtægter vedrørende institutionerne er med her, mens nogle af udgifterne er budgetteret andet sted i kommunens budget. Samlet for Gentoftte Kommune budgetteres netto et nul for alle takstfinansierede institutioner.

Nøgletal:

Nøgletal				
	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
<i>Faste priser (2024-niveau)</i>				
Nettodriftsudgifter pr. indbygger, i kr.¹⁾	20	-24	-218	-199
Vægtet belægningsprocent ²⁾ - psykosociale institutioner	101	100	95	95
Vægtet belægningsprocent ²⁾ - handicap institutioner	100	104	100	100
Vægtet belægningsprocent ²⁾ - i alt	101	102	98	98
	87	79	79	79
Normerede antal pladser ³⁾ - handicap institutioner	86	86	85	85
Normerede antal pladser ³⁾ - i alt	173	165	164	164
Antal psykosociale institutioner	5	4	4	4
Antal handicap institutioner	5	5	5	5
Antal institutioner i alt	10	9	9	9
Salg til andre kommuner - i procent af salg i alt	79	78		
Antal forskellige kommuner der har købt pladser	50	46		

Borgere med handicap, psykisk sygdom og socialt udsatte

Se også Budgetaftalen for 2023-2024 for yderligere tiltag og initiativer.

VISION

Vi vil give alle borgere uanset handicap og livssituation mulighed for at kunne udnytte egne ressourcer til at leve et så selvstændigt og meningsfyldt liv som muligt.

Flerårige mål

Alle stående udvalg i Gentofte Kommune har fastlagt flerårige mål for deres område. Ældre-, Social- og Sundhedsudvalget har valgt følgende mål:

- Mål 1: Vi vil sikre mere tid til borgeren og mere nærvær
- Mål 2: Vi vil sikre flere stabile og kompetente medarbejdere på ældre- og socialområdet
- Mål 3: Vi vil sikre, at flere unge i udsatte og sårbare positioner kommer godt ind i voksenlivet
- Mål 4: Vi vil øge fagligheden i ældreplejen og i de sociale tilbud
- Mål 5: Vi vil tilbyde flere borgere rehabilitering, behandling og pleje i eller tæt på eget hjem.

De flerårige mål og tilhørende målepunkter for udvalget kan læses [her](#).

BAGGRUND OG PERSPEKTIVER

Indsatsen for borgere med handicap eller psykisk sygdom samt socialt udsatte har fokus på at styrke borgerne i at leve et aktivt og meningsfuldt liv og tager udgangspunkt i den enkeltes ressourcer og potentialer. Den rehabiliterende tilgang er et omdrejningspunkt for tilbud og aktiviteter på området. Ligeledes benyttes en recovery-orienteret tilgang over for borgere med en psykiatrisk diagnose, dvs. at den individuelle proces for at komme videre i livet og genfinde ny mening, understøttes.

Selv om borgerne har brug for støtte til at styrke deres liv, betragtes de som samarbejdspartnere, der tager medansvar, ønsker indflydelse og kan være med til at skabe løsninger. Derfor er der på bo- og dagtilbud nedsat brugerråd, som sikrer beboere og borgeres indflydelse; ligesom der i tilknytning til mange udviklingsprojekter er nedsat følgegrupper af brugere, der bidrager med deres erfaringer til projekterne.

Der afprøves løbende nye tilgange og arbejdsformer på området blandt andet i forhold til det tværfaglige samarbejde med børne-, beskæftigelses- og ældreområdet, som skal sikre smidigere overgange mellem livsfaserne og styrke helheden for den enkelte borger. Endvidere satses der på at styrke inddragelsen af civilsamfund og frivillighed i en lang række tiltag lige fra kunstprojekter over folkekøkken til brugen af peer-støtte.

Brugen af velfærdsteknologi understøtter både bedre tid til og flere muligheder for borgerne. Samtidig er indførelse af velfærdsteknologi og fokus på medarbejdernes generelle trivsel også vigtige indsatser ift. at understøtte fastholdelse og rekruttering af medarbejdere til området. Rekruttering og fastholdelse er en stadigt større udfordring, primært på de botilbud, hvor borgerne har behov for omfattende støtte.

Der er fortsat fokus på udgiftspresset på det specialiserede voksenområde, som langt de fleste kommuner, herunder også Gentofte, oplever. Udviklingen skyldes især, at flere diagnosticeres med autisme og andre udviklingsforstyrrelser og dermed får behov for at bo i et botilbud. Men også den stigende levealder for mennesker med et handicap har betydning.

En ekstern analyse fra PWC i slutningen af 2019 kom med 14 anbefalinger til det specialiserede voksenområde. Anbefalingerne blev udmøntet i 8 projekter, som skulle styrke den faglige kvalitet i sagsbehandlingen, tilpasse tilbudsviften og styrke grundlaget for god økonomistyring af området, med det formål at bremse udgiftsudviklingen. Samlet set er indsatserne i projekterne medvirkende årsag til, at det er lykkedes at bremse udgiftsudviklingen, men det kræver et fortsat og kontinuerligt fokus.

Fortsat udvikling i brugen af gruppeforløb – bl.a. til unge med autisme

Til borgere med behov for socialpædagogisk støtte er der fokus på i stadig større omfang at tilbyde gruppeforløb, fordi der er evidens for, at det er mere virksomt for mange borgere i målgruppen. Alternativt arbejdes der på, i det omfang det giver mening for borgeren, at tilbyde den individuelle støtte virtuelt.

Projektet ”Godt videre – i egen bolig” for unge mellem 18 og 30 år med en autismediagnose og behov for socialpædagogisk støtte blev i perioden 2020-2022 gennemført i samarbejde med Lyngby-Taarbæk Kommune med støtte fra SATS-puljen. I projektet er det afprøvet, om en kombination af en intensiv, individuel indsats og gruppeforløb kan støtte de unge, så de bliver i stand til at bo selvstændigt og have et aktivt liv med uddannelse, job og netværk. Erfaringerne fra projektet er, at tilgangen har vist sig både brugbar og virksom over for målgruppen. Den individuelle støtte er afgørende for at omsætte læring fra gruppeforløbene – men behovet for individuel støtte har samtidig vist sig mindre end først antaget. Endelig er det en fordel, hvis det er gruppefacilitatorerne, der varetager den individuelle støtte, så der skabes synergi. Erfaringerne fra projektet videreføres nu i den løbende indsats over for målgruppen.

I et tidligere projekt, finansieret af handicappuljen, er der gjort forsøg med at tilbyde bostøtte virtuelt, hvilket for en del borgere viste sig at være et velkomment alternativ til fysiske besøg. Der arbejdes derfor på at udbrede brugen af virtuel bostøtte til så mange borgere, som muligt.

Digitalisering og velfærdsteknologi styrker hverdagen

Der er fortsat fokus på, at velfærdsteknologi og digitalisering kan lette både borgernes og personalets hverdag og medvirke til at opøve færdigheder. Erfaringerne fra tiden med COVID-19, hvor digitale platforme i større udstrækning blev anvendt som en del af samarbejdet med den enkelte borger og til at understøtte kontakten mellem borgere og pårørende, skal leve videre. Blandt andet vil der blive gjort en indsats for at tilbyde, at de lovpligtige handleplansmøder ift. borgere, som modtager socialpædagogisk støtte i eget hjem, kan gennemføres via skærm.

Gentofte Kommune samarbejder med Gladsaxe, Lyngby-Taarbæk og Rudersdal Kommuner om velfærdsteknologi. Det såkaldte 4K-netværk. Det er løsninger til sundheds-, ældre-, psykiatri- og handicapområdet, der kigges på - primært til driftsområderne. Der kan være tale om teknologi, der understøtter borgerne i at blive selvhjulpne og mindre afhængige af hjælp (eksempelvis apps, sanseteknologi m.v.); forbedrer arbejdsmiljøet for medarbejderne eller medvirker til, at der kan leveres service med en lavere ressourceanvendelse (som f.eks. nødkaldesystemer, vendelagner og lifte).

Fokus på den fysiske og psykiske sundhed

Den stigende levealder for alle, herunder også for borgere på botilbud, betyder, at behovet for sundhedsfaglige kompetencer øges. I efteråret 2022 blev der gennemført et efteruddannelsesforløb for ca. 200, primært pædagogisk uddannet personale, for at klæde personalet endnu bedre på til at sikre borgernes sundhedsfaglige behov. Efteruddannelsesforløbet relanceres i efteråret 2023.

I 2022 afsluttede Gentofte Kommune sin deltagelse i projektet ”Mennesker med udviklingshæmning og demens”. I projektet fik medarbejderne mulighed for at udvikle deres kompetencer, så de tidligt kan

opsøre tegn på demens og samtidig blive bedre til at løfte indsatsen og få etableret det nødvendige samarbejde mellem det pædagogiske og sundhedsfaglige personale. Projektet finansieres af Fremfærd, som er et samarbejde mellem parterne på det kommunale arbejdsmarked. De deltagende tilbud i Gentofte Kommune, Josephinehøj og Østerled, har været begejstrede, og der arbejdes nu med at udbrede metoder og erfaringer til alle relevante tilbud.

Med midler fra handicappolitikken arbejdes der videre med, hvordan peer-to-peer-metoden kan blive en større del af indsatsen på tilbuddene inden for socialpsykiatrien. Peers er frivillige eller ansatte, der selv har gjort sig erfaring med at gennemleve psykisk sygdom, og som kan tilbyde andre en både faglig- og erfaringsbaseret viden og støtte.

De sociale tilbud i Gentofte Kommune har også fokus på at omsætte kommunens nye mad- og måltidspolitik i deres indkøb og tilberedning af mad til borgerne. Mad- og måltidspolitikken handler bl.a. om det sunde valg, bæredygtighed og inddragelse. Beboere og medarbejdere skal medvirke til, at principperne kommer til at leve - også blandt borgere med særlige behov.

Ligeledes er mere motion en vigtig del af indsatsen i kommunens sociale tilbud. Efter et par års pause pga. Corona, er der nu igen mulighed for at afvikle den årlige sundhedsuge, som skal inspirere særligt borgere, som modtager tilbud inden for socialpsykiatrien, til at leve et sundere liv med mere bevægelse.

Fastholdelse og rekruttering af medarbejdere på socialområdet

Høj kvalitet i indsatsen over for mennesker med handicap, psykisk sygdom eller sociale udfordringer kræver et tilstrækkeligt, kompetent og stabilt personale. Ligesom på de fleste andre velfærdsområder er også social- og handicapområdet i stigende grad udfordret af både høj personaleomsætning og få ansøgninger til ledige stillinger. Dette gør sig primært gældende på botilbud for borgere med et omfattende støttebehov.

I perioden 2019-2021 var det knap 64 pct. af de nyansatte på social- og handicapområdet, som fortsat var ansat efter 12 måneder. Der skal arbejdes med at øge både fastholdelsesgraden og antal kvalificerede ansøgere til ledige stillinger. Indsatsen er mangefacetteret. Der sættes bl.a. på at udvikle onboardingprogrammer og kompetenceudviklingspakker til både fastansatte og elever; styrke de sundhedsfaglige kompetencer, så personalet oplever at kunne imødekomme de øgede sundhedsfaglige krav; gøre forsøg med fleksibel arbejdstidsplanlægning, der i højere grad tilgodeser medarbejdernes forskellige behov; forbedre stillingsopslag og anvende nye veje til rekruttering; profilere området og de lokale arbejdspladser m.v.

Fra ung til voksen – sikre en god overgang for udsatte unge og tilbud til unge med rusmiddelproblematikker

At overgå fra ung til voksen med fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse betyder også et skift i den lovgivning, som man modtager sin støtte efter; nye medarbejdere, som man skal forholde sig til og, hvis man bor på botilbud – et skift fra botilbud for børn og unge til et botilbud for voksne. Det kræver en grundig forberedelse af borger og pårørende og et tæt tværfagligt samarbejde at sikre en god overgang til voksenlivet for sårbare unge. Der vil i den kommende tid blive sat ekstra fokus på overgangen ved at gennemføre audit på sager, hvor samarbejdet ikke har fungeret optimalt, således at borgene oplever højere kvalitet og bedre service, og medarbejderne vil opleve øget faglighed og arbejdsstrivsel.

Landsdækkende undersøgelser viser, at unge i Gentofte Kommune ryger og drikker mere end landsgennemsnittet. Det samme gør sig gældende, når det drejer sig om brugen af hash og andre euforiserende stoffer.

Kommunens rusmiddelkonsulent varetager anonyme, forebyggende samtaler med både borgere med rusmiddeludfordringer, særligt unge, samt med deres pårørende, bl.a. i form af forældregrupper. Endvidere tilbydes undervisning i folkeskolens ældste klasser, på ungdomsuddannelserne, i foreninger, på arbejdspladser m.v. Efterspørgslen efter både forebyggende samtaler, sparring til fagpersoner, oplæg på uddannelsesinstitutioner m.v. er stigende.

Rusmiddelkonsulenten indgår desuden i en række forebyggende aktiviteter og projekter på tværs af kommunens områder. Et forebyggende tiltag, som startede i 2021 og forventes at fortsætte, er "Projekt Frirum" et samarbejde mellem rusmiddelkonsulenten, udskolingen i Byens Hus, headspace samt Ungdomsskolen. Projekt Frirum er en mini-højskole i Byens Hus for 8. årgang. Her præsenteres de for forskellige muligheder til et godt ungdomsliv og sunde fællesskaber – som alternativer til alkohol og stoffer, bl.a. teater, musik, mindfulness, demokrati og aktivisme, biodiversitet m.v. Disse opgaver ligger inden for rammerne af kommunens strategi for unges trivsel.

Et afhængighedsskabende nydelsesmiddel, som i stigende grad benyttes af de unge, er snus. Med midler

fra sundhedspuljen blev der i 2021-2022 skabt mulighed for at tilbyde gruppeforløb for unge i folkeskolens afgangsklasser samt på ungdomsuddannelserne, der skal motivere dem til at nedbringe eller stoppe deres brug af snus. Erfaringerne vil efterfølgende blive søgt indarbejdet i den generelle rusmiddelindsats.

Kommunikation med borgerne

Det er vigtigt at de breve, borgerne modtager fra kommunen, er skrevet i et sprog, der er til at forstå. Særligt kan breve med afgørelser fra myndighedsafdelingen være kringlede at forstå. Sproget udvikler sig løbende og breve med afgørelser skal balancere to hensyn: Hensynet til, at det der står er let at forstå, og hensynet til at afgørelsen er truffet i overensstemmelse med loven. I 2021 startede et forløb med gennemskrivning af myndighedsbreve og uddannelse af sproggartnere blandt rådgiverne, som skal gennemarbejde afgørelsesbrevene, så de fremadrettet kommer til at tilgodese begge hensyn. Det er et kontinuerligt arbejde at sikre gode breve til borgerne i et sprog, der er enkelt.

Flygtninge og integration

Gentofte Kommune var i kvoteåret² 2022 sat til at skulle modtage og boligplacere 14 flygtninge. Kommunen modtog i alt 17 flygtninge i kvoteåret. Udlændingestyrelsen kan visitere flygtninge ud over kvoten, når en flygtning har særlig tilknytning til kommunen. Gentofte Kommune skal i kvoteåret 2023 modtage 11 flygtninge.

Ud over kvoteflygtninge skal kommunen modtage 522 ukrainske flygtninge efter særloven. Kommunen har til og med 1. kvartal 2023 modtaget 441 ukrainere. Der har således, siden de ukrainske flygtninge begyndte at komme i vinteren 2022, været tale om en ekstraordinær indsats forbundet med modtagelse, boligplacering og integration af flygtninge. Integrationsindsatsen sker med udgangspunkt i et helhedsorienteret perspektiv, hvor også frivillige aktører, foreninger, uddannelsesinstitutioner og erhvervsliv spiller en aktiv rolle.

---

² Kvoteåret løber fra 1. marts til 28. februar året efter og de 4 kvartaler i kalenderåret svarer dermed ikke til kvoteåret.

Faktaboks

Borgere med handicap, psykisk sygdom og socialt udsatte

Området har blandt andet ansvaret for følgende:

- Udredning af borgernes funktionsniveau, ressourcer og udvikling samt fastlæggelse af mål for en rehabiliterende indsats
- Visitation til tilbud for borgere med fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse, psykisk sygdom, sociale problemer og/eller misbrug samt opfølgning på indsatsen og tilsyn
- Boligplacering af flygtninge, hjemløse og andre i akut bolignød
- Vejledning og bostøtte (297 borgere)¹
- Dag- og beskæftigelsestilbud (249 borgere)¹
- Særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (82 borgere)¹
- Bofællesskaber, botilbud, helhedstilbud (203 borgere på længerevarende botilbud og 117 på midlertidige botilbud)¹
- Herberg (25 borgere i perioden jan. – juni 2023)
- Behandling for stofmisbrug (106 borgere i perioden jan. – juni 2023)
- Drift af 13 henholdsvis kommunale og selvejende tilbud med 248 pladser i botilbud og 287 pladser i beskæftigelses-, aktivitets- og samværstilbud.

Lovgrundlaget for området er Serviceloven samt dele af Sundhedsloven.

Note 1: Data pr. juni 2023

Serviceudgifter:

Borgere med Handicap, psykisk sygdom og socialt udsatte						
<i>Hele 1.000 kr.</i>	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Social og handicap, Myndighed						
Længerevarende botilbud	192.066	203.121	215.382	218.311	221.138	221.138
Midlertidige botilbud	78.695	80.987	85.115	85.844	85.717	85.717
Aktivitets- og Beskæftigelsestilbud	52.626	52.665	55.896	55.802	55.776	55.776
Hjemmevejledning	28.015	23.758	31.025	31.194	32.381	32.381
BPA	27.390	29.437	29.359	29.422	29.380	29.380
Kvindekrisecenter og herberg	5.588	5.198	5.641	5.561	5.391	5.391
Misbrugsbehandling	18.501	19.740	21.664	22.198	22.104	22.104
Undervisning (STU)	15.044	14.426	16.768	16.982	17.405	17.405
Social og handicap, Myndighed Øvrige						
Driftssikring af boligbyggeri	1.404	352	381	381	381	381
Specialpædagogisk bistand til voksne	1.438	1.723	1.525	1.523	1.522	1.522
Hjælpe midler, forbrugsgoder, Boligindretning og befordring	270	395	408	408	408	408
Kontaktperson- og ledsagerordninger	3.719	3.699	3.786	3.834	3.834	3.834
Øvrige Sociale formål	1.028	828	890	890	890	890
Social og handicap, Drift						
Kommunale tilbud	234.122	237.650	247.421	247.421	247.421	247.421
Selvejende tilbud	42.153	41.446	43.439	43.439	43.439	43.439
Social & Handicap drift, fællesudgifter	1.055	7.756	8.267	8.267	8.267	8.267
Takstøkonomi	-278.101	-282.607	-296.573	-296.573	-296.573	-296.573
Handicappolitikken	1.942	2.025	2.185	2.185	2.185	2.185
Netto	426.953	442.599	472.577	477.088	481.065	481.065
Udgifter	699.876	713.482	755.374	759.885	763.862	763.862
Indtægter	-272.923	-270.883	-282.797	-282.797	-282.797	-282.797

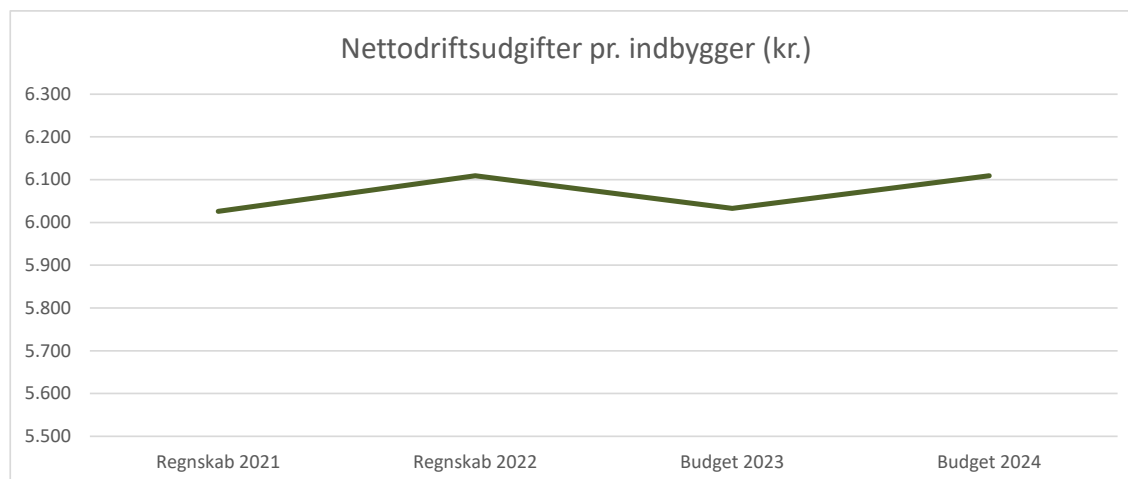
Øvrige driftsudgifter:

Borgere med Handicap, psykisk sygdom og socialt udsatte						
<i>Hele 1.000 kr.</i>	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Social og handicap, Myndighed						
Indtægter fra den centrale refusionsordning	-47.275	-45.536	-52.113	-52.113	-52.113	-52.113
Merudgifter til voksne Ser.§100	1.252	1.620	1.672	1.672	1.672	1.672
Social og handicap, Myndighed Øvrige						
Repatriering	0	0	0	0	0	0
Sociale formål	2.001	2.817	2.909	2.909	2.909	2.909
Boligydelse til pensionister og boligsikring	36.898	34.737	37.598	37.598	37.598	37.598
Netto	-7.123	-6.362	-9.933	-9.933	-9.933	-9.933
Udgifter	43.197	47.096	50.410	50.410	50.410	50.410
Indtægter	-50.320	-53.458	-60.343	-60.343	-60.343	-60.343

Anlæg:

Borgere med Handicap, psykisk sygdom og socialt udsatte						
<i>Hele 1.000</i>	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto						
Investeringer	-4.634	6.630	0	0	0	0

Budgetgrundlag og nøgletal

Nøgletal:

Nøgletal	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
<i>Faste priser (2024-niveau)</i>				
Nettodriftsudgifter pr. indbygger	6.026	6.109	6.033	6.109
Gennemsnitsudgift pr. bruger (1.000 kr.)				
Botilbud	924	932	962	963
Dagtilbud	217	216	212	215
Botilbud				
Antal pladser	248	244	244	244
Antal benyttede pladser	241	241	236	
- heraf borgere fra Gentofte Kommune	90	101	101	
Dagtilbud				
Antal pladser	295	287	287	287
Antal benyttede pladser	280	284	283	
- heraf borgere fra Gentofte Kommune	62	85	90	
Antal sager hvor vi modtager statsrefusion	141	207	143	207

Forebyggelse, rehabilitering og pleje

Se også Budgetaftalen for 2023-2024 for yderligere tiltag og initiativer.

VISION

Vi vil et nært sundhedsvæsen, der på bedste måde understøtter borgernes mulighed for at forblive selvhjulpne, uafhængige af kommunal hjælp og leve et sundt liv.

Flerårige mål

Alle stående udvalg i Gentofte Kommune har fastlagt flerårige mål for deres område. Ældre-, Social- og Sundhedsudvalget har valgt følgende mål:

- Mål 1: Vi vil sikre mere tid til borgeren og mere nærvær
- Mål 2: Vi vil sikre flere stabile og kompetente medarbejdere på ældre- og socialområdet
- Mål 3: Vi vil sikre, at flere unge i udsatte og sårbare positioner kommer godt ind i voksenlivet
- Mål 4: Vi vil øge fagligheden i ældreplejen og i de sociale tilbud
- Mål 5: Vi vil tilbyde flere borgere rehabilitering, behandling og pleje i eller tæt på eget hjem.

De flerårige mål og tilhørende målepunkter for udvalget kan læses [her](#).

BAGGRUND OG PERSPEKTIVER

I de kommende år vil antallet af ældre i Gentofte Kommune stige markant. Samtidig står en stor gruppe af kommunens medarbejdere på ældreområdet til at gå på pension i de kommende år, mens der stadigvæk er for få ansøgere til social- og sundhedsuddannelserne. Det betyder, at det vil blive tiltagende svært for Gentofte Kommune at sikre, at de ældre får den omsorg, pleje og behandling, de har brug for.

Gentofte Kommune er heldigvis klar til at tage omfattende skridt i retningen mod at fremtidssikre og udvikle ældreplejen. I 2022 gennemførte Gentofte Kommune dels en analyse af alle dele af ældreområdet og dels en borgertilfredshedsundersøgelse, som har givet kommunen viden om borgernes oplevelser og tilfredshed med de kommunale tilbud og ydelser i ældreplejen. Analysen og borgertilfredshedsundersøgelsen har til sammen givet Gentofte Kommune et godt fundament for at træffe beslutninger og prioriteringer, der kan sikre en økonomisk bæredygtig ældrepleje med høj faglig kvalitet.

Hertil kommer, at Opgaveudvalget "Fremtidens velfærdsløsninger for ældre" har undersøgt, hvordan vi sammen kan arbejde for at sikre en værdig, tryk og god alderdom for borgere i Gentofte Kommune ved at kaste lys over følgende temaer: Borgerperspektiv, Hjemmet som udgangspunkt samt Inddragelse af civilsamfund og tværgående opgaveløsning. Opgaveudvalget har udarbejdet "Fremtidens velfærdsløsninger for ældre", som peger på, at velfærdsløsningerne bygges op om det hele menneske, at fællesskabet skal understøtte opgaveløsningen som spændes ud i fire dimensioner: Forebyggelse, Differentiering, Teknologi og Samfundsløsninger. Anbefalingerne fra opgaveudvalget danner ligeledes grundlag for politiske drøftelser og prioriteringer i de kommende år.

Bedre tid og mere nærvær i ældreplejen

Gentofte Kommune arbejder kontinuerligt på at skabe mere tid og nærvær til borgerne i ældreplejen, hvilket er til glæde og gavn for både den enkelte borger og den enkelte medarbejder. Der er behov for, at Gentofte Kommune sætter ind på mange fronter i de kommende år for at få frigjort den nødvendige tid til at sikre tryk og nærvær for det stigende antal borgere, som har behov for hjælp.

En af de fronter, som Gentofte Kommune sætter ind på for at skabe bedre tid og nærvær til borgerne, er

løbende gennemgang af arbejdsgange og dokumentation. Dokumentation er nødvendig, fordi den giver viden om den enkelte borger og er afgørende for, at medarbejderne kan sikre og udvikle kvaliteten – og dermed også styrke patientsikkerheden. Men det giver også god mening, at Gentofte Kommune ser på, om de lokale dokumentationskrav er tidssvarende og nødvendige eller om der er overflødig dokumentation, som kan fjernes. I arbejdet med at skabe mere tid og nærvær til den enkelte borger er det essentielt, at de lokale arbejdsgange og dokumentationspraksisser er lette og effektive samt understøtter arbejdet med borgerne i stedet for at spænde ben for det.

Digitale løsninger og velfærdsteknologier rummer ligeledes noget af svaret på, hvordan Gentofte Kommune får skabt bedre tid og mere nærvær på ældreområdet. Digitale løsninger og velfærdsteknologier kan nemlig bidrage med lettere og mere effektive arbejdsgange for medarbejderne og lederne og samtidig øge selvstændighed og livskvaliteten for nogle borgere. Digitale løsninger og den personlige kontakt er ikke hinandens modsætninger, men skal i fremtiden i øget grad supplere hinanden. Gentofte Kommune arbejder i disse år på at lægge sporene til øget brug af digitale løsninger samt øge borgernes digitale parathed.

En vigtig del af ældreplejen handler også om at sikre et godt samarbejde med de pårørende. De har ofte en unik viden om den ældre, der bor på en lang fælles historie og et blik på forandringer i trivsel og helbred hos den ældre. De pårørende er således en afgørende ressource, der er vigtig at bringe i spil, og et godt samarbejde med de pårørende kan være med til at skabe bedre tid og mere nærvær i ældreplejen. I nogle situationer kan samarbejdet med pårørende være kompliceret. Her er det vigtigt, at ledere og medarbejdere har de rette værktøjer til at håndtere begyndende konflikter samt sikre en god og konstruktiv dialog. Gentofte Kommune prioriterer derfor, at medarbejderne i plejeboligerne har adgang til supervision og faglig rådgivning, som bl.a. kan støtte dem i at skabe et godt samarbejde med pårørende og håndtere de svære situationer. Derudover arbejder Gentofte Kommune på at alle beboerne i plejeboligerne har tilknyttet en kontaktperson, som kan fungere som bindeled til de pårørende.

Flere stabile og kompetente medarbejdere på ældreområdet

Gentofte Kommune er i disse år udfordret i forhold til rekruttering og fastholdelse af kompetente medarbejdere i ældreplejen. Dermed er der lige nu et ekstra stort behov for at få nye medarbejdere godt ombord, så de falder til, trives og bliver i jobbet – til gavn for både borgere, pårørende og arbejdsglæden i personalegruppen. Derfor arbejder Gentofte Kommune med at få nye medarbejdere på ældreområdet integreret på en effektiv, værdiskabende og meningsgivende måde med udgangspunkt i den enkelte medarbejders behov. Eksempelvis blev der i 2022 udviklet nye og konkrete værktøjer, som fremadrettet skal understøtte ledernes arbejde med succesfuld onboarding og fastholdelse af nye medarbejdere. Målet er, at antallet af medarbejdere, som vælger at være ansat i ældreområdet mere end 12 måneder, stiger.

Ældreområdet i Gentofte Kommune fungerer også som uddannelsesinstitution for bl.a. sygeplejestuderende og elever på social- og sundhedsuddannelserne. Gentofte Kommune har i disse år stort fokus på at sikre gode praktikforløb for alle elever og studerende – også de studerende og elever som er udfordrede socialt, kulturelt og sprogligt. Der er igangsat en række initiativer, som bl.a. har fokus på at styrke introforløbene for social- og sundhedsleverne samt på at professionalisere praktikvejledningsopgaven. Indsatserne skal til sammen bidrage til at langt flere elever gennemfører deres uddannelse og efterfølgende bliver ansat i Gentofte kommune.

Øget faglighed i ældreplejen

Gentofte Kommune vil i de kommende år opleve en markant vækst i antallet af ældre samt borgere med kroniske sygdomme. Kommunen er derfor i fuld gang med at videreudvikle og styrke kvaliteten i det nære sundhedsvæsen. Det indebærer en styrkelse af medarbejdernes sundhedsfaglige kompetencer, så de er opmærksom på den ældre borgers fysiske og kognitive tilstand og dermed er i stand til at varetage det stadigt stigende antal sundhedsopgaver på forsvarlig vis.

Behovet for at styrke de sundhedsfaglige kompetencer er også relevant i forhold til den markante stigning i antallet af borgere, som forventes at blive ramt af demens. I 2021-2022 gennemførte ældreområdet et stort kompetenceudviklingsprojekt under overskriften "Vi skruer op for uddannelse, ledelse og faglighed". Gentofte Kommune modtog ca. 13 mio. kr. til projektet via en pulje under Sundhedsstyrelsen. Projektet havde til formål at klæde medarbejdere og ledere på til at kunne styrke kommunikation, samarbejde og sammenhængende forløb for borgere med kognitive udfordringer og deres pårørende. Alle ledere og medarbejdere med borgernære opgaver deltog i kompetenceudviklingen. Ældreområdet arbejder fortsat med at integrere alle erfaringerne og læringspunkterne fra projektet i det daglige samarbejde med borgerne.

I perioden 2021-2024 modtager Gentofte Kommune statslige tilskudsmidler, som understøtter at ufaglærte kan videreudanne sig til faglærte. Gentofte Kommune anvender tilskuddet til ansættelse af erstatningspersonale og vikarer i forbindelse med, at ufaglært personale i ældreplejen tager en social- og sundhedsuddannelse. Desuden anvendes tilskuddet til at opkvalificere eksisterende faglært og ufaglært personale i ældreplejen, herunder opkvalificering af social- og sundhedshjælpere til social- og sundhedsassistenter. Tilskudsmidlerne er således med til at fastholde, at Gentofte Kommune har et tilfredsstillende niveau af faglige kompetencer i ældreplejen på sigt.

Rehabilitering, behandling og pleje i eller tæt på borgers eget hjem

Selv at kunne gå i bad, lave mad, når man er sulten eller vælge de varer, man har lyst til i supermarkedet. Det kan være med til at holde livskvaliteten oppe, selvom helbredet skranter. Derfor tilbyder Gentofte Kommune rehabiliteringsforløb, der hjælper borgere til helt eller delvist at kunne klare deres hverdagsaktiviteter, selvom funktionsniveauet er blevet dårligere. Gentofte Kommune er generelt kommet rigtig langt med at tilbyde gode rehabiliteringsforløb. Der er dog fortsat behov for at medarbejderne på ældreområdet arbejder kontinuerligt med at styrke og udvikle den rehabiliterende tilgang i alle dele af ældreplejen, da en effektiv rehabiliterende indsats er med til at sikre, at vi også i fremtiden har ressourcerne til at støtte alle, der har et behov.

Gentofte Kommune ser generelt ind i en fremtid, hvor flere borgere skal modtage pleje og behandling tæt på eller i eget hjem frem for på sygehusene. Eksempelvis har Region Hovedstaden og de 29 kommuner indgået en aftale om intravenøs (IV) behandling i kommunalt regi. IV-behandling er behandling med medicin eller væske, der gives direkte i en blodåre via et drop. IV-aftalen betyder, at nogle borgere vil kunne udskrives tidligere fra hospitalet, og opholde sig hjemme under den sidste del af deres behandling, fremfor at være indlagt. For borgere, der tidligere ville have fået IV-behandling ambulantly på et hospital, betyder IV-aftalen typisk, at de i stedet kan tage hen på en kommunal sygeplejeklinik i deres nærområde og modtage behandlingen. Aftalen er således med til at spare borgerne transporttid, fastholde deres funktionsniveau og skabe større frihed og fleksibilitet i deres hverdag.

I Gentofte Kommune er det et ønske, at alle borgere, der fysisk og psykisk er i stand til at møde op på en sygeplejeklinik, skal modtage sygepleje her. Fremadrettet skal der fortsat arbejdes systematisk med kommunikationen omkring sygeplejeklinikkerne. Internt skal klinikernes rolle stå tydeligere i arbejdet med aktivt at bruge borgernes ressourcer. Eksternt er der særligt fokus på en målrettet dialog om sygeplejeopgaverne med de samarbejdspartnere, der står for hovedparten af henvisningerne til den kommunale sygepleje, dvs. de praktiserende læger og hospitalerne.

Borgerrettet forebyggelse

Gentofte Kommune arbejder målrettet med at påvirke borgernes livsstil og med at skabe gode rammer for deres sundhed og trivsel. I Gentofte Kommune er der stadig flere borgere, som bliver kronisk syge. Nogle sygdomme er livsstilsbetingede og kan forebygges. Derfor arbejdes der med brugen af velfærdsteknologiske og innovative løsninger i den borgerrettede forebyggelse for at medvirke til en bedre sundhed og livskvalitet for borgerne i Gentofte Kommune.

Kommunalbestyrelsen har valgt fire strategiske målsætninger for 2023-2024, der sætter retningen for den borgerrettede forebyggelse på baggrund af de aktuelle sundhedsudfordringer i Gentofte Kommune: Sund livsstil, Bedre trivsel, Borgere med særlige udfordringer og Nye veje til borgerrette forebyggelse. Der vil i 2023 og 2024 blive arbejdet med disse målsætninger for at styrke borgenes sundhed i Gentofte. Det sker via to-årige handleplaner igangsat i 2023, som led i at implementere kommunens sundhedspolitik "Sundhed i Gentofte – Borgerettet forebyggelse".

Handleplanerne har fokus på at styrke rådgivning af unge på ungdomsuddannelserne og 10. kl.; at få færre unge til at bruge snus; at rådgive forældre/par og styrke deres/familiens trivsel og forebygge skilsmisser; at styrke mental sundhed blandt sygemeldte med stress ved naturbaseret terapi og herigennem få flere borgere tilbage på arbejdsmarkedet; at få flere ledige i alle målgrupper til at bevæge sig med 'Gå med Gentofte'; at igangsætte forskellige alkoholforebyggende indsatser målrettet voksne og ældre; at undersøge robusthedsfaktorer blandt borgere i socialt udsatte positioner med henblik på yderligere at målrette indsatser for disse grupper samt at aktivere flere +60-årige borgere gennem sport, motion og aktive fællesskaber for at skabe bedre trivsel og sundhed.

Der er endvidere i 2023 iværksat nye indsatser for at få mere økologi i Gentofte Kommunes institutioner og tilbud, som er et mål i Gentofte Kommunes Mad- og Måltidspolitik.

Kommunalbestyrelsen har i 2023 besluttet at nedsætte et Opgaveudvalg "Ny Sundhedspolitik", der skal udarbejde forslag til en ny sundhedspolitik, som skal gælde fra 2025.

Faktaboks

Forebyggelse, rehabilitering og pleje

Forebyggelse, rehabilitering og pleje har blandt andet ansvaret for følgende opgaveområder:

- Hjemmepleje i form af praktisk hjælp og personlig pleje (til 1.600 borgere pr. måned), hjemmesygepleje (til 1.200 borgere pr. måned), madservice, indkøbsordning og linnedservice
- Hverdagsrehabilitering til borgere (350 borgere), som har behov for støtte til at klare de daglige opgaver
- Boliger og ophold til borgere, som har svært ved at bo i eget hjem. Ældreboliger (489), plejeboliger med hjemmehjælp (210), plejehjem (plejeboliger med fast personale) (647) og aflastningspladser (35)
- Koordination i forbindelse med udskrivelse fra hospital til f.eks. eget hjem, midlertidigt ophold eller plejehjem
- Aktivitetstilbud i dagtimerne på dagcentre, daghjem og klubber for pensionister med behov for støtte og social kontakt
- Genoptræning (3.000 forløb pr. år) og vedligeholdelsestræning (100 forløb pr. år) ambulantly eller under midlertidigt ophold på Tranehaven (83 døgnpladser), som er Gentofte Kommunes center for forebyggelse og rehabilitering
- Hjælpe midler til borgere med behov for eksempelvis rollatorer, kørestole, handicpbiler eller hjælp til speciel boligindretning
- Forløbsprogrammer (450 borgere i forløb) tilbydes borgere med en kronisk sygdom, hvor de kan deltage i en række patientrettede undervisningstilbud om f.eks. type II diabetes eller hjertesygdom
- Der gennemføres løbende en række forebyggelsesaktiviteter, som bidrager til at fremme folkesundhed.

Note: Data fra 2022

Økonomisk ramme

Drift - service:

Forebyggelse, rehabilitering og pleje						
<i>Hele 1.000 kr.</i>	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Pleje & Sundhed, Drift						
Centrale udgifter og indtægter (ældrepleje, SOSU-elever, mv.)	17.534	46.528	60.400	59.612	58.889	57.663
Hjemmehjælp - kommunal leverandør samt ledelse, administration, biler mm.*	121.192	31.134	34.989	34.989	34.989	34.989
Hjemmesygepleje	46.180	50.144	53.111	53.859	53.859	53.859
Plejeboliger, plejehjem, ældreboliger, aflastningsboliger og dagcentre	480.968	482.158	494.568	495.309	495.309	495.309
Tranehaven	124.129	126.285	126.125	126.125	126.125	126.125
Pleje & Sundhed, Myndighed						
Udgifter og indtægter vedr. plejevederlag, sygeplejeartikler, beboerbetaling	-2.585	-3.117	-1.141	-391	440	440
Mellemkommunale udgifter og indtægter i ældre- og plejeboliger, aflastn. og dagcentre	-48.027	-40.264	-47.201	-47.201	-47.201	-47.201
Hjemmehjælp, privat og kommunal leverandør af personlig og praktisk hjælp*	42.697	140.685	150.218	153.422	156.626	159.626
Plejeopgaver (Spec. rehabilitering, aflastn. BPA, madservice, linnedservice mv)	18.017	18.613	25.862	25.862	25.862	25.862
Hjælpebidler	50.378	55.195	57.450	57.450	57.450	57.450
Sundhedsudgifter						
Øvrige sundhedsudgifter (fysioterapi, sundhedsfremme mv.)	27.571	21.187	24.546	24.546	24.546	24.546
Øvrige						
Øvrige (omsorgsarbejde, støtte til frivilligt socialt arbejde mv.)	10.364	12.505	12.791	12.791	12.791	12.791
Netto	888.418	941.053	991.717	996.372	999.683	1.001.457
Udgifter	1.051.492	1.087.404	1.145.903	1.142.779	1.145.259	1.147.033
Indtægter	-163.073	-146.351	-154.186	-146.407	-145.576	-145.576

* Budgettet vedrørende hjemmehjælp leveret af private og kommunale leverandører ligger på Myndighedsområdet. Der budgettoplaceres fra Myndighed pr. kvartal til Gentofte Hjemmepleje ud fra en ligger på Driftområdet, hvor udgifterne er afholdt. prognosemodel, så budgettet for den kommunale leverandør i slutningen af året

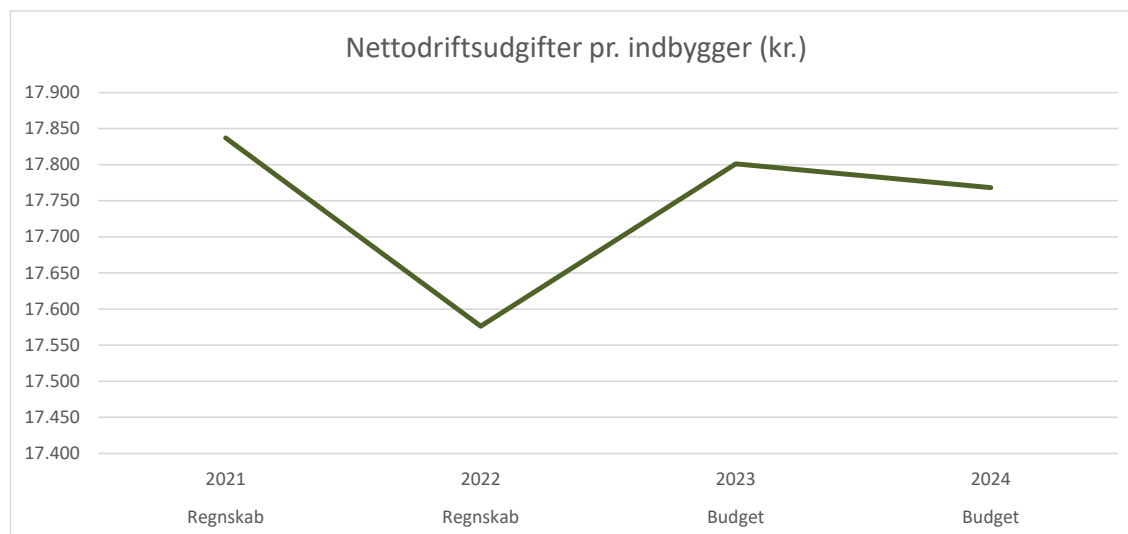
Drift - ikke- serviceudgifter:

Forebyggelse, rehabilitering og pleje						
<i>Hele 1.000 kr.</i>	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Pleje & Sundhed, Drift						
Ældreboliger	2.422	3.218	3.472	3.472	3.472	3.472
Pleje & Sundhed, Myndighed						
Centrale udgifter og indtægter (refusion)	-1.346	-1.204	-1.243	-1.243	-1.243	-1.243
Ældreboliger	4.017	1.648	1.775	1.775	1.775	1.775
Sundhedsudgifter						
Aktivitetsbestemt medfinansiering	310.981	324.049	336.076	336.076	336.076	336.076
Netto	316.074	327.711	340.081	340.081	340.081	340.081
Udgifter	317.420	328.915	341.324	341.324	341.324	341.324
Indtægter	-1.346	-1.204	-1.243	-1.243	-1.243	-1.243

Anlægsramme:

Forebyggelse, rehabilitering og pleje						
<i>Hele 1.000 kr.</i>	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
Netto	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Investeringer	35.443	4.800	28.200	31.100	0	0

Budgetgrundlag og nøgletal

Hvad består budgettet af?

Forebyggelse, Rehabilitering og Pleje dækker tre områder:

Pleje og Sundhed er opdelt i fire områder – plejeboliger, hjemmepleje, Tranehaven og myndighed. Dertil kommer kontrakter med private leverandører af hjemmehjælpsindsatser

Sundhedsydelse og kommunal medfinansiering af sundhedsudgifterne. Endvidere indgår støtte til foreninger og arrangementer m.v.

Forebyggelse og Sundhedsfremme varetager opgaver vedrørende udvikling og forbedring af borgerrettede indsatser, der fremmer borgernes sundhed.

Hvordan budgetteres på området?

Pleje og Sundheds budget er overordnet set rammestyret og tilpasses efter den økonomiske politik, ny lovgivning samt pris- og lønfremskrivning. Budgettet indeholder indtægter, som primært består af opkrævning af udenbys borgere samt beboerbetaling. For hjemmesygeplejen og den kommunale hjemmehjælp budgetlægges med udgangspunkt i en økonomisk fremskrivning på baggrund af den demografiske udvikling i de kommende år.

Udgifterne til sundhedsydelse og kommunal medfinansiering af sundhedsudgifterne budgetteres med udgangspunkt i KL's prognoser på området. Øvrige områder er rammestyret.

Forebyggelse og Sundhedsfremme er rammestyret.

Nøgletal:

Nøgletal	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
<i>Faste priser (2024-niveau)</i>				
Nettodriftsudgifter (kr. pr. indbygger)	17.837	17.576	17.801	17.768
Nettodriftsudgifter ekskl. aktivitetsbestemt medfinansiering (kr. pr. + 65-årig)	63.310	61.514	62.121	61.430
Bruttoudgift pr. plejeboligplads (kr.)	622.898	250.395	229.182	220.965
- betaling for servicepakke mv. pr. plejeboligplads	-40.897	0	0	0
Nettoudgift pr. plejeboligplads (kr.)	582.001	250.395	229.182	220.965
Nøgletal for antal personer eller ydelser				
Antal ældre- og plejeboliger, i alt ¹	1.362	1.410	1.387	1.378
- heraf plejeboliger med fast personale	619	647	647	647
- heraf aflastningsboliger	41	41	41	32
- heraf plejeboliger med hjemmehjælp	214	210	210	210
- heraf ældreboliger	488	512	489	489
Antal døgnpladser på Tranehaven	83	83	83	83
Gennemsnitlig antal borgere på venteliste til plejebolig og ældrebolig²				
- plejebolig med fast personale (garantiliste)	30	23	12	-
- plejebolig med hjemmehjælp (garantiliste)	2	0	0	-
- ældrebolig	56	47	65	-
Modtagere af hjemmehjælp³				
Antal modtagere af hjemmehjælp omfattet af frit valg	1.628	1.609	1.720	1.770
- heraf både personlig pleje og praktisk hjælp	578	532	600	680
- heraf kun personlig pleje	149	140	170	200
- heraf kun praktisk hjælp	901	937	950	890
Antal visiterede timer i gns. pr. uge omfattet af frit valg	4.583	4.297	4.550	4.650
- heraf Gentofte Hjemmepleje	3.093	2.797	3.020	3.100
- heraf private leverandører	1.490	1.500	1.530	1.550
Antal modtagere af indkøbsordning	892	847	890	910
Antal modtagere af hjemmehjælp, der ikke er omfattet af frit leverandørvalg (plejeboliger med hjemmehjælp)	249	243	300	300
Antal visiterede timer i gennemsnit pr. uge, der ikke er omfattet af frit valg (plejeboliger med hjemmehjælp)	1.861	2.311	2.330	2.400
Antal sundhedsydelser				
Færdigbehandlede sengedage (somatik)	25	31	18	18

1) I regnskabskolonner angives antal ultimo året. I budgetkolonner angives forventet antal ultimo året.

2) For ældreboliger er der ifølge lovgivningen ingen garantiforpligtelse.

3) Data i Nexus kan ændre sig løbende og derfor kan nøgletallene for hjemmehjælp i Gentofte Plan 2024 variere fra sidste års Gentofte Plan

Arbejdsmarked og overførselsindkomster

Se også Budgetaftalen for 2023-2024 for yderligere tiltag og initiativer.

VISION

Virksomheder bliver mødt med en serviceorienteret kultur, der bidrager til at tiltrække og fastholde virksomhederne i Gentofte Kommune.

Gentofte Kommune tager initiativ til samarbejde med virksomhederne om deres behov for kompetencer og bistår med rekrutteringen af den efterspurgte arbejdskraft.

Alle, der har en arbejdsevne, skal have mulighed for at bevare en varig tilknytning til arbejdsmarkedet.

Flerårige mål

Alle stående udvalg i Gentofte Kommune har fastlagt flerårige mål for deres område. Erhvervs-, Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har valgt følgende mål:

- Mål 1: Vi vil, at borgere og virksomheder oplever at blive mødt med værdighed
- Mål 2: Vi vil tage initiativet til samarbejdet med virksomheder om deres behov for bistand til at rekruttere
- Mål 3: Vi vil øge borgernes muligheder for at opnå varig tilknytning på arbejdsmarkedet
- Mål 4: Vi vil fastholde og tiltrække virksomheder fra et bredt spekter af erhvervslivet.

De flerårige mål og tilhørende målepunkter for udvalget kan læses [her](#).

BAGGRUND OG PERSPEKTIVER

I Gentofte skal borgere og virksomheder opleve at blive mødt med værdighed. Borgerne bliver udfordret individuelt med afsæt i den enkeltes situation og kompetencer. I 2021 formulerede Opgaveudvalget "En værdig sagsbehandling i beskæftigelsesindsatsen" tre principper til at sikre værdighed på beskæftigelsesområdet. Principperne bygger på, at borgeren bliver mødt individuelt, at man møder forberedt, og at borgeren oplever fremdrift. Principper, som vi også står på i det virksomhedsrettede arbejde.

I 2023 har vi for første gang målt på vores evne til at møde borgerne værdigt i dialogen med Jobcenter Gentofte. Vi har ligeledes spurgt virksomhederne, om de ser kommunen som en kompetent samarbejdspartner. 82 pct. af virksomhederne har svaret, at de samlet set har været meget tilfredse eller tilfredse med samarbejdet.

Erhvervslivet er en vigtig del af Gentoftes byliv og bidrager positivt til kommunens økonomi. Vi ønsker, at Gentofte skal være et godt sted at arbejde og drive virksomhed med gode rammebetingelser for virksomhederne. Erhvervspolitikken skal sikre, at de lokale virksomheder kan drage fuld nytte af den kommunale placering samtidig med, at virksomhederne kan tage del i de initiativer og muligheder, der er i regionen. Vi bygger videre på kommunens lokale styrker og DNA. Gentofte er blandt andet kendetegnet ved, at vi har mange vidensbaserede virksomheder og en stærk iværksætterkultur. Vi har og ønsker fortsat at have livlige bydelscentre med et attraktivt butiks- og spisemiljø, der er vigtige for både borgere og virksomheder.

Visionen i erhvervspolitikken er, at "Gentofte – også et godt sted at arbejde og drive virksomhed". Vi ønsker at understøtte et erhvervsliv i vækst. Vi vil i dialog med erhvervet om deres perspektiver på at drive virksomhed i kommunen. Dette har vi blandt andet gjort gennem Opgaveudvalget "Erhvervspolitisk strategi", der afsluttede sit arbejde i foråret 2023.

Opgaveudvalget har udarbejdet en opdateret erhvervs politik for Gentofte – en politik med nye strategiske målsætninger og et større fokus på den grønne erhvervsudvikling. Den opdaterede politik sætter tre pejlemærker for de nye strategiske målsætninger og den fremtidige erhvervs politiske indsats: Motiver til samspil, gør det enkelt og synliggør de muligheder, der er. Erhvervs-, Beskæftigelses- og Integrationsudvalget har peget på de fremtidige erhvervsindsatser, der skal arbejdes med for at nå målsætningerne. Læs mere om opgaveudvalget [her](#).

Det er afgørende for virksomhedernes muligheder for vækst, at de har adgang til kvalificeret arbejdskraft. Gentofte har hele tiden fokus på at understøtte virksomhedernes behov for at rekruttere, fastholde samt opkvalificere med afsæt i virksomhedernes behov for kompetencer.

Det er vores kerneopgave at arbejde for, at flere borgere kommer i beskæftigelse eller i uddannelse og dermed, at andelen af borgere på offentlig forsørgelse reduceres. Vi er i en periode med høj beskæftigelse, hvor virksomhederne kalder på arbejdskraft.

I Gentofte arbejder vi ud fra et job- og virksomhedsrettet fokus i indsatsen for at hjælpe borgere tilbage på arbejdsmarkedet. Udgangspunktet er de brancher, virksomheder og jobfunktioner, der er i vækst, og som oplever mangel på arbejdskraft. Det er centralt at få matchet de jobsøgendes kompetencer til de jobåbninger og -funktioner, som erhvervslivet efterspørger.

Vi arbejder rehabiliterende med borgere med længerevarende ledighed forankret omkring deres vej i arbejde eller uddannelse.

Vi arbejder individuelt med sygemeldte borgere, sundhedssystemet og deres arbejdsgivere med henblik på en hurtig tilbagevenden til arbejde. Behovet er individuelt, og vi har fokus på at inddrage borgeren, så denne er aktiv i eget forløb.

Uanset konjunkturerne på arbejdsmarkedets vil der være borgere, der har behov for, at der i indsatsen tages højde for borgerens samlede situation. Det er vores ambition, at borgere uden job, kommer tættere på arbejdsmarkedet blandt andet via et styrket fokus på ordinære lønnede timer.

En række virksomheder samarbejder allerede med jobcentret og gør en særlig indsats for at hjælpe ledige i arbejde. Med ordningen 'Vi ta'r ansvar' anerkender kommunen virksomheder, der i samarbejde med jobcentret gør en indsats for at give ledige fodfæste på arbejdsmarkedet. Virksomhederne får blandt andet logopakke og klistermærke til brug for deres markedsføring. Vi vil fortsætte med at udbrede kendskabet til initiativet og invitere flere virksomheder til at tage ansvar for beskæftigelsen. Initiativet er en udløber af Opgaveudvalget "Flere i arbejde eller uddannelse".

Vi prioriterer også, at flere personer med handicap og funktionsnedsættelse skal i arbejde. Som led i den overordnede handicappolitik fokuserer jobcentret på, at ledige med psykiske eller fysiske handicap får stillet den hjælp og støtte til rådighed, der er nødvendig for, at borgeren kan varetage et ordinært job. Dette gøres blandt andet ved at udnytte mulighederne i de handicapkompenserende ordninger. Herudover arbejder jobcentret på mulighederne for ansættelse i fleksjob, når et job på almindelige vilkår ikke kan lade sig gøre.

I 2023 har Gentofte fortsat integrationsansvaret for en række flygtninge herunder de fordrevne fra Ukraine. Det er en opgave at integrere flygtninge og de familiesammenførte – både de nyankomne og den gruppe, der har været i Gentofte Kommune i en længere periode. Modtagelse og integration sker med udgangspunkt i en helhedsorienteret indsats, der støtter de nye borgere i at skabe en ny og velfungerende hverdag. Det er et mål, at flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende. Det er afgørende for en god integrationsindsats, at de nye borgere i Gentofte hurtigst muligt kommer ud på arbejdsmarkedet og får opbygget de kvalifikationer og lært det faglige sprog på arbejdspladserne, der skal til for at træde ind på arbejdsmarkedet. Integrationsopgaven skal løses i et tæt samarbejde mellem kommune, sprogskole og ikke mindst virksomheder - og i dette samspil bliver der udviklet nye innovative indsatser.

I lyset af 'En Ung Politik' og strategien for unges trivsel har vi fokus på at sikre, at alle unge får mulighed for at tage en uddannelse eller komme i beskæftigelse. Unge, der ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse, modtager råd og vejledning og kan samtidig deltage i afklarende tilbud i Ungecenter Gentofte. Opgaven med at fastholde de unge i deres vej til uddannelse og job er altid en højt prioriteret opgave i Gentofte.

I løbet af 2023 og 2024 skal vi implementere de ændringer, der følger af Anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen. Det kommer blandt andet til at betyde et endnu større fokus på virksomhedsrettede tilbud samt øget brug af digitale samtaler. Beskæftigelsesindsatsen for dagpengemodtagere vil fra den 1. januar 2024 blive påvirket af, at a-kasserne overtager samtalerne for de forsikrede ledige i de første tre måneder af ledigheden.

Vi arbejder kontinuerligt på at minimere risikoen for, at der sker fejl i udbetalinger til borgere og virksomheder. Vi har fokus på korrekt og rettidig udbetaling af ydelser og refusioner og fokus på at imødegå risikoen for socialt bedrageri. Vi samarbejder tæt med kommunens kontrolgruppe og andre samarbejdspartnere og myndigheder f.eks. Udbetaling Danmark, SKAT, politi og andre kommuner.

Faktaboks

Arbejdsmarked og overførselsindkomster

Arbejdsmarked og overførselsindkomster varetager blandt andet af følgende indsatsområder:

- Erhvervsfremme og den lokale erhvervsservice
- Beskæftigelsesindsats for årligt ca. 2.425 jobparate borgere
- Rehabiliterende indsats for årligt ca. 7.852 borgere heraf ca. 6.239 sygemeldte borgere (år med covid-19)
- Indsats for årligt ca. 220 unge på uddannelseshjælp
- Integrationsindsats over for årligt ca. 370 flygtninge og familiesammenførte samt indvandrere
- Virksomhedsservice
- Rådgive om, bevilge, administrere og udbetale sociale ydelser og arbejdsgiverrefusion.

Økonomisk ramme

Drift - serviceudgifter:

ARBEJDSMARKED OG OVERFØRSELSINDKOMSTER						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Aktive tilbud (forsikrede, kontanthjælp m.fl.)	360	1.274	1.298	1.298	1.298	1.298
Vejledning og Erhvervsudvikling	2.349	3.729	3.739	3.739	3.739	3.739
Netto	2.709	5.003	5.038	5.038	5.038	5.038
Udgifter	2.784	8.144	8.327	8.327	8.327	8.327
Indtægter	-75	-3.141	-3.290	-3.290	-3.290	-3.290

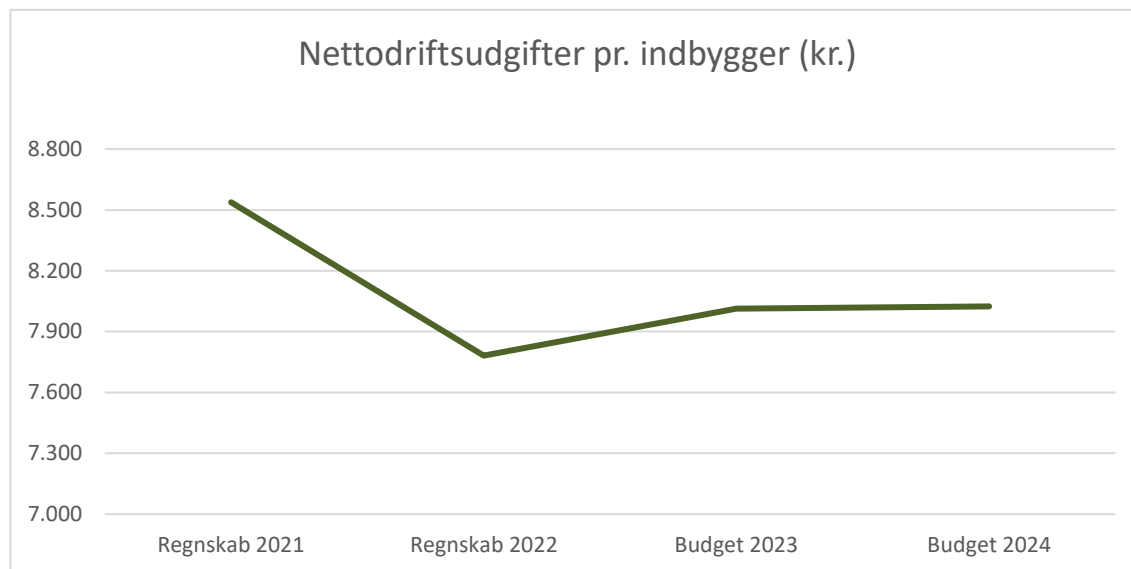
Drift - øvrige udgifter:

ARBEJDSMARKED OG OVERFØRSELSINDKOMSTER						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Tilbud til Udlændinge	10.523	26.476	18.850	13.609	17.129	17.292
Personlige tillæg	2.737	3.438	3.550	3.430	3.430	3.430
Seniorpension	15.199	19.038	26.937	31.017	31.017	31.017
Førtidspension	160.692	172.913	196.208	204.354	213.042	219.829
Sygedagpenge	89.780	75.320	74.437	72.212	68.873	66.491
Kontanthjælp	48.964	50.929	50.179	48.056	46.279	46.972
Dagpenge (forsikrede ledige)	97.791	89.271	102.129	99.289	96.446	96.446
Revalidering	73.180	83.584	84.643	85.835	88.333	89.250
Aktive tilbud (forsikrede, kontanthjælp m.fl.)	31.652	45.128	39.465	39.239	38.676	38.676
Netto	530.519	566.097	596.397	597.041	603.227	609.404
Udgifter	699.147	738.496	774.126	764.688	762.909	767.704
Indtægter	-168.628	-172.399	-177.729	-167.647	-159.682	-158.299

Budgetgrundlag og nøgletal

Det samlede budget til Arbejdsmarkedet og overførsler udgør netto 601,4 mio. kr. Hovedparten dækker overførselsudgifter, som ligger uden for servicerammen, fordi de afhænger af konjunkturudviklingen generelt og i mindre grad er påvirkelige af kommunen.

En mindre del af udgifterne ligger inden for servicerammen og omfatter visse aktive tilbud til forsikrede ledige og erhvervsservice.

Hvordan budgetteres på området?

Overførselsudgifterne afhænger af antallet af borgere og den bevilgede indsats. Hovedparten af udgifterne (90 pct.) er udgifter til forsørgelse af borgere i de enkelte målgrupper. Udgifterne bliver budgetteret konkret ud fra et skøn over udviklingen i antal borgere i de enkelte målgrupper og udgifterne pr. målgruppe.

Generelt er udviklingen i målgrupperne og dermed udgiftsniveauet baseret på fremskrivningerne i regeringens Økonomisk Redegørelse suppleret med erfaringer for udviklingen i Gentofte Kommune.

Budgettet til serviceudgifter afhænger af antallet af borgere og tager tildels udgangspunkt i en ramme, som tilpasses ny lovgivning m.v. Det betyder konkret, at udgifterne til aktive tilbud til forsikrede ledige i løntilskud afhænger af antallet af borgere i målgruppen og forventninger til anvendelse af indsatsen.

Udgifterne til erhvervsservice og iværksætterier tager udgangspunkt i en ramme, som tilpasses i forhold til nye opgaver, ny lovgivning og prisregulering m.v.

Nøgletal:

Nøgletal	Regnskab	Regnskab	Budget	Budget
<i>Faste priser (2024-niveau)</i>	2021	2022	2023	2024
Nettodriftsudgift pr. indbygger, kr.	8.538	7.781	8.013	8.024
Bruttoledighed ¹⁾	3,1%	2,2%	2,2%	
Gentoftes bruttoledighed ifht. landsgennemsnittet ²⁾	87%	86%	78%	
Antal 16-66 årige ³⁾:				
- i arbejdsstyrken	35.070			
- uden for arbejdsstyrken	10.316			
- Erhvervsfrekvens	79,5%			
Antal modtagere af overførselsindkomst (fuldtidspersoner)				
Forsikrede ledige	960	650	680	720
Kontanthjælpsmodtagere: Jobparate	103	77	90	95
Kontanthjælpsmodtagere: Aktivitetsparate	263	246	230	215
Integrationsborgere ⁴⁾	55	93	180	155
Overgangsydelse ⁵⁾	77	61	50	65
Revalidender	24	20	25	20
Forrevalidender	23	10	15	6
Sygedagpenge	778	835	680	670
Seniorpension	61	103	130	165
Førtidspension	1.183	1.224	1.260	1.320
Fleksjob	400	420	460	475
Ledighedsydelse	53	43	45	40
Ressourceforløb	124	95	80	70
Uddannelseshjælpsmodtagere: Åbenlyst uddannelsesparate	11	0	0	0
Uddannelseshjælpsmodtagere: Uddannelsesparate	37	27	35	35
Uddannelseshjælpsmodtagere: Aktivitetsparate	102	91	95	90
Jobafklaringsforløb	75	91	100	115

1) Ledighedsprocenten er baseret på Danmarks Statistiks endelige opgørelse over den registerbaserede bruttoledighed per

2) Gentoftes bruttoledighed i pct. divideret med landets bruttoledighed i pct.

3) "Uden for arbejdsstyrken" udgøres af alle mellem 16-66 år, som enten ikke er beskæftigede eller bruttoledige og

4) Integrationsborgere omfatter nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, der er omfattet af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet samt andre familiesammenførte udlændinge, der er omfattet af introduktionsprogrammet.

5) Overgangsydelse dækker over personer med under syv års ophold i Danmark ud af de sidste otte år, der hverken er omfattet af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet eller introduktionsprogrammet.

Politisk ledelse og administration samt Beredskab

VISION

Gentofte Kommune skaber værdi for og sammen med borgerne. Vi er en attraktiv arbejdsplads, hvor vi tager fælles ansvar for opgaven og har tillid til og respekt for hinanden. Vi har en robust økonomi, arbejder innovativt for at højne effektiviteten gennem forsøg og udnytter de potentialer, som teknologien giver os.

Se også Budgetaftalen for 2023-2024 for yderligere tiltag og initiativer.

Flerårige mål

Alle stående udvalg i Gentofte Kommune har fastsat flerårige mål for deres område. Økonomiudvalget har valgt følgende mål:

- Mål 1: Vi vil udvikle kerneopgaven ved brug af teknologier og data, så det skaber øget værdi for borgerne
- Mål 2: Vi vil sikre, at borgerne oplever nem adgang til service og kommunikation ved henvendelser personligt, telefonisk og når de betjener sig selv digitalt - samt at de får en hurtig og god sagsbehandling
- Mål 3: Vi vil have en langsigtet økonomisk robusthed med rum til politisk prioriterede investeringer og indsatser
- Mål 4: Vi vil træffe flere beslutninger baseret på den tredobbelte bundlinje, hvor økonomiske resultater, sociale afledte effekter og klimaaftryk afvejes
- Mål 5: Vi vil styrke fastholdelse af kompetente medarbejdere på de udfordrede områder. Samtidig vil vi styrke rekrutteringen og opkvalificeringen af nye medarbejdere på disse områder.

De flerårige mål og tilhørende målepunkter for udvalget kan læses [her](#).

BAGGRUND OG PERSPEKTIVER

Vi skaber sammen

Gentofte Kommune politikudvikler og skaber løsninger sammen med borgerne. Siden 2015 er det sket i en lang række opgaveudvalg. Det fortsætter vi med suppleret af andre typer processer alt efter, hvad der er bedst i forhold til det aktuelle emne. Mange diskussioner og samtaler blandt borgerne foregår i dag på sociale medier og de sociale medier gør det let for en bred gruppe af borgere at følge og deltage i debatter mv. Derfor vil det digitale element blive en større del af de borgerinvolverende processer i de kommende år.

Borgerne skal være med til at sætte dagsordenen. Det sker blandt andet på Gentofte Mødes, som vi holder hvert år i september i Byens Hus foreløbig til og med 2024. Borgerne har også mulighed for at få rådgivning og sparring på deres initiativ eller idé hos kommunens sparringsagenter, så borgeren bliver hjulpet videre og kan gøre sin idé til virkelighed til glæde for andre borgere i kommunen. Al borgerinvolvering sker med afsæt i seks principper, skabt af et opgaveudvalg: Lytter først, gør det nemt, tydelig ramme, bygger bro, fastholder virkelyst og skaber fremdrift.

Også i den daglige drift på kommunens mange arbejdspladser bruger medarbejderne deres faglighed til løbende at forbedre opgaveløsningen sammen med borgerne. Vi vil i de kommende år sætte fokus på en god og hurtig sagsbehandling set fra borgerens perspektiv. Og vi vil løbende lytte og lære, hvor der er brug for at tage fat, ved at gennemføre tilfredshedsundersøgelser de steder, hvor det ikke allerede findes. Det

skal supplere den vigtige dialog, der løbende er mellem ledelse, medarbejdere og borgere f.eks. i de mange brugerbestyrelser og pårørenderåd.

Attraktiv arbejdsplads

Sammen om Gentofte - vores strategi

'Sammen om Gentofte' er den fælles strategi for alle medarbejdere i Gentofte Kommune. Strategien sætter fælles retning for, hvem vi er og hvad vi gerne vil kendes for, når vi møder hinanden, borgerne og verden omkring os, og hvordan vi gerne vil arbejde og udvikle os for at indfri den politiske vision.

Strategien indeholder tre værdier, vi står solidt på: Vi er kompetente, ordentlige og rummelige. Den indeholder også tre hjertesager, der skal gennemsyre alt, hvad vi gør: Nysgerrige med udsyn, sammen med borgerne, fælles om opgaven.

Læring og trivsel

Corona har udfordret organisationen, men også givet anledning til, at vi har prøvet os frem og fundet nye løsninger. Vi har set eksempler på, at meget grundlæggende omstillinger lykkes på kort tid, og at f.eks. nye digitale kompetencer er blevet udviklet og anvendt. Vi vil som organisation holde fast i de positive forandringer, som krisen også har medført. Det handler f.eks. om samarbejde på tværs med opgaven i centrum, nye arbejdsgange, udvikling af ledelse og nye samarbejdsformer med borgerne.

For at understøtte arbejdet med at udvikle opgaveløsningen, vil der være fokus på at kompetenceudvikling, der skaber værdi for borgerne, kan trænes i praksis samt at sikre systematisk læring.

Ledelse er centralt for opgaveløsningen og for at fastholde attraktive arbejdspladser. Derfor fastholdes et vedvarende fokus på at styrke kvaliteten og udviklingen af ledelse og den interne kommunikation. Ledelsesidentitet, kompetenceudvikling og nye tilgange til ledelse er centrale emner, som skal drøftes og arbejdes med bl.a. med afsæt i vores nye fælles ledelsesgrundlag.

Et godt arbejdsmiljø er afgørende for en høj trivsel blandt medarbejdere og ledere samt for høj kvalitet i opgaveløsningen. I 2020 gennemførte organisationen en digital APV- og trivselsmåling, der skal medvirke til, at den enkelte arbejdsplads kan følge udviklingen af arbejdsmiljøet over tid. Siden 2022 følges målingerne op hvert år. Målingerne giver mulighed for at se mønstre på tværs af organisationen, som kan give anledning til at iværksætte særlige indsatser, så arbejdsmiljøet styrkes i hele organisationen.

Gentofte Kommune oplever, som andre kommuner, at det på nogle velfærds- og specialtområder er blevet vanskeligere at fastholde og rekruttere kompetente medarbejdere. Derfor har vi fokus på at finde nye veje til både at fastholde medarbejderne og til at rekruttere nye, ligesom vi styrker opkvalificeringen af medarbejdere, der ikke har en uddannelse inden for faget. Dermed sikrer vi kompetente medarbejdere også til fremtidens opgaver.

Innovation

Gentofte Kommune har de senere år skabt et solidt grundlag for, at der kan arbejdes med innovation, bl.a. gennem et opgaveudvalg om innovation og gennem kompetenceudvikling af medarbejdere og ledere. Der vil også fremadrettet være fokus på at øge innovationskraften i kommunen for derved at forankre en stærk innovationskultur. Det vil bl.a. ske gennem innovationsunderstøttelse til udvalgte projekter samt kompetenceudvikling af ledere. Det er helt centralt, at ledere f.eks. kan spotte, afprøve og implementere nye idéer, hvis organisationens ambition om at øge innovationskraften skal opnås.

Digitalisering og data

Den teknologiske udvikling går stærkt og skaber mange nye muligheder. Gentofte Kommune arbejder med data, digitalisering og teknologi med udgangspunkt i de pejlemærker og principper, som

Kommunalbestyrelsen har vedtaget. Pejlemærkerne guider kommunens fortsatte arbejde med at forstå og udnytte de teknologiske potentialer til at frigive ressourcer og skabe borgernær værdi. Principperne hjælper endvidere Gentofte Kommune med at navigere i de etiske og persondatamæssige problemstillinger, der kan opstå ved brug af ny teknologi samt sikrer, at alle borgere uanset forudsætninger oplever, at teknologien bidrager til deres liv.

Gentofte Kommunes digitaliseringsplan indeholder tiltag vedrørende IT-sikkerhed og IT-infrastruktur, som skal skabe stabilitet, driftssikkerhed og passende niveau på blandt andet cyber- og persondatabeskyttelsesområdet. IT-infrastrukturuområdet omfatter blandt andet bud på mulige cloud-scenarier, opdatering og vedligehold af styresystemer, servere og lagringskapacitet, samt implementering af den fællesoffentlige rammearkitektur. Teknologiernes potentiale skal afprøves i fællesskab med borgere, virksomheder, politikere og medarbejdere for at sikre, at borgernes og virksomhedernes behov er i fokus.

Gentofte Kommunes datastrategi sætter med principper, temaer og indsatser retning og ramme for øget anvendelse af data til at belyse aktuelle og relevante problemstillinger og til at styre efter værdi og effekt i løsning af kerneopgaven. Målet er, at det skal være en naturlig del af opgaveløsningen for ledere og medarbejdere at forstå, bruge og efterspørge data – også set i et etisk perspektiv. Konkrete eksempler er arbejdet med at styrke den faglige og økonomiske styring med data i Social og Handicap samt arbejdet med at synliggøre bl.a. økonomi-, personale- og demografidata i et fælles organisationsdashboard.

Både digitaliseringsplanens temaer om at udvikle kerneopgaver, lave forsøg med teknologier og sikre et digitalt fundament og datastrategien skal bidrage til at opnå det flerårige mål om, at vi vil udvikle kerneopgaven ved brug af teknologier og data, så det skaber øget værdi for borgerne.

Sammenhængende og involverende kommunikation

Gentofte Kommune har en ambition om fortsat at udvikle kommunens kommunikation og kommunikationskanaler, så borgerne dels får fyldestgørende og rettidig kommunikation, dels gives mulighed for at betjene sig selv og dels kan engagere sig i deres kommunes udvikling.

Gentofte Kommunes borgere skal kunne benytte sig af moderne og sammenhængende digitale løsninger. Kommunen fik en ny hjemmeside primo 2021, der gør det nemt og sikkert for borgerne at betjene sig selv døgnet rundt – også fra mobiltelefonen. Primo 2024 lanceres fase to i hjemmesideprojektet med nye muligheder og faciliteter til institutionshjemmesider samt tema- og kampagnehjemmesider. De nye hjemmesider vil leve op til god webtilgængelighed og nem navigation for alle borgere – også uden brug af mus og tastatur og med mulighed for maskinoplæsning.

Kommunens kommunikation – både internt og eksternt - skal fortsat udvikles, så den sker på medarbejdernes og borgernes præmisser og på en letforståelig og direkte facon. Der sker en løbende kommunikation på sociale medier, primært Facebook og LinkedIn – både med henblik på at kommunikere relevante tilbud til borgerne og på at involvere borgerne i kommunens udvikling. Ved personlig betjening i Borgerservice kan borgerne bestille tid og undgå unødigt ventetid. Vi undersøger løbende, hvordan eksisterende løsninger og teknologier kan udnyttes, samt nye afprøves, med henblik på at gøre samskabelse og kommunikation mellem borgere og kommunens medarbejdere mere effektiv og smidig.

En effektiv kommune med en proaktiv økonomistyring

Gentofte Kommune skal fortsat have en sund og robust økonomi og være en effektiv kommune, hvor der løbende arbejdes med at skabe rum til prioritering af nye politiske indsatser og investeringer f.eks. forslag fra opgaveudvalgene. Arbejdet med at skabe økonomisk råderum vil fremover indgå i budgetprocessen og forudsætte bred involvering i organisationen.

Udviklingen af arbejdet med at skabe råderum er bl.a. forankret i arbejdet med ”Proaktiv Økonomistyring”, som skal styrke ressourceudnyttelsen gennem en helheds- og handlingsorienteret økonomistyring på tværs

af kommunen. Det skal ske ved, at vi reagerer tidligt på udgiftspres, analyserer baggrunden herfor bl.a. via puljen til interne og eksterne analyser og herudfra iværksætter tiltag, der sikrer en langsigtet balance, så Gentofte fortsat er en kommune med en robust økonomi. I dette arbejde spiller data og digitalisering også en central rolle. Et eksempel er et tværgående arbejde med at styrke dataunderstøttelsen, gennemsigtigheden og bevidstheden om styringsansvar og muligheder hos ledere og rådgivere i Børn og Familie og i Økonomi, som har været medvirkende til stabilisering af udgiftsudviklingen på området.

Indkøb

Fokus på effektivitet og råderum opnås også ved konkurrenceudsættelse af indkøb. Optimering af indkøb bidrager proaktivt til at skabe råderum med de bedst mulige priser og til at sikre et passende og ensartet serviceniveau til borgerne.

For at sikre mest mulig værdi for borgerne arbejder Gentofte Kommune kontinuerligt på at professionalisere og optimere kommunens indkøb. I 2024 fortsætter arbejdet med den innovative 3-i-1 model, hvor udbud bliver gennemført efter en forudgående åben dialog mellem kommunen, arbejdstagere og arbejdsgivere, så den store viden og erfaring, parterne hver især har, bliver brugt sammen.

Der vil fortsat være yderligere fokus på at styrke indkøbsadfærden på tværs af hele organisationen for at professionalisere kommunens indkøb. I dette arbejde vil der være styrket fokus på at forsøge at nedbringe antallet af leverandører og styrke de indkøbsfaglige kompetencer hos medarbejderne. Herunder også at styrke kontraktstyringsarbejdet på kommunens mange kontrakter. Et eksempel er projektet på tværs af Familie og Sundhed og Social og Handicap.

Kommunen har vedtaget en ny udbuds- og indkøbspolitik, som fastsætter arbejdet med en tredobbelt bundlinje, når det gælder indkøb. Der er en øget forventning til, at kommunerne, som hvert år køber ind for mange milliarder, har fokus på bæredygtighed og søger at påvirke omverdenen gennem sine indkøb. I Gentofte Kommune indgår vi i tværkommunale samarbejder i forhold til at sikre bæredygtige løsninger, der skal implementeres.

Ejendomsportefølje

Fokus i kommunens varetagelse af ejendomsporteføljen er at fastholde og udvikle værdien af bygningsmassen gennem en prioriteret vedligeholdelsesindsats med stort fokus på bæredygtig energirenovering, energioptimering og effektiv ejendomsdrift. Et andet fokusområde er kvalitetsbevidsthed

og bæredygtighed i Gentofte Kommunes byggeri. Der arbejdes løbende med at understøtte en optimal anvendelse af de givne fysiske rammer til gavn for og i forventningsafstemning med de daglige brugere og beboere i kommunens institutioner og tilbud.

Arealer pr. opgaveområde	Areal i m ²
Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid	250.000
Social og Sundhed	95.000
Klima, Miljø og Teknik	50.000
Udlejningsejendom + erhverv	75.000
I alt	470.000

Opgørelsen er baseret på organisation gældende i 2017.

Beredskab

Beredskab Øst tager sig af både den operative del samt myndighedsbehandlingen på beredskabsområdet for Gentofte Kommune. Beredskab Øst er organiseret i et §60 selskab, som omfatter Gentofte, Gladsaxe, Lyngby-Taarbæk, Ballerup og Herlev kommuner.

Beredskab Øst vil også i 2024 løfte beredskabsopgaven på et højt og kvalificeret niveau, samtidig med at der løbende sker en optimering af driften ved udnyttelse af specialkompetencer og materiel på tværs af kommunerne.

Det kommunale redningsberedskab skal kunne yde en forsvarlig indsats mod skader på personer, ejendom og miljøet ved ulykker og katastrofer, herunder krigshandlinger.

Dimensioneringen af redningsberedskabet er tilrettelagt med udgangspunkt i en fælles risikovurdering, som danner grundlag for det serviceniveau, Kommunalbestyrelsen har vedtaget. Herefter skal Beredskab Øst levere et beredskab med mandskab, materiel og ledelse, der døgnet rundt er klar til at blive sat ind ved brand, redning, miljøulykker og opgaver i det kystnære område.

Faktaboks

POLITISK LEDELSE OG ADMINISTRATION

Politisk ledelse og administration omfatter kommunens politiske ledelse, administrationen på rådhuset, Gentoft Ejendomme samt udlejningsejendomme.

Politisk ledelse

Kommunens politiske ledelse består af Gentoft Kommunalbestyrelse, der har 19 medlemmer samt Økonomiudvalg og syv stående udvalg (Byplanudvalget, Børneudvalget, Erhvervs-, Beskæftigelses- og Integrationsudvalget, Kultur-, Unge- og Fritidsudvalget, Skoleudvalget, Klima-, Miljø- og Teknikudvalget samt Ældre-, Social- og Sundhedsudvalget).

Politikudviklingsarbejdet foregår også i en række opgaveudvalg med deltagelse af borgere, videnspersoner mv. Dertil kommer en række råd og nævn samt lokale demokratiske organer f.eks. brugerbestyrelser på skoler og på de kommunale institutioner.

Administration

Administrationen varetager myndigheds- og serviceopgaver samt understøtter den politiske beslutningsproces. Administrationen omfatter følgende opgaveområder:

- Klima, Miljø og Teknik
- Børn og Skole, Kultur, Unge og Fritid
- Social og Sundhed
- Tværgående Funktioner (Økonomi og Personale med Udbud, Kontrakter og Klimaøkonomi og Betaling, Digitalisering og IT, Strategi og Analyse, Borgmestersekretariatet, Jura, Kommunikation samt HR, Innovation og Personalejura).

Gentoft Ejendomme

Gentoft Ejendomme varetager opgaver vedrørende ejendomsdrift og -vedligehold samt byggeri og ejendomsstrategi. Opgaverne på og for kommunens ejendomme løses i samarbejde med brugerne, og efter de ønsker og behov, der er for fysisk understøttelse af opgaveområdernes aktiviteter.

Gentoft Ejendomme er ansvarlig for kommunens energihandleplan, bæredygtighedstiltag og en række klimatilpasningsprojekter på kommunens ejendomme.

Gentoft Kommunes ejendomsportefølje består af bygninger, udenomsarealer og grunde, som kommunen ejer eller lejer til offentlige formål og aktiviteter. I alt 470.000 m² fordelt på 380 ejendomme.

Udlejningsejendomme

Kommunen ejer udlejningsejendomme med ca. 1.300 lejemål, der anvendes til boliger til husly samt pensionist- og ældreboliger, boliger til boligplacering af flygtninge, ungdomsboliger og erhvervsejendomme. Ejendomsadministrationen af kommunens udlejningsejendomme varetages af KAB.

Beredskab

På Gentoft Brandstation er der stationeret en stigevoan, en sprøjte, en pionervogn og en båd, samt en indsatsledervogn. Beredskabet er døgnbemandet og skal være fremme på enhver adresse i kommunen indenfor 10 minutter.

Økonomisk ramme

Politisk ledelse og administration' og 'Beredskab' er hvert sit bevillingsområde

Politisk ledelse og administration

Drift - serviceudgifter:

Politisk ledelse og administration						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Politisk ledelse	12.351	11.158	11.659	11.443	11.443	11.443
Administration	345.514	352.370	376.124	370.679	371.746	372.287
Byfornyelse, begravelseshjælp m.v.	3.256	4.040	4.118	4.118	4.118	4.118
Puljer og tjenestemandspension	129.140	170.156	184.250	179.610	179.610	179.610
Gentofte Ejendomme	235.507	218.470	230.773	228.639	228.039	228.039
Netto	725.768	756.194	806.924	794.490	794.957	795.498
Udgifter	824.275	852.239	908.966	896.533	897.000	897.541
Indtægter	-98.506	-96.045	-102.043	-102.043	-102.043	-102.043

Drift - øvrige driftsudgifter:

Politisk ledelse og administration						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Puljer og tjenestemandspension	-128	982	1.020	1.020	1.020	1.020
Gentofte Ejendomme	-36.429	-40.465	-42.079	-42.079	-42.079	-42.079
Netto	-36.558	-39.483	-41.059	-41.059	-41.059	-41.059
Udgifter	31.611	28.292	30.354	30.354	30.354	30.354
Indtægter	-68.168	-67.775	-71.413	-71.413	-71.413	-71.413

Anlægsramme:

Politisk ledelse og administration						
Hele 1.000 kr.	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Investeringer	47.132	103.650	61.100	74.300	95.600	51.800

Beredskab

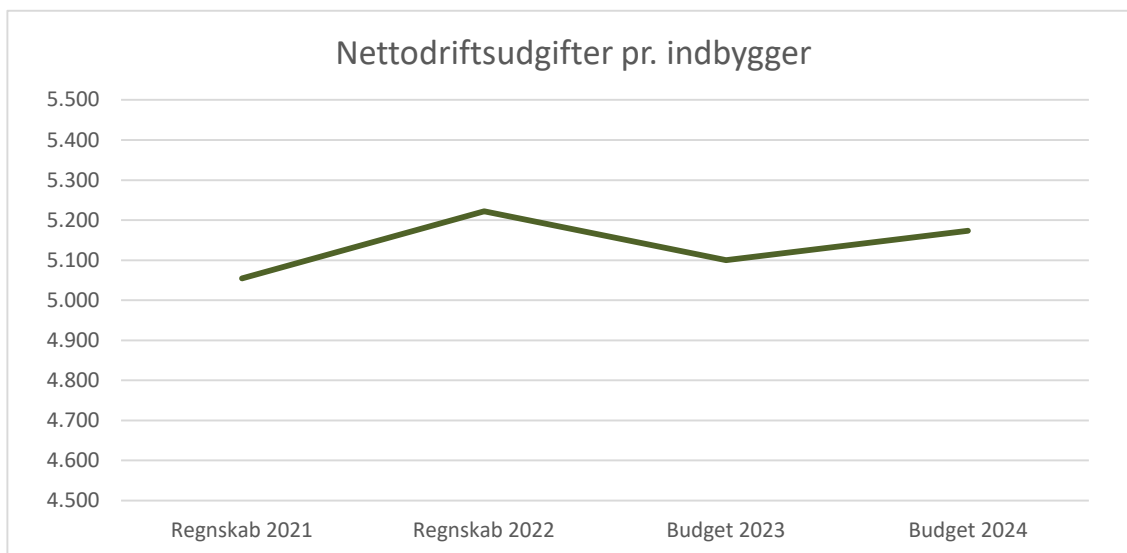
Drift - serviceudgifter:

Beredskab Gentofte						
<i>Hele 1.000 kr.</i>	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Beredskab inkl. Aftale med Beredskab Øst	20.190	20.882	21.886	21.886	21.886	21.886
Buskørsel til genoptræning og dagcentre	-1.056	-630	-673	-673	-673	-673
Kørsel med hjælpemidler, nøglebokse mv.	44	8	-10	-10	-10	-10
Netto	19.177	20.260	21.204	21.204	21.204	21.204
Udgifter	20.772	40.915	42.706	42.706	42.706	42.706
Indtægter	-1.595	-20.653	-21.502	-21.502	-21.502	-21.502

Anlæg:

Beredskab						
<i>Hele 1.000 kr.</i>	Regnskab	Budget	Budget	Budgetoverslag		
	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Netto						
Investeringer	0	0	0	0	0	0

Budgetgrundlag og nøgletal

Politisk ledelse og administration' og 'Beredskab' er hvert sit bevillingsområde.

Nøgletal				
<i>Faste priser (2024-niveau)</i>	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
Nettodriftsudgifter pr. indbygger, kr.				
Hele målområdet	9.947	10.591	10.610	10.766
Administration	5.054	5.222	5.100	5.174
Antal ekspederede personlige henvendelser i Kommuneservice				
Skat, pas, kørekort m.v.	11.688	22.000	22.000	22.500
Bygningsmyndighederne	181	426	550	550
Straksen (flytninger, vielser, sundhedskort, EU-kort, ref. af regninger m.v.)	3.520	9.000	9.000	7.000
Folkepension	86	500	500	400
Pladsanvisning	98	300	300	300
NemID, digital signatur og MitID*	3.736	16.000	16.000	13.000
Valg	2.858	0	0	0
Gennemsnitlig ventetid i Kommuneservice, minutter**	8	4	4	5
Gennemsnitlig betjeningstid i Kommuneservice, minutter**	8	16	16	10
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid pr. område, minutter				
Skat, pas, kørekort m.v.	5	10	10	6
Bygningsmyndighederne	21	45	45	25
Straksen (flytninger, vielser, sundhedskort, EU-kort, ref. af regninger m.v.)	7	10	10	10
Folkepension	4	8	8	4
Pladsanvisning	3	14	14	4
NemID, digital signatur og valg	7	10	10	8

*Som følge af overgang fra NemID til MitID forventes flere ekspeditioner i Kommuneservice til borgere der har behov for fysisk hjælp til at overgå til MitID.

** Ventetiderne er budgetlagt på baggrund af forventning om uændret serviceniveau. Faktiske ventetider vil afhænge af de konkrete henvendelser.

Hvad består budgettet af?

Budgettet omfatter udgifter og indtægter vedrørende kommunens politiske virksomhed (herunder kommissioner, råd, nævn og valg), den centrale administration og planlægningsvirksomhed, diverse udgifter og indtægter samt lønpuljer.

Den centrale administration omfatter de tværgående funktioner på Rådhuset samt fagområdernes centrale administration. Hertil kommer fælles IT og telefoni, Erhverv, Beskæftigelse & Integration, byggesagsbehandling samt udgifter og indtægter vedrørende administration af voksen- ældre og handicapområdet og administration af det specialiserede børneområde.

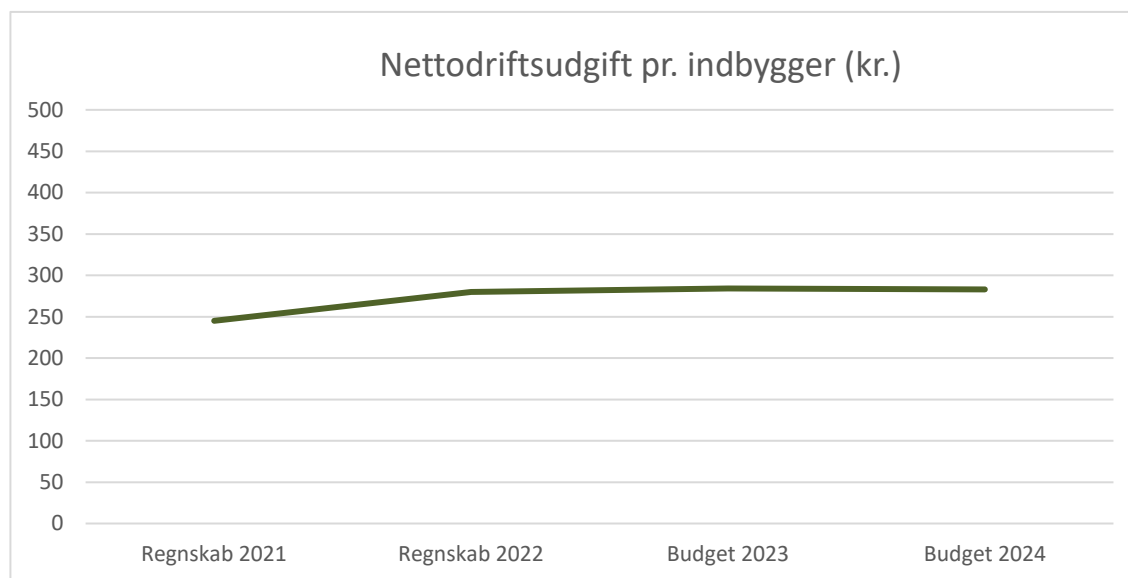
Bevillingen omfatter også administrationsbidrag til Udbetaling Danmark, løn og barselpuljer, generelle reserver samt tjenestemandspension.

Budgettet omfatter desuden Gentoftede Ejendomme.

Hvordan budgetteres på området?

Budgettet tager udgangspunkt i en ramme, som tilpasses efter den økonomiske politik f.eks. pris- og lønfremskrivning og ny lovgivning.

Budgetgrundlag for Beredskab

Hvad består budgettet af?

Budgettet omfatter driftsbidraget til Beredskab Øst samt udgifter og indtægter vedrørende Bus- og Hjælpemiddeldepotet.

Hvordan budgetteres på området?

Driftsbidraget til Beredskab Øst fastsættes i aftale med de kommuner, der indgår i samarbejdet. Budgettet til Bus- og Hjælpemiddeldepotet tager udgangspunkt i en ramme, som tilpasses efter den økonomiske politik f.eks. pris- og lønfremskrivning og ny lovgivning.

Nøgletal:

Nøgletal	Regnskab	Regnskab	Budget	Budget
<i>Faste priser (2024-niveau)</i>	2021	2022	2023	2024
Nettodriftsudgift pr. indbygger, kr.	245	280	284	283
Brandtjeneste herunder forebyggende				
Udrykning assistance i alt	560	621	-	-
Heraf reelle brande	233	279	-	-
Heraf blinde Automatiske Brandalarmer (ABA)	327	342	-	-
Brandsyn	278	313	-	-
Nøgletal for Bus og Hjælpemiddeldepot				
Antal tekniske servicemedarbejdere	28	29	29	29
Antal administrative medarbejdere	4	4	5	5
Antal minibusser	22	22	22	22
Antal servicevogne	5	5	5	5
Antal kørsler bus	120.126	118.231	120.000	120.000
Antal kørsler hjælpemiddeldepot	19.051	19.842	20.000	20.000

Investeringsoversigt

Alle områder - investeringsoversigt 2024-2027					
	Forventet overført 30.6 til	Budget	Forventes afholdt i (rådighedsbeløb)		
1000 kr.	2024	2024	2025	2026	2027
Skattefinansieret område					
Klima, Miljø og Teknik - udgifter	21.400	65.000	66.600	59.400	34.500
Kultur, Unge og Fritid - udgifter	38.200	106.050	92.450	34.750	4.650
Børn og Skole - udgifter	9.200	18.400	0	0	0
Social og Sundhed - udgifter	58.600	28.200	31.100	0	0
Social og Sundhed - indtægter	-9.900	0	0	0	0
Politisk ledelse og administration - udgifter	120.650	61.100	74.300	95.600	51.800
Politisk ledelse og administration - indtægter	-5.300	0	0	0	0
Skattefinansieret område i alt - udgifter	248.050	278.750	264.450	189.750	90.950
Skattefinansieret område i alt - indtægter	-15.200	0	0	0	0
Skattefinansieret område i alt - netto	232.850	278.750	264.450	189.750	90.950
Takstfinansieret område					
Takstfinansieret område i alt	100.300	341.900	330.500	227.200	255.000
Alle områder i alt - udgifter	348.350	620.650	594.950	416.950	345.950
Alle områder i alt - indtægter	-15.200	0	0	0	0
Alle områder i alt - netto	333.150	620.650	594.950	416.950	345.950
Udgifter inden for anlægsramme	235.850	275.750	263.450	189.750	90.950

Investeringsoversigten viser de anlægsprojekter, som Gentofte Kommune forventer at gennemføre i 2024-2027. Efter oversigten er projekterne kort beskrevet i "Bemærkninger til investeringsoversigten". Investeringsoversigten på de følgende sider viser for hvert område syv kolonner, hvis indhold kort er forklaret her:

Forbrug til og med 2022

Kolonnen viser, hvor meget der er brugt, fra projektet er startet til 31. december 2022. Det er kun vist for projekter og puljer, som er enkeltstående og tidsafgrænsede, mens forbrug for projekter af gentagen/varig karakter ikke er medtaget.

Korrigeret budget pr. 30.6.2023

Kolonnen viser det korrigerede budget for 2023 opgjort pr. 30. juni 2023. Dvs. det oprindelige budget for 2023 tillagt overførte/genbevilegede beløb fra 2022 og tillagt øvrige tillægsbevillinger givet for 2023 frem til den 30. juni 2023 samt forventede tillægsbevillinger fra Økonomisk rapportering pr. 30. juni 2023.

Forventet overført 30.6 til 2024

Kolonnen viser skønnet over genbevillinger fra 2023 til 2024, som er forventet i Økonomisk rapportering pr. 30. juni 2023. De eksakte overførsler vil blive vurderet i forbindelse med genbevillingssagen for 2023-2024.

Budget 2024

Kolonnen viser de rådighedsbeløb, som er afsat til at gennemføre anlægsprojekterne i 2024. Projekter markeret med "Bev.", er der givet anlægsbevilling til ved budgetvedtagelsen. Det er primært anlægsprojekter og puljer af gentagen karakter. For øvrige projekter skal der inden projektet igangsættes søges en anlægsbevilling i Kommunalbestyrelsen.

Forventes afholdt i (rådighedsbeløb) 2025-2027

Kolonnen viser de rådighedsbeløb, som i budgetoverslagsårene er afsat til at gennemføre projekter i 2025-2027.

Klima, Miljø og Teknik

Klima, Miljø og Teknik - investeringsoversigt 2024-2027								
1000 kr.								
		Forbrug til og med 2022 ¹⁾	Korr. budget pr. 30.6 2023 ²⁾	Forventet overført 30.6 til 2024	Budget 2024	Forventes afholdt i (rådighedsbeløb)		
						2025	2026	2027
Takstfinansieret område - Forsyning								
Etablering af stikledninger i eksisterende fjernvarmeområder	Bev.	-	83.255	900	88.400	76.500	8.800	0
Fjernvarmevekslere	Bev.	-	27.385	400	31.200	25.100	4.000	0
Fjernvarmevekslere fortsat udbygning		-	49.654	10.000	49.900	40.900	42.000	50.000
Fortsat udbygning af fjernvarmenettet i Gentofte Kommune		-	0	0	72.200	182.800	167.200	205.000
Fortsat udbygning af fjernvarmenettet i Gentofte Kommune – Område 4.1 og 5.1		79.571	9.629	0	0	0	0	0
Fortsat udbygning af fjernvarmenettet i Gentofte Kommune – Område 4.2 og 5.2		35.385	190.015	55.000	0	0	0	0
Fortsat udbygning af fjernvarmenettet i Gentofte Kommune – Område 4.3 og 5.3		0	41.400	34.000	95.000	0	0	0
Renovering af fjernvarmesamlinger		-	5.017	0	5.200	5.200	5.200	0
Forsyningsvirksomheder i alt		-	-	100.300	341.900	330.500	227.200	255.000
Skattefinansieret område - Park og Vej/Klima, Natur og Miljø								
Energibehandlingsplan for kommunens ejendomme		-	11.047	0	10.400	10.000	3.000	0
Bellevue Strandpark, helhedsplan		-	6.583	0	0	0	0	0
			-4.908	0	0	0	0	0
Parker og grønne områder	Bev.	-	2.286	0	2.000	2.000	2.000	2.000
Klima- og bæredygtighedsilttag	Bev.	-	9.639	2.600	5.400	5.400	5.400	0
Rådgivning til borgere om energirenovering	Bev.	-	1.000	200	1.000	0	0	0
Etablering af supercykelstien Kystbaneruten		0	13.000	0	0	0	0	0
Nye cykelstier		-	5.701	0	5.000	0	0	0
Forskønnelse og udvikling af bydelscentre		-	5.433	5.400	2.700	0	0	0
Grønnere veje og pladser		-	10.000	4.000	0	5.000	5.000	0
Klimatilpasning Smakkegårdsvej/Høeghsmindevej		-	4.000	2.000	0	0	0	0
Pulje til indsatser i forbindelse med støjhandleplan	Bev.	-	1.093	800	500	500	500	0
Renovering af bygværker		-	3.916	400	2.500	500	2.500	500
Renovering af veje, fortove og cykelstier		-	43.866	3.000	26.100	37.300	37.300	26.100
Trafiksikkerhedsplan		-	8.121	2.000	5.700	0	0	0
Udskiftning af autoværn		0	5.400	0	0			
Vejbrønde		-	0	0	3.300	3.300	3.300	3.300
Forhøjelse af kystsikring på kommunens egne mure		0	0	0	0	0	0	0
Kystsikring langs Øresund		-	6.794	1.000	400	2.600	400	2.600
Mobile kystsikringsløsninger ved stormflodvarsel		0	500	0	0	0	0	0
Skattefinansieret område i alt		-	-	21.400	65.000	66.600	59.400	34.500
Klima, Miljø og Teknik i alt		-	-	121.700	406.900	397.100	286.600	289.500

1) Ikke vist for puljer og projekter af gentagen karakter, men kun for enkeltstående og tidsafgrænsede anlægsprojekter.

2) Oprindeligt budget 2023 inkl. overførte beløb fra 2022 og øvrige tillægsbevillinger opgjort pr. 30.6.2023.

Projekter mærket med "Bev." er der givet anlægsbevilling til ved budgetvedtagelsen. Det er primært anlægsprojekter- og puljer af gentagen karakter.

TAKSTFINANSIERET - FORSYNING

Etablering af stikledninger i eksisterende fjernvarmeområder

Der arbejdes løbende på at optimere tilslutningen til fjernvarmenettet i allerede udbyggede områder via kampagner. Dette giver et behov for løbende at tilslutte nye kunder til fjernvarmenettet på det eksisterende fjernvarmenet frem til og med 2026. Der er derfor afsat 88,4 mio. kr. i 2024, 76,5 mio. kr. i 2025, 8,8 mio. kr. i 2026 til etablering af stikledninger.

Fjernvarmevekslere

Ved tilslutning til fjernvarme har borgerne mulighed for at vælge mellem 2 modeller – Model A og B. Ved model A, står Gentofte Fjernvarme for nedtagning af det eksisterende fyr, opsætning af ny fjernvarmeveksler samt løbende service og vedligehold af anlægget. Ved model B står borgerne selv for at skaffe, montere og servicere fjernvarmeveksleren. Størstedelen af borgerne vælger model A, hvorfor der er afsat 31,2 mio. kr. i 2024, 25,1 mio. kr. i 2025 samt 4,0 mio. kr. i 2026. Der tilsluttes nye kunder i eksisterende områder frem til og med 2026.

Fjernvarmevekslere fortsat udbygning

Der er afsat 49,9 mio. kr. i 2024, 40,9 mio. kr. i 2025, 42,0 mio. kr. i 2026 og 50,0 mio. kr. i 2027 til etablering af fjernvarmevekslere hos de borgere der, i forbindelse med udbygningen af fjernvarmen, vælger model A (95 pct. vælger model A).

Fortsat udbygning af fjernvarmenettet i Gentofte Kommune

Til den fortsatte udbygning af fjernvarmenettet i Gentofte Kommune, er der afsat 72,2 mio. kr. i 2024, 182,8 mio. kr. i 2025, 167,2 mio. kr. i 2026 og 205,0 mio. kr. i 2027. Udgiften til udbygningen lånefinansieres og tilbagebetales af fjernvarmekunderne over fjernvarmetaksten.

Fortsat udbygning af fjernvarmenettet i Gentofte Kommune – Område 4.3 og 5.3

Der er afsat 95,0 mio. kr. i 2024. Der er i alt afsat 136,4 mio. kr. til område 4.3 og 5.3. Område 4.3 og 5.3 er igangsat i 2023 og begge områder forventes afsluttet i 2024.

Renovering af fjernvarmesamlinger

Der er konstateret revner i samlingerne på de største af fjernvarmerørene etableret før 1990. Derfor er det nødvendigt, at alle samlinger på større rør renoveres for at opretholde en lang levetid på fjernvarmerørene. Fjernvarmenettet har en levetid på forventet 50-80 år, under forudsætning af, at det løbende bliver vedligeholdt.

Der er på den baggrund afsat et årligt rådighedsbeløb på 5,2 mio. kr. i hvert af årene 2024-2026.

SKATTEFINANSIERET

Energihandlingsplan for kommunens ejendomme

Der er afsat 10,4 mio. kr. i 2024, 10,0 mio. kr. i 2025 og 3,0 mio. kr. i 2026 til energibesparende tiltag.

Energihandlingsplanen for perioden 2018-2025 er vedtaget med investeringer for 72,0 mio. kr. For at øge tempoet i kommunens energirenovering er der tilført 3,0 mio. kr. årligt fra 2023 til 2026, så der samlet investeres for 81,0 mio. kr. i perioden 2018-2025 samt 3,0 mio. kr. i 2026.

Tiltagene omfatter nye tekniske anlæg, efterisolering, ny lavenergibelysning osv. Herudover arbejdes med brugeradfærd og et systematisk fokus på energiforbrug og driftsoptimering (energiledelse). Ved gennemførelse af disse tiltag opnås i perioden en samlet årlig reduktion af driftsbudgetterne på ca. 6,4 mio. kr. svarende til 10 % af el-, vand- og varmekonsumet.

Parker og grønne områder

Der er afsat 2,0 mio. kr. i 2024 samt hvert af overslagsårene 2025-2027 til anlægs-, vedligeholdelses- og planlægningsprojekter, der prioriteres inden for rammerne af Grøn Strukturplan, bevarings- og udviklingsplaner samt plejeplaner.

Klima- og bæredygtighedstiltag

For at nå de ambitiøse mål i Kommunens Klimplan 2050, er der afsat 5,4 mio. kr. i 2024 samt i hvert af årene 2025 og 2026.

Klimaplanen indeholder 48 mål og 80 tiltag inden for temaerne; grøn energi, bæredygtig mobilitet, cirkulær økonomi, bæredygtig dannelse samt klimatilpasning og natur. For at kunne realisere kommunens klimaplanen, er der behov for at afsætte midler til en række af indsatserne i planen samt ressourcer til implementeringen, for at opnå målet om 90 pct CO₂-reduktion i 2030.

Rådgivning til borgere om energirenovering

Som en del af Kommunens Klimplan 2050 er der fokus på energirenovering af private boliger. For at understøtte borgerne i at energirenovere deres boliger, er der afsat 1,0 mio. kr. i 2024. Midlerne skal anvendes til energisparekammer målrettet borgerne og implementere en ordning hvor borgerne kan få mulighed for at få foretaget en energitjek af deres bolig.

Nye cykelstier

Der er afsat 5,0 mio. kr. i 2024 til udbygning af cykelstinet med henblik på at skabe endnu mere attraktive og sikre forhold for cyklister – og hermed understøtte den grønne omstilling. Der er udpeget en række strækninger, hvor der med fordel kan etableres cykelsti og skabe bedre sammenhæng i det store cykelstinet.

Forskønnelse og udvikling af bydelscentre

Der er afsat 2,7 mio. kr. i 2024 til gennemførelse af projekter for forskønnelse og udvikling i bydelscentre. Projekterne skal udvikles og gennemføres i samarbejde og dialog med borgere og erhvervsliv.

Grønnere veje og pladser

Der er afsat 5,0 i hvert af årene 2025 og 2026 til yderligere begrønning af veje og pladser. Projekterne skal tage udgangspunkt i eksemplerne i analyserapporten 'Grønnere veje og pladser i Gentofte Kommune'. Analysen har kortlagt potentialet for yderligere begrønning af offentlige arealer i kommunen med henblik på at planlægge og prioritere mulige indsatser til begrønning, i form af vejtræer og plantebede, så der skabes mest værdi i forhold til indsatsen. Værdi omfatter både livskvalitet, biodiversitet og klimafordel. De enkelte tiltag skal defineres – og om muligt implementeres - i samarbejde med områdernes lokale beboere og erhvervsdrivende.

Pulje til indsatser i forbindelse med støjhandleplan

Der er afsat 0,5 mio. kr. i 2024 samt hvert af årene 2025 og 2026 til arbejdet med udvikling af tiltag, der besluttet i forbindelse med Støjhandleplan 2021-2026.

Renovering af bygværker

Der er til renovering af bygværker afsat 2,5 mio. kr. i 2024 og 2026 samt 0,5 mio. kr. i 2025 og 2027. På baggrund af generaleftersyn af kommunens mange bygværker, prioriteres og projekteres de kommende renoveringsarbejder i ulige år, mens selve reparation- og vedligeholdelsesarbejderne foretages i de lige år, enkelte opgavers udførelse kan være flerårige grundet størrelse eller omfang.

Renovering af veje, fortove og cykelstier

Der er afsat 26,1 mio. kr. i 2024 og 2027 samt 37,3 mio. kr. i hvert af årene 2025 og 2026 til renovering af kommunens veje, fortove og cykelstier. Prioritering og renovering foretages i henhold til belægningsstrategien og dennes principper. En betydelig del af midlerne vil blive prioriteret til opgradering af kommunens fortove, som har det største efterslæb på vedligeholdelsen.

Trafiksikkerhedsplan

Der er afsat 5,7 mio. kr. i 2024. I arbejdet med udmøntningen af trafiksikkerhedsplanen er der særligt fokus på initiativer inden for fartdæmpende foranstaltninger, adfærdskampagner, cykelfremme, fremkommelighed og tilpasning af byrum til fremtidens transportformer. Hvert år udpeges lokaliteter og strækninger, og initiativerne gennemføres i samarbejde med lokale aktører som beboere langs vejene, skoler eller foreninger.

Vejbrønde

Der er afsat 3,3 mio. kr. i 2024 samt hvert af overslagsårene 2025-2027 til renovering af kommunes vejbrønde og stik. Puljen er årlig, og udbedring af beskadigede vejbrønde og stikledninger sker som forberedende arbejder inden renovering af kørebaner og cykelstier og i koordination med Novafos.

Kystsikring langs Øresund

Der er afsat 0,4 mio. kr. i 2024 og 2026 samt 2,6 mio. kr. i 2025 og 2027. Reparation og vedligeholdelse af kystsikringen langs Øresund omhandler arbejder på kystvægge og dertilhørende kystsikringsanlæg, herunder – mur, glacis, stenkastning mv. Renoveringsarbejder og strækninger prioriteres og projekteres i lige år, og projekterne gennemføres herefter i de ulige år. Enkelte opgavers udførelse kan være flerårige.

Kultur-, Unge og Fritid

Kultur, Unge og Fritid - investeringsoversigt 2024-2027								
1000 kr.		Forbrug til og med	Korr. budget pr. 30.6	Forventet overført 30.6 til	Budget	Forventes afholdt i (rådighedsbeløb)		
		2022 ¹⁾	2023 ²⁾	2024	2024	2025	2026	2027
Kultur								
Byens Hus - øget funktionalitet og forbedrede udearealer		0	2.500	0	3.100	0	0	0
Børnekulturpulje	Bev.	-	199	0	150	150	150	150
Kulturpulje	Bev.	-	2.200	0	2.200	2.200	2.200	2.200
Opgradering af Byens Hus		5.371	629	0	0	0	0	0
Synligt og tilgængeligt kulturtilbud		-	633	300	0	0	0	0
Udsmykningsgave Kulturskolerne		0	1.205	0	0	0	0	0
		0	-1.500	0	0	0	0	0
Unge								
En ung politik	Bev.	-	420	0	0	0	0	0
Forebyggelses initiativer i forhold til børn og unge	Bev.	-	1.124	500	0	0	0	0
Fritid								
DIF frikommune		653	347	200	0	0	0	0
En times motion om dagen	Bev.	-	1.179	600	0	0	0	0
Ekstraordinært vedligehold i Kildeskovshallen		0	1.800	0	12.600	21.600	14.100	0
Hellerup Havn, Palladium		1.815	25.318	25.200	0	0	0	0
Kildeskovshallens løbende vedligeholdelse		-	4.600	1.000	0	4.800	4.800	0
Klubhus på GSP		430	1.070	1.000	0	0	0	0
Kunstgræsbane Jægersborg Boldklub		315	7.185	7.000	0	0	0	0
Kunstgræsrenovering på Gentofte Sportspark og SIF		0	3.700	0	1.900	0	0	0
Miljøforbedrende foranstaltninger på kunstgræsbaner		0	0	0	500	0		
Nyt svømmeanlæg		5.034	11.166	0	83.300	61.400	11.200	0
Klubbrumspuljen	Bev.	-	4.680	2.400	2.300	2.300	2.300	2.300
Kultur, Unge og Fritid i alt		-	-	38.200	106.050	92.450	34.750	4.650

1) Ikke vist for puljer og projekter af gentagen karakter, men kun for enkeltstående og tidsafgrænsede anlægsprojekter.

2) Oprindeligt budget 2023 inkl. overførte beløb fra 2022 og øvrige tillægsbevillinger opgjort pr. 30.6.2023.

Projekter mærket med "Bev." er der givet anlægsbevilling til ved budgetvedtagelsen. Det er primært anlægsprojekter- og puljer af gentagen karakter.

Byens Hus - øget funktionalitet og forbedrede udearealer

Der er afsat 3,1 mio. kr. i 2024 til renovering og forbedring af udearealerne. Projekterne i Byens Hus planlægges i tæt samarbejde med bestyrelsen for foreningen Byens Hus, brugere af huset og andre relevante aktører.

Børnekulturpulje

Der er årligt afsat 0,2 mio. kr. i 2024-2027 til Børnekulturpuljen, der yder støtte til børns møde med kunst og kultur. Børnekulturpuljen kan søges af kulturinstitutioner, foreninger, daginstitutioner, dagplejere, skoler og andre, der arbejder med børn og kultur og ydes til projekter for og med børn i alderen 0-16 år.

Kulturpulje

Der er årligt afsat 2,2 mio. kr. i 2024-2027 til Kulturpuljen, som støtter kulturelle arrangementer eller kulturelle aktiviteter i Gentofte Kommune.

Ekstraordinært vedligehold i Kildeskovshallen

Der er afsat 12,6 mio. kr. i 2024, 21,6 mio. kr. i 2025 og 14,1 mio. kr. i 2026 til ekstraordinært vedligehold. Beløbene er afsat til bl.a. 50 meter bassinet, varmtvandsbassinet, promenadedæk, bruserum og ventilation.

Kildeskovshallens løbende vedligeholdelse

Der er årligt afsat 4,8 mio. kr. i 2025 og 2026 til løbende vedligeholdelse i Kildeskovshallen.

Kunstgræsrenovering på Gentofte Sportspark og SIF

Der er afsat 1,9 mio. kr. i 2024 til hhv. at lægge ny overflade på Kunstgræsbane 2 i Gentofte Sportspark og renovere SIFs 8-mandsbane. Der er samlet afsat 5,6 mio. kr. til projektet.

Miljøforbedrende foranstaltninger på kunstgræsbaner

Der er afsat 0,5 mio. kr. 2024 til miljøforbedrende foranstaltninger på kunstgræsbaner.

Nyt svømmeanlæg

Der er afsat 83,3 mio. kr. i 2024, 61,4 mio. kr. i 2025 og 11,2 mio. kr. i 2026 til at øge antallet af bassiner i Kildeskovshallen. Der er samlet afsat 172,1 mio. kr. til projektet.

Klubrumspuljen

Der er årligt afsat 2,3 mio. kr. i 2024-2027 til puljen, som tilgodeser idrætsklubbernes behov for at gennemføre anlægsforbedringer, så der kan skabes bedre forhold for klubber og forældre i klubrum og opholdszoner. Idrætsklubberne medfinansierer 30 pct.

Børn og Skole

Børn og Skole - investeringsoversigt 2024-2027

1000 kr.	Forbrug til og med	Korr. budget pr. 30.6	Forventet overført 30.6 til	Budget	Forventes afholdt i (rådighedsbeløb)			
	2022 ¹⁾	2023 ²⁾	2024	2024	2025	2026	2027	
Skole og Fritid								
Fodbold Fulton - udvidelse, start hvert år i tre år og over tre år	Bev.	-	2.815	900	2.400	0	0	0
Digital læring og teknologiunderstøttelse på skoler og daginstitutioner		-	8.107	2.000	10.700	0	0	0
Forbedrede naturfagsfaciliteter		-	441	300	0	0	0	0
Fysiklokale Bakkegårdsskolen og Ordrup Skole		1.043	2.000	0	0	0	0	
Haver til maver	Bev.	-	1.456	500	600	0	0	0
Udvikling af mellemformer på skoleområdet		-	3.052	2.500	2.000	0	0	0
Dagtilbud til småbørn								
Etablering af overdækkede udeområder på daginstitutioner		0	3.000	2.000	0	0	0	0
Kompetencecenter Plus dagtilbud	Bev.	-	500	0	0	0	0	0
Opgradering af fagligheden på dagtilbudsområdet via merituddannelse	Bev.	-	2.152	1.000	1.500	0	0	0
Pulje til renovering mv. legepladser på institutioner		-	1.002	0	0	0	0	0
Forebyggelse og sundhedsfremme for børn og unge								
Understøttelse af boligsocial indsats	Bev.	-	269	0	0	0	0	0
Fortsættelse af gratis psykologhjælp til unge	Bev.	-	198	0	0	0	0	0
Hurtig hjælp til børn og unge med let til moderat mistrivsel	Bev.	-	1.200	0	1.200	0	0	0
Seksuallrådgivning til unge - indretning af lokale	Bev.	-	200	0	0	0	0	0
Børn og Skole i alt		-	-	9.200	18.400	0	0	0

1) Ikke vist for puljer og projekter af gentagen karakter, men kun for enkeltstående og tidsafgrænsede anlægsprojekter.

2) Oprindeligt budget 2023 inkl. overførte beløb fra 2022 og øvrige tillægsbevillinger opgjort pr. 30.6.2023.

Projekter mærket med "Bev." er der givet anlægsbevilling til ved budgetvedtagelsen. Det er primært anlægsprojekter- og puljer af gentagen karakter.

Fodbold Fulton – udvidelse, start hvert år i tre år og over tre år

Der er afsat 2,4 mio. kr. i 2024 til udvidelse af Akademiet Fodbold Fulton.

Digital læring og teknologiunderstøttelse på skoler og daginstitutioner

Der er afsat 10,7 mio. kr. i 2024 til digitalisering på skolerne og teknologianvendelse på dagtilbudsområdet. Dele af midlerne anvendes til indkøb af digitale læremidler til undervisningen, sikre at alle elever har adgang til computere, understøtte arbejdsgange og kommunikation med forældrene og foreninger. Derudover er vi i lyset af den seneste forskning og offentlige debat og på baggrund af beslutning fra Kommunalbestyrelsen i gang med at se på, hvilke rammer og retningslinjer der fremadrettet skal være for vores børn og elever på hhv. skole- og dagtilbudsområdet.

Haver til maver

Der er afsat 0,6 mio. i 2024 til udvikling af Haver til Maver-forløb for udskolingsklasserne.

Udvikling af mellemformer på skoleområde

Der er afsat 2,0 mio. i 2024 til at udvikle de fysiske omgivelser og nødvendige kompetencer til mellemformer med skærmede læringsmiljøer på kommunens skoler.

Opgradering af fagligheden på dagtilbudsområdet via merituddannelse

Grundet stigende udfordringer med at tiltrække og fastholde uddannet personale på velfærdsområderne,

er der brug for at tiltrække andre medarbejdergrupper og arbejde med opgaveflytning, opkvalificering og meritordninger. Der er afsat 1,5 mio. kr. i 2024 til efteruddannelse af medhjælpere og pædagogiske assistenter på dagtilbudsområdet, der ønsker at uddanne sig til pædagog via en merituddannelse.

Hurtig hjælp til børn og unge med let til moderat mistrivsel

Der er afsat 1,2 mio. i 2024 til ansættelse af to psykologer for at sikre lettere behandlingsindsatser til børn og unge i begyndende psykisk mistrivsel samt til opkvalificering af pædagoger og lærere i forhold til opsporing og derved forebyggelse af psykisk mistrivsel, inden problemerne vokser sig store.

Social og Sundhed

Social og Sundhed - investeringsoversigt 2024-2027

1000 kr.	Forbrug til og med	Korr. budget pr. 30.6	Forventet overført 30.6 til	Budget		Forventes afholdt i (rådighedsbeløb)	
	2022 ¹⁾	2023 ²⁾	2024	2024	2025	2026	2027
Borgere med handicap, psykisk sygdom og socialt udsatte							
Hjemtagning af rusmiddelbehandling - indretning af lokaler	0	3.000	2.800	0	0	0	0
Indretning af Bagatelle til aktivitets- og samværstilbud	0	3.630	1.000	0	0	0	0
Forebyggelse, rehabilitering og pleje							
Større vedligehold af plejeboliger	-	5.000	1.000	3.000	1.000	0	0
Rygårdcentret - Kastanjelunden, serviceareal	3.869	6.131	0	20.100	30.100	0	0
Ombygning af Tranehaven	71.864	4.536	3.500	0	0	0	0
Forbedring af det fysiske arbejdsmiljø i Bev. hjemmeplejen	-	500	0	500	0	0	0
Nyt elektronisk omsorgsjournalsystem (EOJ) mv.	6.841	2.178	1.500	0	0	0	0
Bedre fysiske rammer til den borgernære opgave i plejeboliger	Bev. -	800	0	800	0	0	0
Brandsikring i plejeboliger	64.793	40.192	34.500	0	0	0	0
	-4.400	-18.900	-9.900	0	0	0	0
<i>heraf ældreboliger</i>	38.315	11.484	11.200	0	0	0	0
	-4.400	-18.900	-9.900	0	0	0	0
Digital understøttelse inden for pleje og sundhed	-	17.232	12.500	3.800	0	0	0
Nødkald i plejeboliger	4.431	3.502	1.800	0	0	0	0
Social og Sundhed i alt - udgifter	-	-	58.600	28.200	31.100	0	0
Social og Sundhed i alt - indtægter	-	-	-9.900	0	0	0	0
Social og Sundhed i alt	-	-	48.700	28.200	31.100	0	0
Udgifter til ældre- og handicapboliger	38.315	16.484	12.200	3.000	1.000	0	0
SOCIAL OG SUNDHED EKSKL. ÆLDREBOLIGER			36.500	25.200	30.100	0	0

1) Ikke vist for puljer og projekter af gentagen karakter, men kun for enkeltstående og tidsafgrænsede anlægsprojekter.

2) Oprindeligt budget 2023 inkl. overførte beløb fra 2022 og øvrige tillægsbevillinger opgjort pr. 30.6.2023.

Projekter mærket med "Bev." er givet anlægsbevilling til ved budgetvedtagelsen. Det er primært anlægsprojekter- og puljer af gentagen karakter.

Større vedligehold af plejeboliger

Der er afsat 3,0 mio. kr. i 2024 og 1,0 mio. kr. i 2025 til større, påtrængende vedligeholdelsesopgaver på en række af kommunens almene plejeboliger. Opgaverne ligger udover, hvad plejeboligerens lokale driftsbudgetter kan bære. Der er tale om et kommunalt udlæg, som ved regnskabsafslutning lånefinansieres og afdrages over beboernes husleje.

Rygårdcentret - Kastanjelunden, serviceareal

Der er afsat 20,1 mio. kr. i 2024 og 30,1 mio. kr. i 2025 til ombygning og konvertering af Kastanjelundens plejeboliger med hjemmehjælp på Rygårdcentret til plejeboliger med fast personale. Med den stigende levealder øges risikoen for at den enkelte borger oplever massive funktionstab. Derfor prioriteres der fortsat en øgning af plejeboligkapaciteten. Der er samlet afsat 60,2 mio. kr. til projektet.

Forbedring af det fysiske arbejdsmiljø i hjemmeplejen

Der er afsat 0,5 mio. kr. i 2024 til etablering af fleksible arbejdspladser indenfor hjemmeplejen samt til at forbedre det fysiske arbejdsmiljø for hjemme- og sygeplejegrupperne.

Bedre fysiske rammer til den borgernære opgave i plejeboliger

Der er afsat 0,8 mio. kr. i 2024 til bedre fysiske rammer til den borgernære opgave i plejeboligerne Søndersøhave, Nymosehave og Jægersborghave

Digital understøttelse inde for pleje og sundhed

Der er afsat 3,8 mio. kr. i 2024 til digital understøttelse af arbejdet inden for pleje og sundhed. Midlerne anvendes til indkøb og implementering af velfærdsteknologi, undervisning af de borgernære medarbejdere i korrekt anvendelse af Fælles Sprog III og Nexus (omsorgssystem) samt til implementering af komplekse nationale digitaliseringsprojekter.

Politisk ledelse og administration

Politisk ledelse og administration - investeringsoversigt 2024-2027							
1000 kr.	Forbrug til og med	Korr. budget pr. 30.6	Forventet overført 30.6 til	Budget	Forventes afholdt i (rådighedsbeløb)		
	2022 ¹⁾	2023 ²⁾	2024	2024	2025	2026	2027
Politisk ledelse og administration							
Fredede og særligt bevaringsværdige bygninger	-	10.055	1.000	0	8.400	8.400	0
Handicaptilgængelighedspulje	-	5.429	2.500	2.800	2.800	2.800	2.800
Køb og salg af ejendomme og grunde	-	121	0	0	0	0	0
	-	-7.400	-5.300	0	0	0	0
Opgradering af kommunens eget elnet samt opstilling af ladestandere	0	1.400	0	0	0	0	0
Større tekniske anlæg - reinvestering	-	9.550	0	0	10.000	10.000	0
Udvidelse af registrering af fredede og bevaringsværdige bygninger	-	0	0	400	0	0	0
Boliger	-	8.172	7.900	0	0	0	0
		0	0	0	0	0	0
Boliger til boligsociale formål	-	1.039	0	1.000	1.000	1.000	1.000
Større planlagt vedligeholdelsearbejder på udlejningsboliger	-	2.000	2.000	0	2.100	2.100	0
Vedligeholdelse af boliger og erhvervsejendomme	-	13.883	13.800	0	0	0	0
Udpegning af bevaringsværdige træer	Bev.	-	300	0	0	0	0
Tryghed for borgere	Bev.	-	1.461	600	1.000	0	0
Budgettilpasningspulje	-	0	0	-15.000	0	0	0
Større vedligeholdelsesarbejder på kommunens ejendomme (SPV)	-	24.578	6.600	20.100	22.100	22.100	20.100
Byggestyring af anlægsprojekter	Bev.	-	3.972	0	4.200	4.200	4.200
Faglig opkvalificering og opgaveflytning	Bev.	-	1.500	750	1.000	0	0
Indsats for forbedrede arbejdsvilkår	Bev.	-	5.500	4.500	1.500	0	0
Initiativer til at fastholde elever og nyuddannede	Bev.	-	2.500	0	2.500	0	0
Kompetenceudvikling	Bev.	-	1.578	1.100	0	0	0
Medarbejderhjælp til rekruttering	Bev.	-	800	200	800	0	0
Pulje til løbende effektiviseringsanalyser	Bev.	-	1.325	400	1.000	0	0
Digital udvikling	Bev.	-	19.792	5.000	13.300	13.300	13.300
Investeringer og re-investeringer i kommunens IT-infrastruktur og IT-sikkerhed	-	105.646	67.200	26.500	10.400	31.700	10.400
KOMBIT Monopolbrud	1.031	1.184	600	0	0	0	0
Pulje til velfærdsinnovation (Borger IT, Skole IT, velfærdsteknologi mm.)	-	6.500	6.500	0	0	0	0
Politisk ledelse og administration i alt - udgifter	-	-	120.650	61.100	74.300	95.600	51.800
Politisk ledelse og administration i alt - indtægter	-	-	-5.300	0	0	0	0
Politisk ledelse og administration i alt	-	-	115.350	61.100	74.300	95.600	51.800

1) Ikke vist for puljer og projekter af gentagen karakter, men kun for enkeltstående og tidsafgrænsede anlægsprojekter.

2) Oprindeligt budget 2023 inkl. overførte beløb fra 2022 og øvrige tillægsbevillinger opgjort pr. 30.6.2023.

Projekter mærket med "Bev." er der givet anlægsbevilling til ved budgetvedtagelsen. Det er primært anlægsprojekter- og puljer af gentagen karakter.

Fredede og særligt bevaringsværdige bygninger

Der er afsat 8,4 mio. kr. i hvert af årene 2025 og 2026 til vedligeholdelse af fredede og særligt

bevaringsværdige bygninger, som f.eks. Munkegårdsskolen, Øregaard museum og Hovedbiblioteket.

Handicaptilgængelighedspulje

Der er afsat 2,8 mio. kr. årligt i 2024-2027 til at forbedre tilgængeligheden. Puljens årlige 2,8 mio. kr. prioriteres efter en dynamisk projektliste, som udarbejdes i samarbejde med Tilgængelighedsforum.

Større tekniske anlæg – reinvestering

Der er afsat 10,0 mio. kr. i hvert af årene 2025 og 2026 til yderligere vedligeholdelse til større tekniske anlæg som kloakker, CTS og elevatorer mm.

Udvidelse af registrering af fredede og bevaringsværdige bygninger

Der er afsat 0,4 mio. kr. i 2024 til at udvide kommunens SAVE-registrering, så den også kommer til at omfatte ca. 1.200 bygninger opført mellem 1970 og 2000.

Boliger til boligsociale formål

Der er årligt afsat 1,0 mio. kr. i 2024 samt hvert af overslagsårene 2025-2027 til istandsættelse af boliger til boligsociale formål, herunder boliger til integrationsflygtninge og til løsning af den kommunale huslyforpligtigelse efter servicelovens § 80.

Større planlagt vedligeholdelsesarbejder på udlejningsboliger

Der er afsat 2,1 mio. kr. i hvert af årene 2025 og 2026 til vedligeholdelse af kommunens udlejningsejendomme.

Gentofte Kommune har en stor og varieret ejendomsportefølje, herunder en række erhvervslejemål og ca. 880 udlejningsboliger.

Der er fokus på, at værdien af kommunens bygningsmasse opretholdes, og at de fysiske rammer er tidssvarende og understøtter kommunens aktiviteter.

Der er ved gennemgang af bygningerne konstateret et vedligeholdelsesbehov på både klimaskærme og tekniske installationer, som ikke kan håndteres inden for de nuværende vedligeholdelsesbudgetter.

Tryghed for borgere

Der er afsat 1,0 mio. kr. i 2024 til arbejdet med at skabe større tryghed for Gentoftes borgere.

Budgettilpasningspulje

På baggrund af tidligere erfaringer på tværs af anlægsprojekter forventes et samlet mindreforbrug på 15,0 mio. kr. i 2024, som det ikke er muligt at fordele på enkeltprojekter.

Større vedligeholdelsesarbejder på kommunens ejendomme (SPV)

Der er afsat 20,1 mio. kr. i 2024 og 2027 samt 22,1 mio. kr. i 2025 og 2026 til gennemførelse af større planlagte vedligeholdelsesarbejder, herunder vinduer, døre, tage og andet vedrørende klimaskærm og installationer. Arbejderne prioriteres på baggrund af bygningsmæssige vurderinger og dialog med opgaveområderne.

Byggestyring af anlægsprojekter

Der er afsat 4,2 mio. kr. i 2024 samt i hvert af overslagsårene 2025-2027 til byggestyring af kommunens byggeprojekter samt til fortsat insourcing af eksterne samarbejdspartnere.

Faglig opkvalificering og opgaveflytning

Grundet stigende udfordringer med at tiltrække og fastholde uddannet personale på velfærdsområderne,

er der brug for at tiltrække andre medarbejdergrupper og arbejde med opgaveflytning, opkvalificering og meritordninger. Der er afsat 1,0 mio. kr. i 2024 til forsøg med opgaveflytning og opkvalificering på pleje- og sundhedsområdet.

Indsats for forbedrede arbejdsvilkår

Et godt arbejdsmiljø er afgørende for kvaliteten i opgaverne og medarbejdernes trivsel. Der er afsat 1,5 mio. kr. i 2024 til kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere, der bidrager til at styrke arbejdsmiljø, ledelse og arbejdsvilkår.

Initiativer til at fastholde elever og nyuddannede

Der er behov for et øget fokus på at fastholde vores elever og studerende og arbejde målrettet med at styrke indsatsen, der fastholder nye medarbejdere. Der er afsat 2,5 mio. kr. i 2024 til at styrke Gentofte Kommune som uddannelsesinstitution og til en styrket onboardingindsats.

Medarbejderhjælp til rekruttering

Der er brug for at styrke fortællingen om Gentofte Kommune som en attraktiv arbejdsplads. Der er afsat 0,8 mio. kr. i 2024 til at klæde arbejdspladserne på til at udbrede fortællingen om Gentofte Kommune på bl.a. de sociale medier. Borgernes viden og erfaringer inddrages i et borgerinddragende initiativ.

Pulje til løbende effektiviseringsanalyser

Der er afsat 1,0 mio. kr. 2024 til gennemførelse af interne og eksterne analyser.

Digital udvikling

Der er årligt afsat 13,3 mio. kr. i 2024 samt overslagsårene 2025-2027 til kommunalt ansatte teknikere og digitaliseringskonsulenter tilknyttet den digitale udvikling samt til insourcing af eksterne samarbejdspartnere.

Investeringer og reinvesteringer i kommunens IT-infrastruktur og IT-sikkerhed

Der er afsat 26,5 mio. kr. i 2024, 10,4 mio. kr. i hvert af årene 2025 og 2027 samt 31,7 mio. kr. i 2026. Midlerne er afsat til reinvestering i IT-infrastruktur og datasikkerhed der giver gode tekniske forudsætninger for at passe godt på borgernes data. Samtidig anvendes der midler til at sikre at kommunens grundlæggende IT-plattform er i en tilstand, der gør det muligt at understøtte den løbende drift i fagområderne og ligeledes understøtte udviklingen af kerneopgaven og tage nye teknologier og cloud-løsninger mv. i brug. Endvidere anvendes midlerne til at binde de forskellige dele af sundhedssektoren tættere sammen via digitale løsninger for at sikre bedst mulig pleje og sundhed for vores ældre.